

ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ

ΑΝΩ ΚΑΤΩ

(SANS DESSUS DESSOUS)

Μετάφραση: ΝΙΚΟΥ ΚΑΖΑΝΤΖΑΚΗ
Εικονογράφηση: GEORGE ROUX

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ «ΑΣΤΗΡ»
ΑΛ. & Ε. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ
ΟΔΟΣ ΑΓΚΟΥΡΓΙΟΥ 10—ΑΘΗΝΑΙ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

Ἡ « Ἐκμεταλλευτικὴ Ἑταιρία » κεραυνοβολεῖ
τὴν Οἰκουμένην

— Ὡστε, κύριε Μάστον, υποστηρίζετε, πὼς ποτὲ γυναῖκα δὲν φάνηκε ἄξια νὰ βοηθήσῃ γιὰ νὰ προοδέσφουν οἱ μαθηματικὲς καὶ οἱ πειραματικὲς ἐπιστῆμες;

— Μὲ μεγάλη μου λύπη εἶμαι ὑποχρεωμένος νὰ τὸ υποστηρίξω, μίστρες Σκόρμπιτ. ἀπάντησε ὁ Ἰ. Τ. Μάστον. Παραδέχομαι πρόθυμα, πὼς ὑπῆρξαν καὶ ὑπάρχουσι μερικὲς γυναῖκες ἱκανὲς στὰ μαθηματικά, προπάντων στὴ Ρωσία. Ἄν ὅμως κρίνουμε ἀπὸ τὸ σχηματισμὸ τοῦ γυναικείου μυαλοῦ, βλέπουμε, πὼς δὲν ὑπάρχει γυναῖκα, ἱκανὴ νὰ γίνῃ Ἀρχιμήδης καὶ ἀκόμη λιγώτερο Νεύτωνα.

— Ἄ! κύριε Μάστον, ἐπιτρέψτε μου νὰ διαμαρτυρηθῶ ἀπὸ μέρους τῶν γυναικῶν.

— Οἱ γυναῖκες, μίστρες Σκόρμπιτ, εἶναι τόσο περισσότερο θελκτικὲς, ὅσο λιγώτερο εἶναι καμωμένες γιὰ νὰ καταγίνονται σὲ ὑψηλὰς μελέτες.

— Λοιπὸν κατὰ τὴν ἰδέα σας, κύριε Μάστον, ἀπὸ τὸ πέσιμον ἑνὸς μήλου καμμιά γυναῖκα δὲν θὰ μποροῦσε ν' ἀνακαλύψῃ τοὺς νόμους τῆς παγκόσμιας βαρύτητας, ὅπως ὁ διάσημος Ἄγγλος σοφὸς κατὰ τὸ τέλος τοῦ δέκατου ἑβδομοῦ αἰῶνα;

— Ἀπὸ τὸ πέσιμον ἑνὸς μήλου, μίστρες Σκόρμπιτ, μιὰ μονάχα ἰδέα θὰ ἐρχόντανε στὸ κεφάλι γυναικάς... : νὰ τὸ φάῃ, ὅπως ἔκαμε καὶ ἡ Εὐά!

— "Ας εἶναι! Βλέπω καθαρά, πὼς μᾶς ἀρνιέστε κάθε ταλέντο γιὰ τὰ ἀνώτερα μαθηματικά.

— Κάθε ταλέντο. . . ὄχι βέβαια, μίστρες Σκόρμιτ. Καὶ ὅμως ὀφείλω νὰ σᾶς φέρω τὴν ἀντίρρηση, πὼς ἀπὸ τὸν καιρὸ ποὺ ὑπάρχουν ἄνθρωποι στὴ Γῆ, ἄρα καὶ γυναῖκες, δὲν βρέθηκε ἀκόμη γυναικεῖο κεφάλι, ποὺ νὰ τοῦ χροιστᾶμε μιὰν ἐπιστημονικὴ ἀνακάλυψη, ὅπως στὸν Ἀριστοτέλη, τὸν Εὐκλείδη, τὸν Κέπλερ, τὸ Λαπλάς.

— Αὐτὸ δὲν ἔχει μεγάλη σημασία· λέτε τὸ παρελθὸν νὰ μᾶς παίρνη κάθε ἐλπίδα γιὰ τὸ μέλλον:

— Χμ! ὅ,τι δὲν ἔγινε χιλιάδες χρόνια δὲν θὰ γίνῃ ποτέ, σίγουρα!

— Ὡστε βλέπω, πὼς πρέπει νὰ τὸ πάροινε ἀπόφαση, κύριε Μάστον, πὼς δὲν εἴμαστε κατάλληλες.

— Παρὰ μόνο γιὰ νὰ στολιζέτε τὴ ζωὴ μας, ἀπάντησε ὁ Ἰ. Τ. Μάστον.

Καὶ τὸ εἶπε αὐτὸ μ' ὅλη τὴ φιλοφροσύνη, ποὺ μπορεῖ νὰ διαθέσῃ ἓνας σοφός, χωμένος ὡς τὸ λαϊμὸ μέσα στὰ Χ καὶ τὰ Ψ τῆς ἄλγεβρας.

Ἡ κ. Εὐαγγελία Σκόρμιτ δέχτηκε τὸ κομπλιμέντο καὶ δὲν ἐπέμεινε περισσότερο.

— "Ας εἶναι, κύριε Μάστον, συνέχισε, ἄς μείνῃ ὁ καθένας ὅπου βρέθηκε στὸν κόσμο αὐτόν. Μείνετε καὶ σεῖς, ὅπως εἴσατε: ἓνας μαθηματικὸς ἀπαράμιλλος! Λοθῆτε μὲ ὅλες σας τὶς δυνάμεις στὸ κολοσσιαῖο ἐκεῖνο ἔργο, ποὺ σεῖς καὶ οἱ φίλοι σας πρόκειται νὰ τοῦ ἀφιερῶσετε ὅλη σας τὴ ζωὴ! Ἐγὼ ἔχω μονάχα τὸ καθῆκον, νὰ μένω «ἡ καλὴ γυναῖκα», ποὺ δίνει στὸ ἔργο σας τὴ χρηματικὴ τῆς ὑποστήριξη.

— Ποῦ θὰ σᾶς εὐγνωμονοῦμε γι' αὐτὴν αἰώνια, ἀπάντησε ὁ Ἰ. Τ. Μάστον.

Ἡ μίστρες Εὐαγγελία Σκόρμιτ κοκκίνισε καταγοητευμένη, γιὰτὶ αἰσθανόταν ἂν ὄχι γιὰ ὅλους τοὺς σοφοὺς γενικά, τουλάχιστο γιὰ τὸν κ. Μάστον, μιὰ παράξενη σί'

αλήθεια συμπάθεια. Ἡ καρδιά τῆς γυναίκας δὲν εἶναι μιστήριον;

Πραγματικὰ ἡ ἐπιχείρηση, πού γι' αὐτὴν ἡ πλούσια αὐτὴ Ἀμερικανίδα χήρα εἶχε ἀποφασίσει νὰ θυσιάσῃ σπουδαῖα κεφάλαια, ἦτανε τεράστια. Νὰ γιὰ τί ἐπρόκειτο καὶ τοῖος ἦταν ὁ σκοπός, πού οἱ εἰσηγητές τῆς ἔλεγον πὼς θὰ πετύχαιναν.

Στὶς βορεινὲς πολικὲς χώρες, πού ὀρίζει ὁ ἑβδομηκοστὸς ὄγδος παράλληλος, ἡ στεριά ἔχει ἔκταση ἓνα ἑκατομμύριον τετρακόσιες χιλιάδες τετραγωνικὰ χιλιόμετρα καὶ ἡ θάλασσα ἑφτακόσιες χιλιάδες. Πιὸ πέρα ἀπὸ τὸν παράλληλον αὐτό, μερικοὶ τολμηροὶ θαλασσοπόροι ἀπὸ τοὺς νεώτερους κατάφεραν νὰ εἰσχωρήσουν ὡς τὴν ὀγδοηκοστὴ τέταρτη μοῖρα βόρειο πλάτος καὶ ἀνακαλύψαν μερικὲς παραλίες χρυμμένες πίσω ἀπὸ ψηλὰς σειρὰς παγόβουνα καὶ ἔδωκαν ὀνομασίες σὲ ἀκρωτήρια, κόλπους καὶ ὄρμους τῶν ἀπέραντων ἐκείνων τόπων, πού μποροῦμε νὰ ποῖμε πὼς εἶναι τὰ ὄρεινὰ μέρη τοῦ πόλου. Μὰ πέρα ἀπὸ τὴν ὀγδοηκοστὴ τέταρτη μοῖρα ἦτανε κατὰ τὴν ἐποχὴ τοῦτη, δηλαδὴ κατὰ τὸ 1890, τὸ ἄγνωστο, οἱ ἄδειες ἐπιφάνειες, πού μᾶς δείχνουν οἱ γεωγραφικοὶ χάρτες. Κανεὶς ἀκόμη δὲν ἤξερε ἂν ὁ ἀπάτητος σοφὸς τῶν πάγων τοῦ Βόρειου Πόλου ἔχουθε στεριὰς ἢ θάλασσες. . .

Μὰ ἐκεῖ κατὰ τὸ 1891 ἡ Κυβέρνησις τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς εἶχε τὴν ἐμπνευσίαν νὰ προτείνῃ νὰ πωληθοῖνε μὲ δημοπρασίαν οἱ χώρες τοῦ Πόλου, πού δὲν εἶχαν ἀκόμη ἀνακαλυφθῆ. Ἐκείνο τὸν καιρὸ εἶχε ζητήσει τὴν παραχώρησίν τους μιὰ νεοσύστατη ἀμερικανικὴ εἰσαγωγικὴ ἐταιρεία, πού ζητοῦσε νὰ πάρῃ τὸν Πόλο μὲ ὅλες τὶς γύρω του ἀνεξερεύνητες περιοχάς. Λίγα χρόνια προτύτερα εἶχε κανονιστῆ μὲ ἰδιαιτέρον κώδικα ἀπὸ τὴ Σινδιδιάσκεψιν τοῦ Βερολίνου ὁ τρόπος, πού οἱ Μεγάλαις Δυνάμεις θὰ ἐπαιρναν στὴν κατοχὴ τους ξένες χώρες μὲ τὴν πρόφασιν τοῦ ἀποικισμοῦ ἢ τὰχα γιὰ νὰ δημιουργήσουν ἀγορές, πού νὰ ξοδεύουνε τὰ ἐμπορεύματά τους. Μὰ σὲ τοῦτη τὴν περίστα-

ση οί διατάξεις του κώδικα εκείνου ήταν ανεφάρμοστες, γιατί οί πολικὲς χώρες εἶναι ἔρημες. Ἐπειδὴ ὁμοίως ὅ,τι δὲν ἀνήκει σὲ κανένα, ἀνήκει σὲ ὅλους, ἡ νέα ἔταιρία δὲν ζητοῦσε «νὰ κἀνὴ κατοχὴ», ἀλλὰ «ν' ἀγοράσῃ νόμιμα» τὸ μέρος, γιὰ ν' ἀποφύγῃ ἀργότερα φασαρίες ἀπὸ ἄλλους, πὺν μπορεῖ νὰ διεκδικούσανε δικαιώματα γιὰ τὶς χώρες αὐτές.

Στὶς Ἠνωμένες Πολιτεῖες, γιὰ ὁποιοδήποτε σχέδιο καὶ γιὰ τὰ πιὸ παράτολμα καὶ σχεδὸν ἀπραγματοποίητα, βρίσκονται ἄνθρωποι πὺν κάθονται καὶ ψάχνουν τί πρακτικὴ χρησιμότητα μποροῦν νὰ ἔχουν καὶ βρίσκονται ἀκόμη καὶ κεφάλαια γιὰ τὴν πραγματοποίησή τους. Αὐτὸ ἀποδείχθηκε λίγα χρόνια πρὶν, ὅταν ὁ «Τηλεβολικὸς Σύλλογος» τῆς Μπάλτιμορ διανοήθηκε νὰ στείλῃ μιὰν ὀπίδα στὸ φεγγάρι, μὲ σκοπὸ νὰ ἐγκαινιάσῃ συγκαινωνία μὲ τὸ δορυφόρο τῆς Γῆς. Ἀμερικανοὶ δὲν ἦταν ὅσοι ἐπιχειρηματίες ἔβαλαν τὰ τεράστια ποσά, πὺν χρειάζονταν γιὰ τὴ σπουδαία ἐκείνη ἐπιχείρηση, ὅπως διηγηθήκαμε τὰ καθέκαστα στὸ βιβλίον μας «Ἀπὸ τὴ Γῆ στὴ Σελήνη»:

Ἄν καμμιά φορὰ ἕνας δεῦτερος Λεσέψ προτεῖνῃ ν' ἀνοίξῃ μιὰ διώρυγα, πὺν νὰ περνᾷ τὴν Εὐρώπη καὶ τὴν Ἀσία ἀπὸ τὸν Ἀτλαντικὸ ὠκεανὸ ὡς τὶς θάλασσες τῆς Κίνας, ἂν κανένας μεγαλοφυῆς μηχανικὸς ζητήσῃ νὰ τρυπήσῃ τὴ γῆ ὡς τὰ βάρη τῆς, γιὰ νὰ χρησιμοποιήσῃ τὴ φωτιά, πὺν βρίσκεται ἐκεῖ μέσα, ἂν κανένας μεγάλος ἠλεκτρολόγος θελήσῃ νὰ συγκεντρώσῃ ὅλα τὰ ἠλεκτρικὰ ρεῖματα, πὺν βρίσκονται σκορπισμένα στὴ σφαῖρα μας, γιὰ νὰ φτιάξῃ μιὰ πηγὴ, πὺν νὰ δίνῃ ἀτέλειωτα φῶς καὶ θερμότητα, ἂν κανένας τολμηρὸς μηχανικὸς σκεφθῇ νὰ μαζέψῃ σὲ μεγάλες ἀποθήκες τὸ περίσσευμα τῆς καλοκαιριάτικης ζέστης, γιὰ νὰ τὸ δίνῃ τὸ χειμῶνα στὶς χώρες, πὺν τὶς παγώνει τὸ κρῦο, ἂν κανένας ἔξοχος ὑδραυλικὸς δοκιμάσῃ νὰ χρησιμοποιήσῃ τὴ δύναμη, πὺν ἔχουν οἱ παλίρροειες, γιὰ νὰ βγάλῃ κινητήρια δύναμη γιὰ μηχανές, ἂν γίνουν ἀνώνυμες ἢ ἄλλες ἔταιρίες γιὰ νὰ ἐκτελέσουν τέτοια σχέδια,

θὰ τρέξιονε πρῶτοι νὰ γραφτοῦνε μέτοχοι Ἀμερικάνοι καὶ τὰ δολλάρια θὰ χυθοῦνε ποτᾶμι στὰ ταμεία τῶν εταιριῶν, ὅπως τὰ ρεῦματα τῶν μεγάλων ποταμῶν τῆς Βόρειας Ἀμερικῆς χύνονται καὶ χάνονται στοὺς ὠκεανούς.

Λοιπὸν φυσικὸ ἦτανε τὸ κοινὸ νὰ βρισκεται σὲ πυρετὸ ὕστερα ἀπὸ μιὰ τόσο περιέργη εἶδηση, πὼς τὶς πολιτικὲς χῶρες θὰ τὶς ἐπαιρνε δικῆς του, ὅποιος στῆ δημοπρασία θὰ ἔδινε τὰ περισσότερα λεφτά. Ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριὰ ἡ εταιρία, πὸν ζητοῦσε νὰ τὶς ἀγοράσῃ, δὲν εἶχε προκηρῦξει καμμιὰ δημόσια ἐγγραφή, γιατί, ὅπως φαινόταν, εἶχε κιάλας τὰ κεφάλαια, πὸν χρειάζοταν. Ἴσως νὰ ζητοῦσε ἀργότερα νέα ποσὰ μὲ ἐγγραφές, ὅταν θὰ ἐπρόκειτο νὰ χρησιμοποιήσῃ τὶς νέες χῶρες, πὸν μετὰ τὴ δημοπρασία θὰ ἦτανε πιὰ ιδιοκτησία τῆς.

Ὅμως τὸ νὰ χρησιμοποιηθοῦνε κτήματα στὸ Βόρειο Πόλο, φαίνεται στ' ἀλήθεια ἰδέα, πὸν μόνο σὲ κεφάλαια τρελλῶν μποροῦσε νὰ φητρῶσῃ.

Κι ὅμως τὸ σχέδιο αὐτὸ ἦτανε σοβαρώτατο! Σ' ὅλες τὶς ἐφημερίδες στὰ δυὸ ἡμισφαίρια δημοσιεύθηκε μιὰ δήλωση, πὸν πρῶτος κατάφερε νὰ τὴ δώσῃ ὁ «Κήρυκας τῆς Νέας Ὑόρκης». Τὸ πλῆθος οἱ συνδρομητὲς τῆς ἐφημερίδας αὐτῆς τοῦ Γκόρντον Μπένετ διαβάσανε στὸ φύλλο τῆς 7 Νοεμβρίου 1891 τὴν ἀκόλουθη δικαίηρυξη, πὸν διαδόθηκε στῆ στιγμή καὶ σχολιάσθηκε μὲ μύριους τρόπους ἀπὸ τοὺς ἐπιστήμονες καὶ τοὺς βιομήχανους.

Διακήρυξη πρὸς τοὺς κατοίκους τῆς Γῆς

«Οἱ χῶρες τοῦ Βόρειου Πόλου, ὅσες βρίσκονται πέ-
ρα ἀπὸ τὴν 84ῃ μοίρα βορεινὸ πλάτος, μένουν ἀκόμη ἀνεκ-
μετάλλευτες, γιὰ τὸν ἀπλούστατο λόγο, πὼς δὲν ἔχουν ἀ-
κόμη ἀνακαλυφθῆ.

» Πραγματικὰ τὰ τελευταῖα ὄρου πὸν φτάσανε ὡς τώ-
ρα θαλασσοπόροι ἀπὸ διάφορες χῶρες εἶναι αὐτὰ ἐδῶ:

» 82° 45', ὅπου ἔφθασε ὁ Ἀγγλὸς Πάρι τὸν Ἰού-

λιο τοῦ 1847, πάνω στὸν 280 δυτικὸ μεσημβρινὸ πρὸ βόρεια τῆς Σπίτσμπεργκ.

» 83°, 20', 28'', ὅπου ἔφθασε ὁ Ἀμερικανὸς Μάρχαμ, παρακολουθώντας τὸν Ἀγγλο πρὸ Τζὼν Τζῶρτζ Νάργς, τὸ Μάϊο τοῦ 1876, ἀπάνω στὸν ἴσο δυτικὸ μεσημβρινό, πρὸ βόρεια τῆς χώρας τοῦ Γροίνελ.

» 83°, 35', ὅπου ἔφθασαν οἱ Ἀμερικάνοι Λόγγοντ καὶ Μπρέναρ παρακολουθώντας τὴν ἀμερικάνικη ἀποστολὴ τοῦ Γροίνη τὸ Μάϊο τοῦ 1882, πάνω στὸ 450 δυτ. μεσημβρινό, πρὸ βόρεια τῆς χώρας τοῦ Νάργς.

» Ὡστε ἡ χώρα ἀπὸ τὴν 84η μοίρα ὡς τὸν Πόλο, δηλαδὴ χώρα, ποὺ ἔχει ἔκταση ἑξὶ μοίρες, μπορεῖ νὰ θεωρηθῆ, πὼς ἀνήκει ὁλόκληρη σ' ὅλα τὰ κράτη τῆς Γῆς καὶ μπορεῖ νὰ γίνῃ κτῆμα ἰδιωτικὸ μὲ δημόσιο πλειστηριασμό.

» Ἐπειδὴ, σύμφωνα μὲ τὶς ἀρχὲς τοῦ δικαίου, κάθε ἑξ ἀδικαιρέτου συγκύριος" σ' ἓνα κτῆμα ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ προκαλέσῃ τὸ μοίρισμά του, οἱ Ἠνωμένεζ Πολιτείες τῆς Ἀμερικῆς, σύμφωνα πάντα μὲ τὴν ἀρχὴ αὐτή, λαβαίνουν τὴν πρωτοβουλία νὰ προκαλέσουν τὴν ἀπαλλοτρίωσιν τῆς κοινῆς ἰδιοκτησίας τῶν πολιτικῶν χωρῶν.

» Γι' αὐτὸ ἰδρύθηκε στὴ Μπάλτιμορ ἑταιρεία μὲ τ' ὄνομα "Ἐκμεταλλευτικὴ Ἐταιρεία τοῦ Βόρειου Πόλου" (North Polar Practical Association), ποὺ ἀντιπροσωπεύοντας ἐπίσημα τὴν ἀμερικάνικη Ὀμοσπονδία, σκοπεύει ν' ἀποκτήσῃ τὴν πολιτικὴν χώρα μὲ πράξιν, ποὺ θὰ γίνῃ σύμφωνα μὲ τοὺς νόμους καὶ ποὺ θὰ τῆς δίνῃ ἀποκλειστικὸ δικαίωμα κυριότητος στὶς στεριές, στὰ νησιά, νησάκια, βράχους, θάλασσες, λίμνες, ποτάμια καὶ ποταμάκια, ποὺ ἀποτελοῦνε σήμερον τὸ ἀκίνητο κτῆμα τοῦ Βόρειου Πόλου. Ἡ κυριότητα θὰ ἰσχύῃ καὶ ὅσο τὸ κτῆμα βροῖσκαται σκελασμένον μὲ πάγους καὶ ὅταν οἱ πάγοι τύχῃ καὶ λιώσουν.

» Ἰδιαιτέρα γνωστοποιεῖται, πὼς τὸ δικαίωμα αὐτὸ τῆς κυριότητος δὲν μπορεῖ ποτὲ νὰ προσβληθῇ γιὰ ἄκυρον, ἀνόμιμον καὶ ἂν ἀποιεσδήποτε μεταβολὲς θὰ ἄλλαζαν τὴ γε-

ωγραφική ἢ τὴ μετεωρολογικὴ κατάστασι τῆς γήινης σφαίρας.

» Κάνουμε αὐτὸ γνωστὸ στοὺς κατοίκους καὶ τῶν δυὸ ἡμισφαιρίων καὶ τοὺς εἰδοποιούμε μαζί, πὼς ὅλα τὰ κράτη εἶναι δεκτὰ νὰ πάρουνε μέρος στὸν πλειστηριασμό, πού θὰ εἶναι σὲ ὄφελος τοῦ τελευταίου ὑπερθεματιστῆ.

» Ἡμέρα τοῦ πλειστηριαμοῦ ὀρίσθηκε ἡ 3η Δεκεμβρίου τῆς ἐφετεινῆς χρονιάς καὶ τόπος ἡ αἴθουσα τῶν πλειστηριασμῶν τῆς Μπάλτιμορ, πολιτεία Μέριλαντ, στὶς Ἡνωμένες Πολιτεῖες τῆς Ἀμερικῆς.

» Περισσότερες πληροφορίες ζητήστε ἀπὸ τὸν Οὐίλιαμ Σ. Φόρστερ, προσωρινὸ πρᾶκτορα τῆς ἐταιρίας, στὴ Μπάλτιμορ, Ἀπάνω Δρόμος, ἀριθμὸς 93».

Ἡ διακήρυξι αὐτὴ μποροῦσε νὰ θεωρηθῆ παράλογη, μὰ δὲν χωροῦσε ἀντίρρηση, πὼς ἦτανε καὶ σαφέστατη καὶ ἐντελῶς εἰλικρινής. Ἐνα πράμα πού τῆς ἔδινε πολλὴ σπουδαιότητα ἦτανε, πὼς ἡ κυβέρνησι τῆς Ὀμοσπονδίας παραχωροῦσε ἀπὸ πρὶν τὰ δικαιώματά της γιὰ τὶς πολιτικὲς χῶρες στὴν ἐταιρία, ἂν ἐτούτη κατάφερνε νὰ τῆς κατακυρωθοῦν. Καὶ ὅμως κανεὶς δὲν πίστευε, πὼς ἐπρόκειτο γιὰ δουλειὰ παστρική. Ἄλλοι ἐπιμένανε πὼς ἦτανε καμμιά ἀπὸ κείνες τὶς τολμηρὲς ἀμερικάνικες ἀγυρτεῖες, πού δὲν θὰ κατάφερναν ποτὲ νὰ ἔχουνε τόση πέρασι στὶς ἀμερικάνικες χῶρες, ἂν ἡ εὐκολοπιστία τῶν ἀνθρώπων δὲν ἦταν ἀτέραντη. Ἄλλοι πάλι εἶχανε τὴ γνώμη, πὼς ἡ πρότασι αὐτὴ ἄξιζε τὸν κόπο νὰ μελετηθῆ σοβαρά, προβάλλοντας πρὶν ἀπ' ὅλα τοῦτο τὸ ἐπιχείρημα, πὼς ἡ νέα ἐταιρία δὲν γύρευε μὲ κανένα τρόπο ν' ἀρμέξῃ τὴν τσέπη τοῦ κοσμάκη, μόνον ζητοῦσε μὲ τὰ δικά της μονάχα κεφάλαια ν' ἀγοράσῃ τὶς πολιτικὲς χῶρες. Καὶ στ' ἀλήθεια δὲν ἔκανε τὴν παραμικρὴ ἐνέργεια, γιὰ νὰ τραβήξῃ στὰ ταμεῖα της τὰ δολλάρια, τὰ τραπεζικὰ γραμμάτια, τὸ χρυσάφι ἢ τὸ ἀσήμι εὐκολόπιστων κεφαλαιούχων.

Ὅσοι ἀκόμη στοχάζονταν τὰ πράματα βαθύτερα, λέγανε πὼς γιὰ τὴν ἐταιρία θὰ ἦτανε καὶ συμφερότερο καὶ

απλούστερο να εξασφαλίση για τὸν ἑαυτό της τὸ δικαίωμα τοῦ πρώτου κυρίαρχου κάνοντας πρώτη αὐτὴ κατοχὴ στὴ χώρα, ἀντὶ νὰ προκαλῆ τὸ ξεπούλημα μὲ δημοπρασία. Μὰ ἴσα ἴσα ἐδῶ ἦταν ἡ δυσκολία, πὼς μέχρι τώρα ὁ Πόλος νομιζόταν ἀπλησίαστος ἀπὸ τὸν ἄνθρωπο. Ἐπίτηδες γιὰ τοῦτο οἱ ἀγοραστὲς τῶν δικαιωμάτων τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν εἶχανε τὴν ἀπαίτηση ἂν καμμιά μέρα ἢ Κυβέρνησή τους ἔπαιρνε στὴν κατοχὴ της τίς πολιτικὲς χώρες, νὰ ἔχουνε συμβόλαια, πού νὰ τοὺς εξασφαλίζουσε τὴν κυριότητα, ὥστε νὰ μὴ τοὺς ἀμφισβητήση κανένας ἀργότερα τὰ δικαιώματά τους. Θὰ ἦταν ἀδικο νὰ τοὺς κατηγορήση κανεὶς γιὰ τοῦτο. Ἐνεργούσανε γνωστικά· καὶ ὅταν γίνωνται τέτοιες συμφωνίες, ὁ καθένας ἔχει τὸ δικαίωμα ν' ἀπαιτῆ κάθε νόμιμη ἀσφάλεια.

Ἐπειτα ἡ διακήρυξη εἶχε μέσα κι ἕναν ὄρο, πού ἐξασφάλιζε τὴν ἐπιχείρηση ἀπὸ μελλοντικὸς κινδύνους. Ὁ ὄρος αὐτὸς μποροῦσε νὰ ἐξηγηθῆ μὲ πολλοὺς καὶ ἀντίθετους τρόπους, γιὰτὶ ἀκόμη καὶ ἄνθρωποι ἀπὸ τοὺς πιὸ ἐπιδέξιους στὸ νὰ ξετροπώνουν ὅ,τι κρύβεται στὸ βάθος, δὲν μπορούσανε νὰ βροῦνε τὸν πραγματικὸ του σκοπὸ. Ἦταν ὁ ὄρος πού ἔλεγε, πὼς «τὸ δικαίωμα αὐτὸ τῆς κυριότητος δὲν μπορεῖ ποτὲ νὰ προσβληθῆ γιὰ ἄκυρο, ἀκόμη καὶ σὲ περίπτωση, πού ὅποιεσδήποτε μεταβολὲς θὰ ἄλλαζαν τὴ γεωγραφικὴ ἢ τὴ μετεωρολογικὴ κατάσταση τῆς γῆινης σφαίρας».

Τί νὰ ἐσήμαινε ἄραγε ἡ φράση αὐτή; Ποιὰ ἦταν ἡ περίπτωση πού πρόβλεπε; Πῶς ἦτανε ποτὲ δυνατὸ ἢ Γῆ νὰ πάθῃ μεταβολή, πού νὰ ἐπιδράσῃ στὴ γεωγραφικὴ καὶ στὴ μετεωρολογικὴ της κατάσταση καὶ πρὸ πάντων στὶς χώρες αὐτές;

«Εἶναι φανερό, ἔλεγαν οἱ ἐξυπνότεροι· κάτι θὰ κρύβεται κάτω ἀπ' αὐτά».

Διάφορες ὑποθέσεις ἔδιναν κι ἔπαιρναν, πού βάζανε σὲ σκέψεις τοὺς ἐπιστήμονες καὶ κούρντιζαν τοὺς περιεργούς.

Μιά εφημερίδα τῆς Φιλαδέλφειας, ὁ «Lodger», ἄρχισε δημοσιεύοντας τὴν ἀκόλουθη πειρακτικὴ σημείωση:

«Λὲν χωρεῖ ἀμφιβολία, πὼς οἱ μελλοντικοὶ ἀγοραστῆς τῶν πολικῶν χωρῶν προείδανε, πὼς κάποιος κομῆτης μὲ στερεὸ πτηρῆνα πρόκειται νὰ συγκρουσθῆ μετὰ τὴ Γῆ, καὶ μὲ τέτοιον τρόπο, ὥστε νὰ προκληθοῦν οἱ μετεωρολογικῆς καὶ γεωγραφικῆς μεταβολῆς, πού γι' αὐτῆς προνοεῖ μ' αὐτὸν τὸν ὄρο ἢ διακήρυξη».

Ἡ φράση αὐτὴ ἦτανε πραγματικὰ μακαρονίστικη, ὅπως χρειάζεται ἄλλωστε σὲ φρασσεολογία, πού ἔχει ἐπιστημονικῆς ἀξιῶσεις, μὰ δὲν ἐξηγεῖ τίποτα. Λὲν ἦτανε βέβαια δυνατὸ, σοβαροὶ ἄνθρωποι νὰ θεωρήσουνε πιθανὴ τέτοια σύγκρουση μετὰ κομῆτη. Ὅπως κι ἂν ἦτανε τὰ πράγματα, φαινότανε παράλογο, πὼς ἡ ἐταιρεία θὰ στηριζότανε ποτὲ σὲ μιὰν ἀπλή ὑπόθεση γιὰ πιθανὴ σύγκρουση.

Ἄλλη εφημερίδα τὸ «Λέλα» τῆς Νέας Ὁρλεάνης ἔγραφε: «Μήπως ἡ νέα ἐταιρεία νομίζει, πὼς μετακίνηση τοῦ Ἰσημερινοῦ θὰ μιορέση ποτὲ νὰ προκαλέση μεταβολῆς εὐνοϊκῆς γιὰ τὴν ἐκμετάλλευση τῶν κτημάτων τῆς».

«Καὶ γιατί ὄχι; ἀπάντησε ἡ γερμανικὴ εφημερίδα ὁ Ἄνταποκριτῆς τοῦ Ἄμβουργου», ἀφοῦ ἡ κίνηση αὐτὴ ὀλοένα ἀλλάζει τὸν παραλληλισμὸ τοῦ ἄξονα τῆς Γῆς»:

«Καὶ στ' ἀλήθεια, ἀπάντησε ἡ Ἐπιστημονικὴ Ἐπιθεώρηση» τῶν Παρισίων, μήπως ὁ Ἄντεμὰρ στὸ σύγγραμμά του Ἐναστατώσεις τῆς θάλασσης» δὲν εἶπε, ὅτι ἡ μετακίνηση τοῦ Ἰσημερινοῦ μαζί μετὰ τὴν κίνηση τοῦ μεγάλου ἄξονα τῆς τροχιάς τῆς Γῆς εἶναι ἱκανὴ νὰ φέρῃ μετὰ τὸν καιρὸ ἀλλαγῆς στὴ μέση θερμοκρασία, πού ἔχουνε τὰ διάφορα σημεῖα τῆς ἐπιφάνειας τῆς Γῆς καὶ νὰ μετακινήσῃ τοὺς σωροὺς τοῦ πάγου ἀπὸ τοὺς δύο τῆς πόλους»:

«Τοῦτο ὅμως δὲν εἶναι βέβαιον, ὑποστήριξε ἀντίθετον ἡ Ἐπιθεώρηση» τοῦ Ἐδιμβούργου. Ἄλλὰ καὶ ἂν τὸ παραδεχθοῦμε, χρειάζονται δώδεκα χιλιάδες χρόνια, γιὰ νὰ γίνῃ ὁ Βέγας πολικὸ ἀστὲρι καὶ ν' ἀλλάξῃ τὸ κλίμα στὶς πολικῆς γῶρες».

«Τότε λοιπόν, απάντησε τὸ "Ντάγκμπατ" τῆς Κοπεγχάγης, ἃς περιμένη ἡ ἔταιρία, νὰ τὶς πληρώσουμε τὶς μετοχές τῆς ὕστερα ἀπὸ δώδεκα χιλιάδες χρόνια. Μὰ πρὶν περάσῃ τὸ διάστημα τοῦτο, οὔτε λεφτὸ ἄς μὴ ριψοκινδυνέψουμε!».

Ὅμως καὶ σωστὴ νὰ ἦταν ἡ γνώμη τοῦ Ἀντεμάο, ποὺ υἰοθέτησε ἡ «Ἐπιστημονικὴ Ἐπιθεώρηση», ἡ Ἐκμεταλλευτικὴ Ἐταιρία τοῦ Βορείου Πόλου δὲν στήριξε τοὺς ὑπολογισμούς τῆς σ' αὐτή.

Τὸ βέβαιο εἶναι, ὅτι κανεὶς δὲν κατώρθωσε νὰ μάθῃ, τί σήμαινε μὲ τὸν ὄρο τῆς ἐκείνη ἡ περιβόητη διακήρυξη. οὔτε ποιά ἦταν ἡ μελλούμενη μεταβολὴ τοῦ κόσμου, ποὺ ἀνέφερε.

Πληροφορίες γι' αὐτὰ ὅλα μπορούσε βέβαια νὰ δώσῃ τὸ διοικητικὸ συμβούλιο τῆς νέας ἔταιρίας καὶ πρὸ εἰδικὰ ὁ πρόεδρος. Μὰ ὁ πρόεδρος ἦταν ἄγνωστος!

Ἄγνωστος ἦταν ἀκόμα καὶ ὁ γραμματέας καθὼς καὶ τὰ μέλη ἐκείνου τοῦ συμβουλίου. Καὶ οὔτε ἤξερε κανεὶς, ἀπὸ ποῦ ἐρχόταν ἡ διακήρυξη, ποὺ τὴν εἶχε φέρεי στὰ γραφεῖα τοῦ «Κήρυκα τῆς Ν. Τόρκης», κάποιος Οὐίλλιαμ Σ. Φόρστερ ἀπὸ τῆ Μπάλτιμορ, ἕνας τίμιος ἔμπορος παστῶν ψαριῶν καὶ πράκτορας τοῦ ἐμπορικοῦ οἴκου Ἄρτρινελ καὶ Σία τῆς Νέας Γῆς.

Φανερό, πὼς πίσω ἀπ' αὐτόν, κρύβονταν ἄλλοι. Ἀπ' αὐτόν, ποὺ ἦτανε πρὸ ἀφρονος ἀπὸ τὰ παστὰ ψάρια, ποὺ πουλοῦσε, δὲν κατάφεραν νὰ πάρουν καμμιά πληροφορία ἀκόμα κι οἱ πρὸ ἱκανοὶ δημοσιογράφοι. Μὲ ἄλλα λόγια, ἡ Ἐκμεταλλευτικὴ Ἐταιρία τοῦ Βορείου Πόλου, ἦταν ἀληθινὰ «ἀνώνυμη».

Ἄλλὰ ἂν αὐτοὶ ποὺ βάλανε πρὸς τὴν ἐπιχείρηση, ἔμεναν στὴν ἀφάνεια, δὲν θὰ μπορούσες νὰ πῆς τὸ ἴδιο καὶ γιὰ τὸ στόχο τῆς, ποὺ τὸν πρόβαλαν πολὺ καθαρὰ στὴ διακήρυξη.

Ἡ ἐπιχείρηση εἶχε σκοπὸ νὰ ἐκμεταλλευτῆ μιὰ ἔκταση ὁλότιελα ἀπάτητη ἀπὸ ἀνθρώπινο πόδι.

Τὸ διάστημα ἀπὸ τὸν 840 παράλληλο ὡς τὸν 90ὸ πάνει ἕξη μοῖρες. Αὐτὲς οἱ μοῖρες ἔχουν 60 μίλια ἢ κάθε μιὰ καὶ ἔτσι δίνουν μιὰν ἀκτίνα ἀπὸ 360 μίλια, μὲ διάμετρο 720 μίλια. Ἐκείνη λοιπὸν ἡ περιφέρεια ἀπλονόταν σὲ 2.260 μίλια καὶ εἶχε ἐμβαδὸν 407.000 τετραγωνικὰ μίλια. δηλαδή περίπου τὸ ἕνα δέκατο ὅλης τῆς Εὐρώπης!

Στὴ διακήρυξη, καθὼς εἶδαμε, ἦταν γραμμένο πὸς οἱ περιοχὲς ἐκεῖνες, πού σὲ κανέναν δὲν ἀνῆκαν, ἀνῆκαν σὲ ὅλους. Ἦταν ὅμως πιθανόν, τὰ κράτη πού συνόρευαν μαζί τους, νὰ τὶς διεκδικοῦσαν σὰν φυσικὴ συνέχεια τῶν ἐδαφῶν τους. Καὶ — γιὰ νὰ ποῦμε τὴν ἀλήθεια — μιὰ τέτοια ἀξίωση θὰ ἦταν λογικὴ. Γιατὶ οἱ πιὸ πολλὲς ἀνακαλύψεις περιοχῶν στὸν Πόλο, εἶχαν πραγματοποιηθῆ ἀπὸ τολμηροὺς ὑπηκόους, ἀκριβῶς αὐτῶν τῶν κρατῶν.

Ἔτσι, ἡ Κυβέρνηση τῶν Ἰνωμένων Πολιτειῶν, πού τὴν ἐκπροσωποῦσε ἡ Ἐταιρία, καλοῦσε αὐτὰ τὰ κράτη νὰ παρουσιάσουν τοὺς τίτλους τους καὶ νὰ ἀποζημιωθοῦν στὸν πλειστηριασμό, ἀνάλογα μὲ τὰ δικαιώματά τους. Καὶ τὰ κράτη αὐτὰ ἦταν ἕξη: Ἀμερικὴ, Ἀγγλία, Δανία, Σουηδία καὶ Νορβηγία (τὰ δυὸ αὐτὰ ἦταν ἐκεῖνο τὸν καιρὸ ἕνα κράτος), Ὁλλανδία καὶ Ρωσία.

Ἀλλὰ δὲν ἦταν μόνο αὐτὰ τὰ κράτη. Κι ἄλλα ἀκόμαμποροῦσαν νὰ ἀπαιτήσουν κυριότητα, φέρνοντας σὰν ἐπιχείρημα ἀνακαλύψεις πού εἶχαν κάνει δικοὶ τους θαλασσοπόροι ἢ ἐξερευνητές.

Παράδειγμα, ἡ Γαλλία. Πραγματικά, σὲ κάποιες ἀποστολὲς γιὰ τὴν κατάκτηση περιοχῶν στὸν Πόλο, εἶχαν λάβει μέρος καὶ Γάλλοι. Ἀνάμεσά τους, ὁ θαλασσοπόρος Βελό, πού εἶχε βρῆ τὸν θάνατο τὸ 1853 στὴν ἀκτὴ τοῦ νησιοῦ Μπίτσι. "Ἡ ὁ γιατρὸς Ὀκτάβιος Παβύ, πού ἡ ζωὴ του τελείωσε τὸ 1884, στὸ ἀκρωτήρι Σαβινύ. "Ἡ ὁ Μαρτέν, ὁ Μαρμιέ καὶ ὁ Μπραβέ, πού εἶχαν προχωρήσει ὡς τὴ θάλασσα τῆς Σπίτσμπεργκ, τὸ 1838 — 39.

Ὡστόσο, ἡ Γαλλία δὲν ἔκρινε τὴ στιγμὴ κατάλληλη γιὰ νὰ πάρη μέρος σ' ἐκεῖνο τὸ ἐγχείρημα, πού ὁ σκοπός

του ήταν πὺ πολὺ ἐμπορικὸς παρὰ ἐπιστημονικὸς. Ἐφησε λοιπὸν χωρὶς διεκδίκηση τὸ μερίδιόν της στὴν τούρτα ἐκείνη τοῦ Πόλου, ὅπου τὰ ἄλλα κράτη ἦταν φόβος νὰ σπᾶσουν τὰ δόντια τους. Ἴσως μάλιστα καὶ νὰ εἶχε δίκιο.

Τὸ ἴδιο ἔγινε καὶ μὲ τὴ Γερμανία, παρ' ὅλο πὺ εἶχε στὸ ἐνεργητικὸ της ἀπὸ τὰ 1761 τὸ ταξίδι στὴ Σπίτμπεργκ τοῦ Φρειδερίκου Μάρτεν ἀπὸ τὸ Ἀμβούργο καὶ ἀκόμα καὶ τὶς ἀποστολὰς τῆς Γερμανίας καὶ τῆς Ἄνσας στὰ 1869 — 1870 μὲ κυβερνήτη τὸν Κόλδερθεϊ Ἔγκεμαν. πὺ ἀνέβηκαν τ' ἀκρογιάλια τῆς Γροιλανδίας καὶ φτάσανε ὡς τὸ ἀκρωτήρι τοῦ Βίσαρκ. Ὅμως, μὲ ὅλες τὶς λαμπρὰς ἀνακαλύψεις, δὲν νόμισε ἡ Γερμανικὴ Αὐτοκρατορία, πὺς μποροῦσε νὰ ζητήσῃ τὸ μεγάλωμά της μὲ ἓνα κομμάτι τοῦ Πόλου.

Τὸ ἴδιο καὶ ἡ Αὐστρία, ἂν καὶ ἦταν κυρία τῆς Γῆς τοῦ Φραγκίσκου Ἰωσήφ, πὺ βρίσκεται κατὰ τὸ Βορῆα ἀπὸ τὴν παραλία τῆς Σιβηρίας.

Ἡ Ἰταλία, ἂν καὶ δὲν εἶχε κανένα δικαίωμα νὰ βγῆ στὴ μέση κι αὐτὴ, δὲν βγῆκε κι ἄς μὴ φανῆ τοῦτο ἀπίθανο. Μαζὶ μὲ τοὺς ἄλλους μποροῦσαν νὰ λογαριαστοῦνε γιὰ κύριοι καὶ οἱ Σαμογέτες τῆς Σιβηρίας καὶ οἱ Ἐσκιμῶι πὺ κατοικοῦνε τὶς βορειότατες γῶρες τῆς Ἀμερικῆς, οἱ Ἰθαγενεῖς τῆς Γροιλανδίας, τοῦ Λαμπραντόρ, τοῦ Πολύνησου Μπάφιν Πάρι τῶν Ἀλεούτων νήσων, οἱ Τσουχτοσί, πὺ κατοικοῦνε τὴν πρὶν Ρωσικὴ Ἀλάσκα, πὺ ἀπὸ τὰ 1867 λογαριάζεται μὲ τὶς γῶρες τῆς Ἀμερικάνικης Ὀμοσπονδίας. Οἱ λαοὶ ὅμως ἐτούτοι, ἀληθινὰ καὶ ἀναμφισβήτητα γεννήματα καὶ θρέμματα τῶν πολικῶν χωρῶν, δὲν θὰ εἶχανε ψῆφο σ' αὐτὸ τὸ ζήτημα. Ἐπειτα μὲ ποῖο τρόπο οἱ δύστυχοι αὐτοὶ θὰ μποροῦσαν νὰ πάρουνε μέρος στὸν πλειστηριασμὸ πὺ προκηρῦχθη καὶ μὲ ποῖο νόμισμα θὰ κατόρθωναν νὰ πληρώσουνε τὸ ποσό; Μὲ κοχύλια, μὲ δόντια ἀπὸ θαλάσσιους ἐλέφαντες ἢ μὲ λάδι ἀπὸ φῶκες; Καὶ ὅμως ἀνῆκε κάποις καὶ σ' αὐτούς, σὰν πρώτους πὺ τὴν

κατέχοννε, ἡ χώρα πού ἔμελλε νὰ βγῆ σὲ πλειστηριασμό. . . Ἄλλὰ. . . Ἐσκιμῶοι! Τσουχτσοί! Σαμογέτες! . . . Οὔτε καὶ τοὺς ρώτησαν.

Τέτοιος εἶναι ὁ κόσμος!

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

Οἱ πληρεξούσιοι τῆς Ἀγγλίας, Ὀλλανδίας, Σουηδίας, Δανίας καὶ Ρωσίας

Τὸ ἔγγραφο ἄξιζε ἀπάντηση. Οἱ δυνάμεις, πού οἱ κτήσεις τοὺς προσεγγίζοννε λίγο πολὺ στὴν ὀγδοηκοστὴ τέταρτη μοῖρα, ἀποφασίσανε νὰ ἐξασκήσουνε τὰ δικαιώματά τοὺς στέλλοντας εἰδικοὺς πληρεξουσίους. Μὰ δὲν ἐννοοῦσαν νὰ γίνονν ἀγοραστὲς τῶν χωρῶν, πού θὰ ἔβγαιναν στὸν πλειστηριασμό, πέρα ἀπὸ ἓνα ποσὸ σχετικὰ μέτριο, ἀφοῦ ἐπρόκειτο γιὰ ἔδαφος, πού ἡ κατοχὴ του θὰ ἦταν ἴσως ἀδύνατη. Ἡ ἄπληστη ὅμως Ἀγγλία θεώρησε χρέος τῆς νὰ δώσει στὸν πρᾶκτορά τῆς πίστωση ὅποσοδήποτε σπουδαία.

Ἔμεναν λοιπὸν στὸ πεδίο τοῦ συναγωνισμοῦ ἡ Ἀγγλία, ἡ Δανία, ἡ Ὀλλανδία, ἡ Σουηδία, ἡ Νορβηγία καὶ ἡ Ρωσία, πού θὰ ὑπερθεματίζανε μπροστὰ στὸν ὑπάλληλο τῶν πλειστηριασμῶν τῆς Μπάλτιμορ. Σὲ κείνον πού θὰ ἔδινε τὰ πιὸ πολλὰ θὰ κατακυρωνόταν ἡ παγωμένη σκούφια τῆς Γῆς.

Ἄμα κανεὶς ζύγιζε τὰ δικαιώματα, πού παρουσίαζε κάθε κράτος, ἔβλεπε πὼς οἱ Ἀμερικάνοι εἶχανε τὸ πιὸ μεγάλο συμφέρον, νὰ προσαρτήσουνε στὴν ἐπικράτειά τοὺς τὸ ἀπάτητο ἐκεῖνο μέρος τῆς σφαίρας μας.

Δὲν χωροῦσε ὅμως ἀντίρρηση, πὼς καὶ ἡ Μεγάλῃ Βρεταννία ἐπρόβαλλε δυνατὰ ἐπιχειρήματα καὶ ζητοῦσε νὰ πάρῃ τὸ μέρος ἐκεῖνο τῆς Γῆς μέσα στὸ πλατὺ ἀποικιακὸ

της κράτος. Ἔτσι οἱ ἀγγλικὲς ἐφημερίδες μὲ μακρὲς ἀρθρογραφίες καὶ μὲ πάθος εἰχτήκαν στὴ συζήτηση.

Προβλέπανε λοιπόν, ὅτι πάλι ζωηρὴ θὰ γινότανε μὲ τὰ δολλάρια καὶ τὶς στερλίνες. Τὰ χρήματα τοῦ πλειστηριασμοῦ κανονίστηκε νὰ τὰ μοιραστοῦνε ἀνάμεσά τους οἱ πέντε ἄλλοι, ἔξω δηλαδή ἀπὸ τὸν τελευταῖο πλειοδότη, καὶ νὰ τὰ πάρουνε σὰν ἀποζημίωση γιὰ νὰ παραιτηθοῦν στὸ μέλλον ἀπὸ κάθε δικαίωμα πάνω στὶς γῶρες ποὺ θὰ κατακυρωθοῦν.

Οἱ πληρεξούσιοι λοιπόν τῶν εὐρωπαϊκῶν κρατῶν μαζί μὲ τὰ πληρεξούσιά τους καὶ τὶς πιστωτικὲς ἐπιστολὲς ἀναχώρησαν ἀπὸ τὸ Λονδίνο, τὴ Χάγη, τὴ Στοκχόλμη, τὴν Πετρούπολη καὶ τὴν Κοπεγχάγη καὶ ἔφτασαν στὶς ἠνωμένες Πολιτεῖες τρεῖς βδομάδες πρὶν ἀπὸ τὴν ὀρισμένη μέρα γιὰ τὴ δημοπρασία.

Ἐκεῖνο τὸν καιρὸ ἓνας μονάχα πληρεξούσιος τῆς Ἀμερικῆς παρουσιαζόταν. Ὁ ἀντιπρόσωπος τῆς Ἐκμεταλλευτικῆς Ἑταιρίας τοῦ Β. Πόλου Οὐίλλιαμ Κ. Φόρστερ, ἐκεῖνος ποὺ τὸ ὄνομά του ἀναφερότανε μόνο στὸ ἔγγραφο, ποὺ δημοσιεύθηκε στὶς 7 Νοεμβρίου στὸν «Κήρυκα τῆς Νέας Ἰόρκης».

Πληρεξούσιοι τῶν εὐρωπαϊκῶν κρατῶν εἶχαν ἐκλεγῆ οἱ ἀκόλουθοι: τῆς Ὀλλανδίας ὁ Ἰακώβ Γιάνσεν ἀρχαῖος σύμβουλος στὶς Ὀλλανδικὲς Ἰνδίες, πενήντα τριῶν χρονῶν, παχὺς, κοντός, μὲ πλατύτατο στήθος, κοντὰ χέρια καὶ στραβὰ πόδια, γουρλωτὰ μάτια, στρογγυλοπρόσωπος, ροδοκόκκινος, μὲ φαρὲς μπαρμπέτες· καλὸς ἄνθρωπος, δὺςπιστος λιγάκι γιὰ τὴν ἐπιχείρηση, γιὰτὶ δὲν μποροῦσε νὰ διακρίνη τὴν πρακτικὴ τῆς ὠφέλεια.

Τῆς Δανίας ὁ Ἔρικ Βάλντενακ, ἄλλοτε ὑποδιοικητῆς στὴ Γροιλανδία, μὲ ἀνάστημα μέτριο, ὄμους στραβοῦς, λίγο κοιλαράς, μὲ πολὺ μεγάλο κεφάλι στρογγυλό, μύωπας, τόσο πολὺ, ποὺ ἡ ἄκρια τῆς μύτης του εἶχε φαγωθῆ ἀπὸ τὸ νὰ τρίβεται ὀλοένα στὰ χειρόγραφα καὶ τὰ βιβλία

του, ἀλύγιστος καὶ ἀσυμβίβαστος σὲ ὅ,τι ἔχει σχέση μετὰ τὰ δικαιώματα τῆς πατρίδας του. Τῇ Δανίᾳ θεωροῦσε νόμιμο κυρίαρχο τῶν πολιτικῶν χωρῶν.

Τῆς Σουηδίας καὶ Νορβηγίας ὁ Γιὰν Χάραλντ, καθηγητῆς τῆς κοσμογραφίας στὴ Χριστιανία καὶ ἕνας ἀπὸ τοὺς θερμότερους ὑποστηρικτὲς τῆς ἀποστολῆς τοῦ Νορβενσκιόλντ, γνήσιος τύπος βορεινοῦ ἄντρα, κοκκινωπὸς στὸ πρόσωπο μὲ μαλλιά καὶ γένεια ξανθὰ, σὰ γινωμένα στάχια. Αὐτὸς εἶχε γιὰ βέβαιο, πὼς ἡ περιφέρεια τοῦ Πόλου, ἐπειδὴ τὴ σκεπάζει ὀλάκερη ἡ παλαιοκρυσταλλικὴ θάλασσα, δὲν εἶχε καμμιάν ἀξία καὶ γι' αὐτὸ ὀλωσδιόλου ἀδιαφοροῦσε γιὰ τὰ ἀποτελέσματα τῆς δημοπρασίας. Πῆρε μέρος μόνο γιὰ νὰ ἀποδειχθῇ, πὼς καὶ ἡ πατρίδα του εἶχε συμφέροντα στὶς πολιτικὰς χῶρας.

Τῆς Ρωσίας ὁ συνταγματάρχης Βόρις Καρκόφ, στρατιωτικὸς καὶ διπλωμάτης, ψηλὸς, σβέλτος, μὲ πικρὰ μαλλιά καὶ γένεια καὶ μουστάκια μακριά. Φοροῦσε μὲ στενοχώρια τὰ πολιτικὰ καὶ κάθε τόσο ἔφερεν ἀθελά του τὸ χέρι του στὸ πλευρό, σὰ γιὰ ν' ἀρπάξῃ τὴ λαβὴ τοῦ σπαθιοῦ, πὺν φοροῦσε ἄλλοτε. Ἦτανε περιεργὸς πολὺ νὰ μάθῃ τί ἔκρυβε ἡ πρόταση τῆς ἀμερικάνικης ἐταιρίας, γιὰτὶ φοβοῦτανε πρὸ πάντων μήπως φέρῃ στὸ μέλλον διεθνεῖς περιπλοκὰς.

Τέλος, τῆς Ἀγγλίας ἀντιπρόσωποι ἦταν ὁ ταγματάρχης Ντόνελαν καὶ ὁ γραμματικὸς του Ντὴν Τούντριγκ. Καὶ οἱ δύο τοὺς ἀντιπροσώπευαν ὅλες συνολικὰ τὶς ἐπιθυμίες καὶ τὶς ὀρέξεις τοῦ Ἠνωμένου Βασιλείου, τὶς ἐμπορικὰς καὶ βιομηχανικὰς του ροπὰς, τὴν τάση τῶν Ἑγγλέζων νὰ θεωροῦν κατὰ φυσικὸν νόμον δικὰς τοὺς ὅλες τὶς ἀδέσποτες χῶρας τοῦ Βορρᾶ, τοῦ Νότου καὶ τοῦ Ἰσημερινοῦ. Αὐτὸς ὁ ταγματάρχης Ντόνελαν ἦταν ὁ πιὸ γνήσιος τύπος Ἑγγλέζου: ψηλὸς, ἀδύνατος, κοκκαλιάρης, νευρικός, ὄλο γωνιές, μὲ σβέροκο ξυλόκοτας, μὲ ἕνα κεφάλι σὰν τοῦ Πάλμερστον ἐπάνω σὲ ὦμους λίγο σκυφτούς, μὲ πόδια στρουθοκαμήλας, πολὺ καλοβαστούμενος, ζωηρὸς καὶ

ἀκούραστος ἂν καὶ ἐξηντάρης. Αὐτὸ τὸ τελευταῖο τὸ εἶχε ἀποδείξει, ὅταν χάραξε τὰ Ἴνδικὰ σύνορα μετὰ τὴ Βιρμανία. Δὲν γελῶσε ποτὲ καὶ ἴσως νὰ μὴν εἶχε γελᾶσει ποτὲ στὴ ζωὴ του. Μὰ τί ἔχει νὰ κάνῃ αὐτό; Γελᾶνε ποτὲ οἱ ἀτμομηχανές;

Αὐτὴ ἦταν ἡ μεγάλη διαφορὰ τοῦ ταγματάρχη ἀπὸ τὸ γραμματικὸ του Ντὴν Τούντριγκ. Τοῦτος ἦτανε ἕνας νέος πολυλογάς, γεμάτος κέφι καὶ ἀστεία. Εἶχε μεγάλο κεφάλι, κατσαρὰ μαλλιά καὶ μικρὰ ζαρωμένα μάτια. Βαστοῦσε ἀπὸ τὴ Σκωτία καὶ ἦτανε πολὺ γνωστὸς στὸν τόπο του γιὰ τὰ πειράγματά του καὶ τὴν ἀκράτητη φλυαρία του. Μ' ὅλο τὸ ζωηρὸ του χαρακτήρα ἦταν ἀποκλειστικὸς καὶ ἀσυμβίβαστος, ὅσο καὶ ὁ ταγματάρχης του, ἅμα ἐπρόκειτο γιὰ τὰ συμφέροντα τῆς Μεγάλῃς Βρεταννίας, ἀκόμη καὶ τὰ πῶ ἀστήριχτα.

Ἦταν ὀλοφάνερο, πὼς αὐτοὶ οἱ δυὸ πληρεξούσιοι θὰ ἦταν οἱ πῶ λυσασμένοι ἀντίπαλοι τῆς ἀμερικάνικῃς εταιρίας. Ὁ Βόρειος Πόλος ἦτανε δικὸς τους ἀπὸ τὴν προϊστορικὴ ἐποχὴ, λὲς καὶ τοὺς εἶχε ἀναθέσει ὁ Πλάστης νὰ προσέχουνε τὴ Γῆ, μὴν πάη καὶ φύγη ἀπὸ τὸν ἄξονά της. Ἦταν ἱκανοὶ νὰ καταφύγουνε σ' ὅλα τὰ μέσα, ἀρκοῦσε νὰ μὴν ἔπαρτε ὁ Πόλος σὲ ξένα χέρια. Δὲν πρέπει νὰ παραλείψουμε, πὼς ἂν καὶ ἡ Γαλλία θεώρησε περιττὸ νὰ στείλῃ ἀντιπρόσωπο, εἴτε ἐπίσημο εἴτε ἡμιεπίσημο, ἕνας Γάλλος μηχανικὸς, πὸν θὰ τὸν γνωρίσουμε ἀργότερα, ἦρθε ἀπὸ ἀπλὴ «ἐπιστημονικὴ περιέργεια», νὰ παρακολουθήσῃ ἀπὸ κοντὰ τὴν παράξενη αὐτὴ ὑπόθεσι.

Οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν βορεινῶν κρατῶν τῆς Εὐρώπῃς φτάσανε στὴ Μπάλτιμορ, ὁ καθένας μ' ἄλλο βαπόρι, σὰν νὰ ἤθελαν ν' ἀποφύγουν ὁ ἕνας τὸν ἄλλο, γιὰτὶ φοβόντανε τὶς προκαταβολικὲς συζητήσεις καὶ τὰ τουμπαρίσματα. Ἦταν ἀντίπαλοι. . . Καθένας τοὺς εἶχε γιὰ ὄπλο στὴν τσέπη του τὴν πίστωση πὸν χρειαζόταν, μὰ τὰ ὄπλα τοὺς ἦτανε πολὺ ἄνισα. Ἄλλος εἶχε στὴ διάθεσή του λιγώτερο ἀπὸ ἑκατομμύριο, ἄλλος πᾶρα πάνω. Καὶ πραγματικὰ, γιὰ ν'

άγοράση κανείς ένα μέρος τῆς Γῆς, πού ἡ κατοχή του νομιζότανε πράμα ἀδύνατο, κάθε χρηματικό ποσὸ ἔπρεπε νὰ φαίνεται ὑπερβολικό. Ὁ πιὸ δυνατὸς ἦταν ὁ *Αγγλος πληρεξούσιος, πού εἶχε ἀπὸ τὸ κράτος του μεγάλη πίστωση. Μ' αὐτὴ ὁ ταγματάρχης Ντόνελαν θὰ μπορούσε εὐκόλα νὰ ρίξη κάτω τοὺς Εὐρωπαίους ἀντιπάλους του. Μὲ τοὺς Ἄμερικάνους ὅμως τὰ πράματα ἦτανε πολὺ διαφορετικά, γιατί δὲν ἦταν εὐκόλο νὰ τὰ βάλῃ μὲ τὰ δολλάρια τῆς Ἄμερικής· καὶ ἀλήθεια ἦτανε πολὺ πιθανό, πὼς ἡ μυστηριώδης ἐταιρία εἶχε πολὺ σπουδαῖα κεφάλαια. Κατὰ τὰ φαινόμενα ἡ νέα πάλῃ τῶν ἑκατομμυρίων θὰ περιοριζόταν ἀνάμεσα σὲ δυό, τὴν Ἄμερικὴ καὶ τὴν Ἀγγλία.

Μόλις ἔφτασαν οἱ Εὐρωπαῖοι πληρεξούσιοι, ἡ κοινὴ γνώμη ἄρχισε ν' ἀνησυχῆ περισσότερο· οἱ ἐφημερίδες δημοσιεύανε, χωρὶς νὰ περιμένουν βεβαίωση, χίλιων εἰδῶν πληροφοροφῶριες καὶ διαδόσεις. Οἱ πιὸ περιεργες ὑποθέσεις κυκλοφοροῦσανε γιὰ τὴν ἀγορὰ τοῦ Βόρειου Πόλου. Τί σκοπὸ εἶχε τὸ ἀγόρασμά του; Σὲ τί θὰ χρησίμευε; Σὲ τίποτα, ἐκτὸς ἂν εἶχανε σκοπὸ νὰ φέρνουν ἀπὸ κεῖ τὸν πάγο, πού ἔσοδεύανε τὰ δυὸ ἡμισφαίρια. Μάλιστα μιὰ ἐφημερίδα τοῦ Παρισιοῦ, ὁ «Φιγκαρό», κοροϊδεύοντας ὑποστήριξε τὴ γνώμη αὐτή. Μὰ καὶ γι' αὐτὴν ἀκόμη τὴ δουλειὰ θὰ ἔπρεπε νὰ πηγαίνουνε πέρα ἀπὸ τὴν 84ῃ μοῖρα.

Οἱ πληρεξούσιοι ὅμως, πού στὸ ταξίδι τους εἶχαν ἀποφύγει ὁ ἓνας τὸν ἄλλο, ἅμα φτάσανε στὴ Μπάλτιμορ, ἀλλάξανε τακτικὴ. Καὶ τὸ ἔκαναν γιὰ τοῦτο τὸ λόγο.

Καθένας τους μόλις ξεμπάρκαρε στὴ Μπάλτιμορ, γύριψε νὰ ἔρθῃ σὲ συνεννόηση μὲ τὴν Ἐκμεταλλευτικὴ Ἐταιρία τοῦ Βόρειου Πόλου. Καθένας τὸ κρατοῦσε κρυφὸ ἀπὸ τοὺς ἄλλους· ζητοῦσανε νὰ μάθουν ποιὸς ἦταν ὁ σκοπός, πού ἔκρυβε ἡ ἐταιρία καὶ τί κέρδος περιμένε, ὥστε νὰ ὠφεληθοῦνε κι αὐτοὶ ἅμα τοὺς δινότανε ἡ εὐκαιρία. Μὰ ὡς ἐκείνη τὴν ὥρα τίποτα δὲν ἔδειχνε, πὼς ἡ ἐταιρία εἶχε ἐγκατασταθῆ στὴ Μπάλτιμορ· δὲν φαινότανε πούθενά οὔτε γραφεῖο οὔτε ὑπάλληλός της. Ἡ διακήρυξη ἔγραφε:

«Κάθε πληροφορία ζητήστε τη ἀπὸ τὸν κ. Οὐίλλιαμ Φόρστερ, στὸν Ἀπάνω Δρόμο». Μὰ αὐτὸς ὁ τιμωτάτος προμηθευτὴς μπακαλιάρων φαινότανε πὼς γι' αὐτὴ τὴν ὑπόθεση δὲν ἤξερε πάρα πάνω ἀπὸ ὅ,τι καὶ ὁ τελευταῖος χαμάλης τῆς πόλης.

Μιὰ καὶ δὲν μπόρεσαν νὰ μάθουνε τίποτα θετικὸ οἱ κύριοι πληρεξούσιοι, ἀκούγανε καὶ σχολιάζανε τὶς πρὸ παραξένες ἱστορίες, πού τοὺς ἔφερνε ἡ φήμη. Ὡστε δὲν θὰ ξετρυπώνανε λοιπὸν τὸ μυστικὸ τῆς ἐταιρίας, παρὰ μόνον ὅταν ἡ ἴδια θ' ἀποφάσιζε νὰ τὸ φανερώση; Αὐτὸ συλλογίζοντανε καὶ φτάνανε στὸ συμπέρασμα, πὼς σίγουρα μόνον ὕστερ' ἀπὸ τὴν ἀγορὰ τοῦ Πόλου θὰ ἄφηνε ἡ ἐταιρία τὴ σιωπὴ.

Καθὼς βρίσκονταν ὅλοι σὲ ἀμηχανία, φτάσανε μοιραῖα νὰ συναντηθοῦν, ν' ἀνταλλάξουν ἐπισκέψεις, νὰ βολιδοσκοπήσουν ὁ ἓνας τὸν ἄλλον καὶ νὰ συνεννοηθοῦνε. Μποροῦσαν ἴσως νὰ ἐνωθοῦν ἀπέναντι στὸν κοινὸν ἐχθρὸ, δηλαδὴ στὴν ἀμερικάνικη ἐταιρία.

Στις 22 λοιπὸν Νοεμβρίου, κατὰ τὸ βράδι, μαζεύτηκαν ὅλοι τοὺς γιὰ σύσκεψη στοῦ ταγματάρχη Ντόνελαν, στὸ ξενοδοχεῖο «Οὐόλεσλι». Ἡ προσπάθεια αὐτὴ νὰ συνεννοηθοῦνε ἐναντίον τῶν Ἀμερικάνων, ἦτανε πρὸ πάντων τοῦ συνταγματάρχη Βόρι Καρκόφ, τοῦ Ρώσου διπλωμάτη. Εἶχε ἐνεργήσει πολὺ ἐπιτήδεια, γιὰ νὰ τὸ καταφέρει.

Στὴν ἀρχὴ ἡ κουβέντα περιορίστηκε στὰ ἐμπορικὰ ἢ τὰ βιομηχανικὰ κέρδη, πού περιέμενε ἡ ἐταιρία ἀπὸ τὴν ἀγορὰ τῶν πολικῶν χωρῶν. Ὁ καθηγητὴς Γιὰν Χάραλντ ρώτησε, ἂν κανεὶς ἀπὸ τοὺς συναδέλφους του εἶχε καταφέρει νὰ πάρῃ πληροφορίες γι' αὐτὸ τὸ ζήτημα καὶ ὅλοι σιγὰ - σιγὰ ὁμολογήσανε, πὼς εἶχανε πάει γιὰ τοῦτο στὸν Οὐίλλιαμ Σ. Φόρστερ, πού ὅπως ἔλεγε ἡ διακήρυξη θὰ τοὺς ἔδινε πληροφορίες.

— Μὰ δὲν πέτυχα τίποτα, εἶπε ὁ Ἔρικ Βάλντενακ.

— Καὶ γὰρ τίποτα δὲν κατάφερα, πρόσθεσε ὁ Ἰακώβ Γιάνσεν.

— Ἐγώ, ἄρχισε τότε ὁ Ντὴν Τούντριγκ, ὅταν παρουσιάσθηκα ἀπὸ μέρους τοῦ ταγματάρχου Ντόνελαν στὶς ἀποθήκες τοῦ Ἰακώβ Δρόμου, βρῆκα ἓνα χοντρὰν ἄνθρωπο μὲ μαῦρα ροῦχα, ψηλὸ καπέλο καὶ μὲ μιὰν ἄσπρη ποδιὰ ἀπὸ τὸ σαγόνι του ὡς τὶς μύτες τῶν παπουτσιῶν του. Ἄμα τοῦ γύρεψα πληροφορίες γιὰ τὴν «ὑπόθεση», μού ἀπάντησε πὼς τὸ ἀτμόπλοιο «Νότιο Ἀστέρι» μόλις εἶχε φτάσει ἀπὸ τὴ Νέα Γῆ φορτωμένο ὡς ἀπάνω καὶ πὼς ἂν ἤθελα, ἦτανε σὲ θέση νὰ μού παραδώσῃ μιὰ μεγάλη ποσότητα ἀπὸ φρέσκους μπακαλιάρους γιὰ λογαριασμὸ τοῦ ἐμπορικοῦ οἴκου Ἄρντρινελ καὶ Σία.

— Ἐ, ἔ! ἔκανε ὁ πρόων σύμβουλος στὶς Ἀνατολικὲς Ἰνδίες, θὰ ἦτανε προτιμότερο ν' ἀγοράσῃ κανεὶς ἓνα τέτοιο φόρτωμα, παρὰ νὰ ρίξῃ τὰ λεφτὰ του στὸν πάτο τοῦ Παγωμένου Ὠκεανοῦ!

— Δὲν εἶναι αὐτὸ τὸ ζήτημά μας, εἶπε τότε ὀρθὰ κοφτὰ ὁ ταγματάρχης Ντόνελαν. Δὲν πρόκειται ν' ἀγοράσουμε μπακαλιάρο, ἀλλὰ τὸν ἄσπρο σκουφο τῆς Γῆς, ποὺ λέγεται Βόρειος Πόλος. . .

— Καὶ ποὺ θέλει ἡ Ἀμερικὴ καλὰ καὶ σώνει νὰ τὸν φορέσῃ στὸ κεφάλι της, πρόσθεσε ὁ Ντὴν Τούντριγκ, γελώντας γιὰ τὸ ἄστεϊο του.

— Φοβᾶμαι ὁμοῦ, πὼς θὰ συναχθῇ, εἶπε μὲ φινέτσα ὁ συνταγματάρχης Καρκόφ.

— Δὲν εἶναι αὐτὸ τὸ ζήτημά μας, ξαναεἶπε ὁ ταγματάρχης Ντόνελαν, καὶ δὲν ξέρω τί ἔχει νὰ κάνῃ τὸ συναχθῆναι μὲ τὴ συνδιάσκεψή μας. Τὸ βέβαιον εἶναι, πὼς γιὰ τοῦτον ἢ ἐκεῖνο τὸ λόγο ἡ Ἀμερικὴ, ποὺ ἀντιπροσωπεύεται ἀπὸ τὴν Ἐκμεταλλευτικὴ Ἐταιρία τοῦ Β. Πόλου — προσέξτε, κύριοι, τὴ λέξη Ἐκμεταλλευτικὴ — ἡ Ἀμερικὴ, λέω, θέλει ν' ἀγοράσῃ γύρω ἀπὸ τὸν Πόλο τετρακόσιες ἑφτά χιλιάδες τετραγωνικὰ χιλιόμετρα ἐπιφάνεια, ἐπιφά-

νεια, πού όρίζεται σήμερα — προσέξτε, κύριοι, τή λέξη σ ή μ ε ρ α — από τήν 84η μοίρα βορεινò πλάτος. . .

— Όλα αυτά τὰ ξέρουμε με τò παραπάνω, κύριε ταγματάρχη, τού παρατήρησε ó Γιάν Χάραλντ. Έκείνο πού δέν ξέρουμε είναι: με τί τρόπο έννοεί ή εταιρία αυτή νά έμμεταλλευθῆ βιομηχανικά τίς στεριές εκείνες, άν είναι στεριές, ή τίς θάλασσες, άν είναι θάλασσες. . .

— Δέν είναι αυτό τò ζήτημα, άρχισε για τρίτη φορά ó ταγματάρχης Ντόνελαν. Ένα κράτος ζητάει πληρώνοντας λεφτά νά πάρη ένα μέρος από τή Γῆ, πού άν λογαριάση κανείς τή γεωγραφική του θέση είναι ολοφάνερο πώς άνήκει στην Άγγλία.

— Στη Ρωσία, είπε ó συνταγματάρχης Καρκόφ.

— Στην Όλλανδία, είπε ó Ίακώβ Γιάνσεν.

— Στη Σουηδία και Νορβηγία είπε ó Γιάν Χάραλντ.

— Στη Δανία, είπε ó Έρικ Βάλντενακ.

Οί πέντε πληρεξούσιοι μιλούσανε, χωρίς νά κρύβουνε τò θυμό τους και κοντεύανε νά ξεστομίσουν άσκημα λόγια, όταν ó Ντήν Τούντριγκ δοκίμασε νά μπῆ στή μέση.

— Κύριοι, είπε με τόνο συμβιβαστικό, δέν είναι αυτό τò ζήτημα, όπως συνηθίζει νά λήη και ó προϊστάμενός μου ταγματάρχης Ντόνελαν. Μιά και άποφασίστηκε νά πουληθούν οί πολικές χώρες με πλειστηριασμό, θά τίς πάρη άναγκαστικά τò κράτος, πού θά κάνη τή μεγαλύτερη προσφορά. Λοιπόν, δέν θά ήτανε προτιμότερο, νά ένώσετε τίς πιστώσεις, πού έχετε ó καθένας για λογαριασμό τού κράτους του, και νά σχηματίσετε ένα συνδικάτο, πού νά έχη τόσα κεφάλαια, ώστε ή άμερικανική εταιρία νά μη μπορῆ νά τò συναγωνισθῆ;

Οί άντιπρόσωποι κοίταξαν ó ένας τόν άλλο. Ό Ντήν Τούντριγκ βρήκε ίσως τρόπο για συνεννόηση. Συνδικάτο... Στη σημερινή εποχή τὰ συνδικάτα συνηθίζονται πολύ και σχηματίζονται με μεγάλη εύκολία. Είναι ή πιò τελευταία έφεύρεση και εφαρμόζεται τò ίδιο στην πολιτική, όπως και σε κάθε έπιχείρηση.

“Όμως μιὰ παρατήρηση ἢ καλύτερα μιὰ ἐξήγηση ἦταν ἀναγκαία καὶ ὁ Ἰακώβ Γιάνσεν διατυπώνοντας τὴ σκέψη ὄλων εἶπε:

— Καὶ ἔπειτα;

Βέβαια! . . . Καὶ ὕστερα ἀπὸ τὴν ἀγορὰ πὺν θὰ ἔκα-
νε τὸ συνδικάτο, τί θὰ γινότανε;

— Μὰ νομίζω, πὺς ἢ Ἄγγλία. . . εἶπε ὁ ταγματάρχης
ἀπότομα.

— Καὶ ἢ Ρωσία! . . . εἶπε ὁ συνταγματάρχης ζαρόνοντας
τὰ φρούδια.

— Καὶ ἢ Ὀλλανδία! . . . εἶπε ὁ πρῶην σύμβουλος.

— “Όταν ὁ Θεὸς ἔδωκε στοὺς Λανούς τὴ Λανία. . . παρα-
τήρησε ὁ “Ερικ Βάλντενακ.

— Μὲ συγχωρεῖτε, τὸν ἔκοψε ὁ Ντὴν Τούντριγκ, μιὰ
μόνο εἶναι ἡ χώρα πὺν ἔδωσε ὁ Θεός; ἢ Σκωτία.

— Καὶ γιατί; ρώτησε ὁ ἀντιπρόσωπος τῆς Σουηδίας.

— Γιατὶ τὸ εἶπε ὁ ποιητής:

« deus nobis haec olim fecit »

ἀπάντησε ὁ γραμματικὸς, πὺν συνηθίζε νὰ λήη ἐξυπνάδες,
ἐξηγώντας μὲ τὸ δικό του τρόπο τὸ τέλος τοῦ ἔκτου στί-
χου τῆς πρώτης Ἐκλογῆς τοῦ Βιργίλιου.

“Όλοι γελάσανε, ἐκτὸς ἐννοεῖται ἀπὸ τὸν ταγματάρχη
Ντόνελαν. Καὶ τὸ ἀστεῖο τοῦτο ἔσθησε γιὰ δευτέρα φορὰ
τὸν καυγά, πὺν κόντευε νὰ φουντώση σοβαρά.

Τότε ὁ Ντὴν Τούντριγκ μπόρεσε νὰ προσθέση:

— Γιατὶ, κύριοι, νὰ μαλλώνουμε; “Ας σχηματίσουμε κα-
λύτερα τὸ συνδικάτο. . .

— Κι ἔπειτα; ξαναεἶπε ὁ Γιὰν Χάραλντ.

— “Επειτα; ἀπάντησε ὁ Ντὴν Τούντριγκ. Τὸ θέμα, κύ-
ριοι, μὸ φαίνεται ἀπλούστατο. “Η ἢ κυριότητα τοῦ Βό-
ρειου Πόλου, ἂν τὸν πάρετε σεις, θὰ μείνη ἀδιαίρετη με-
ταξὺ σας, ἢ μὲ μιὰ δίκαιη ἀποζημίωση θὰ τὴ μεταβιβάσετε
σὲ ἓνα ἀπὸ τὰ κράτη, πὺν θὰ εἶναι συνιδιοκτῆτες. Μὰ πρῶ-
τα πρῶτα πρέπει νὰ καταφέρουμε τὸν πρῶτο μας σκοπό,

νά απομακρύνουμε δηλαδή τούς ἀντιπρόσωπους τῆς Ἀμερικῆς.

Ἡ πρόταση αὐτὴ εἶχε καὶ τὴν καλὴ τῆς ὄψη, τουλάχιστον προσωρινά. Γιατὶ ἀμέσως ὕστερα οἱ ἀντιπρόσωποι δίχως ἄλλο θὰ πᾶνονταν μαλλιά με μαλλιά — καὶ τὰ εἶχανε τόσο πικρὰ ὄλοι τους! — ὅταν θὰ θέλανε νὰ διαλέξουν ἐκείνον, πού ὀριστικὰ θὰ ἀγόραζε αὐτὸ τὸ ἀχρηστο «μῆλο τῆς ἔριδος».

Μιὰ φορά, ὅμως, σύμφωνα με τὴν ἔξυπνη παρατήρηση τοῦ Ντὴν Τούντριγκ, οἱ Ἠνωμένες Πολιτεῖες τῆς Ἀμερικῆς θὰ εἶχανε νικηθῆ στοὺς συναγωνισμοὺς.

Μοῦ φαίνεται πολὺ λογικὸ τοῦτο, εἶπε ὁ Ἔρικ Βάλντενακ.

— Ἐπιδέξιο, εἶπε ὁ συνταγματάρχης Καρκόφ.

— Πετυχημένο, εἶπε ὁ Γιάν Χάραλντ.

— Ἐξυπνο, εἶπε ὁ Ἰακώβ Γιάνσεν.

— Ὀλότελα ἐγγλέζικο, εἶπε ὁ ταγματάρχης Ντόνελαν.

Καθένας βιάστηκε νὰ συμφωνήσῃ μ' αὐτὴ τὴ γνώμη, μέσα του ὅμως ἔκρυβε τὴν ἐλπίδα νὰ ἀπατήσῃ ἀργότερα τοὺς ἐντίμους συναδέλφους του.

— Λοιπόν, κύριοι, πρόσθεσε ὁ συνταγματάρχης Καρκόφ, εἴμαστε ὀλότελα σύμφωνοι, ὅτι ἂν ἰδρῦσουμε συνδικάτο, τὰ δικαιώματα καθενὸς κράτους θὰ διατηρηθοῦνε ἀκέρια γιὰ τὸ μέλλον.

Ἦτανε βέβαια σύμφωνα.

Ἔμενε μόνο νὰ γίνῃ γνωστὸ ποιὲς πιστώσεις διαθέτανε οἱ πληρεξούσιοι ἀπὸ τὰ διάφορα κράτη. Ἀπὸ τὸ σύνολό τους δὲν χωροῦσε ἀμφιβολία, πὼς θὰ σχηματιζόταν ἕνα πολὺ μεγάλο ποσό, πού θὰ ξεπερνοῦσε τοὺς πόρους τῆς Ἐκμεταλλευτικῆς Ἑταιρίας τοῦ Β. Πόλου. Τὸ ζήτημα λοιπὸν τὸ εἶχε θέσει πολὺ καλὰ ὁ Ντὴν Τούντριγκ. Τότε ὅμως παρουσιάσθηκε ἄλλη δυσκολία. Ἀκολούθησε νεκρωτικὴ σιωπή. Κανεὶς δὲν ἔπαιρνε τὸ λόγο. Νὰ δείξῃ καθένας τὸ πορτοφόλι του; Νὰ ἀδειάσῃ τίς τσέπες του στοὺς ταμείο τοῦ συνδικάτου; Νὰ κἀνῃ ἀπὸ πρὶν γνωστὸ ἴσαμε ποὺ ποσὸ θ' ἀ-

νέβαινε ἢ προσφορά του; . . . Δὲν ἦτανε καμμιὰ βία γιὰ τοῦτο! Καὶ ἂν ἀργότερα παρουσιαζότανε κάποια ἀσυμφωνία ἀνάμεσα στὰ μέλη τοῦ καινούργιου συνδικάτου; Καὶ ἂν οἱ περιστάσεις τοὺς ὑποχρέωναν νὰ πάρουνε μέρος στὸν ἀγώνα καθένας γιὰ δικό του λογαριασμό;

Καὶ ἂν ὁ διπλωμάτης Καρχὼφ τύχαινε νὰ προσβληθῆ ἀπὸ τὶς μικροπονηρίες τοῦ Γιάνσεν καὶ αὐτὸς πάλι ἀπὸ τὶς μηχανορραφίες τοῦ Ἔρικ Βάλντενακ καὶ αὐτὸς πάλι ἐρεθιζότανε ἀπὸ τὶς καυχησιῆς τοῦ Γιὰν Χάραλντ καὶ ὁ Χάραλντ δὲν ὑπέφερε τὰ ἀλαζονικά φερσίματα τοῦ ταγματάρχη Ντόνελαν; Καὶ τελευταία, ἂν φανέρονε καθένας τὶς πιστώσεις του, ἦτανε τὸ ἴδιο σὰν νὰ ἔπαιζε μὲ φανερά χαρτιά, ἐνῶ εἶχε συμφέρον νὰ τὰ κρύβῃ ὅσο μπορούσε καλύτερα. Μὰ στ' ἀλήθεια μονάχα μὲ δυὸ τρόπους μπορούσε καθένας νὰ ἀπαντήσῃ στὴ σωστὴ μὰ καὶ ἀδιάκριτη ἐρώτηση τοῦ Ντὴν Τούντριγκ: ἢ νὰ πῆ πὼς εἶχε στὴ διάθεσή του ποσὸ πολὺ μεγαλύτερο ἀπὸ τὸ πραγματικὸ — αὐτὸ ὅμως θὰ τὸν στενοχωροῦσε πολὺ, ὅταν θὰ ἦταν ὑποχρεωμένος νὰ τὸ βάλῃ στὸ κοινὸ ταμεῖο — ἢ νὰ ὁμολογήσῃ ἓνα ποσὸ πιποτένιο, ὥστε νὰ φανῆ ἀστείον τὸ πρᾶγμα καὶ νὰ παραιτηθοῦνε ἀπὸ τὴν πρόταση. Ἡ τελευταία αὐτὴ ἰδέα ἦρθε πρῶτα στὸ νοῦ τοῦ Ὀλλανδέζου· καὶ ἐνῶ δὲν ἦτανε διόλου σοβαρὴ, ὅλοι οἱ συνάδελφοὶ του βιάστηκαν, ὄχι μονάχα νὰ τὸν μιμηθοῦνε μὰ καὶ νὰ τὸν ξεπεράσουνε.

— Κύριοι, εἶπε αὐτός, λυπᾶμαι πολὺ, μὰ γιὰ τὴν ἀγορὰ τῶν Πολικῶν Χωρῶν δὲν μπορῶ νὰ διαθέσω περισσότερα ἀπὸ πενήντα ριξιντάλερ.

— Καὶ ἐγὼ μόνο τριανταπέντε ρούβλια, εἶπε ὁ Ρῶσος.

— Καὶ ἐγὼ μόνο εἴκοσι κρόνορ, εἶπε ὁ Σουηδονορβηγός.

— Καὶ ἐγὼ ὄχι περισσότερα ἀπὸ δεκαπέντε κρόνε, εἶπε ὁ Δανός.

— Τότε λοιπόν, κύριοι, ἀπάντησε ὁ ταγματάρχης Ντόνελαν μὲ τόνο, ποὺ φανέρονε ὅλη τὴ φυσικὴ περηφάνεια

τοῦ Βρεταννοῦ, ἡ κατακρίρωσις θὰ γίνῃ στὸ ὄνομά σας, γιατί ἡ Ἀγγλία, γιὰ τὸ σκοπὸ αὐτό, δὲν μπορεῖ νὰ δώσῃ περισσότερο ἀπὸ ἓνα σελίνι καὶ ἑξὶ πένες.

Καὶ ἡ εἰρωνικὴ αὐτὴ δήλωσις, ἔβαλε τέλος στὴ διασκηψὴ τῶν ἀντιπροσώπων τῆς Εὐρώπης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

Ὅπου γίνεται ὁ πλειστηριασμός τῶν χωρῶν τοῦ Β. Πόλου

Γιὰ ποιὸ λόγο ἡ πώλησις αὐτὴ θὰ γινότανε στὶς 3 Δεκεμβρίου στὴν αἴθουσα τῶν πλειστηριασμῶν, ἐκεῖ ποὺ συνηθίζανε νὰ πουλᾶνε μόνο πράματα κινητὰ, ἐπιπλα, μηχανές, ἐργαλεῖα ἢ καλλιτεχνήματα, πίνακες, ἀγάλματα, μετάλλια, ἀρχαιοτήτες; Γιατί, ἀφοῦ ἐπρόκειτο γιὰ τὴ μοιρασιά ἀκινήτου, δὲν γινόταν ἡ πράξις μπροστὰ στὸ συμβολαιογράφο ἢ στὸ ἀρμόδιο δικαστήριον, μόνον ὀρίστηκε νὰ γίνῃ μὲ τὸν ὑπάλληλον τῶν πλειστηριασμῶν, ποὺ δουλειὰ του εἶχε νὰ πουλᾶῖ κινητὰ πράματα; Μήπως ἦτανε δυνατὸ νὰ παρομοιάσῃ κανεὶς μὲ κάτι κινητὸ αὐτὸ τὸ μέρος τῆς σφαιρίας τῆς Γῆς τὸ ὄλοτερον ἀκίνητο;

Καὶ κάτι τέτοιο, ἂν καὶ φαίνεται παράλογο, ὅμως, ἦταν ἀληθινόν. Τὸ σύνολον τῶν Πολικῶν Χωρῶν μὲ τέτοιους ὄρους θὰ πουλιότανε καὶ τὸ συμβόλαιον δὲν θὰ εἶχε γιὰ τὸ λόγο αὐτὸ λιγώτερον κύρος. Ἦθελαν νὰ δείξουνε τάχα, πὼς κατὰ τὴν κρίσιν ἐκείνων, ποὺ ἔκαναν τὴν εταιρία, τὸ ἀκίνητον αὐτὸ ἦτανε καὶ κινητό, σὰν νὰ μπορούσε νὰ μετατοπιστῇ; Ἡ παράδοξις αὐτὴ ἐξαίρεσις ἔβαλε σὲ ἀπορία καὶ τοὺς πρὸ ἑξυπνοὺς ἄντρες, πολὺ λίγους ὅμως, γιατί τέτοιοι δὲν ἦτανε πολλοὶ οὔτε στὶς Ἠνωμένους Πολιτείας.

Ἐπῆρχε ὅμως καὶ κάποιον προηγούμενον παρόμοιον πε-

ριστατικό. Ένα μέρος τοῦ πλανήτη μας εἶχε πωληθῆ στὴν αἰθουσα τῶν πλειστηριασμῶν στὴν Ἀμερικὴ μὲ δημόσιο κήρυκα.

Πραγματικά, ὅπως εἶδαμε στὸ βιβλίο μας «Ἡ Σχολὴ τῶν Ροβινσώωνων», πρὶν ἀπὸ λίγα χρόνια στὸν Ἅγιο Φραγκίσκο τῆς Καλιφόρνιας, ἓνα νησι τοῦ Εἰρηνικοῦ Ὠκεανοῦ, ἡ νῆσος Σπένσερ, πωληθῆκε γιὰ τέσσερα ἑκατομμύρια δολλάρια στὸν Οὐίλλιαμ Β. Κόλντερουπ, ποὺ ἔδωκε 500 χιλιάδες δολλάρια περισσότερα ἀπὸ τὸν ἀνταγωνιστὴ του Ἰ. Ρ. Τάσκιναρ, ἀπὸ τὸ Στόκτον. Ἡ ἀλήθεια ὅμως εἶναι πὼς τὸ νησι αὐτὸ ἦτανε κατοικήσιμο καὶ βρισκότανε λίγες μίλλες μονάχα μακριὰ ἀπὸ τὶς ἀκτὲς τῆς Καλιφόρνιας καὶ εἶχε δάση, ποταμάκια, γῆ καρπερὴ καὶ πεδιάδες καλλιεργήσιμες. Λέν ἦτανε χώρα ἄγνωστη ἢ θάλασσα σκεπασμένη ἀπὸ αἰώνιους πάγους καὶ φραγμένη ἀπὸ ἀδιάβατα παγόβουνα, ποὺ πιθανώτατα κανένας ποτὲ δὲν θὰ μπορούσε νὰ τὴν κατακτήσει. Ὑποθέτανε λοιπὸν, πὼς ἡ ἀδέβαιη ιδιοκτησία τοῦ Πόλου δὲ θὰ ἀγοραζότανε στὴ δημοπρασία σὲ τόσο μεγάλη τιμὴ.

Ἐκεῖνη ὅμως τὴ μέρα, ἐπειδὴ τὸ πρᾶμα ἦτανε τόσο παράδοξο, εἶχανε μαζευτῆ ἂν ὄχι σπουδαῖοι ἄντρες, τουλάχιστον ἓνας μέγας ἀριθμὸς ἀπὸ περιέργους, ποὺ ἦταν ἀνυπόμονοι νὰ ἰδοῦνε, τί τέλος θὰ ἔπαιρνε αὐτὴ ἡ ὑπόθεση.

Ἄς προσθέσουμε ἀκόμα, πὼς ἅμα ἔφτασαν οἱ Εὐρωπαῖοι πληρεξούσιοι στὴ Μπάλτιμορ, πολλοὶ τοὺς τριγυρῶσανε καὶ ζητούσανε νὰ πιάσουνε μαζί τους γνωριμῖα, μὰ καὶ οἱ δημοσιογράφοι δὲν καθυστερῆσανε καὶ ἀδιάκοπα τοὺς ἐνοχλοῦσαν μὲ συνεντεύξεις. Ἐπειδὴ ὅμως ὅλα αὐτὰ γινόντανε στὴν Ἀμερικὴ, δὲν εἶναι καθόλου παράξενο πὼς ἡ περιέργεια τοῦ κοινοῦ εἶχε κεντηθῆ στὸ μεγαλύτερο βαθμὸ. Ἀποτέλεσμα ἦτανε τὰ πρὸ πολλὰ στοιχίματα. Γιατὶ στὶς Ἠνωμένες Πολιτεῖες τὸ στοιχίμα εἶναι ὁ πρὸ συνηθισμένος τρόπος, νὰ φανερώνη τὸ κοινὸ τὴ συγκίνησή του. Κολλητικὸ πρότυπο, ποὺ ἄρχισε πρόθυμα νὰ τὸ ἀντιγράφη καὶ ἡ Εὐρώπη. Ὅμως, ἂν καὶ οἱ πολῖτες τῆς Ἀμερικάνικης

Ὁμοσπονδίας εἶχαν μοιρασθῆ σὲ διάφορες ομάδες μὲ διαφορετικὰς γνώμες. ὅλοι στὸ βάθος ποθοῦσαν νὰ νικήσῃ ἡ πατρίδα τους καὶ ὅλοι ἐλπίζανε πὸς ὁ Βόρειος Πόλος θὰ μπῆ κάτω ἀπὸ τὴ σκέπη τῆς σημαίας τους. Οὔτε τῆς Ρωσίας, οὔτε τῆς Σουηδίας καὶ Νορβηγίας, οὔτε τῆς Δανίας, οὔτε τῆς Ὑλλανδίας ὁ ἀσήμαντος ἀνταγωνισμὸς τοὺς ἔβαλε σὲ ἀνησχία· ἦταν ὅμως ἐδῶ καὶ ἡ Ἀγγλία. Ὅλοι ξέφρανε τὴν ἀπληστία τῆς γιὰ ἔδαφικὰς προσαρτήσεις, τίς ἀπορροφητικὰς τάσεις τῆς, τὴν ἀλύγιστη ἐπιμονή τῆς καὶ τίς παντοδύναμες λίρες τῆς. Ἔτσι βάλανε στοιχίματα γιὰ μεγάλα ποσὰ καὶ στοιχηματίζανε γιὰ τὴν Ἀμερικὴ καὶ τὴ Μεγάλῃ Βρετανία, ἀκριβῶς ὅπως κάνουμε στὰ ἵπποδρόμια γιὰ τὰ ἄλογα. Καὶ αὐτὰ τὰ δυὸ κράτη τὰ λογαριάζανε ἰσότημα, γιὰ τὰ ἄλλα ὅμως, πὸν τὰ ἐκτιμοῦσαν γιὰ 12 ἴσαμε 13 1)2 μονάχα στὰ ἑκατό, δὲν στοιχημάτιζε κανένας.

Ἔωρα γιὰ τὴ δημοπρασία εἶχε ὀριστῆ τὸ μεσημέρι. Ἀπὸ τὸ πρωὶ ὅμως οἱ περιέρχοι, πὸν συγκεντρωθῆκανε, ἐμποδίζανε τὴ συγκοινωνία στὴν ὁδὸ Βόλτον, ὅπου ἦτανε ἡ αἴθουσα τῶν πλειστηριασμῶν. Ἀπὸ τὴν προηγούμενη μέρα ἡ συγκίνηση εἶχε φτάσει στὸ μεγαλύτερο βαθμὸ.

Ἀπὸ τὸ ὑπερωκεάνειο καλῶδιο οἱ ἐφημερίδες πληροφορήκανε ὅτι τὰ περισσότερα στοιχίματα, πὸν πρότειναν οἱ Ἀμερικάνοι, τὰ δέχτηκαν οἱ Ἑγγλέζοι καὶ τὰ ποσὰ ὁ Ντὴν Τούντριγκ τὰ τοιχοκόλλησε ἀμέσως στὴν αἴθουσα πλειστηριασμῶν.

Ἔλεγαν ἀκόμα, πὸς ἡ κυβέρνησις τῆς Μεγάλῃς Βρετανίας εἶχε ὑπέρογκες πιστώσεις στὴ διάθεση τοῦ ταγματάρχη Ντόνελαν. . .

Καὶ ὅπως ἀνάγγειλε ὁ «Κήρυκας τῆς Νέας Ὑόρκης», στὸ Ἐπιτελεῖο τῶν Ναυτικῶν οἱ λόρδοι τοῦ ναυαρχείου προτρέπανε ν' ἀγοραστοῦνε μὲ κάθε θυσία οἱ Πολικὲς Χῶρες, πὸν ἦταν προορισμένες ἀπὸ πρὶν νὰ πάρουνε θέσι ἀνάμεσα στὶς ἐγγλέζικες ἀποικίαις.

Κανένας δὲν ἤξερε ἂν ἦτανε ἀληθινὲς ἢ πιθανὲς αὐ-
τὲς οἱ διαδόσεις καὶ τὰ παραμύθια.

Ἄλλὰ τὴν ἡμέρα ἐκεῖνοι οἱ φρόνιμοι ἄνθρωποι στὴ
Μπάλτιμορ στοχάζονταν ὅτι, ἂν ἡ Ἐκμεταλλευτικὴ Ἐται-
ρία τοῦ Β. Πόλου ἦτανε ἀφημένη μόνο στοὺς δικούς της
πόρους, πιθανὸ νὰ μὴ νικοῦσε τὴν Ἀγγλία στὸ συνα-
γωνισμό. Γιὰ τοῦτο οἱ Γιάγκηδες ἔκαμαν τὶς πλὸ γερὲς
προσπάθειες, γιὰ νὰ πέσουνε τὴν κυβέρνησις τῆς Οὐάσιγ-
κτον νὰ βοηθήσῃ τὴν ἔταιρία.

Μέσα ὅμως στὸ γενικὸ ἔρεθισμὸ ἡ νέα ἔταιρία, ἂν
ἔκρινε κανεὶς ἀπὸ τὸ πρόσωπο τοῦ ταπεινοῦ της πράκτορα
κ. Οὐίλλιαμ Σ. Φόρστερ, δὲν φαινότανε ν' ἀνησυχῇ διόλου
ἀπὸ τὴν παραζάλη τοῦ κοινοῦ, σὰν νὰ εἶχε ἀναμφισβήτητα
ἐξασφαλισμένη τὴν ἐπιτυχία.

Ὅσο ἡ ὥρα πλησίαζε, τὸ πλῆθος πυκνωνότανε σ' ὅλη
τὴν ἔκτασι τῆς ὁδοῦ Βόλτον. Τρεῖς ὥρες πρὶν ἀπὸ τὴν ἀρ-
χὴ τῆς δημοπρασίας δὲν μποροῦσε πιά κανεὶς νὰ μπῆ στὴν
αἴθουσα τοῦ πλειστηριασμοῦ. Τὸ μέρος τὸ ὀρισμένο γιὰ τὸ
κοινὸ εἶχε κιόλας γεμίσει ἔτσι, πὺλ κόντευαν νὰ γκρεμι-
στοῦν οἱ τοῖχοι. Λίγες μονάχα θέσεις φραγμένες ὀλόγυρα
μὲ χωρίσματα ἀπὸ δρῦ, εἶχανε φυλαχθῆ γιὰ τοὺς Εὐρω-
παίους πληρεξούσιους, γιὰ νὰ μποροῦνε τουλάχιστο νὰ πα-
ρακολουθοῦνε τὰ διάφορα στάδια τοῦ πλειστηριασμοῦ καὶ
νὰ πλειοδοτοῦνε, ὅταν θὰ ἦτανε καιρὸς.

Εἶχανε μαζευτῆ ἐκεῖ ὁ Ἔρικ Βάλντενακ, ὁ Βόρις Καρ-
κόφ, ὁ Ἰακώβ Γιάνσεν καὶ ὁ ταγματάρχης Ντόνελαν μὲ τὸ
γραμματικὸ του Ντὴν Τούντριγκ. Ἀποτελοῦσαν ἕναν ὁ-
μιλο πυκνὸ σὰν στρατιῶτες, πὺλ ἐτοιμάζονε φάλαγγα γιὰ
ἔφοδο.

Καὶ πραγματικὰ ἐτοιμάζανε τὴν ἔφοδο γιὰ τὸ Βόρειο
Πόλο! Κανένας ὅμως δὲν εἶχε παρουσιασθῆ γιὰ τὴν Ἀμε-
ρικὴ ἐκτὸς ἀπὸ τὸ γνωστὸ ἔμπορο μπακαλιάρων, πὺλ τὸ χυ-
δαῖο του πρόσωπο φανέρωνε τὴ μεγαλύτερη ἀδιαφορία.

Φαινότανε λιγώτερο συγκινημένος ἀπὸ ὅλους καὶ δι-

χωσ ἄλλο θὰ στοχαζότανε μονάχα, πῶς θὰ ξεπουλοῦσε τὰ φορτία, πού περίμενε νὰ παραλάβῃ ἀπὸ τὴ Νέα Γῆ.

Ποιοὶ νὰ ἦτανε ἄραγε οἱ κεφαλαιοῦχοι πὺν ἀντιπροσώπευε αὐτὸς ὁ ἀσήμαντος ἔμπορος καὶ πὺν θὰ ἔβαζαν στὴν πλάστιγγα ἑκατομμύρια δολλάρια; Ἡ ἀπορία αὐτὴ ἀναβε δικαιολογημένα τὴν περιέργεια τοῦ κοινοῦ. Κανένας στ' ἀλήθεια δὲν μποροῦσε νὰ ὑποπτευθῆ, ὅτι ὁ Ἰ. Τ. Μάστον καὶ ἡ κ. Εὐαγγελία Σκόρμπιτ εἶχανε κάποια σχέση μετὰ τὴν ὑπόθεση αὐτή. Καὶ πῶς νὰ ὑποθέσουνε κάτι τέτοιο; Ὅμως καὶ οἱ δυὸ βρισκόνταν ἐκεῖ, ἀλλὰ ἀνακατεμένοι μετὰ τὸν κόσμον καὶ τριγυρισμένοι ἀπὸ μερικά ἐκλεκτὰ μέλη τοῦ «Τηλεβολικοῦ Συλλόγου», συναδέλφους τοῦ Ἰ. Τ. Μάστον. Ἐδειχναν νὰ παρακολουθοῦνε σὰν ἀπλοὶ θεατῆς καὶ ὀλότελα ἀδιάφοροι. Οὔτε αὐτὸς ὁ Οὐίλλιαμ Σ. Φόρστερ ἔδειχνε πῶς τοὺς γνώριζε. Καταλαβαίνει κανεὶς, ὅτι, ἀντίθετα μετὰ ὅ,τι συνηθίζεται στὶς αἴθουσες τῶν πλειστηριασμῶν, τὸ κινητὸ κτῆμα τῆς δημοπρασίας δὲν τὸ εἶχανε ἐκθέσει στὰ βλέμματα τοῦ κοινοῦ.

Ἄν ἦτανε βέβαια δυνατό, νὰ περνᾶνε τὸ Βόρειο Πόλο ἀπὸ χερί σὲ χερί καὶ νὰ τὸν ἐξετάζουνε σὲ ὅλα του τὰ μέρη καὶ νὰ τὸν παρατηροῦνε μετὰ τὸ μικροσκόπιο καὶ νὰ τὸν δοκιμάζουνε μετὰ τὸ δάχτυλο, γιὰ νὰ βεβαιωθοῦνε ἂν τὸ χρῶμα του εἶναι αὐθεντικὸ ἢ τεχνητό, ὅπως κάνουνε γιὰ τὰ ἀρχαῖα καλλιτεχνήματα στὶς δημοπρασίες.

Καὶ ὅμως, ἀρχαῖος ἦτανε καὶ ὁ Πόλος, πὺν ἀρχαῖος μάλιστα ἀπὸ τὴ σιδερένια καὶ ἀπὸ τὴ χάλκινη καὶ ἀπὸ τὴ λίθινη ἐποχὴ, δηλαδὴ ἀπὸ ὅλες τὶς προϊστορικῆς ἐποχῆς, ἀφοῦ ὑπῆρχε ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τοῦ κόσμου!

Μὰ ἂν δὲν ἦτανε ὁ Πόλος ἀκουμπισμένος ἐκεῖ ἐπάνω στὸ γραφεῖο τοῦ κήρυκα, τὸν ἀναπλήρωνε ὅμως ἓνας μεγάλος γεωγραφικὸς πίνακας κρεμασμένος σὲ μέρος, πὺν νὰ φαίνεται καλά. Στὸν πίνακα αὐτὸν ἔβλεπε κανεὶς καθαρὰ μετὰ χρώματα τὸ σχηματισμὸ τῶν Πολικῶν Χωρῶν. Δεκαεπτὰ μοῖρες πέρα ἀπὸ τὸν κύκλον τὸν πολικὸν μιὰ κόκκινη γραμμὴ πολὺ φανερὴ, πὺν περνοῦσε ἴσα - ἴσα ἀπὸ τὸν

ὀγδοηκοστὸ τέταρτο παράλληλο, ἔδειχνε τὸ μέρος ἐκεῖνο τῆς σφαιράς τῆς γῆς, πού ἔβγαине στὸν πλειστηριασμό. Ἡ χώρα αὐτὴ φαινότανε νὰ κατέχεται ἀπὸ θάλασσα σκεπασμένη μὲ παχύτατο στρώμα πάγου. Οἱ ἀγοραστὲς μὴ φορὰ δὲν εἶχανε δικαίωμα νὰ παραπονεθοῦνε πὼς γελαστήσανε γιὰ τὸ ἐμπόρευμα.

Ἀκριβῶς τὸ μεσημέρι, ὁ ὑπάλληλος τοῦ πλειστηριαμοῦ Ἀντρέας Ρ. Τζίλμπουρ μπήκε ἀπὸ μιὰ μικρὴ πόρτα στὸ βάνος καὶ πῆρε θέσθι μπροστὰ στὸ γραφεῖο του. Τὴν ἴδια στιγμὴ καὶ ὁ δημόσιος κήρυκας, ὁ Φλίντ, μὲ τὴ μεγάλη φωνή, περπατοῦσε μὲ τὸ βαρὺ του περπάτημα μέσα στὸ ξύλινο χώρισμα, πού κράταγε σὲ κάποια ἀπόσταση τὸ πλῆθος, σὰν ἀρκούδα σὲ κλουβί. Καὶ οἱ δυὸ ἐνωϊθὰν ἀγαλλίαση μὲ τὴ σκέψη, πὼς στὴ δημοπρασία αὐτὴ θὰ παίρνανε μεγάλη πληρωμὴ ἀπὸ τὰ ποσοστὰ τοῦ πλειστηριαμοῦ. Ἐννοεῖται, πὼς ἡ πούληση γινότανε «τοῖς μετρητοῖς», cash ὅπως λένε οἱ Ἀμερικάνοι.

Τὸ ποσό, ὅσο μεγάλο κι ἂν ἦτανε, θὰ παραδινότανε ἀμέρῳ στὰ χέρια τῶν πληρεξουσίων καὶ γιὰ λογαριασμὸ τῶν κρατῶν πού λάβανε μέρος στὸν πλειστηριασμό, ἔξω ἀπὸ ἐκεῖνον πού θὰ ἀγόραζε τὸν Πόλο. Ἐκεῖνὴ τὴ στιγμὴ τὸ κουδούνι τῆς αἴθουσας σήμανε δυνατὰ, φέρνοντας τὴν ἀγγελία σὲ ὅσους βρισκόνταν στὶς ἀκτὲς καὶ στὶς πόλεις καὶ στὴν οἰκουμένη, urbi et orbi ὅπως θὰ μπορούσε νὰ πῆ κανεὶς στὴν περίσταση τούτῃ.

Τὴ ἐπίσημη στιγμὴ! Ὅλες οἱ καρδιὲς χτυποῦσανε καὶ μιὰ βουὴ μεγάλη σηκώθηκε ἀπὸ τὴν ὁδὸ Βόλτον καὶ τοὺς τριγύρω δρόμους, ξαπλώθηκε πάνω ἀπὸ τὸν κόσμον πού πῆγαινε καὶ ἐρχότανε καὶ μπήκε μέσα στὴν αἴθουσα.

Ὁ Ἀντρέας Ρ. Τζίλμπουρ ἀναγκάστηκε νὰ περιμένῃ λίγο, ὅσο νὰ περάσῃ ἡ ταραχὴ. Ὅστερα σηκώθηκε, κοίταξε ὀλόγυρα καὶ ἀφοῦ ἄφησε τὰ γυαλιά του νὰ πέσουνε στὸ στήθος του, εἶπε μὲ φωνὴ πού φανέρωνε κάποια κρυφὴ συγκίνηση:

«Κύριοι, σύμφωνα μὲ ὅ,τι πρότεινε ἡ ἀμερικάνικη Κυ-

βέρνηση και ἐγκρίθηκε ἀπὸ τὰ διάφορα κράτη τοῦ Νέου καὶ τοῦ Παλαιοῦ Κόσμου, βγαίνουνε σὲ δημοπρασία τὰ ἀκίνητα κτήματα, γύρω ἀπὸ τὸ Β. Πόλο, ὅπως εἶναι καὶ βρίσκονται μέσα στὸν ὀγδοηκοστὸ τέταρτο παράλληλο καὶ ἀποτελοῦνται ἀπὸ στεριές, θάλασσες, στενά, νησιά μεγάλα καὶ μικρά, παγόβουνα καὶ γενικά ἀπὸ ὅ,τιδήποτε στερεὸ ἢ ὑγρὸ ὑλικό».

Ἐπειτα, δείχνοντας μὲ τὸ δάχτυλο τὸν τοῖχο ἀπὸ πίσω του:

«Ἄν ἔχετε τὴν καλωσύνη, ρίξτε μιὰ ματιὰ σ' αὐτὸ τὸ γεωγραφικὸ χάρτη, ποῦ χαράχτηκε σύμφωνα μὲ τὶς τελευταῖες ἀνακαλύψεις. Θὰ δῆτε πῶς τὸ ἀκίνητο, ποῦ βγαίνει στὸν πλειστηριασμό, ἔχει ἐμβαδὸν σχεδὸν τετρακόσιες ἑπτὰ χιλιάδες τετραγωνικὰ μίλια καὶ ἀποτελεῖ ἓνα ἐνωμένο καὶ ἀδιαίρετο κτήμα. Γιὰ τὴν εὐκολία τῆς δημοπρασίας, ὀρίστηκε, οἱ προσφορὲς νὰ γίνονται γιὰ κάθε τετραγωνικὸ μίλι. Ἔτσι, ὅταν προσφέρῃ κανεὶς ἓνα ἑκατοστὸ τοῦ δολλαρίου, θὰ πληρώσῃ συνολικὰ γιὰ τὶς πολικὲς χῶρες τετρακόσιες ἑπτὰ χιλιάδες ἑκατοστά, ἂν προσφέρῃ ἓνα δολλᾶριο θὰ πληρώσῃ τετρακόσιες ἑπτὰ χιλιάδες δολλᾶρια. — Ἥσυχία, παρακαλῶ, κύριοι!».

Ἡ τελευταία αὐτὴ σύσταση δὲν ἦτανε περιττή, γιατί τὸ πλῆθος ἀνωπομονοῦ: ε καὶ ἡ βουή του θὰ ἔπνιγε τὶς φωνὲς αὐτῶν ποὺ πλειοδοτοῦσαν.

Μόλις ἔγινε λίγη ἡσυχία, πρὸ πάντων χάρη στὸν κήρυκα Φλίντ, ποῦ μούγγρισε, ὅπως οἱ σάλπιγγες τοῦ κινδύνου μέσα στὴν ὀμίχλη, ὁ Ἄντρέας Ρ. Τζίλμπουρ ἐξακολούθησε μ' αὐτὰ τὰ λόγια:

«Πρὶν ἀρχίσουμε, ὀφείλω, κύριοι, νὰ σᾶς ξαναθυμίσω ἓναν ἀπὸ τοὺς ὅρους τῆς δημοπρασίας, δηλαδὴ ὅτι τὸ γύρω ἀπὸ τὸν Πόλο ἀκίνητο κτήμα θὰ κατακυρωθῇ ὀριστικὰ καὶ ἡ κυριότητα πάνω σ' αὐτό, ὅπως ὀρίζεται σήμερα ἀπὸ τὸν 840 παράλληλο σὲ βορινὸ πλάτος, δὲν θὰ μπορῇ νὰ ἀμφισβητηθῇ ἀπὸ τοὺς πωλητές, ὅποιες ἀλλαγὲς γεωγραφικὲς ἢ μετεωρολογικὲς καὶ ἂν γίνοντε στὸ μέλλον».

Δηλαδή, ὁ δημόσιος κήρυκας τόνιζε καὶ πάλι τὴν περιεργὴ ἐκείνη παράγραφον, ποῦ στὴν προκήρυξιν εἶχε προκαλέσει τὶς κοροϊδίες μερικῶν, μὰ καὶ τὴν προσοχὴ ὄχι λίγων.

«Ἡ δημοπρασία ἀρχίζει!», εἶπε μὲ φωνὴ βροντερῇ ὁ ὑπάλληλος τοῦ πλειστηριασμοῦ. Ἀμέσως ὕστερα, παρασυρμένος ἀπὸ τὰ συνηθισμένα λόγια ποῦ ἔλεγε σὲ κάθε πλειστηριασμό, καθὼς ἔπαιζε στὸ χέρι του τὸ φιλντισένιο σφυρί, πρόσθεσε μὲ φωνή, ποῦ ἔβγαινε ἀπὸ τὴ μύτη του:

«Ἐπάρχει μιὰ πρώτη προσφορὰ δέκα ἑκατοστὰ τὸ τετραγωνικὸ μίλι!».

Δέκα ἑκατοστὰ, δηλαδή ἓνα δέκατο τοῦ δολλαρίου, κάνανε γιὰ τὸ σύνολο τοῦ Πόλου σαράντα χιλιάδες ἑφτακόσια δολλάρια.

Χωρὶς νὰ ξέρη κανεὶς, ἂν ὑπῆρχε ἢ ὄχι τέτοια προσφορὰ, παρουσιάσθηκε ἀμέσως πλειοδότης ὁ Ἔρικ Βάλντενακ γιὰ λογαριασμὸ τῆς Δανίας.

— Εἴκοσι ἑκατοστὰ! εἶπε.

— Τριάντα ἑκατοστὰ! εἶπε ὁ Ἰακὼβ Γιάνσεν γιὰ λογαριασμὸ τῆς Ὀλλανδίας.

— Τριανταπέντε! εἶπε ὁ Χάραλντ, γιὰ λογαριασμὸ τῆς Σουηδίας καὶ Νορβηγίας.

— Σαράντα! εἶπε ὁ συνταγματάρχης Καρκὼφ γιὰ λογαριασμὸ τῆς Ρωσίας.

Ἡ προσφορὰ αὐτὴ ἀντιστοιχοῦσε γιὰ ἑξηνταδυὸ χιλιάδες δολλάρια καὶ ὅμως εἴμαστε ἀκόμη στὴν ἀρχὴ τῆς δημοπρασίας.

Ὁ πληρεξούσιος τῆς Ἀγγλίας δὲν εἶχε ἀκόμη ἀνοίξει τὸ στόμα του, μὰ οὔτε κἀν τὰ χεῖλια του· τὰ κρατοῦσε σφιγμένα μὲ δύναμη.

Τὸ ἴδιο καὶ ὁ πράκτορας τῶν μπακαλιάρων, ὁ Οὐίλλιαμ Σ. Φόρστερ, ἔμενε βουβὸς καὶ ἀτάραχος· μάλιστα τὴν ὥρα ἐκείνη φαινότανε βυθισμένος στὸ διάβασμα τοῦ «Ἐμπορικῆ ἀγγελιαφόρου τῆς Νέας Ζηλανδίας», μᾶς ἐ-

φημερίδας πού ἔγραφε τὰ φορτία, πού φτάνανε στὰ λιμάνια καὶ τὶς τιμὲς τῆς ἡμέρας στὶς ἀμερικάνικες ἀγορές.

«Σαράντα ἑκατοστὰ τὸ τετραγωνικὸ μίλι!», ξαναεἶπε ὁ κήρυκας Φλίντ μὲ φωνή, πού τέλειωνε σὰν λαρυγγισμὸς, «σαράντα ἑκατοστὰ!».

Οἱ τέσσερις συνάδελφοι τοῦ ταγματάρχη Ντόνελαν κοιταχθήκανε. Εἶχανε κιάλας σώσει τὶς πιστώσεις τους καὶ ἦταν ἀπὸ τώρα ἀναγκασμένοι νὰ σωπάσουν.

«Ἐμπρός, κύριοι!», εἶπε ὁ Ἀντρέας Τζίλιμπουρ, «σαράντα ἑκατοστὰ! . . . Δὲν ἔχει ἄλλος; . . . Σαράντα ἑκατοστὰ μονάχα! . . . Ἡ ἀξία τοῦ Πόλου, βέβαια, εἶναι πολὺ μεγαλύτερη. . .».

«. . . Ἀφοῦ εἶναι ὄλο πάγος ὀλοκάθαρος καὶ μὲ ἐγγύηση, κύριοι!», περιμένει νὰ προσθέσει.

Μὰ ὁ Δανὸς πληρεξούσιος φώναξε:

— Πενήντα ἑκατοστὰ!

Ὁ Ὀλλανδέζος πρόσθεσε ἀκόμη δέκα.

— Ἐξήντα ἑκατοστὰ τὸ τετραγωνικὸ μίλι! φώναξε ὁ Φλίντ. Ἐξήντα ἑκατοστὰ. Κανεὶς δὲν βάζει παραπάνω;

Τὰ ἐξήντα ἑκατοστὰ κάνανε τὸ σεβαστὸ ποσὸ διακόσιες σαράντα χιλιάδες διακόσια δολλάρια.

Τὴν προσφορὰ αὐτὴ τῆς Ὀλλανδίας τὸ πλῆθος τὴ δέχθηκε μὲ ψιθυρίσματα ἐπιδοκιμάζοντας. Πρᾶγμα παράξενο, μὰ ἐντελῶς ἀνθρώπινο, οἱ ἀλῆτες, πού ἦταν ἐκεῖ, μὲ τὶς τσέπες τους πανὶ μὲ πανί, ἦταν ἐκεῖνοι πού νοιαζόντουσαν τὸ πιὸ πολὺ γιὰ τὸν ἀγῶνα τῶν δολλαρίων. Μετὰ ὅμως ἀπὸ τὴν τελευταία προσφορὰ τοῦ Ἰακῶβ Γιάνσεν, ὁ ταγματάρχης Ντόνελαν γύρισε τὸ κεφάλι του καὶ κοίταξε τὸ γραμματικὸ του, τὸν Ντὴν Τούνριγκ. Μὰ αὐτὸς τοῦ ἔκαμε ἓνα νόημα, πού μόλις φάνηκε, σὰν νὰ τοῦλεγε ὄχι κι ὁ ταγματάρχης ἔμεινε ἀκόμη μὲ τὸ στόμα κλειστό.

Ὁ Οὐίλλιαμ Φόρστερ ἐξακολουθοῦσε νάναι βυθισμένος στὶς ἐμπορικές του ἐφημερίδες, σημειώνοντας ἐδῶ κι ἐκεῖ κάτι στὰ περιθώρια μὲ τὸ μολύβι του.

Ὁ Ἰ. Τ. Μάστον ἀπαντοῦσε μ' ἑλαφρὰ κουνήματα

τοῦ κεφαλιοῦ στὰ χαμόγελα τῆς μίστρες Εὐαγγελίας Σκόρμπιτ.

«Ἐμπρός, κύριοι! Δείξτε λίγη ζωή! Θὰ νυστάξουμε!.. Βλέπω γαλάρωμα», εἶπε ὁ Ἄντρέας Τζίλιμπουρ. «Λοιπόν! Τίποτε; Θὰ κατακυρωθῆ!...».

Καὶ ἀνεβοκατέβαζε τὸ σφυρί του, ὅπως ὁ παπᾶς τὸ βασιλικό, ὅταν ραντίζη μὲ ἀγιασμό.

— Ἐβδομήντα ἑκατοστά! εἶπε ὁ Γιὰν Χάραλντ μὲ φωνή, πού μισότρεμε.

— Ὀγδόντα, πρόσθεσε ἀμέσως ὁ συνταγματάρχης Καρκόφ.

— Ἐμπρός... ὀγδόντα ἑκατοστά! φώναξε ὁ Φλίντ, πού οἱ στρογγυλές του ματάρες ἀστράφτανε, ὅσο ζωήρευε ἡ δημοκρασία.

Σ' ἓνα νόημα τοῦ Ντὴν Τοῦντριγκ ὁ ταγματάρχης Ντόνελαν σηκώθηκε, σὰν νὰ τὸν τίναξε κανένα ἐλατήριο.

— Ἐκατὸ ἑκατοστά! εἶπε ἀπότομα ὁ ἀντιπρόσωπος τῆς Μεγάλης Βρετανίας.

Αὐτὲς μονάχα οἱ λέξεις φορτώσανε τὴν Ἀγγλία μὲ τετρακόσιες χιλιάδες δολλάρια βάρους.

Ὅσοι εἶχανε στοιχηματίσει γιὰ τὴν Ἀγγλία ἀρχίσανε τὰ ζήτω καὶ σὰν ἡχὼ τοὺς ἀπαντήσανε πολλοὶ ἀπὸ τὸ πλῆθος.

Ὅσοι εἶχανε στοιχηματίσει γιὰ τὴν Ἀμερικὴ κοιτάχτηκαν μὲ ἀπελπισία. Τετρακόσιες χιλιάδες δολλάρια! Ἦτανε πολὺ νὰ δώση κανεὶς τέτοιο ποσό, γιὰ ν' ἀγοράση παγόβουνα στὸ Βόρειο Πόλο!

Μὰ κι ἐκεῖνος πάλι ὁ πληρεξούσιος τῆς Ἐκμεταλλευτικῆς Ἑταιρίας τοῦ Βόρειου Πόλου νὰ μὴν πῆ οὔτε λέξη, οὔτε νὰ σηκώση κὰν τὸ κεφάλι; Μήπως δὲν εἶχε σκοπὸ νὰ πάρῃ μέρος; Ἄν ὁ σκοπὸς του ἦτανε ν' ἀφήσῃ πρῶτα τοὺς πληρεξούσιους τῆς Δανίας, τῆς Σουηδίας, τῆς Ὀλλανδίας καὶ τῆς Ρωσίας νὰ σώσουν τὶς πιστώσεις τους, ἦτανε πιά ὄρα, γιὰτὶ ἀπὸ τὴ στάση τους φαινόταν, πὼς ἄκουσαν

τὰ «ἑκατὸ ἑκατοστὰ» τοῦ ταγματάρχου Ντόνελαν κι ἀποφάσισαν νὰ τραβηχτοῦν.

— Ἐκατὸ ἑκατοστὰ τὸ τετραγωνικὸ μίλι! φώναξε δυὸ φορὲς ὁ ὑπάλληλος τοῦ πλειστηριασμοῦ.

— Ἐκατὸ ἑκατοστά! . . ἑκατὸ ἑκατοστά! . . ἑκατὸ ἑκατοστά! ἔξακολούθησε ὁ κήρυκας Φλιντ βάζοντας τὰ χέρια του χωνί, γιὰ νὰ δυναμώνη τὴ φωνή του.

— Κανεῖς δὲν δίνει περισσότερα; εἶπε ὁ Ἄντριεας Τζίλμπουρ. Εἶναι ἡ τελευταία προσφορά; Ἄλλος. . . Κανεῖς; Θὰ πάρη τέλος.

Καὶ κουνώντας τὸ σφυρὶ σήκωνε τὸ μπράτσο του ρίχνοντας γύρω γύρω προκλητικὲς ματιές. Τὰ ψιθυρίσματα τοῦ κόσμου πάψανε. Ἐγινε σιωπὴ νεκρικὴ.

— Μία. . . Δύο. . .

— Ἐκατὸν εἴκοσι ἑκατοστά, εἶπε ἡσυχὰ ὁ Οὐίλλιαμ Φόρστερ, γυρίζοντας τὸ φύλλο τῆς ἔφημερίδας του, χωρὶς οὔτε νὰ σηκώση τὰ μάτια.

— Ζήτω! . . Ζήτω! . . Ζήτω! . . φώναξαν ὅσοι εἶχανε στοιχηματίσει γιὰ τὴν Ἀμερικὴ.

Ὁ ταγματάρχης Ντόνελαν κόρδωσε τὸ σῶμα του στρίβοντας μηχανικὰ τὸ λαιμὸ του ἀπάνω στοὺς ὄμους του, πὺν κόβανε γωνία καὶ βγάζοντας τὰ χεῖλια του μπροστὰ σὰ μύτη πουλιοῦ. Ζητοῦσε νὰ κεραυνοβολήσῃ μὲ τὴ ματιὰ του τὸν ἀτάραχο ἀντιπρόσωπο τῆς ἀμερικάνικης ἐταιρίας, ἐκεῖνος, ὅμως, χωρὶς νὰ τὸν προσέχη καθόλου, οὔτε κὰν κοινοῦταν.

— Ἐκατὸν σαράντα! εἶπε ὁ ταγματάρχης Ντόνελαν.

— Ἐκατὸν ἐξήντα, εἶπε ὁ Φόρστερ.

— Ἐκατὸν ὀγδόντα! φώναξε ὁ ταγματάρχης.

— Ἐκατὸν ἐνενήντα, μουρμούρισε ὁ Φόρστερ.

— Ἐκατὸν ἐνενήντα πέντε! οὐρλιασε ὁ πληρεξούσιος τῆς Μεγάλῃς Βρετανίας.

Καὶ ἀφοῦ σταύρωσε τὰ χέρια πάνω στὸ στήθος, ἔκανε σὰν νὰ προκαλοῦσε ἀγέρωχα καὶ τίς σαραντατέσσερις Πολιτεῖες τῆς Ἀμερικάνικης Ὁμοσπονδίας.

Ἐκείνη τὴν ὥρα θὰ μποροῦσε ν' ἀκουστῆ τὸ περπάτημα τοῦ μυρμηγκιοῦ, τοῦ ψύλλου τὸ πῆδημα, τὸ κολύμπημα τῆς σαρδελίτσας καὶ τὸ πέταμα τῆς πεταλούδας, τοῦ σκουληκιοῦ τὸ σούρσιμο καὶ τοῦ μικροβίου ἢ κίνηση. Ὀλοῶν οἱ καρδιὲς χτυποῦσαν. Κρατώντας τὴν ἀναπνοή τους καρφώνανε μὲ ἀγωνία τὰ μάτια τους στὰ χεῖλια τοῦ ταγματάρχη Ντόνελαν, ποὺ εἶχε πάψει πιά νὰ κοινάη τὸ ἀεικίνητο κεφάλι του. Ὁ γραμματικὸς του Ντὴν Τούντριγκ ἔβλεπε τὸ σβέροκο του, σὰ νὰ ἤθελε νὰ τὸν γδάρη.

Ὁ Ἀντρέας Τζίλμπουργε περίμενε νὰ περάσουνε λίγες στιγμὲς, ποὺ φάνηκαν «μακριὲς σὰν αἰῶνες». Ὁ πράκτορας τῶν μπακαλιάρων ἐξακολουθοῦσε νὰ διαβάξῃ τὴν ἐφημερίδα του, νὰ σημειώη στὰ περιθώρια νοῦμερα, ποὺ ὅπως φαινότανε δὲν εἶχανε καμμιά σχέση μὲ τὸν πλειστηριασμό. Τοῦ σώθηκε ἄραγε κι αὐτοῖνοῦ ἢ πίστωση; Δὲν θὰ ἔδινε πάρα πάνω; Ἡ μήπως τὰ ἑκατὸν ἐνενηντα πέντε ἑκατοστὰ τὸ τετραγωνικὸ μίλι, δηλαδὴ οἱ ἑφτακόσιες ἐνενηντα τρεῖς χιλιάδες πεντακόσια δολλάρια γιὰ ὀλόκληρο τὸ κτήμα τοῦ φαινότανε, πὼς ἦτανε τὸ ἀνώτατο ὄριο τῆς τρέλλας;

— Ἐκατὸν ἐνενηντα πέντε ἑκατοστὰ! Ξαναεἶπε ὁ ὑπάλληλος τοῦ πλειστηριαμοῦ· θὰ πάρῃ τέλος. . .

Τὸ σφουρί του ἦταν ἔτοιμο νὰ χτυπήσῃ τὸ τραπέζι.

— Ἐκατὸν ἐνενηντα πέντε ἑκατοστὰ, συνέχισε ὁ κήρυκας.

— Νὰ κατακυρωθῆ! . . . Νὰ κατακυρωθῆ! . . . φωνάξανε πολλοί, ποὺ δὲν τοὺς ἄρεσαν οἱ δισταγμοὶ τοῦ Τζίλμπουργε.

— Μία. . . δύο. . . , φώναξε αὐτός.

Ὅλοι κοιτούσανε τὸν ἀντιπρόσωπο τῆς Ἐκμεταλλευτικῆς Ἐταιρίας τοῦ Β. Πόλου.

Καὶ ὁμως, ὁ περιέργος αὐτὸς ἄνθρωπος ἐκείνη τὴν ὥρα φυσοῦσε τὴ μύτη του ἀργὰ ἀργά, μ' ἓνα μεγάλο μαντήλι μὲ χρωματιστὰ τετράγωνα, σφίγγοντας μὲ δύναμη τὰ ρουθούνια του. Τὰ μάτια τοῦ Ἰ. Τ. Μάστον ἦτανε καρφωμένα πάνω του. Τῆς μίστρες Εὐαγγελίας Σκόρμπιτ ἀκολουθοῦσανε τὴν ἴδια διεύθυνση. Τὸ χροῶμα τους εἶχε ἀλ-

λάξει κι ἔδειχνε πόσο δυνατὴ ἦταν ἡ συγκίνηση, πὺν και οἱ δυὸ τους πολεμοῦσαν νὰ κρύβουν. Γιατὶ ἄραγε ὁ Οὐίλλιαμ Σ. Φόρστερ δὲν ἀποφάσιζε νὰ πῆ πάρα πάνω;

Ὁ Οὐίλλιαμ Σ. Φόρστερ φύσηξε τὴ μύτη του και γιὰ δευτέρη και γιὰ τρίτη φορὰ κάνοντας μεγάλη φασαρία, μὰ ἀνάμεσα στὶς δυὸ τελευταῖες φορὲς μουρμούρισε ἤρεμα και ταπεινά.

— Διακόσια ἑκατοστά.

Ἄνατριχίλα σκορπίστηκε στὴ σάλα, μὰ ἀμέσως ὕστερα, ἀντηγήσανε βροντερὰ ἀμερικάνικα ζήτω, πὺν κόντευαν νὰ σπᾶσουνε τὰ τζάμια.

Ὁ ταγματάρχης Ντόνελαν, βαρὺς, τσακισμένος, ἔπεσε σὰν νὰ τὰ εἶχε χαμένα, δίπλα στὸ γραμματικό του, πὺν και αὐτοῦν τὰ χάλια δὲν πήγαιναν πίσω. Μὲ τὴν προσφορὰ αὐτὴ, διακόσια ἑκατοστά τὸ τετραγωνικὸ μίλι, τὸ ποσὸ ἔφτανε τὶς ὀχτακόσιες δεκατέσσερις χιλιάδες δολλάρια και ἦταν ὀλοφάνερο, πὺν ἡ ἀγγλικὴ πίστωση δὲν ἔσωνε γιὰ νὰ πῆ πάρα πάνω.

— Διακόσια ἑκατοστά!, ξαναεἶπε ὁ Ἄντρέας Τζίλμπουρ.

— Διακόσια ἑκατοστά!, φώναξε ὁ Φλίντ.

— Μία! . . . Δύο! . . . , ἔξακολούθησε ὁ ὑπάλληλος τοῦ πλειστηριασμοῦ. Ἄλλος;

Ὁ ταγματάρχης Ντόνελαν, χωρὶς νὰ τὸ θέλῃ, ξανασηκώθηκε και κοίταξε τοὺς ὑπόλοιπους πληρεξούσιους. Μὰ ἐκεῖνοι περιμέναν ἀπ' αὐτὸν μονάχα νὰ μὴ χάσουνε τὰ κράτη τῆς Εὐρώπης τὴν ἰδιοκτησία τοῦ Β. Πόλου. Αὐτὴ ὅμως ἢ προσπάθεια ἦταν ἡ τελευταία. Ὁ ταγματάρχης Ντόνελαν ἄνοιξε τὸ στόμα του σὰν νὰ ἠθελε νὰ πῆ κάτι, μὰ τὸ ξανάκλεισε και ξανάπεσε στὴν καρέκλα του μαζί του και ἡ Ἄγγλια.

— Κατακυρώθηκε! φώναξε ὁ Ἄντρέας Τζίλμπουρ, χτυπώντας τὸ τραπέζι μὲ τὸ σφυρί του.

— Ζήτω! . . . Ζήτω! . . . Ζήτω ἡ Ἄμερική!, φωνάξανε ὄσοι κερδίζανε μὲ τὴν ἀμερικάνικη νύξη.

Κι ἀμέσως ἡ εἶδηση διαδόθηκε στὴν πόλη ὕστερα μὲ

τὰ ἐναέρια σύρματα διαδόθηκε σ' ὄλη τὴν Ὀμοσπονδία καὶ μὲ τὰ ὑποθαλάσσια σύρματα ἔφτασε στὸν Παλιὸ Κόσμο, πού ἔμεινε μὲ τὸ στόμα ἀνοιχτό.

Ἔτσι λοιπὸν ἡ Ἐκμεταλλευτικὴ Ἑταιρεία τοῦ Βορείου Πόλου ἀπέκτησε τὶς Πολικὲς Χῶρες.

Τὴν ἄλλη μέρα, ὅταν ὁ Οὐίλλιαμ Σ. Φόρστερ ὑπέβαλε τὴ δήλωσή του γιὰ τὴν ἰδρυση τῆς ἐταιρίας, τὸ ὄνομα πού παρουσίασε ἦταν ὁ Ἱμπεϋ Βαρβικάν. Αὐτὸς ἀντιπροσώπευε ἐπὶ τέλους τὴν ἐταιρεία, πού ἰδρύθηκε μὲ τὸ ὄνομα
« Β α ρ β ι κ ἄ ν κ α ἰ Σ ί α »

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

Ὅπου ξαναφαίνονται παλιές γνωριμίες
τοῦ ἀναγνώστη μας

Βαρβικάν καὶ Σία. . . Ὁ Πρόεδρος τοῦ «Συλλόγου Πυροβολητῶν»! Περίεργο! Τί γυρεύανε πυροβολητὲς σὲ τέτοια ἐπιχείρηση; . . . Θὰ τὸ μάθουμε σὲ λίγο.

Πρέπει ἄραγε νὰ παρουσιάσουμε ἐπίσημα τὸν Ἱμπεϋ Βαρβικάν, πρόεδρο τοῦ Τηλεβολικοῦ Συλλόγου τῆς Μπάλτιμορ, τὸ λοχαγὸ Νίκοι, τὸν Ι. Τ. Μάστον, τὸν ξυλοπόδαρο Τὸμ Χούντερ, τὸν ὄλο ζωὴ Μπίλσμπαϋ, τὸ συνταγματάρχην Μπλάμσμπεν καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς συνεταιροὺς; Ὅχι βέβαια. Οἱ παράξενοι αὐτοὶ ἄνθρωποι, ἀπὸ τὸν καιρὸ πού εἶχανε τραβήξει τὴν προσοχὴ ὅλου τοῦ κόσμου, εἶχανε γεράσει εἴκοσι χρόνια ὁ καθένας, μὰ εἶχανε μείνει οἱ ἴδιοι, σακάτηδες ὅπως καὶ πρὶν, μὰ πάντα ζωηροὶ καὶ ριψοκίνδυνοι. Τὰ χρόνια πού εἶχανε περάσει δὲν εἶχανε ἀλλάξει καθόλου τὴ λεγώνα αὐτὴ τοὺς ἀπόστρατους πυροβολητὲς καὶ τοὺς εἶχανε σεβαστῆ, ὅπως σέβονται ὅλοι τὰ ἀχρηστα κανόνια, πού στολίζουνε τὰ μουσεῖα καὶ τὰ παλιὰ ὀπλοστάσια.

Ὁ Τηλεβολικός Σύλλογος ἅμα ἰδρύθηκε, εἶχε ὀχτακόσια τριάντα τρία μέλη — πρόκειται γιὰ πρόσωπα καὶ ὄχι γιὰ μέλη ἀνθρώπινα, δηλαδὴ ποδάρια καὶ χέρια, πού σχεδὸν ὅλοι τους τὰ εἶχανε χάσει ἀπὸ χρόνια — καὶ εἶχε ἀκόμη καὶ τριάντα χιλιάδες πεντακόσιους ἑβδομηνταπέντε ἀντεπιστέλλοντες ἑταίρους, πού καμάρωναν γιὰ τὴ σχέση, πού εἶχανε μὲ τὸ σύλλογο. Αὐτὰ τὰ νούμερα δὲν εἶχανε λιγοστέψει ἀπὸ τότε. Τὸ ἐναντίον μάλιστα, χάρη στὴν ἀπίστευτη προσπάθεια τοῦ Συλλόγου ν' ἀνοίξη συγκοινωνία ἀπὸ τὴ Γῆ στὴ Σελήνη, ἡ φήμη του εἶχε πολὺ μεγαλώσει.

Βέβαια κανεὶς δὲν εἶχε ξεχάσει τὴ μεγάλη ἐντύπωση, πού εἶχε κάνει ἡ τολμηρὴ ἐκείνη δοκιμὴ.

Ὅλοι θυμοῦνται, ὅτι λίγα χρόνια ὕστερ' ἀπὸ τὸν ἐμφύλιον πόλεμον, μερικοὶ ἑταῖροι τοῦ Τηλεβολικοῦ Συλλόγου, στενοχωρημένοι ἀπὸ τὸ καθησιό, στοχαστήκανε νὰ στείλουνε μιὰν ὀβίδα στὴ Σελήνη μ' ἓνα τεράστιον κανόνι, πού εἶχε μᾶκρος ἑννιακόσια πόδια καὶ πλάτος ἑννιά. Τὸ εἶχανε χύσει μ' ἐπισημότητα στὴ Σεληνόπολη, στὴ χερσόνησο τῆς Φλόριντας καὶ τὸ εἶχαν γεμίσει μὲ τετρακόσες χιλιάδες λίτρος μπαρούτι. Μιὰ ὀβίδα φτιαγμένη ἀπὸ ἀλουμίνιον ἕξακοντίστηκε ἀπὸ τὸ κανόνι αὐτὸ μὲ πίεση ἀπὸ ἕξ ἑκατομμύρια λίτρα ἀέριον ἴσιν γιὰ τὸ φεγγάρι. Μὰ ἐπειδὴ τὸ βόλι ξέφυγε λίγο ἀπὸ τὴν τροχιά, πού ἔπρεπε ν' ἀκολουθήσῃ, ἀφοῦ ἔκανε ἓναν κύκλον γύρω ἀπὸ τὴ Σελήνη, ξανάπεσε στὴ Γῆ καὶ βυθίστηκε στὸν Εἰρηνικὸ Ὠκεανὸ στὴν 27° 7' βορεινὸ πλάτος καὶ 41° 37' δυτικὸ μῆκος. Ἄμα ξαναῆρθε στὴν ἐπιφάνεια τὸ βρῆκε ἡ ἀμερικάνικη φρεγάτα «Σουσκουεχάνα» καὶ τὸ περιμάζεψε γιὰ μεγάλη εὐχαρίστηση ἐκεινῶν πού ἦτανε μέσα.

Γιατί, πραγματικά, βρίσκονταν ἄνθρωποι μέσα σ' ἐκείνη τὴν ὀβίδα! Δυὸ μέλη τοῦ Τηλεβολικοῦ Συλλόγου, ὁ πρόεδρος του Βαρβικάν καὶ ὁ λοχαγὸς Νίκολ μαζὶ μ' ἓνα Γάλλο πολὺ γνωστὸ γιὰ τὸ ριψοκίνδυνό του, εἶχαν ἐγκατασταθῆ μέσα σ' ἐκεῖνο τὸ ἐναέριον βαγόνι. Καὶ οἱ τρεῖς γυρῶσανε μιὰ χαρὰ ἀπὸ τὸ ταξίδι τους στὶς οὐράνιες γῶ-

ρες. Οί δυο 'Αμερικάνοι βρίσκονταν ἐκεῖ, πρόθυμοι πάντα νὰ μπῶνε σὲ νέες περιπέτειες. Ὁ Γάλλος ὄμιος Μισὲλ Ἄρνταν ἔλειπε. Ξαναγύρισε στὴν Εὐρώπη, ἔκαμε ὅπως φαίνεται μεγάλη περιουσία πρᾶγμα πού σὲ πολλοὺς φάνηκε παράξενο καὶ τώρα ζοῦσε ἡσυχὰ καλλιεργώντας τὰ λάχανά του, πού τὰ ἔτρωγε καὶ μάλιστα καὶ τὰ χώνευε, ὅπως βεβαίωσαν ἀξιόπιστοι Ἀμερικάνοι δημοσιογράφοι.

Μετὰ τὴ δοκιμὴ ἐκείνη, πού εἶχε καταπλήξει τὸν κόσμο, ὁ Βαρβικὰν καὶ ὁ λοχαγὸς Νίκολ, ζώντας σὲ μιὰ σχετικὴ ἡσυχία, ἀναπαύονταν στὶς δάφνες τους, μὰ ἦταν πάντα ἀνυπόμονοι νὰ ξαναρχίσουν τοὺς ἀθλοὺς τους καὶ ὄνειρευόνταν μεγάλα σχέδια. Χρήματα δὲν τοὺς ἔλειπαν, γιατί ἀπὸ τὰ πεντέμιση δισεκατομμύρια δολλάρια, πού τοὺς εἶχε δώσει ἡ δημόσια συνεισφορά, πού εἶχε γίνει στὸν Παλιὸ καὶ τὸ Νέο Κόσμο γιὰ τὸ πείραμα ἐκεῖνο, ἔμενε ἕνα περισσεύμα ἀπὸ διακόσιες χιλιάδες δολλάρια ἀπάνω κάτω. Ἐξω ἀπ' αὐτὸ εἶχανε ἐκθέσει σὲ διάφορες πόλεις τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν τὴν ὀπίδα, πού τοὺς εἶχε πάη ὡς τὴ Σελίγη. Τὶς ὥρες πού ἦταν ἀνοιχτὴ ἢ ἔκθεση, κλείνονταν κι αὐτοὶ οἱ ἴδιοι μέσα στὴν ὀπίδα σὰν περιέργα τέρατα μέσα στὸ κλουβί τους καὶ μ' αὐτὸ τὸν τρόπο εἶχαν μαζέψει σημαντικὸ ποσὸ καὶ τιμές, πού μπορούσαν νὰ ἰκανοποιήσουνε καὶ τὶς πιὸ ἀγόρατες φιλοδοξίες.

Λοιπὸν ὁ Ἴμπεϋ Βαρβικὰν καὶ ὁ λοχαγὸς Νίκολ μπορούσανε περιφάνεια νὰ ζήσουν ἡσυχοί, ἂν δὲν τοὺς ἔτρωγε ἢ πλήξει. Καὶ σίγουρα ἀγόρασαν τὶς Πολικὲς Χῶρες, γιὰ νὰ τινάξουν ἀπὸ πάνω τους τὴ νάρκη, πού τοὺς εἶχε πιᾶσει.

Ἄς μὴν ξεχνᾶμε ὅμως, πὼς τὴν ἀγορὰ τούτη, πού τοὺς ἐστοίχισε ὀχτακόσιες δεκατέσσερις χιλιάδες δολλάρια, δὲν θὰ μπορούσανε νὰ τὴν πραγματοποιήσουνε μονάχοι τους χωρὶς τὴ βοήθεια τῆς μίστρης Εὐαγγελίας Σκόρμπιτ, πού συμπλήρωσε ἀπὸ τὴν τσέπη της ὅσα ἔλειπαν ἀπὸ τὸ ταμεῖο τοῦ «Τηλεβολικοῦ Συλλόγου». Ἡ Εὐρώπη νικῆθηκε ἀπὸ τὴν Ἀμερικὴ χάρη στὴ γενναϊόδωρη αὐτὴ γυναίκα.

Μὰ ποιά ἦταν ἡ αἰτία αὐτῆς τῆς γενναιοδωρίας;

Βέβαια ἡ δόξα τοῦ προέδρου Βαρβικὰν καὶ τοῦ λοχαγοῦ Νίκολ ἦταν πολὺ μεγάλη ἅμα γύρισαν ἀπὸ τὸ Φεγγάρι, μὰ κι ἓνας τρίτος τῆ μοιραζότανε καὶ μὲ τὸ δίκιο του. Αὐτὸς ἦτανε, τὸ μαντεύετε εὐκολα, ὁ 'Γ. Τ. Μάστον. ὁ δραστήριος γραμματέας τοῦ Τηλεβολικοῦ Συλλόγου. Γιατὶ μόνον ἡ ἰκανότητα τοῦ ἔξυπνου αὐτοῦ λογιστῆ βρῆκε τοὺς μαθηματικὸς τύπους, ποὺ ἐπιτρέψανε νὰ πετύχη ἡ παράτολμη ἐκείνη ἐπιχείρηση.

Καὶ δὲν εἶχε βέβαια ἀκολουθήσει τοὺς φίλους του στὸ ταξίδι ἐκεῖνο, ποὺ κάμανε ἔξω ἀπὸ τὴ Γῆ, μὰ δὲν ἦταν ἀπὸ φόβο, μὰ τὴν ἀλήθεια! Ὁ ἄξιος αὐτὸς πυροβολητῆς ἦταν σακάτης: τοῦ ἔλειπε τὸ δεξιὸ χέρι καὶ εἶχε ψεύτικο κρανίον ἀπὸ λάστιχο, γιατί τὸ δικό του τοῦ τὸ εἶχε πάρει ὀλάκερο μιὰ σφαῖρα στὸν πόλεμον· κατάλαβαν λοιπόν, πὼς ἅμα τὸν βλέπανε ἔτσι οἱ κάτοικοι τῆς Σελήνης. θὰ σηματούζανε τὴ χειρότερη ἰδέα γιὰ τοὺς κατοίκους τῆς Γῆς. ποὺ ἡ Σελήνη τῆς εἶναι μονάχα ἓνας ταπεινὸς δορυφορῶκος.

Λοιπὸν ἂν καὶ λυπότανε πολὺ, γιατί δὲν μποροῦσε νὰ μπῆ κι αὐτὸς μαζί μὲ τοὺς ἄλλους μέσα στὴν ὀβίδα. ἀναγκάστηκε νὰ μένη στὴ Γῆ, χωρὶς ὅμως νὰ καθίση μὲ σπαιρωμένα τὰ χέρια. Ἔβαλε καὶ τοῦ ἔφτιαξαν ἓνα τεράστιον τηλεσκόπιον καὶ τὸ ἔστησε ἀπάνω σὲ μιὰν ἀπὸ τὶς ψηλότερες κορυφὰς στὰ Βραχοβούνια. Καὶ ἀπὸ τὴν ὄρα ποὺ φάνηκε ἡ ὀβίδα στὸν οὐρανὸ γράφοντας τὴν ἀτέλειωτη τροχιά της, δὲν σταμάτησε οὔτε στιγμὴ τὶς παρατηρήσεις του, μὰ ἔμεινε διαρκῶς στὴ θέση του. Ἀπὸ κεῖ μὲ τὸ φακὸ τοῦ τεράστιου αὐτοῦ ἐργαλείου παρακολουθοῦσε προσεκτικὰ τὸ ταξίδι τῶν φίλων του μέσα στὸ ἄπειρον.

Ὅλοι πιστεύανε πὼς ἦταν ἀδύνατον νὰ ξαναγυρῶσινε στὴ Γῆ οἱ τολμηροὶ κοσμοναῦτες. Γιατὶ ὅλοι νομίζανε πὼς ἀφοῦ τὸ βλῆμα μὲ τὴν ἔλξη τῆς Σελήνης ἄρχισε νὰ κινιέται σὲ νέα τροχιά, θὰ ἔξακολουθοῦσε νὰ γυρῶσινε αἰῶνια γύρω της, σὰν ἓνας ὑποδορυφόρος τοῦ δορυφοροῦ

τῆς Γῆς. Εὐτυχῶς ὅμως, δὲν ἔγινε τέτοιο πρᾶγμα! Μιὰ μικρὴ παρέκκλιση, ποὺ μπορεῖ κανεὶς νὰ πῆ, πὼς ἦταν ἀπὸ θεία πρόνοια, εἶχε ἀλλάξει τὴ διεύθυνση τῆς ὀβίδας. Αὐτῆ, ἀφοῦ ἔφερε βόλτα γύρω ἀπὸ τὴ Σελήνη, ἀντὶ νὰ πέση ἐπάνω μὲ δύναμη, ποὺ θὰ μεγάλωνε ὀλοένα, ξαναγύρισε στὸν πλανήτη μας μὲ ταχύτητα, ποὺ τὴν ὄρα ποὺ βούτηξε στὰ τρισθάθα τοῦ Εἰρηνικοῦ Ὠκεανοῦ ἦτανε πενηνταεφτά χιλιάδες ἑξακόσιες λεῦγες τὴν ὄρα.

Εὐτυχῶς τὰ ὑγρά στρώματα τοῦ Εἰρηνικοῦ εἶχανε μετριάσει τὸ πέσιμο, ποὺ τὸ παρακολούθησε μάρτυρας ἡ ἀμερικάνικη φρεγάδα «Σουσκοιχεάνα». Ἡ εἶδηση διαβιβάστηκε στὴ στιγμή στὸ γραμματεῖο τοῦ Τηλεβολικοῦ Συλλόγου Ἰ. Τ. Μάστον, καὶ ἐκεῖνος ἄφησε μὲ βιασύνη τὸ ἀστεροσκοπεῖο του, γιὰ νὰ γλιτώσῃ τοὺς φίλους του.

Βολιδοσκοπήσανε τὸ μέρος ποὺ εἶχε βουτήξει ἡ ὀβίδα καὶ ὁ Ἰ. Τ. Μάστον, ποὺ ἡ αὐταπάρνησή του δὲν εἶχε ὄρια, δὲν δίστασε καθόλου νὰ ντυθῆ τὴ φορεσιὰ τοῦ βουτηχτῆ, γιὰ νὰ βρῆ τοὺς συναδέλφους του.

Ἀποδείχθηκε ὅμως, πὼς καμμιά ἀνάγκη δὲν ἦτανε γιὰ τόσους κόπους καὶ ἀγῶνες. Ἡ ὀβίδα, ποὺ ἦτανε ἀπὸ ἀλουμίνιο, μετατοπίζοντας ὄγκο νεροῦ, μὲ βάρος μεγαλύτερο ἀπὸ τὸ δικό της, ἀνέβηκε στὴν ἐπιφάνεια τοῦ ὠκεανοῦ, ἀφοῦ ἔκαμε μιὰν ὠραία βουτιά. Ἔτσι, βρήκανε τὸν πρόεδρο Βαρδικάν, τὸ λοχαγὸ Νίκολ καὶ τὸ Μιχαήλ Ἀρντάν νὰ παίζοντε ντόμινο μέσα στὴν πλεύσιμη φυλακὴ τους.

Εὐκόλο λοιπὸν εἶναι νὰ καταλάβῃ κανεὶς, ὅτι μὲ τόσες περιπέτειες καὶ τόσα κατορθώματα, ὁ Ἰ. Τ. Μάστον εἶχε μιὰ θέση πολὺ σπουδαία.

Ὁ Ἰ. Τ. Μάστον δὲν ἦτανε βέβαια ὠραῖος ἄντρας, ἀφοῦ εἶχε τὸ μισό του κρανίο ἀπὸ γουταπέρικα καὶ ἀντὶ γιὰ χέρι ἓνα μεταλλικὸ ἀγκίστρι ἐφαρμοσμένο στὸ δεξί του ἀγκώνα.

Κοντὰ σ' αὐτὰ δὲν ἦτανε οὔτε νέος, ἀφοῦ εἶχε κλείσει τὰ πενήντα ὀχτὼ χρόνια του, τὴν ἐποχὴ ποὺ ἀρχίζει ἐτούτῃ δῶ ἡ ἱστορία. Ἀλλὰ χάρη στὸν ἰδιότυπο χαρακτήρα

του, στή φρεσκάδα τοῦ μυαλοῦ του καὶ στή ζωηρότητα, ποὺ ἔδειχνε γιὰ κάθε ζήτημα, ἢ μίστρες Εὐαγγελία Σκόρμπιτ τὸν ἔβλεπε σὰν τὸν πιὸ τέλειο καὶ ἰδανικὸ ἄντρα. Κοντὰ σ' αὐτά, καὶ τὰ μυαλά του φυλαγμένα μὲ ἐπιμέλεια κάτω ἀπὸ τὸ σκέπασμα τῆς γουταπέρκας, ἦτανε σῶα καὶ ἀκέραια. Καὶ ὁ νοικοκύρης τους περνοῦσε ἀκόμα, καὶ μὲ τὸ δίκιο του, γιὰ ἕνα ἀπὸ τοὺς ἐξοχοτεροὺς μαθηματικὸς τοῦ καιροῦ του.

Ἡ μίστρες Εὐαγγελία Σκόρμπιτ, ποὺ τὴν ἔπιανε πονοκέφαλος μόλις ἔκανε τὸ μικρότερο λογαριασμό, ἀγαποῦσε τοὺς μθηματικὸς κι ἄς μὴν ἀγαποῦσε τὰ μαθηματικά. Γιατὶ τοὺς ἔβλεπε σὰν πλάσματα ἐξαιρετικὰ καὶ ἀνώτερα. Καὶ πῶς ἀλλιῶς: Κεφάλια ποὺ μέσα τους οἱ ἄγνωστοι Χ κυλιοῦνται σὰν καρύδια στὸ σακκί, ἐγκέφαλοι ποὺ διασκεδάζοντε μὲ τὰ σημεῖα τῆς ἀλγεβρας, χέρια ποὺ παίζοντε μὲ τριπλοὺς λογαριασμοὺς, ὅπως οἱ ταχυδακτυλοουργοὶ μὲ τὶς μποτίλιες καὶ τὰ ποτήρια, μυαλά, ποὺ καταλαβαίνοντε τί σημαίνοντε τύποι, σοιστοὶ γρίφοι, τέτοιοι σοφοὶ φρονοῦσε ὅτι ἀξίζοντε κάθε θαυμασμὸ καὶ ἦτανε ἱκανοὶ νὰ τραβήξοντε τὴ συμπάθεια μιᾶς γυναίκας, ἀνάλογα μὲ τὸν ὄγκο τους καὶ ἀντιστρόφως ἀνάλογα μὲ τὸ τετράγωνο τῆς ἀπόστασης. Καὶ ἀκριβῶς ὁ Ἰ. Τ. Μάστον ἦτανε ἀρκετὰ γοντρός γιὰ νὰ ἀσκήση ἀπάνω της ἕλλη ἀκατανίκητη.

Πρέπει νὰ ὁμολογήσουμε, πῶς αὐτὸ ἀνησυχοῦσε κάπως τὸ γραμματέα τοῦ Τηλεβολικοῦ Συλλόγου, ποὺ δὲν φαινότανε νὰ ἔχη ὄρεξη νὰ ἀποζητήση τὴν εὐτυχία σὲ τόσο στενὲς ἐνώσεις. Χώρα ἀπ' αὐτό, ἡ μίστρες Εὐαγγελία Σκόρμπιτ δὲν ἦτανε καὶ πολὺ νέα, ἀφοῦ εἶχε σαράντα πέντε χρονάκια καὶ μαλλιά ξεθωριασμένα καὶ κολλημένα στοὺς κροτάφους της καὶ στόμα παραγεμισμένο μὲ δόντια μακρύτερα ἀπὸ τὸ κανονικὸ, χωρὶς νὰ λείπη οὔτε ἕνα, καὶ σῶμα δίχως μέση καὶ βῆμα δίχως χάρη. Μ' ἕνα λόγο, ὁποιος τὴν ἔβλεπε τὴν ἔπαιρνε γιὰ γεροντοκόρη, ἂν καὶ εἶχε κάνει παντρεμένη, γιὰ λίγο ὅμως καιρό. Μὰ κατὰ τὰ

άλλα, ήτανε άγαθή και έξαίρετη κυρία και πίστευε, πώς θά ήτανε όλότελα εύτυχημένη, άν ένα μόνο αξιονότανε στον κόσμο τούτο. Νά τή λένε κυρία Μάστον. Ή περιουσία τής χήρας αυτής ήτανε τεράστια. Δέν ήτανε βέβαια πλούσια όσο οί Γούλντ, οί Μάκεϋ, οί Βάντερμπιλτ, οί Γκόρντον, ό Μπένετ, πού τού καθενός ή περιουσία ξεπέρανε τó δισεκατομμύριο και πού κοντά σ' αυτούς ό Ρότσιλντ φαίνεται φτωχός! Ούτε είχε τά τρακόσια εκατομμύρια δολάρια τής μίστρης Κάρπερ, ούτε τά διακόσια τής μίστρης Στιούαρτ, ούτε τά ογδόντα τής μίστρης Κρόκερ — άς σημειωθή πώς και οί τρεις ήτανε χήρες — ούτε τά πλούτη μερικών άλλων 'Αμερικανίδων, άπως τής μίστρης Χάμερσλν, τής μίστρης Έλλν Γκρήν, τής μίστρης Μάφιτ, τής μίστρης Μάρσαλ, τής μίστρης Πάρα Στήβενς, τής μίστρης Μίντουρου και όλωνών, πού τούς μοιάζουν. Όμως θά είχε κι αυτή άν ήθελε τó δικαίωμα νά καθίση στό περίφημο συμπόσιο, πού έγινε στό ξενοδοχείο τής Πέμπτης Λεωφόρου στη Νέα Υόρκη, σέ κείνο πού μόνο όσοι είχανε πάνω άπό δύο εκατομμύρια λάβανε μέρος.

Και στ' αλήθεια, ή μίστρης Εύαγγελία Σκόρμπιτ είχε τέσσερα στρογγυλά εκατομμύρια δολάρια κληρονομιά άπό τόν άντρα της τόν Τζών Σκόρμπιτ, πού πλούτισε άπό τó διπλό εμπόριο: τούς νεωτερισμούς και τά παστά χοιρινά κρέατα. Αυτή τήν περιουσία ή γενναιοδωρη χήρα θά ήτανε εύτυχημένη άν τής παρουσιαζόταν εύκαιρία νά τή μεταχειριστή για ώφέλεια τού 'Ι. Τ. Μάστον, γι' αυτόν πού είχε κι άλλους θησαυρούς άκόμα πιο πολύτιμους, θησαυρούς στοργής.

Για τó λόγο αυτό ή μίστρης Εύαγγελία Σκόρμπιτ, μόλις τó ζήτησε ό 'Ι. Τ. Μάστον δέχθηκε πρόθυμα νά δώσει μερικές εκατοσταριές χιλιάδες δολάρια για τήν 'Εκμεταλλευτική 'Εταιρία τού Βόρειου Πόλου, χωρίς καν νά ξέρη τί ήτανε όλη αυτή ή ιστορία. Μά έπειδή έβλεπε ανακατεμένο και τόν 'Ι. Τ. Μάστον, ήτανε πιο πολύ άπό βέβαιη, πώς τó έργο θά είναι μεγάλο, έξοχο, υπεράνθρωπο!

Τὸ παρελθὸν τοῦ γραμματέα τοῦ Τηλεβολικοῦ Συλλόγου ἔδινε κάθε ἐξασφάλιση γιὰ τὸ μέλλον.

Ἡ ἐμπιστοσύνη της αὐτὴ στερεώθηκε ἀκόμα πιὸ πολὺ, ὅταν ὕστερα ἀπὸ τὴν κατακύρωση ἔμαθε, ἀπὸ τὴν ἀναγνώριση τὴν ἐπίσημη τῆς νέας ἐτερορρυθμῆς ἐταιρίας μὲ τὸ ὄνομα Βαρβικᾶν καὶ Σία, πὼς διευθυντὴς της θὰ ἦταν ὁ πρόεδρος τοῦ Τηλεβολικοῦ Συλλόγου. Ἄφου λοιπὸν καὶ ὁ Ἰ. Τ. Μάστον βρισκότανε μέσα στὸ «καὶ Σία», δὲν εἶχε δίκιο νὰ χαίρεται ἢ μίστρεξ Εὐαγγελία Σκόρμπιτ, πὸν γινότανε ἔτσι δὰ ὁ μεγαλύτερος μέτοχος:

Νά λοιπὸν, πὸν ἡ πλούσια χήρα ἔγινε ἡ κυρίαρχη στὸ πιὸ μεγάλο μέρος ἀπὸ τὶς γῶρες, πὸν βροῖσκονταν πέρα ἀπὸ τὴν ὀγδοηκοστὴ τέταρτη μοῖρα. Πολὺ καλὸ βέβαια καὶ αὐτό! Μὰ τί θὰ τὰ ἔκανε τὰ κτήματα ἐκεῖνα, ἢ καλύτερα μὲ ποῖο τρόπο ἢ νέα ἐταιρία σκόπευε νὰ ἐκμεταλλευθῆ ὁποσοδῆρποτε τὴ μακρινὴ ἐκείνη γῶρα; Γιὰ τὸ ζήτημα αὐτὸ πὸν ἔμενε ἀκόμα ἄλυτο, εἶχε σοβαρὸ ἐνδιαφέρον ἢ κ. Εὐαγγελία Σκόρμπιτ. Μὰ καὶ ὀλόκληρος ὁ κόσμος ἦτανε περιέργος νὰ μάθῃ. Ἡ ἀξιόλογη αὐτὴ γυναίκα εἶχε προσπαθήσει, μὰ μὲ μεγάλη δειλία, νὰ μάθῃ κάτι σχετικὸ ἀπὸ τὸν Ἰ. Τ. Μάστον, πρὶν παραδώσῃ τὰ κεφάλαιά της στὰ χέρια τῶν ἰδρυτῶν. Αὐτὸς ὅμως σόπαινε μ' ἐπιμονή.

“Ὅταν θὰ ἐρχόταν ὁ κατάλληλος καιρὸς, θὰ μάθαινε ἢ μίστρεξ Εὐαγγελία Σκόρμπιτ, τί ἦταν ὅλη αὐτὴ ἡ ἱστορία. Δηλαδὴ θὰ τὸ μάθαινε, ὅταν θὰ τὸ ἀκουγε μὲ ἀκατάπληξη καὶ ὄλος ὁ ἄλλος κόσμος..

Δὲν εἶχε καμμιά ἀμφιβολία, ὅτι ἦτανε μιὰ ἐπιχείρηση πὸν τῆς ταίριαζε ὁ λόγος τοῦ Ρουσσώ: «οὔτε παράδειγμά της ὑπάρχει, οὔτε μιμητὲς της θὰ βρεθοῦν». ἓνα ἔργο προορισμένο νὰ ξεπεράσῃ πολὺ τὴν ἀπόπειρα, πὸν ἔκαναν τὰ μέλη τοῦ Τηλεβολικοῦ Συλλόγου, γιὰ νὰ ἀποκαταστήσουνε συγκαινωνία ἀνάμεσα στὴ Γῆ καὶ στὸ δορυφόρο της.

“Ὅσες φορὲς ὅμως βίαζε μὲ τὶς ἐρωτήσεις της τὸν Ἰ. Τ. Μάστον, αὐτὸς ἔβαζε τὸ ἀγκίστρι τοῦ χεριοῦ του στὰ μισοκλεισμένα χεῖλια του καὶ τῆς ἔλεγε μονάχα τοῦτο:

— Ἀγαπητὴ μίστρες Σκόρμπιτ, ἔχετε πεποιθήση σὲ μᾶς; Ἀφοῦ λοιπὸν ἡ μίστρες Σκόρμπιτ εἶχε πεποιθήση ἀπὸ π ρ ί ν, εὐκόλο εἶναι νὰ καταλάβῃ κανεὶς τὴν ἀμέτρητη χαρὰ τῆς μ ε τ ᾶ, ὅταν δηλαδὴ ὁ γραμματέας τοῦ Τηλεβολικοῦ Συλλόγου τῆς ἀνακοίνωσε τὸ θρίαμβο τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς καὶ τὸ πῶς νικῆθηκε ἡ Βόρεια Εὐρώπη.

— Τώρα τουλάχιστο δὲν θὰ μπορέσω νὰ μάθω; . . . ρώτησε, χαμογελώντας, τὸν ἔξοχο μαθηματικό.

— Σὲ λίγο θὰ τὸ μάθετε, ἀπάντησε ὁ Ἴ. Τ. Μάστον καὶ τίναξε δυνατὰ τὸ χέρι τῆς συντροφισσᾶς του σύμφωνά μὲ τὴν ἀμερικάνικη συνήθεια. Τὸ τίναγμα αὐτὸ τοῦ χεριοῦ ἔφτασε, γιὰ νὰ ἡσυχάσῃ ἀμέσως τὴν ἀνυπόμονη κυρία Εὐαγγελία Σκόρμπιτ.

Ὅσοτερα ἀπὸ λίγες ἡμέρες ὁ Παλιὸς καὶ ὁ Νέος Κόσμος τινάχτηκαν ὄχι λιγώτερο — καὶ δὲν ἐννοοῦμε τὸ τίναγμα ποῦ τοὺς περιέμενε ἀργότερα — ὅταν διαλαλήθηκε τὸ πραγματικὰ τρελλὸ σχέδιο, ποῦ γι' αὐτὸ σκόπευε ἡ Ἐκμεταλλευτικὴ Ἐταιρία τοῦ Β. Πόλου νὰ προκηρύξῃ δημόσια ἐγγραφή.

Διαδόθηκε δηλαδὴ πῶς ἡ ἐταιρία εἶχε ἀγοράσει τὶς γῶρες γύρω ἀπὸ τὸν Πόλο, μὲ τὸ σκοπὸ μονάχα νὰ ἐκμεταλλευθῇ τὰ . . . ἀνθρακωρυχεῖα τοῦ Β. Πόλου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ

Εἶναι βέβαιο πῶς ὑπάρχουν ἀνθρακωρυχεῖα στὸ Βόρειο Πόλο:

Αὐτὸ ἦτανε τὸ πρῶτο ἐρώτημα, ποῦ ἦρθε στὸ νοῦ τῶν ἀνθρώπων, ποῦ στοχαζόντανε κάπως λογικά.

«Γιὰτὶ νὰ ὑπάρχουν γύρω στὸν Πόλο στρώματα κάρβουνο;», ἔλεγε μερικοί.

«Γιατί νὰ μὴν ὑπάρχουν;», λέγανε οἱ ἄλλοι.

Ξέρομε ὅτι τὰ στρώματα τοῦ πετροκάρβουνου εἶναι μοιρασμένα σὲ πολλὰ σημεῖα στὴν ἐπιφάνεια τῆς Γῆς. Ὑπάρχουνε πολλὰ στίς χώρες τῆς Εὐρώπης καὶ πολὺ πλοῦσια στὴν Ἀμερικὴ, πρὸ πάντων στίς Ἠνωμένες Πολιτεῖες, τὸ ἴδιο καὶ στὴν Ἀσία καὶ στὴν Ἀφρικὴ καὶ στὴν Ὠκεανία.

Ὅσο προοδεύουν οἱ ἐξερευνήσεις καὶ συμπληρώνεται ἡ γνώση ποῦ ἔχουμε γιὰ τὸ ἔδαφος τῆς Γῆς, τέτοια σωριάσματα βρίσκονται σ' ὅλα τὰ γεωλογικὰ στρώματα. Στὰ βαθύτερα καὶ παλιότερα στρώματα βρίσκεται ἀνθρακίτης, στὰ ψηλότερα πετροκάρβουνο, στὰ δευτερογενῆ στιπίτης καὶ στὰ τριτογενῆ λιγνίτης. Αὐτὸ τὸ ὑλικὸ γιὰ φωτιά, ποῦ βγάζουμε ἀπὸ τὴ γῆ, δὲν θὰ ἔχη σωθῆ πρὶν περάσῃνε κάμποσες κατοσταριῆς χρόνια.

Καὶ ὅμως, κάθε χρόνο βγαίνουνε ἀπὸ τὴ γῆ τετρακόσια ἑκατομμύρια τόννοι κάρβουνο καὶ κάθε χρόνο περισσότερο. Μονάχη ἡ Ἀγγλία βγάζει ἑκατὸν ἑξήντα ἑκατομμύρια τόννους. Μὰ ὀλοένα, κοντὰ στὸ μέγαλωμα τῆς βιομηχανίας, μεγαλώνει ἀναγκαστικὰ καὶ ἡ ἔξοδση ἀπὸ κάρβουνο. Κι ἂν ἀκόμη ὁ ἠλεκτρισμὸς ἀντικαταστήσῃ τὸν ἀτμὸ γιὰ τὴ δύναμη, ποῦ χρειάζεται ἡ λειτουργία τῶν μηχανῶν, θὰ χρειάζεται ἀνάλογο ποσὸ κάρβουνο γιὰ νὰ βγῆ ἡ δύναμη αὐτή.

Ἐκτὸς ἀπ' αὐτό, τὸ κάρβουνο δὲν εἶναι μονάχα ὑλικὸ γιὰ φωτιά, εἶναι καὶ μιὰ οὐσία τῆς γῆς, ποῦ ἀπ' αὐτὴν ἡ ἐπιστήμη σήμερα βγάζει ἕνα σωρὸ προϊόντα. Μὲ τίς μεταμορφώσεις ποῦ παθαίνει ἡ ὕλη αὐτὴ στὰ χωνευτήρια τῶν χημικῶν ἐργαστηρίων, μᾶς δίνει χρώματα, ὑλικά γιὰ τὴν κατασκευὴ τῆς ζάχαρης, ὑλικά γιὰ τὰ ἀρώματα, γιὰ φωτισμὸ καὶ γιὰ χίλια ἄλλα πράγματα. Εἶναι χρήσιμη αὐτὴ ἡ ὕλη ὅσο καὶ τὸ σίδηρο κι ἀκόμα περισσότερο.

Εὐτυχῶς, αὐτὸ τὸ τελευταῖο μέταλλο δὲν ὑπάρχει κίνδυνος νὰ λιγοστέψῃ ποτέ, γιατί εἶναι τὸ κυριώτερο στοιχεῖο ἀπὸ ὅσα ἀποτελοῦνε τὸν πλανήτη μας.

Πραγματικά, ἡ Γῆ πρέπει νὰ θεωρηθῆ πὼς εἶναι ἕνα πυρωμένο καὶ ἀναλυτὸ μίγμα ἀπὸ σίδηρο ἢ καλύτερα ἀπὸ σιδερίτη ἀνακατωμένο μὲ κάρβουνο.

Τὸ μίγμα τοῦτο βρίσκεται στὸ ἐσωτερικὸ τῆς Γῆς περιτριγυρισμένο ἀπὸ ἄλατα καὶ πάνω σ' αὐτὸ κάθονται τὰ βουνά, οἱ στεριεῖς καὶ οἱ θάλασσοι.

Ἡ ἀναλογία τῶν ἄλλων μετάλλων, καθὼς καὶ τῆς πέτρας, μέσα στὰ συστατικὰ τοῦ πλανήτη μας εἶναι σχεδὸν ἐλάχιστη.

Λοιπόν, ὅσο γιὰ τὸ σίδηρο εἴμαστε ἐξασφαλισμένοι ὡς τὴ συντέλεια τῶν αἰώνων, ὅχι ὅμως καὶ γιὰ τὸ κάρβουνο. Γι' αὐτὸ οἱ προνοητικοί, ὅσοι νιάζονται γιὰ τὸ μέλλον, ἀκόμη καὶ γιὰ τὸ πολὺ μακρινό, πρέπει νὰ ζητᾶνε τὰ στρώματα τοῦ κάρβουνο παντοῦ, ὅπου βρίσκονται.

«Πολὺ καλά!», λέγανε ὅσοι εἶχαν ἀντίθετη γνώμη.

Γιατὶ καὶ στὴν Ἀμερικὴ, ὅπως καὶ στὰ ἄλλα μέρη τῆς Γῆς, ὑπάρχουν ἄνθρωποι, ποὺ εἶτε ἀπὸ φθόνο, εἶτε ἀπὸ ἄλλη αἰτία κατηγοροῦνε τὰ πάντα καὶ ὑπάρχουν ἀκόμη καὶ ἐκεῖνοι, ποὺ λένε πάντα τ' ἀντίθετα ἀπὸ πνεῦμα ἀντιλογίας.

«Πολὺ καλά!» λέγανε αὐτοί. «Μὰ γιατί νὰ ὑπάρχη κάρβουνο στὸ Βόρειο Πόλο;».

«Γιατί;», ἀπαντούσανε οἱ θαυμαστὲς τοῦ προέδρου Βαρδικάν. «Γιατὶ, ὅπως φαίνεται, κατὰ τὴ θεωρία τοῦ Μπλαντέ, τὴν ἐποχὴ τοῦ γεωλογικοῦ σχηματισμοῦ τῆς Γῆς ὁ ὄγκος τοῦ ἡλίου ἦτανε τόσο μεγάλος, ποὺ ἡ διαφορὰ τῆς θερμοκρασίας τοῦ Ἰσημερινοῦ ἀπὸ τοὺς Πόλους ἦτανε λιγοστή. Ἀτέλειωτα δάση σκεπάζανε τὴν ἐποχὴ ἐκεῖνη τὶς βόρειες χῶρες, πολὺ πρὶν φανῆ ὁ ἄνθρωπος, τὴν ἐποχὴ ποὺ ὁ πλανήτη μας δοκίμαζε ἀδιάκοπα τὴν ἐπίδραση τῆς ζέστης καὶ τῆς ὑγρασίας».

Αὐτὴ τὴ θεωρία τὴν ὑποστηρίζανε οἱ ἐφημερίδες καὶ τὰ περιοδικὰ ποὺ ἦτανε μὲ τὸ μέρος τῆς ἐταιρίας, μὲ λογῆς λογῆς ἄρθρα, ἄλλα ἐλαφριά καὶ ἀστεία, ἄλλα σοβαρὰ καὶ ἐπιστημονικά. Ὑποστηρίζανε στὰ ἄρθρα αὐτά, πὼς

τὰ δάση ἐκεῖνα βουλιάζανε βαθιὰ στὴ γῆ τὴν ἐποχὴ τῶν μεγάλων κλονισμῶν, πού τὴν ἐτράνταζαν πρὶν διαμορφωθῆ ὀριστικά, καὶ θὰ μεταμορφωθῆκανε μὲ τὴν ἐπίδραση τοῦ καιροῦ, τοῦ νεροῦ, τῆς ζέσης, πού βγαίνει ἀπὸ τὸ κέντρο τῆς Γῆς, σὲ κάρβουνο. Ἄπ' αὐτὰ ἔβγαινε ὀλοφάνερα τὸ συμπέρασμα, πὼς ἡ πολικὴ χώρα θὰ ἔχη μεγάλο πλοῦτο ἀπὸ στρώματα κάρβουνου, πού δὲν περιμένουν γιὰ νὰ ἔρθουν στὸ φῶς, παρὰ τὸ ξινάρι τοῦ ἀνθρακωρύχου.

Οἱ πρακτικοὶ ἄνθρωποι, ἐκεῖνοι πού δὲν στηρίζονταν σὲ ἀπλῆς ὑποθέσεις, δὲν μποροῦσαν νὰ ἀμφισβητήσουν ὄλ' αὐτὰ καὶ παραδεχόντανε, πὼς ἦτανε πολὺ λογικὸ νὰ ζητήσῃ κανεὶς κάθε εἶδους κάρβουνο στὴν ἐπιφάνεια τῶν χωρῶν τοῦ Βορρᾶ.

Πάνω σ' αὐτὰ ἀκριβῶς συζητοῦσαν λίγες μέρες ἀργότερα ὁ ταγματάρχης Ντόνελαν μὲ τὸ γραμματικὸ του καθισμένοι στὴ σποτεινότερη γωνιά τοῦ καφενείου τῶν «Δύο Φίλων».

— Τί λοιπόν; εἶπε ὁ Ντὴν Τούντριγκ, μήπως ἄραγε ἔχει δίκιο αὐτὸς ὁ κύριος Βαροβιάν;

— Ἴσως, ἀποκρίθηκε ὁ ταγματάρχης Ντόνελαν, ἢ καλύτερα μοῦ φαίνεται βέβαιο.

— Μὰ τότε ἀπὸ τὴν ἐκμετάλλευση τῶν Πολικῶν Χωρῶν θὰ κερδίσουνε ἄπειρα πλούτη!

— Δίγως ἀμφιβολία! ἀποκρίθηκε ὁ ταγματάρχης. Ἀφοῦ ἡ Βόρεια Ἀμερικὴ ἔχει ἀπέραντες ἐκτάσεις μὲ στρώματα ἀπὸ κάρβουνο, ἀφοῦ κάθε μέρα παρουσιάζονται καινούργια, δὲν εἶναι διόλου ἀπίθανο ὅτι πολλὰ καὶ σπουδαῖα μένουν ἀκόμα νὰ ἀνακαλυφθοῦν, κύριε Τούντριγκ. Καὶ οἱ Πολικὲς Χῶρες φαίνονται σὰν μιὰ προέκταση τῆς ἀμερικανικῆς γῆς. Γιατὶ ἔχουνε τὸν ἴδιο σχηματισμὸ καὶ τὰ ἴδια συστατικά. Πρὸ πάντων ἡ Γροιλανδία φαίνεται σὰν ἓνα ἐξάρτημα τοῦ Νέου Κόσμου καὶ εἶναι βέβαιο, πὼς ἡ Γροιλανδία πάει συνέχεια μὲ τὴν Ἀμερικὴ.

— Ὅπως τὸ κεφάλι τοῦ ἀλόγου — ἔχει δὰ καὶ τὸ σῆμα

του — ενώνεται με τ' ἄλλο σῶμα τοῦ ζώου, εἶπε ὁ γραμματικὸς τοῦ Ντόνελαν.

— Προσδέτω, ἐξακολούθησε αὐτός, ὅτι ὁ καθηγητὴς Νόρντενσκιολντ στὶς ἐξερευνήσεις πού ἔκανε σ' ὅλη τὴ Γροιλανδία, παρατήρησε πετρώματα σχηματισμένα ἀπὸ ἀμμόλιθο καὶ σχιστόλιθο καὶ μαζί λιγνίτη καὶ ἀπολιθώματα ἀπὸ μεγάλες ποσότητες φυτικῆς οὐσίας. Ὁ Λανὸς Στόενστρουπ παρατήρησε ἐβδομήντα ἕνα στρώματα, πού εἶχανε πάρα πολλὰ ἀποτυπώματα φυτικά. Καὶ αὐτὰ δίχως ἀμφιβολία εἶναι ὑπόλοιπα ἀπὸ ἐκείνη τὴν ἰσχυρὴ βλάστηση, πού ἄλλοτε φύτρωνε πυκνὴ καὶ γιγάντια γύρω στὸν πορικὸ ἄξονα.

— Πιὸ πέρα, ὅμως, ἀπὸ τὸ μέρος ἐκεῖνο; ρώτησε ὁ Τούντριγκ.

— Καὶ πέρα ἀπὸ τὸ μέρος ἐκεῖνο καὶ πιὸ πέρα ἀκόμα κατὰ τὸ Βοριᾶ εἶναι βεβαιωμένο, πὼς ὑπάρχει κάρβουνο καὶ φαίνεται μάλιστα, πὼς φτάνει νὰ σκύψη κανεὶς γιὰ νὰ μαζέψῃ. Ἀφοῦ λοιπὸν καὶ ἀπάνω στὴν ἐπιφάνεια τῆς Γῆς ὑπάρχει κάρβουνο τόσο πολὺ, δὲν μπορούμε νὰ φτάσουμε μὲ βεβαιότητα στὸ συμπέρασμα, πὼς τὰ στρώματά του φτάνουνε καὶ σὲ πολὺ μεγάλο βάθος;

Ὁ ταγματάρχης Ντόνελαν εἶχε χωρὶς ἀμφιβολία δίκιο. Καὶ ἴσα ἴσα ἐπειδὴ ἤξερε πολὺ καλὰ τὸ ζήτημα τοῦ σχηματισμοῦ τῆς Γῆς στὸ Βόρειο Πόλο, ἀγανακτοῦσε περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλον Ἑγγλέζο στὴν περίσταση αὐτή! Θὰ μιλοῦσε πολὺ ἀκόμα πάνω στὸ ἴδιο θέμα, ἂν δὲν παρατηροῦσε, πὼς οἱ πελάτες τοῦ καφενεῖου περιεργοὶ προσπαθοῦσαν ν' ἀκούσουνε, τί ἔλεγε. Γι' αὐτὸ ὁ ταγματάρχης καὶ ὁ γραμματικὸς του κρίνανε, πὼς ἦτανε φρόνιμο νὰ διακόψουνε τὴ συνομιλία τους, ὕστερ' ἀπὸ τὴν τελευταία αὐτὴ παρατήρηση τοῦ Ντὴν Τούντριγκ.

— Δὲν σᾶς φαίνεται παράξενη μιὰ λεπτομέρεια, κύριε ταγματάρχῃ;

— Ποιά;

— Ὅτι στὴν ὑπόθεση αὐτὴ, πού περίμενε κανεὶς νὰ δῇ

μηχανικούς ἢ τουλάχιστο ναυτικούς, ἀφοῦ πρόκειται γιὰ τὸν Πόλο, βλέπομε μονάχα πυροβολητὲς νὰ καταγίνωνται μὲ τὴν ὑπόθεσιν!

— Ἀλήθεια! ἀπάντησε ὁ ταγματάρχης. Τὸ θέμα εἶναι πολὺ παράξενο!

Μὰ οἱ γκρινιάρηδες, ὑποχωρώντας στὸ ζήτημα ἂν ὑπάρχουνε κάρβουνα στὸν Πόλο, πού γι' αὐτὸ δὲν χωροῦσε πιά ἀμφιβολία, ἔπαιρναν τώρα τὸ ζήτημα ἀπὸ ἄλλη μεριά.

— Ἐγώ, εἶπε μιὰ μέρα ὁ ταγματάρχης Ντόνελαν, σὲ μιὰ συζήτηση πού προκάλεσε μέσα στὴν αἴθουσα τοῦ Τηλεβολικοῦ Συλλόγου μ' αὐτὸ τὸν ἴδιο τὸν πρόεδρο Βαρβικάν, ἐγὼ τὸ παραδέχομαι, τὸ βεβαιῶναι μάλιστα, ἂν θέλετε, πὼς ὑπάρχει κάρβουνο στὰ μέρη, πού ἀγόρασε ἡ ἐταιρία σας! Μὰ κοπιάστε σὰν μπορεῖτε νὰ τὸ ἐκμεταλλευθῆτε! . . .

— Θὰ τὸ κάνουμε, ἀπάντησε ἡρεμα ὁ Ἴμπεϋ Βαρβικάν.

— Θὰ μπορέσετε νὰ περάσετε πέρα ἀπὸ τὴν 84η μοίρα πού κανένας ἐξερευνητὴς ὡς τώρα δὲν μπόρεσε νὰ περάσῃ;! . . .

— Θὰ τὴν περάσουμε!

— Θὰ φτάσετε ὡς τὸν Πόλο;!

— Θὰ φτάσουμε!

Ἡ ἀπάθεια καὶ ἡ πεποίθησις, πού ἔδειχνε ἀπαντώντας ὁ πρόεδρος τοῦ Τηλεβολικοῦ Συλλόγου, ὁ ὑπερήφανος καὶ ξεκάθαρος τρόπος, πού ἔλεγε τὴ γνώμη του, κλονίζανε καὶ τοὺς πρὸ πεισματάρχης. Γιατὶ ἔβλεπαν, πὼς ὁ ἀντίπαλός τους διατηροῦσε ἀκέραιες τὶς παλιές του ἀρετές: ἔμενε πάντα ἡρεμος καὶ ἀπαθὴς καὶ μὲ πνεῦμα ἐξαιρετικὰ θετικό, ἐπιφυλακτικός, ἀκριβὴς σ' ὅλα του σὰν χρονόμετρο, τολμηρὸς μὰ καὶ πολὺ πρακτικὸς συνάμα καὶ σ' αὐτὲς τὶς πρὸ ριψοκίνδυνες ἐπιχειρήσεις του.

Ἄν τὸν ταγματάρχη Ντόνελαν τὸν ἔπαινε συχνὰ ἀκράτητη ὄρεξι, νὰ στρέψῃ τὸ λαρύγγι τοῦ ἀντιπάλου, αὐτὸ μπόρουν νὰ μᾶς τὸ βεβαιώσουν ὅσοι γνώρισαν ἀπὸ κον-

τὰ τὸ βίαιο χαρακτήρα τοῦ τίμιου αὐτοῦ εὐπατριδῆ. Ὅμως οἱ ἐχθροὶ τοῦ προέδρου Βαρβικὰν καὶ μαζί μ' αὐτοὺς καὶ ὁ ταγματάρχης, ξέρανε πολὺ καλά, πὼς ὁ πρόεδρος εἶχε σωματικὴ δύναμη ὄχι λιγώτερη ἀπὸ τὴν ψυχικὴ του καὶ λοιπὸν ἦταν ἱκανὸς ν' ἀντισταθῆ σ' ὅποιονδήποτε πού θὰ τὰ ἔβαζε μαζί του.

Ὅμως, ἐπειδὴ κανεὶς δὲν μποροῦσε νὰ ἐμποδίσῃ τὰ πειράγματα καὶ τὶς ἐνοχλητικὰς πὰ ἐξυπνάδες ἐκείνων πού δὲν ἔχουν ἄλλη δουλειὰ παρὰ νὰ κοροϊδεύουν, ὅσοι τὰ εἶχανε μὲ τὴ νέα ἐταιρία, ἔσπούσανε μ' αὐτά. Φορτώνανε στὸν πρόεδρο τοῦ Τηλεβολικοῦ Συλλόγου τὰ πύε παράλογα σχέδια, ὅ,τι τοὺς κατέβαινε, καὶ μαζί ὀργιάζε καὶ ἡ γελοιογραφία, περισσότερο στὴν Εὐρώπη καὶ πρὸ πάντων στὴν Ἀγγλία, πού δὲν μποροῦσε ἀκόμα νὰ χωνέψῃ τὴ νίλα, πού εἶχε πάθει ἡ λίρα ἀπὸ τὸ δολλάριο.

Τί ἔκανε λέει; Αὐτὸς ὁ Γιάγκης τόλμησε νὰ βεβαιώσῃ πὼς θὰ φτάσῃ στὸ Βόρειο Πόλο; Ὅτι θὰ βάλῃ τὸ πόδι του ἐκεῖ, πού κανεὶς ὡς τώρα δὲν εἶχε πατήσῃ; Ὅτι θὰ στήσῃ τὴ σημαία τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν στὸ μόνο σημεῖο τῆς Γῆς, πού μένει αἰώνια ἀκίνητο, ἐνῶ ὅλα τ' ἄλλα φέρνουν βόλτες διαρκῶς, καθὼς γυρίζει ἡ Γῆ γύρω ἀπὸ τὸν ἄξονά της; Αὐτὸ ἦτανε πάρα πολὺ!

Οἱ γελοιογράφοι λοιπὸν ἔπασαν μὲ τὰ ὅλα τους στὴ δουλειά.

Στὶς βιτρίνες τῶν κεντρικώτερων βιβλιοπωλείων καὶ στὰ κίосκια τῶν ἐφημερίδων, στὶς πύε μεγάλες πολιτεῖες τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀμερικῆς, παρουσιάσανε ζωγραφίαις, σκίτσα, πού παρασταίνανε τὸν πρόεδρο Βαρβικὰν νὰ πολεμᾷ νὰ φτάσῃ τὸ Βόρειο Πόλο μὲ τὸν πύε παράξενο τρόπο.

Στὴ μιὰ παρασταίνανε τὸν τολμηρὸ Ἀμερικάνο μαζί μὲ τὰ μέλη τοῦ Τηλεβολικοῦ Συλλόγου νὰ βαστᾷνε ἀξίνες καὶ νὰ σκάβουνε μιὰ ὑποβρύχια σήραγγα, πού πήγαινε ἀπὸ τὰ πρῶτα παγόβουνα ὡς τὴν 90ῆ μοίρα. Καὶ βάσανε ἀκόμα νὰ φαίνεται τὸ στόμιό της ἀκριβῶς στὴ θέσῃ, πού θὰ ἔβγαινε ὁ ἄξονας τῆς Γῆς.

Σὲ μιὰν ἄλλη ζωγραφία ὁ Ἴμπεϋ Βαρβικὰν μαζὶ μὲ τὸν Ἴ. Τ. Μάστον — πὸν τὸν πετύχαιναν ἐξαιρετικὰ σ' ὄλα τὰ σκίτσα — καὶ μὲ τὸ λογαγὸ Νίκολ κατεβαίνανε μὲ ἀερόστατο στὸ περίφημο κτῆμα τους, ὕστερ' ἀπὸ χίλιες περιπέτειες καὶ κινδύνους, γιὰ νὰ βροῦν ἐπὶ τέλους ἓνα κομμάτι κάρβουνο, μισὴ λίτρα ὄλο ὄλο, τὸ μόνον κομμάτι πὸν βρισκότανε σ' ὅλη τὴν πολιτικὴ χώρα.

Μὰ οἱ κοροϊδίες τῶν γελοιογράφων δὲν ἀφήνανε κανέναν ἥσυχο. Σ' ἓνα φύλλο τῆς σατιρικῆς ἑφημερίδας τοῦ Λονδίνου, τοῦ «Punch», ὁ γελοιογράφος παράστανε τὸ γραμματέα τοῦ Τηλεβολικοῦ Συλλόγου, νὰ τὸν τραβάη μὲ δύναμη ὁ μαγνήτης τοῦ Βόρειου Πόλου κι αὐτὸς νὰ γαντζώνεται στὴ γῆ μὲ τὸ μεταλλικὸ ἀγκίστρι, πὸν τοῦ χρησίμευε γιὰ χέρι. . .

Ὁ Ἴ. Τ. Μάστον, καθὼς ἀναβε εὐκόλα, ἀντὶ νὰ γελάσῃ, ἀγανάκτησε τρομερὰ μ' αὐτὸ τὸ ἀστεῖο, πὸν κοροϊδεύε ἓνα σωματικὸ του ἐλάττωμα. Περιττὸ νὰ προσθέσουμε, πὼς τὴν ἀγανάκτησή του τὴ συμμερίστηκε πρώτη ἀπ' ὅλους ἡ μίστρις Εὐαγγελία Σκόρμπιτ.

Μιὰ ἄλλη γελοιογραφία, πὸν δημοσιεύτηκε στὸ «Μαγικὸ Φανὸ» πὸν βγαίνει στὶς Βρυξέλλες, παράστανε τὸν Ἴμπεϋ Βαρβικὰν καὶ τὰ μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἑταιρίας νὰ δουλεύουν ἀνάμεσα σὲ φωτιές, ἴδιες σαλαμάντρες. Γιὰ νὰ λιώσουν τοὺς πάγους τοῦ Παλαιοκρισταλλικοῦ Ὠκεανοῦ, τοὺς εἶχε κατέβει ἡ ἰδέα, νὰ χύσουνε σ' ὅλη τους τὴν ἐπιφάνεια ὀλάκερη θάλασσα ἀπὸ οἰνόπνευμα, νὰ βάλουνε ὕστερα φωτιὰ κι ἔτσι ὅλη ἡ λεκάνη τοῦ Πόλου νὰ ἀνάψῃ σὰν πόντσι. Ὁ Βέλγος γελοιογράφος παίζοντας μὲ τὴν ἐγγλέζικη λέξη punch ἄφησε κατὰ μέρος κάθε ὄριο εὐγένειας καὶ ἔφτιαξε τὸν πρόεδρο τοῦ Τηλεβολικοῦ Συλλόγου σὰν φασουλή.*

* Ἀπ' ὄλες ὁμως αὐτὲς τὶς γελοιογραφίες ἡ πιὸ πετυχε-

(*) Punch, στὴν ἀγγλικὴ γλῶσσα, σημαίνει: φασουλή.

μένη ἦτανε τῆς γαλλικῆς ἑφημερίδας «Charivari», πὸν τὴν εἶχε σχεδιάσει ὁ ζωγράφος Στόπ. Μέσα στὴν κοιλιά μιᾶς φάλαινας ἐπιπλωμένη σὰν ἀναπνευστικώτατο σαλονάκι, ὁ Ἴμπρεϋ Βαρβικὰν καὶ ὁ Ἰ. Τ. Μάστιον παίζανε σκάκι, περιμένοντας νὰ φτάσουν μὲ τὸ καλὸ στοὺς λιμάνι. Νέοι Ἰωνάδες, δὲν εἶχανε δειλιάσει νὰ βάλουνε τὸ τεράστιο αὐτὸ κῆτος νὰ τοὺς καταπιῇ, μόνο καὶ μόνο γιὰ νὰ περάσουνε μὲ τὴν πρωτότυπη αὐτὴ μηχανὴ κάτω ἀπὸ τὰ παγόβουνα καὶ νὰ φτάσουνε στὸν πόλο. ὅπου κανεὶς ἀκόμα δὲν εἶχε πατήσει.

Ἐννοεῖται ὅτι ὁ ἀτάραχος διευθυντὴς τῆς ἐταιρίας δὲν ἔδινε πεντάρα γι' αὐτὰ παρὰ ἐξακολουθοῦσε τὴ δουλειά του. Σύμφωνα μὲ ἀπόφαση τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἡ ἐταιρία μόλις ἀπέκτησε τὸ δικαίωμα νὰ ἐκμεταλλευθῇ τὸν Πόλο, προκήρυξε δημόσια ἐγγραφή γιὰ δεκαπέντε ἑκατομμύρια δολλάρια.

Κάθε μετοχὴ ἔκανε ἑκατὸ δολλάρια, πὸν ἔπρεπε νὰ πληρωθοῦνε σὲ μιὰ μονάχα δόση. Τὸ ὄνομα τῆς ἐταιρίας «Βαρβικὰν καὶ Σία» ἔδινε τόση ἐμπιστοσύνη, πὸν οἱ μέτοχοι τρέξανε νὰ γραφτοῦνε σωρός. Πρέπει ὅμως νὰ ὁμολογήσουμε, πὸς ὅλοι σχεδὸν οἱ μέτοχοι ἦτανε πολῖτες τῶν σαραντατεσσάρων Πολιτειῶν τῆς Ὁμοσπονδίας.

«Τόσο τὸ καλύτερο», λέγανε οἱ θιασῶτες τοῦ ἐγχειρήματος, «τὸ ἔργο θὰ εἶναι καθαρὰ ἀμερικάνικο».

Γενικὰ οἱ ἐγγυήσεις πὸν ἔδινε ἡ ἐταιρία Βαρβικὰν καὶ Σία ἦτανε πολὺ σίγουρες. Οἱ κερδοσκόποι ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριὰ πιστεύανε πραγματικά, πὸς βρισκότανε κάρθουνο καὶ πολὺ μάλιστα στὸ Βόρειο Πόλο καὶ πὸς ἦτανε μπορετὸ νὰ τὸ ἐκμεταλλευθοῦν. Ἔτσι τὸ μετοχικὸ κεφάλαιο τῆς ἐταιρίας σκεπάστηκε τρεῖς φορές.

Χρειαστήκε λοιπὸν νὰ ἐλαττωθοῦν οἱ ἐγγραφεῖς κατὰ τὰ δύο τρίτα καὶ στὶς 16 Δεκεμβρίου τὸ μετοχικὸ κεφάλαιο τῆς ἐταιρίας, δεκαπέντε ἑκατομμύρια δολλάρια, περᾶσε στὰ ταμεία της.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΚΤΟ

Ἕνα τηλεφώνημα πού κόβεται ξαφνικά

Ὁ πρόεδρος Βαρθικὰν ὄχι μόνο δήλωσε, πὼς θὰ πετύχαινε τὸ σκοπὸ του καὶ πὼς μὲ τὰ κεφάλαια πού εἶχε τώρα θὰ νικοῦσε κάθε ἐμπόδιο, μὰ καὶ δὲν θὰ εἶχε ποτὲ τὸ θάρρος νὰ ζητήσῃ ἕνα κεφάλαια, ἂν δὲν ἦτανε βέβαιος γιὰ τὴν ἐπιτυχία.

Ὁ ἄνθρωπος, πού τολμᾷει τὸ πᾶν, ἐπρόκειτο ἐπὶ τέλους νὰ κατακτήσῃ τὸ Βόρειο Πόλο!

Χωρὶς ἀμφιβολία, ὁ πρόεδρος καὶ τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο τῆς νέας ἐταιρίας εἶχανε βρῆ τὸν τρόπο, γιὰ νὰ πετύχουνε ἐκεῖ, ὅπου τόσοι ἄλλοι εἶχανε ναυαγήσει. Θὰ κατορθώνωναν ὅ,τι δὲν εἶχανε καταφέρει οὔτε ὁ Φράνκλιν, οὔτε ὁ Κάνε, οὔτε ὁ Ντελόγκ, οὔτε ὁ Νάρες, οὔτε ὁ Γκορῆλυ. Θὰ περνούσανε τὴν 84ῃ μοίρα καὶ θὰ ἔπαιρναν πιά στὴν κατοχὴ τους τὸ μεγάλο αὐτὸ κομμάτι τῆς Γῆς, πού τὸ εἶχαν ἀγοράσει μὲ δημοπρασία, προσθέτοντας στὴν ἀμερικάνικη σημαία τὸ 45ο ἀστὲρι τῆς 45ῆς πολιτείας, πού θὰ ἐνσωματωνόταν στὴν ἀμερικάνικη Ὁμοσπονδία.

Καὶ ὅμως, αὐτὸ ἦταν ἀλήθεια. Τὸν πρακτικὸ, λογικὸ, ἀπλὸ ὅσο δὲν παίρνει καὶ ἀπόλυτα σίγουρο τρόπο, γιὰ νὰ κατακτηθῇ ὁ Βόρειος Πόλος, τὸν εἶχε βρῆ ὁ Ἴ. Τ. Μάστον. Ἀπὸ τὸ μυαλὸ αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου, ἕνα μυαλό, πού μέσα του βράζαν ἀδιάκοπα ιδέες, βγῆκε καὶ τὸ σχέδιο γιὰ τὴ μεγάλη γεωγραφικὴ ἐπιχείρηση καὶ ὁ τρόπος, γιὰ νὰ πετύχῃ τὸ σχέδιο αὐτό.

Δὲν εἶναι περιττὸ νὰ ξαναποῦμε πὼς ὁ γραμματέας τοῦ Τηλεβολικοῦ Συλλόγου ἦταν ἕξοχος μαθηματικὸς. Γι' αὐτόν, νὰ λύνῃ τὰ πρὸ περίπλοκα μαθηματικὰ προβλήματα, ἦτανε παιχνιδάκι. Περιφρονοῦσε κάθε δυσκολία πού

παρουσιάζεται στην έπιστήμη τῶν μεγεθῶν, δηλαδή στην ἄλγεβρα, καὶ στην τέχνη τῶν ἀριθμῶν, δηλαδή στην ἀριθμητική. Καὶ ἦτανε στ' ἀλήθεια περίεργο θέαμα, νὰ τὸν ἔβλεπε κανεὶς πῶς μεταχειρίζοτανε τ' ἀλγεβρικά σημεῖα καὶ ἐκεῖνα, πού παρασταίνουνε ποσότητες ἢ μεγέθη, ὅπως τὰ γράμματα τοῦ ἀλφαβήτου, καὶ τὰ ἄλλα σημεῖα, πού δείχνουνε τὶς σχέσεις, πού ἔχουν μεταξύ τους οἱ ποσότητες καὶ τὶς πράξεις, πού γίνονται μ' αὐτές, ὅπως εἶναι οἱ γραμμές, πού συνδυάζονται καὶ διασταυρῶνονται μὲ διάφορους τρόπους.

Οἱ συντελεστές, οἱ ἐκθέτες, οἱ δείκτες, οἱ ρίζες καὶ τὰ ἄλλα σύμβολα τῆς ἀλγεβρικής γλώσσας στριφογυρίζανε κάτω ἀπὸ τὴν πέννα τοῦ ἢ καλύτερα γύρω στὴν κυωλία τοῦ, πού τραβοῦσε τὸ διάβολό τῆς στὴν ἄκρη τοῦ σιδερένιου ἀγκιστριοῦ, πού ἀναπλήρωνε τὸ χέρι. Τοῦ ἄρρεσε πολὺ νὰ γράφῃ στὸν πίνακα. Μπροστὰ στὴ μαύρη ἐπιφάνεια τῶν δέκα τετραγωνικῶν μέτρων — δὲν μποροῦσε νὰ ἐργασθῆ σὲ μικρότερο πίνακα — ἀφηνόταν ἀκράτητος στὴν ἀλγεβρική του ὀρμῆ. Τὰ σημεῖα πού μεταχειρίζοτανε στοὺς ὑπολογισμοὺς του, δὲν ἦτανε καθόλου μικρά. Ἀπεναντίας ἦταν ὅλων τῶν εἰδῶν ψηφία, χαραγμένα ἀπὸ χέρι τρελλοῦ ἀπάνω στὸν τεράστιο πίνακα. Τὰ 2 καὶ τὰ 3 στρογγυλεύονταν σὰν χάρινα πετεινάκια, τὰ 7 διαγράφονταν σὰν κρεμάλες, πού τοὺς ἔλειπε μονάχα ὁ κρεμασμένος, τὰ 8 μοιάζανε σὰν μεγάλα ματογυάλια, τὰ 6 καὶ τὰ 9 καταλίγαγε σ' ἀτέλειωτες οὐρές.

Τὰ γράμματα τοῦ ἀλφαβήτου, πού χρησιμοποιοῦσε γιὰ τοὺς τύπους του, τὰ πρῶτα α,β,γ, πού παρασταίνουνε τὶς γνωστὲς ἢ δοσμένες ποσότητες καὶ τὰ τελευταῖα χ,ψ,ω, πού παρασταίνουν ὅσες ἄγνωστες ἀναζητᾶμε, τί καθαρὰ πού τὰ ἔγραφε! Παχιά, χωρὶς ψιλογραμμές καὶ πρὸ πάντων τὰ χ καὶ τὰ ψ σταυρῶνανε ἀγέρωχα τὶς γραμμές τους. Καὶ τ' ἄλλα ἑλληνικὰ ψηφία, τὸ π, τὸ λ καὶ τὸ δ, ἦτανε τόσο μεγαλόπρεπα, πού θὰ τὸ εἶχανε καύχημά τους,

ἂν τὰ γράφανε ἔτσι ἀκόμη καὶ ὁ Ἀρχιμήδης καὶ ὁ Εὐκλείδης.

Τὰ μαθηματικά σημάδια πού τὰ χάραξε ἡ κριωλία κατακάθαρα, χωρὶς τὸ παραμικρὸ ψεγάδι, ἦταν ἀπαράμιλλα. Τὰ + δείχνανε ὀλοφάνερα πὼς σήμαιναν τὴν πρόσθεση δυὸ ποσῶν τὰ — ἦτανε ταπεινότερα, ἀφοῦ σημαίνανε ἀφαίρεση, μὰ ἀρκετὰ εὐπρόσωπα· τὰ Χ ὀρθώνονταν σὰν ἀνάποδοι σταυροὶ τοῦ Ἀγίου Ἀνδρέα· τὰ = μὲ τις δυὸ γράμμες ἐντελῶς ἴδιο μέγεθος, δείχνανε σὰν νὰ ἦτανε πραγματικά ὁ Ἰ. Τ. Μάστον πολίτης ἐνὸς κράτους, ὅπου ἡ ἰσότητα γιὰ ὅλους τοὺς πολίτες δὲν εἶναι μόνο τύπος.

Τὰ ἴδια μεγαλόπρεπα σχήματα παρουσιάζανε τὰ <, τὰ >, τὰ ≤, γραμμένα μὲ τεράστιες γραμμές. Μὰ ἀληθινὸς θρίαμβος ἦτανε τὸ σημεῖο V, πού παρασταίνει τὴν τετραγωνικὴ ρίζα ἀριθμοῦ ἢ ποσοῦ. Ὅταν πιά τὸ συμπλήρωνε καὶ μὲ τὴν ὀριζόντια γραμμὴ ἀπάνω δεξιά, φαινότανε σὰν ἓνα χέρι, πού ξεπερνώντας τὰ σίνορα τοῦ πίνακα, ἤθελε νὰ ὑποτάξῃ ὀλάκερο τὸν κόσμον στὶς ἀξιώσεις τοῦ κ. Μάστον.

Κι ἂς μὴ νομίση κανεὶς, πὼς τὸ μαθηματικὸ ταλέντο τοῦ Ἰ. Τ. Μάστον περιοριζότανε μονάχα στὰ στοιχεῖα τῆς ἀλγεβρας. Δὲν τοῦ ἦτανε ἄγνωστος οὔτε ὁ διαφορικός, οὔτε ὁ ὀλοκληρωτικός λογισμὸς, οὔτε ὁ λογισμὸς τῶν πιθανοτήτων.

Τὸ ἴδιο γινότανε καὶ μὲ τὸ γράμμα Σ, πού παρασταίνει τὸ ἄθροισμα ὀρισμένου ἀριθμοῦ στοιχείων ὀρισμένων καὶ τὸ ἴδιο γινότανε μὲ τὸ σημεῖο ∞, πού μ' αὐτὸ οἱ μαθηματικοὶ σημειώνουνε τὸ ἄπειρο καὶ μ' ὅλα τ' ἄλλα μυστηριώδη σύμβολα, πού χρησιμοποιεῖ ἡ ἀκατανόητη στοὺς κοινὸς ἀνθρώπους μαθηματικὴ γλώσσα.

Μὲ λίγα λόγια, ἐκεῖνος ὁ ἔκτακτος ἄνθρωπος ἦτανε ἱκανὸς ν' ἀνέβῃ ὡς τις ψηλότερες κορυφές τῶν ἀνώτερων μαθηματικῶν.

Αὐτὸς ἦταν ὁ Ἰ. Τ. Μάστον. Καὶ γι' αὐτὸ οἱ συνέται-

ροί του μπορούσαν να τοῦ ἔχουν ἀπόλυτη ἐμπιστοσύνη, ὅποτε ἀναλάβαινε νὰ λύση τὰ πῶ ἀπίθανα προβλήματα, πὸν ξεφουρνίζανε τὰ τολμηρὰ κεφάλια τους! Γι' αὐτὸ τὸ λόγο ὁ Τηλεβολικὸς Σύλλογος εἶχε ἄλλοτε ἀναθέσει στὸ Μάστον νὰ κἀνὲ τὸν ὑπολογισμούς, πὸν χρειάζονταν γιὰ νὰ στείλουνε μιὰ σφαῖρα ἀπὸ τὴ Γῆ στὴ Σελήνη! Γι' αὐτὸ ἀκόμη ἡ μίστρες Εὐαγγελία Σκόρμπιτ, μεθυσμένη ἀπὸ τὴ δόξα του, αἰσθανότανε θαυμασμό, πὸν ἔφτανε σχεδὸν στὸν ἔρωτα!

Ἄλλωστε σ' αὐτὴ τὴν περίσταση, δηλαδὴ στὴ λύση τοῦ προβλήματος γιὰ τὴν κατάκτηση τοῦ Βόρειου Πόλου, δὲν ἦταν ἀνάγκη ν' ἀνέβῃ ὁ 'Ι. Τ. Μάστον στὶς αἰθέριες σφαῖρες τῆς μαθηματικῆς ἀναλύσεως. Γιὰ νὰ τὸ πετύχῃ αὐτὸ ὁ γραμματέας τοῦ Τηλεβολικοῦ Συλλόγου, δὲν εἶχε παρὰ νὰ λύση ἓνα πρόβλημα μηχανικῆς, πρόβλημα μπερδεμένο, δίχως ἀμφιβολία, καὶ πὸν θὰ ἀπαιτοῦσε ἔξυπνους καὶ καινούργιους ἴσως τύπους, μὰ πὸν ἡ λύση του δὲν θὰ ἦτανε δύσκολη γι' αὐτόν.

Ναί! Μπορούσανε νὰ ἔχουνε ἀπόλυτη ἐμπιστοσύνη στὸν 'Ι. Τ. Μάστον, ἂν καὶ ἀπὸ τὸ πῶ μικρὸ λάθος κινδυνεύανε νὰ ζημιωθοῦνε ἑκατομμύρια. Μὰ ὁ 'Ι. Τ. Μάστον ποτὲ σ' ὄλη του τὴ ζωὴ, ἀπὸ τὸν καιρὸ πὸν ἦτανε ἀκόμα παιδί καὶ ἄρχιζε νὰ γυμνάζεται στὶς πρῶτες πράξεις τῆς ἀριθμητικῆς, δὲν εἶχε λαθέψει οὔτε στὸ χιλιοστὸ τοῦ χιλιοστοῦ στοὺς λογαριασμούς, πὸν ἔκανε γιὰ καταμέτρηση ἐπιφανειῶν. Καὶ ἂν καμμιά φορὰ τοῦ τύχαινε νὰ λαθέψῃ ἓνα εἰκοστὸ τοῦ δεκατημόριου, δὲν θὰ δυσκολευότανε νὰ τινάξῃ στὸν ἀέρα τὸ γουταπέρινο κρανίον του.

Ἦταν ἀνάγκη νὰ κάνουμε λόγο γιὰ τὴν ἐξαιρετικὴ αὐτὴ ικανότητα τοῦ 'Ι. Τ. Μάστον. Καὶ τώρα, μιὰ πὸν ἔχοιμε νὰ τὸν παρουσιάσουμε σὲ δράση, κρίνουμε ἀπαραίτητο νὰ γυρίσουμε μερικὲς βδομάδες πίσω στὰ περασμένα.

Κοντὰ ἓνα μῆνα πρὶν νὰ δημοσιευθῇ ἡ διακήρυξη στοὺς κατοίκους τῶν δυὸ Κόσμων, εἶχανε παραγγεῖλει στὸν

Ἰ. Τ. Μάστον, νὰ καταστρώσῃ σὲ ἀριθμοὺς τὰ διάφορα στοιχεῖα ἑνὸς σχεδίου μὲ θαυμαστά ἀποτελέσματα. πὺν αὐτὸς εἶχε παρουσιάσει στοὺς συναδέλφους του.

Ἀπὸ πολλὰ χρόνια, ὁ Ἰ. Τ. Μάστον κατοικοῦσε στὴν ὁδὸ Φραγκλίνου ἀριθμὸς 179, ἕνα ἀπὸ τοὺς πῖθ ἡσυχους δρόμους τῆς Μπάλτιμορ, μακριὰ ἀπὸ τὴν ἀγορὰ καὶ τὸ θόρυβο.

Ἐκεῖ μέσα στὸ ἀπλὸ σπίτι του, πὺν τὸ γνῶριζαν μὲ τὸ ὄνομα « Β α λ ι σ τ ι κ ῆ Β ί λ λ α », ἔχοντας μονάχο εἰσόδημα τὴ σύνταξη, πὺν ἔπαιρνε σὰν ἀπόστρατος ἀξιωματικὸς τοῦ πυροβολικοῦ καὶ τὸ μισθὸ του σὰν γραμματέας τοῦ Τηλεβολικοῦ Συλλόγου, ζῶσε μονάχος μὲ τὸ μαῦρο ὑπηρετὴ του, τὸ Φάιρ, δηλαδὴ Φωτιά.

Ὁ μαῦρος αὐτὸς, πὺν τὸ ὄνομά του ταίριαζε σὲ ὑπηρετὴ πυροβολητῆ, εἶχε θέση ἀνώτερη ἀπὸ ὑπηρετῆς. Ἦτανε, νὰ πῶμε, σὰν στρατιώτης, πὺν περιποιοῦταν τὸν ἀφέντη του, ὅπως θὰ περιποιοῦταν τὸ κανόνι του!

Ὁ Ἰ. Τ. Μάστον ἔμεινε ἀνύπαντρος ἀπὸ πεποῦθηση, γιὰτὶ πίστευε, πὺν μόνο ἡ ζωὴ τοῦ ἀνύπαντρου εἶναι ὑποφερτὴ σ' αὐτὸν ἐδῶ τὸν κόσμο. Καὶ ἐπειδὴ ἤξερε τὴ σλάβικη παροικία «περισσότερα σέρνει μιὰ τριῖα γυναικεία, παρὰ δυὸ ζευγάρια βόδια», δὲν καλόβλεπε τὸ γάμο.

Καὶ ὅμως αὐτὸς μονάχο ἦτανε ὁ αἴτιος καὶ κανέναν ἄλλος, πὺν πέρναγε ζωὴ μοναχικὴ στὴν ἔπαυλή του.

Ξέρουμε, πὺν ἔφτανε μιὰ ματιὰ του, γιὰ νὰ ἀλλάξῃ τὴ μοναξιά του μὲ συντροφιά καὶ νὰ προσθέσῃ στὸ φτωχὸ του εἰσόδημα τὰ πλούτη ἑκατομμυριοῦχο. Δὲν τοῦ ἐπιτρεπότανε νὰ ἀμφιβάλλῃ ὅτι ἡ μίστρες Εὐαγγελία Σκόρμπιτ θὰ ἦταν εὐτυχισμένη... Μὰ ἴσαμε τώρα τουλάχιστο ὁ Ἰ. Τ. Μάστον δὲν εἶχε τὸ εὐτύχημα νὰ... τὸ πάρη στὰ σοβαρά.

Καὶ φαινότανε βέβαιο, πὺν οἱ δυὸ τους, πὺν ἦτανε τόσο ταιριασμένοι, κατὰ τὴ γνώμη μάλιστα τῆς εὐαίσθητης χήρας, ποτὲ τους δὲν θὰ τὰ κατάφερναν νὰ συνδεδιοῦν πῖθ στενά.

Τὸ σπίτι τοῦ Ἰ. Τ. Μάστον ἦταν, ὅπως εἶπαμε, πολὺ ἀπλό· ἓνα ισόγειο μὲ τζαμαρία καὶ ἀκόμα ἓνα πάτωμα πάνω ἀπὸ τὸ ισόγειο. Αὐτὸ τὸ ισόγειο εἶχε μιὰ μικρὴ αἶθουσα καὶ τραπεζαρία. Πρὸς τὸν κῆπο εἶχανε προσθέσει τὴν κουζίνα καὶ τὸ κελλάρι. Στὸ ἀπάνω πάτωμα ἦτανε μιὰ κρεβατοκάμαρα, ποὺ εἶχε τὰ παράθυρα στὸ δρόμο καὶ τὸ γραφεῖο στὸ μέρος τοῦ κήπου. Κι ἔτσι δὲν ἔφθανε κανένας θόρυβος ἀπ' ἔξω.

Τὸ γραφεῖο αὐτὸ ἦτανε ἀληθινὸ μοναστήρι γιὰ ἓναν ἐπιστήμονα καὶ σοφὸ καὶ θὰ τὸ ζήλευαν ὁ Νεύτονας, ὁ Λαπλάς ἢ ὁ Κοσὺ. Μέσα σ' αὐτοὺς τοὺς τοίχους πόσο σπουδαῖα μαθηματικὰ προβλήματα δὲν λυθῆκανε!

Πόσο μεγάλη διαφορὰ εἶχε αὐτὸ τὸ σπίτι ἀπὸ τὸ μέγαρο τῆς μίστρης Εὐαγγελίας Σκόρμπιτ, ποὺ ὑψωνότανε μεγαλόπρεπο στὴν πλούσια συνοικία τοῦ Νέου Ἄλσοϋ! Καὶ εἶχε τὸ μέγαρο αὐτὸ στὴν ὄψη του ἐξῶστες καὶ σκαλισματα παράξενα ἀπὸ ἐκεῖνα ποὺ προτιμᾷει ἡ ἀγγλοσαξωνικὴ ἀρχιτεκτονικὴ, αὐτὸ τὸ ἀνακάτωμα τοῦ γαθικοῦ ρυθμοῦ καὶ τῆς Ἀναγεννήσεως. Μέσα στὸ παλάτι ἦταν αἶθουσες πλούσιες, διπλῆς σκάλες, στοῖες μεγαλόπρεπες, πινακοθήκη μὲ ἔργα προπάντων Γάλλων ζωγράφων, καὶ ὑπηρέτες πολλοί. Γύρω ἦτανε στάβλοι, ἀμαξοστάσια, καὶ κῆπος μὲ ἀπέραντη πρασινάδα καὶ ψηλὰ δέντρα καὶ συντριβάνια. Καὶ μέσα σὲ ὅλες τὶς οἰκοδομές, ποὺ ἀποτελούσανε τὸ μέγαρο, ξεχώριζε ἓνας πύργος ποὺ στὴν κορυφή του κυμάτιζε ἡ γαλάζια καὶ χρυσὴ σημαιοῦλα τῶν Σκόρμπιτ!

Τὸ μέγαρο αὐτὸ στὸ Νέο Ἄλσος βρισκόταν τρεῖς μίλια μακριὰ ἀπὸ τὴν ἑπαυλῆ, τρεῖς σωστὰ μίλια. Ἰδιαιτερο τηλεφωνικὸ σύρμα ἔνωνε τὶς δυὸ κατοικίες καὶ μ' αὐτὸ εἶχανε συχνὴ ἐπικοινωνία καὶ μιλούσανε οἱ κάτοικοι τῶν δυὸ σπιτιῶν. Δὲν βλέπόνταν μὰ μπορούσανε ν' ἀκοῦν ὁ ἓνας τὴ φωνὴ τοῦ ἄλλου. Κανένας βέβαια δὲν θὰ ἀπορήσει μαθαίνοντας, ὅτι πιὸ συχνὰ ἢ μίστρης Εὐαγγελία καλοῦσε τὸν Ἰ. Τ. Μάστον στὸ τηλέφωνο, παρὰ αὐτὸς ἐκεῖνη. Ὁ Ἰ.

Τ. Μάστον, ἄφηνε τότε τὴν ἐργασία του, ὄχι χωρὶς κάποιαν ἀνορεξιά, πήγαινε στὸ τηλέφωνο, δεχόταν ἕνα φιλικὸ χαιρετισμὸ, ἀπαντοῦσε μ' ἕνα γρουλλισμὸ, πὺν τοὺς τόνους του, πολὺ λίγο εὐγενικούς, μετρίαζε ὅπωςδήποτε τὸ ἠλεκτρικὸ σύρμα κι ἔπειτα ξαναγύριζε στὰ προβλήματά του.

Στὶς 3 λοιπὸν Ὀκτωβρίου, ἀφοῦ συζητήσανε πολλὴ ὥρα γιὰ τελευταία φορὰ αὐτὴ τὴν ὑπόθεση, ὁ Ἰ. Τ. Μάστον χωρίστηκε τοὺς συναδέλφους του, γιὰ νὰ ριχτῆ στὸ ἔργο του. Ἔργο πιὸ σπουδαῖο ἀπ' ὅλα, ὅσα εἶχε καταπιστῆ ἴσαμε τώρα, γιὰτι εἶχε νὰ λογαριάσῃ τοὺς μηχανικοὺς τρόπους, πὺν μ' αὐτοὺς θὰ μπορούσε νὰ φτιάσῃ κανεῖς στὸ Βόρειο Πόλο καὶ νὰ ἐκμεταλλεῖτῃ τὰ στρώματα, πὺν βρίσκονταν χωμένα κάτω ἀπὸ τοὺς πάγους.

Ὁ Ἰ. Τ. Μάστον λογάριασε, πὺς θὰ χρειαζόταν ὀχτὼ μέρες, γιὰ νὰ φέρῃ σὲ τέλος αὐτὴ τὴ μυστικὴ ἐντολή, ἐπειδὴ ἡ ἐργασία ἦτανε μπερδεμένη καὶ λεπτὴ μαζὶ καὶ ἀπαιτοῦσε νὰ λύσῃ κανεῖς διάφορες ἐξισώσεις τῆς μηχανικῆς, τῆς ἀναλυτικῆς γεωμετρίας καὶ τῆς τριγωνομετρίας.

Γιὰ ν' ἀποφύγῃ λοιπὸν κάθε ἀνησυχία, συμφώνησαν ὅλοι νὰ μὴν ἐπισκεφθῆ κανεῖς τὸ γραμματεῖα τοῦ Τηλεβολικοῦ Συλλόγου ὄλο τὸν καιρὸ, πὺν θὰ βαστοῦσε ἡ ἐργασία του.

Αὐτὸ βέβαια λύπησε πολὺ τὴ μίστρες Εὐαγγελία, ἀλλὰ βρέθηκε στὴν ἀνάγκη νὰ τὸ παραδεχθῆ.

Κατὰ τὸ δειλινὸ λοιπὸν ἔκαμε στὸν Ἰ. Τ. Μάστον τὴν τελευταία ἐπίσκεψη μαζὶ μὲ τὸν πρόεδρο Βαρβικάν, τὸ λοχαγὸ Νίκολ καὶ τοὺς ἄλλους συναδέλφους, δηλαδὴ τὸν Μπίλσμπαῦ, πὺν ἦταν ἀεικίνητος, τὸ συνταγματάρχη Μπάλσμπερν καὶ τὸν ξυλοπόδαρο Χοῦντερ.

— Θὰ τὸ κατορθώσετε, ἀγαπητὲ Μάστον! τοῦ εἶπε καθὼς τὸν ἀποχαιρετοῦσε ἡ μίστρες Εὐαγγελία.

— Καὶ πρῶτ' ἀπ' ὅλα, προσέξτε νὰ μὴν κάνετε κανένα λάθος! πρόσθεσε χαμογελώντας ὁ πρόεδρος Βαρβικάν!

— Λάθος! . . . αὐτός! . . . ξεφώνισε ἡ μίστρες Εὐαγγελία.

— "Αν ἔκαμε λάθος καὶ ὁ Θεός, ὅταν ἔβαζε τοὺς νόμους τῆς οὐράνιας μηχανικῆς, θὰ κάμω καὶ ἐγώ, ἀπάντησε μὲ μετριοφροσύνη ὁ γραμματέας τοῦ Τηλεβολικοῦ Συλλόγου.

Ἰσχυρὰ ἀπὸ θερμῆς χειραφίης τῶν φίλων του καὶ μερικοὺς στεναγμοὺς τῆς κυρίας Εὐαγγελίας Σκόρμπιτ, πού χάριε ἀπὸ τὶς εὐχὲς γιὰ τὴν ἐπιτυχία του, βρῆκε καιρὸ νὰ τοῦ ψιθυρίσῃ καὶ μερικὲς συστάσεις γιὰ νὰ μὴν κουρασθῇ ἀπὸ τὴν ὑπερβολικὴ ἐργασία, χωρίστηκαν.

Ἡ πόρτα τῆς βίλλας κλείστηκε καὶ ὁ Φωτιάς πῆρε διαταγὴ νὰ μὴν τὴν ἀνοίξῃ σὲ κανένα, οὔτε σ' αὐτὸ τὸν Πρόεδρο τῆς Ἀμερικάνικης Συμπολιτείας.

Τὶς δυὸ πρώτες μέρες πού ἔμεινε μονάχος του ὁ Ἰ. Τ. Μάστον, μελέτησε μὲ τὸ νοῦ του τὸ πρόβλημα, πού τοῦ δώσανε, χωρὶς νὰ πάρῃ στὰ χέρια τὴν κλωβία. Διάβασε ξανά μερικὰ συγγράμματα, πού μιλοῦσανε γιὰ ὅσα στοιχεῖα θὰ τοῦ χρησιμεύανε σὰν στήριγμα στοὺς λογαριασμοὺς του, δηλαδὴ γιὰ τὴ Γῆ, τὸν ὄγκο τῆς, τὸ σχῆμα τῆς, τὸ εἰδικὸ βάρος τῆς καὶ τὶς κινήσεις τῆς γύρω ἀπὸ τὸν ἄξονά τῆς καὶ γύρω ἀπὸ τὸν ἥλιο.

Τὰ κυριώτερα ἀπ' αὐτὰ ἦτανε τὰ ἀκόλουθα:

Τὸ σχῆμα τῆς Γῆς εἶναι ἔλλειψη, πού ἡ μεγαλύτερη ἀκτίνα τῆς εἶναι 6.377.398 μέτρα καὶ ἡ μικρότερη 6.356.080 μέτρα, διαφορὰ δηλαδὴ 21.318 μέτρα ἀνάμεσα στὶς δυὸ ἀκτίνες, ἐξ αἰτίας πού ὁ πλανήτης μας εἶναι συμπιεσμένος στοὺς πόλους.

Ἡ περιφέρειά τῆς στὸν Ἰσημερινὸ εἶναι 40.000 χιλιόμετρα.

Ἡ ἐπιφάνεια τῆς Γῆς κατὰ προσέγγιση εἶναι 510 ἑκατομμύρια τετραγωνικὰ χιλιόμετρα.

Ὁ ὄγκος τῆς Γῆς εἶναι κοντὰ χίλια δισεκατομμύρια κυβικὰ χιλιόμετρα.

Τὸ εἰδικὸ βάρος τῆς Γῆς εἶναι σχεδὸν πέντε φορές μεγαλύτερο ἀπὸ τὸ εἰδικὸ βάρος τοῦ νεροῦ, δηλαδὴ λίγο ἀνώτερο ἀπὸ τὸ ἀστρικό καὶ σχεδὸν ἴσο μὲ τὸ εἰδικὸ βάρος τοῦ ἰώδιου, μὲ ἄλλα λόγια 5.480 χιλιόγραμμα μέσο βάρος

για κάθε κυβικό μέτρο γῆς, ἂν ὑποθέσουμε πὸς μπορούμε νὰ τὴ ζυγίσουμε, μοιράζοντάς τὴ σὲ κομμάτια, πὸν νὰ τὰ φέρομε στὴν ἐπιφάνεια, τὸ ἕνα ὕστερα ἀπὸ τὸ ἄλλο. Τὸν ἀριθμὸ αὐτὸν βρῆκε ὁ Κάβεντις μὲ μιὰ πλάστιγγα, πὸν τὴν ἐπινόησε καὶ τὴν κατασκεύασε ὁ Μίτσελ.

Μὲ τοὺς ἀκριβέστερους ὅμως λογαριασμοὺς τοῦ Μπαλύ, τὸ εἰδικὸ βάρος τῆς Γῆς εἶναι 5.670 χιλιόγραμμα στὸ κυβικὸ μέτρο.

Στὰ ἴδια συμπεράσματα φτάσανε καὶ οἱ νεώτερες ἔρευνες τοῦ Οὐίλσον, τοῦ Κορνὺ καὶ ἄλλων.

Ὁ καιρὸς πὸν χρειάζεται ἡ Γῆ γιὰ νὰ κάμῃ μιὰ στροφὴ γύρω ἀπὸ τὸν ἥλιο, εἶναι 365 μέρες καὶ ἕνα τέταρτο τῆς μέρας. Αὐτὸ εἶναι τὸ ἡλιακὸ ἔτος. Καὶ μὲ μεγαλύτερη μάλιστα ἀκρίβεια 365 μέρες, 6 ὥρες, 9 λεπτά, 10 δευτερόλεπτα καὶ 37 ἑκατοστά. Αὐτὸ θὰ πῆ πὸς ἡ Γῆ γυρίζει γύρω ἀπὸ τὸν ἥλιο μὲ ταχύτητα 30.400 μέτρα στὸ δευτερόλεπτο.

Τὸ διάστημα πὸν τρέχουνε τὰ σημεῖα τῆς Γῆς, ὅσα βρισκονται πάνω στὸν Ἴσημερινό, κατὰ τὴν κίνησή τῆς γύρω ἀπὸ τὸν ἄξονά τῆς εἶναι 463 μέτρα στὸ δευτερόλεπτο.

Οἱ μονάδες πὸν μεταχειρίστηκε ὁ Ἰ. Τ. Μάστον στοὺς λογαριασμοὺς του, μονάδες γιὰ τὴν ἀπόσταση, τὴ δύναμη, τὸν καιρὸ, τὶς γωνίες, ἦτανε τὸ μέτρο, τὸ χιλιόγραμμα, τὸ δευτερόλεπτο καὶ ἡ ἐπίκεντρο γωνία κύκλου, πὸν μὲ τὶς πλευρὲς τῆς κόβει ἀπὸ τὴν περιφέρεια κύκλου τόξο μὲ τὴν ἀκτίνα του.

Στὶς 5 Ὀκτωβρίου λοιπὸν, κατὰ τὶς πέντε τὸ ἀπομῆμερο — μιὰ πὸν μιλάμε γιὰ ἔργο τόσο σπουδαῖο, οἱ λεπτομέρειες αὐτὲς εἶναι ἀναγκαῖες — ὁ Ἰ. Τ. Μάστον ἀφοῦ μελέτησε καλὰ τὸ ζήτημα, καταπιάστηκε νὰ τὸ διατυπώσῃ γραφτὰ ξεκινώντας ἀπὸ τὴ βάση τοῦ προβλήματος, δηλαδὴ τὸν ἀριθμὸ πὸν παρασταίνει μὲ χιλιόμετρα τὴν περιφέρεια τῆς Γῆς σὲ ἕναν ἀπὸ τοὺς μεγάλους κύκλους τῆς, δηλαδὴ τὸν Ἴσημερινό.

Ὁ μαυροπίνακας βρισκόταν στημένος ἐκεῖ, πάνω στὸν

τρίποδά του, από δρυ, και φωτιζότανε ζωηρά από ένα παρθένο του κήπου. Μικρά κομμάτια κιμωλία ήτανε βαλμένα τακτικά στο σανίδι, που έβγαινε από το κάτω μέρος του πίνακα και το σφουγγάρι, που χρειαζότανε για σβήσιμο ήτανε πρόχειρο κοντά στο άριστερο χέρι του μαθηματικού, ενώ το δεξί του χέρι, ή καλύτερα το προσθετό, το αγχίστρι, θά έγραφε τὰ σχήματα, τούς τύπους και τούς αριθμούς. 'Ο 'Ι. Τ. Μάστον, αφού στην αρχή έγραψε στον πίνακα μιὰ περιφέρεια κύκλου που έδειχνε τον πλανήτη της Γης με όλες τις λεπτομέρειες στις καμπύλες γραμμές της, και παράστησε τον άξονά της με γραμμή κάθετη άπάνω στη γραμμή του 'Ισημερινού, σημείωσε έπειτα στη γωνιά προς τὰ δεξιά του πίνακα τον αριθμό

40.000.000

που φανερώνει την περιφέρεια της Γης σε μέτρα. 'Αφού τέλειωσε κι αυτό, έτοιμάστηκε να καταγίνη με τη σειρά των λογαριασμών του. "Έχοντας συγκεντρωμένη όλη την προσοχή του στην εργασία αυτή, δέν παρατήρησε την κατάσταση της ατμοσφαιρας, που άλλαξε πολύ κατά το δείλι. Γιατι μιὰ ώρα πριν, ό καιρός γύρισε στη θύελλα και φαινόταν πως θά έρθη καταιγίδα φοβερή, από κείνες που ή επίδρασή τους πάνω στους οργανισμούς, κάνει να τις αισθάνωνται από πριν όλα τὰ όντα στη φύση. Πυκνά σύννεφα, σταχτόασπρες τουλίπες, μαζεύονταν πάνω στο βάθος το σκοτεινό, ανέβαιναν βαρειές πάνω από την πόλη και μακρινά μουγγρίσματα άντηχούσανε στις κοιλάτητες της Γης και στο άπειρο. Μερικές άστραπές είχανε λάμψει στον ουρανό και στην ατμόσφαιρα το ήλεκτρικό φόστωμα ελχε φτάσει στο άποκορύφωμά του.

'Ο 'Ι. Τ. Μάστον όλότελα άπασχολημένος ούτε έβλεπε, ούτε άκουγε.

"Άξαφνα όμως, γρήγορα χτυπήματα κουνουπιού, το ένα πίσω από το άλλο, ταραξάνε την ήσυχία του γραφείου.

— 'Ωραία! φώναξε ό 'Ι. Τ. Μάστον, όταν οί ένοχλητικοί δέν μπορούν να μπουν από την πόρτα, έρχονται από

τὸ σύρμα τοῦ τηλεφώνου! . . . λαμπρὴ ἐφεύρεση γι' αὐτούς. Εἶναι, βλέπω, ἀνάγκη νὰ διακόψω τὸ ἠλεκτρικὸ ρεῦμα. ὅσον καιρὸ θὰ βαστάξῃ ἡ ἐργασία μου!

Καὶ προχωρώντας κοντὰ στὸ τηλέφωνο ρώτησε:

— Τί ἀγαπάτε;

— Νὰ μὲ ἀκούσετε γιὰ μιὰ στιγμὴ! ἀπάντησε φωνὴ γυναικεία.

— Ποιὸς εἶναι;

— Πῶς, δὲν ἀναγνωρίζατε τὴ φωνή μου, ἀγαπητὲ κύριε Μάστον;. Εἶμαι ἐγώ. . . ἡ μίστρες Σκόρμιπ!

— ἼΙ μίστρες Σκόρμιπ! . . . Μὰ δὲν θὰ μ' ἀφήσετε λοιπὸν οὔτε στιγμὴ ἤσυχο;

Εἶχε ὅμως τὴ φροντίδα νὰ πῆ ψιθυριστὰ αὐτὲς τὶς τελευταῖες λέξεις, πού ἦταν βέβαια πολὺ λίγο εὐγενικὲς γιὰ τὴν ἀξιαγάπητη χήρα, μακριὰ ἀπὸ τὸ τηλέφωνο.

Ἐπειτα ὁ Ἴ. Τ. Μάστον καταλαβαίνοντας ὅτι δὲν μποροῦσε νὰ ξεφύγῃ καὶ νὰ μὴν ἀπαντήσῃ μὲ μιὰ τὸ λιγώτερο φράση εὐγενικιά, ξαναεἶπε:

— Ἄ! ἐσεῖς εἶστε, μίστρες Σκόρμιπ;

— Ἐγώ, ἀγαπητὲ κύριε Μάστον.

— Καὶ τί ἐπιθυμεῖτε;

— Νὰ σᾶς εἰδοποιήσω ὅτι σὲ λίγο θὰ ξεσπάσῃ καταιγίδα δυνατὴ.

— Ἐ, ἔπειτα; Μήπως μπορῶ νὰ τὴν ἐμποδίσω;. . .

— Ὅχι, ἀλλὰ ἤθελα νὰ σᾶς ρωτήσω ἂν φροντίσατε νὰ κλείσετε τὰ παράθυρα. . .

Ἡ μίστρες Εὐαγγελία Σκόρμιπ δὲν εἶχε ἀκόμα τελειώσει τὴ φράση τῆς αὐτῆς, ὅταν ἀκούστηκε τρομερὴ βροντή. σὰν καὶ νὰ σιζόταν ἓνα ἀτέλειωτο κομμάτι ὕφασμα μεταξωτό. Ὁ κεραυνὸς ἔπεσε κοντὰ στὴν ἔπαυλη καὶ ὁ ἠλεκτρικὸς σπινθήρας, περνώντας ἀπὸ τὸ σύρμα τοῦ τηλεφώνου, ἔκανε ἔφοδο στὸ γραφεῖο τοῦ μαθηματικοῦ μὲ ὄρμην στ' ἀλήθεια ἠλεκτρικὴ. Ὁ Ἴ. Τ. Μάστον σκυμμένος ὅπως ἦτανε στὸ τηλέφωνο, δέχθηκε τὸ βολταϊκὸ σκαμπίλι, τὸ πιὸ δυνατὸ σκαμπίλι, ἀπ' ὅσα πέσανε σὲ μάγου-

λο σφαιρῶν ἔπειτα, καθὼς ὁ σπινθίρας πέρασε ἀπὸ τὸ σιδερένιο ἀγκίστρι τοῦ χεριοῦ του, ἀναποδογυρίστηκε σὰν ἓνα παιγνίδι γάρτινο καὶ χτύπησε ἀπάνω στὸ μαυροπίνακα πὸν τινάχτηκε στὴν ἄλλη γωνιὰ τοῦ δωματίου.

“Ὅστερ’ ἀπ’ αὐτὸ ὁ κεραυνὸς βγήκε ἀπὸ μιὰ πολὺ μικρὴ τρυπίτσα τοῦ τζαμιοῦ, ἔπεσε μέσα σ’ ἓνα νεροσωλήνα καὶ χάθηκε μέσα στὴ γῆ.

Σαστισμένος ὁ Ἰ. Τ. Μάστον, σηκώθηκε, ψηλάφησε τὰ διάφορα μέρη τοῦ κορμιοῦ του καὶ βεβαιώθηκε, πὼς δὲν εἶχε πληγωθῆ. Τότε διατηρώντας τὴ γαλήνη του, ὅπως ταίριαζε σὲ παλιὸ σκοπευτὴ, ταχτοποιήσε τὸ γραφεῖο του. Ξανάβαλε πάνω στὸν τρίποδα τὸν πίνακα, συμμαζεψε τὶς ζυμωλιές πὸν εἶχανε σκορπισθῆ καὶ ξανάρχισε τὴν ἐργασία του, πὸν ἔτσι ἀπότομα εἶχε κοπῆ. Παρατήρησε ὅμως, τότε, ὅτι ἀπὸ τὸ πέσιμο τοῦ πίνακα ὁ ἀριθμὸς πὸν παρῶστανε σὲ μέτρα τὴν περιφέρεια τῆς Γῆς στὸν Ἰσημερινὸ εἶχε μισοσθηθῆ. Ἐτοιμαζότανε νὰ τὸν ξαναγράψῃ, ὅταν τὸ κουνδοῦνι τοῦ τηλεφώνου ἀκούστηκε νὰ χτυπάει δαιμονισμένα.

— Πάλι! Ξεφώνισε ὁ Ἰ. Τ. Μάστον, καὶ πῆγε βιαστικὰ στὴ συσκευή.

— Ποιὸς εἶναι; ρώτησε.

— Ἡ μίστρες Σκόρμπιτ.

— Καὶ τί μὲ θέλει ἡ μίστρες Σκόρμπιτ;

— Ὁ τρομερὸς αὐτὸς κεραυνὸς μήπως ἔπεσε στὸ σπίτι σας;

— Ἐτσι νομίζω!

— Θέ μου, φύλαγε! Ὁ κεραυνὸς. . .

— Ἦσυχάστε, μίστρες Σκόρμπιτ!

— Δὲν ἐπάθατε τίποτα. ἀγαπητὴ κύριε Μάστον;

— Ὅχι.

— Εἴσαστε πραγματικὰ βέβαιος, ὅτι ὁ κεραυνὸς δὲν σὰς πείραξε;

- Πάρα πολύ βέβαιος.
 - 'Αλλά θά εΐσαστε τουλάχιστο συγκινημένος;
 — Τὸ μόνο πὸν μὲ συγκινεῖ τῇ στιγμῇ αὐτῇ, εἶναι ἡ φιλία
 σας!, νόμισε πὸς εἶχε χρέος νὰ ἀπαντήσῃ μ' εὐγένεια ὁ
 'Ι. Τ. Μάστον.

— Καληνύχτα σας, ἀγαπητὲ Μάστον!

— Καληνύχτα σας, ἀγαπητὴ μίστρες Σκόρμπιτ!

Καὶ καθὼς ξαναγύριζε στὴ θέση του, πρόσθεσε σι-
 γανά:

— 'Ο διάβολος νὰ πάρῃ αὐτὴ τὴν ἀξιότιμη κυρία! "Ἄν
 δὲν μὲ καλοῦσε στὸ τηλέφωνο, δὲν θά κινδύνευα νὰ πάω
 ἀπὸ κεραυνό!

"Ὅλα ὁμως τέλειωσαν πιά. Κανένας δὲν θά ἐνοχλοῦ-
 σε τὸν 'Ι. Τ. Μάστον στὶς ἀσχολίες του. 'Ὅπωςδὴποτε,
 γιὰ νὰ σιγουρευθῇ ἀπὸ κάθε ἐνόχληση, πὸν θά μποροῦσε
 νὰ ἔρθῃ, καὶ γιὰ νὰ τὸν ἀφήσουν ἤσυχο, φρόντισε νὰ κά-
 νῃ ὀλότελα βουδὸ τὸ τηλέφωνο, κόβοντας τὴν ἠλεκτροικὴ
 ἰπικοινωνία.

"Ὅστερα, μὲ βάση στοὺς λογαριασμοὺς του τὸν ἀ-
 ριθμὸ πὸν ἔγραψε λίγο πρὶν στὸν πίνακα, ἔβγαλε ἀπ' αὐ-
 τὸν διάφορους τύπους καὶ στὸ τέλος ἕναν ὀριστικὸ, πὸν
 τὸν σημείωσε καθαρὰ στὸν πίνακα ἀριστερά, ἀφοῦ πρῶτα
 ἴσθησε ὅλους τοὺς ἄλλους.

Τότε πιά βυθίστηκε σὲ μιὰ ἀτέλειωτῆ σειρὰ ἀπὸ ση-
 μεῖα τῆς ἀλγεβρας καὶ ἐξιώσεις.

Σὲ ὄχτῳ μέρες, δηλαδὴ στὶς 11 'Οκτωβρίου, ὁ θαν-
 μάσιος ἐκεῖνος μηχανικὸς ὑπολογισμὸς εἶχε τελειώσει. 'Ὁ
 γραμματέας τοῦ Τηλεβολικοῦ Συλλόγου ἔφερε θριαμβευ-
 τικὰ στοὺς συνεταίρους του τὴ λύση τοῦ προβλήματος πὸν
 τὴν περιέμεναν ἀνυπόμονα.

'Ἀπὸ δῶ καὶ πέρα, τὰ μαθηματικὰ εἶχανε δείξει ποιὸς
 ἦταν ὁ πρακτικὸς τρόπος νὰ πᾶνε στὸ Βόρειο Πόλο, γιὰ
 νὰ ἐκμεταλλευτοῦνε τὸ κάρβονό του. 'Αμέσως ἰδρύθηκε
 μιὰ ἐταιρία μὲ τὸν τίτλο «'Εκμεταλλευτικὴ 'Εταιρία τοῦ

Βόρειου Πόλου καὶ ἡ Κυβέρνησις τῆς Οὐάσιγκτον τῆς παραχώρησε τὴν κυριότητα τῆς πολιτικῆς χώρας, ἐὰν βέβαια θὰ κατακυρωνότανε στὴν ἑταιρία. Ξέρουμε τώρα ἐμεῖς μὲ τί τρόπο, ἅμα ἔγινε ἡ κατακύρωσις, ἡ νέα ἑταιρία προκάλεσε τὴ χρηματικὴ συμμετοχὴ τῶν κεφαλαιούχων τοῦ Παλιοῦ καὶ τοῦ Νέου Κόσμου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΒΔΟΜΟ

Ὅπου ὁ Βαρβικὰν δὲν λείπει περισσότερα
ἀπὸ ὅσα τὸν συμφέρει.

Στις 22 Δεκεμβρίου, ὅσοι γραφτήκανε μέτοχοι στὴν Ἑταιρία Βαρβικὰν ἐκλήθησαν σὲ γενικὴ συνέλευσις. Φυσικὰ ὀρίστηκε νὰ μαζευτοῦνε στὸ κατάστημα τοῦ Τηλεβολικοῦ Συλλόγου μὲ τὶς μεγάλες τοῦ αἴθουσες στὴν πλατεία τῆς «Ἐνώσεως». Μὰ καὶ ὀλάκερη ἡ πλατεία δὲν ἔφτανε νὰ χωρέσῃ τὸν κόσμον, ποὺ μαζεύτηκε τὴν ὀρισμένη μέρα· ὅμως δὲν μποροῦσε νὰ γίνῃ ἄλλοιῶς. Αὐτὴ τὴν ἐποχὴ τὸ θερμομέτρο ἔδειχνε δέκα βαθμοὺς κάτω ἀπὸ τὸ μηδέν. Ἦταν ἀδύνατον νὰ συνεδριάσῃσιν στὸ ὑπαιθρον.

Ἡ μεγάλη αἴθουσα τοῦ Τηλεβολικοῦ Συλλόγου ἦταν πάντα στολισμένη μὲ διάφορα μηχανήματα τοῦ πυροβολικοῦ· ἦταν ἓνα πραγματικὸ ὄπλοστάσιον. Ἀκόμη καὶ τὰ ἔπιπλα, οἱ πολυθρόνες, οἱ καρέκλες, τὰ τραπέζια εἶχαν ὅλα παράξενο σχῆμα· μοιάζανε φονικά ὄργανα, ποὺ ἔχουσε στείλει στὸν ἄλλο κόσμον πληθὺς ἀθώους ἀνθρώπους, ἐνῶ ἄλλο δὲν ὄνειρευόντανε, παρὰ νὰ πεθάνουν μὲ ἡσυχὰ γερατειά.

Καὶ ὅμως ἐκείνη τὴν ἡμέρα, ὅλος αὐτὸς ὁ σωρὸς χρειάστηκε νὰ κουβαληθῇ σὲ ἄλλες αἴθουσες. Ἡ συνέλευσις ποὺ θὰ προέδρευε ὁ Ἴμπεϋ Βαρβικὰν, δὲν ἦτανε συνάθροισις φιλοπόλεμων ἀνθρώπων, μὰ φιλειρηνικὴ καὶ βιο-

μηχανική συνέλευση. Ἐτοιμάστηκε τόπος γιὰ τοὺς μετόχους, πού εἶχαν ἔρθει ἀπ' ὅλα τὰ μέρη τῆς Συμπολιτείας. Στὴ μεγάλη αἴθουσα, καθὼς καὶ στὶς διπλανές της ὁ συνωστισμὸς ἦτανε μεγάλος. Κοντεύανε νὰ σκάσουνε καὶ τὸ πίσω μπρὸς, πού γινόταν ἀπὸ τὸ σπρώξιμο ἐκείνων, πού δὲν εἶχανε χωρέσει στὶς αἴθουσες, ἔφτανε σὰν κύμα ὡς τὴ μέση τῆς πλατείας.

Τὰ μέλη τοῦ Τηλεβολικοῦ Συλλόγου, σὰν ἰδρυντὲς καὶ πρῶτοι μέτοχοι τῆς νέας ἐταιρίας, εἶχανε φυσικὰ τὶς θέσεις τὶς πιὸ κοντινὲς στὸ προεδρεῖο.

Ἀνάμεσά τους ξεχωρίζανε, καμαρωτοὶ ὅσο ποτὲ γιὰ τὸ θριάμβό τους, ὁ συνταγματάρχης Μπλάσμπερν, ὁ ξυλοπόδαρος Τὸμ Χούντερ καὶ ὁ γεμάτος ζωὴ σύντροφός τους Μπίλσμπραῦ. Γιὰ τὴ μίστρες Εὐαγγελία Σκόρμπιτ εἶχε ὀρισθῆ εὐγενικὰ μιὰ καλὴ θέση. Ἄλλωστε αὐτὴ σὰν μεγαλύτερη μέτοχος τῆς ἐταιρίας, μποροῦσε, ἂν ἤθελε, νὰ καθίσση καὶ δίπλα στὸν πρόεδρο Βαρβικάν.

Κι ἄλλες ἀκόμα κυρίες, ἀπ' ὅλες τὶς κοινωνικὲς τάξεις στόλιζαν μὲ τὰ καπέλα τους, γεμάτα λουλουδία, φτερά καὶ κορδέλες, ὅλο ἐκεῖνο τὸ πλῆθος πού στριμωχνότανε θορυβώντας κάτω ἀπὸ τὸν τζαμόφραχτο θόλο τῆς αἴθουσας.

Οἱ περισσότεροὶ ἀπὸ τοὺς μετόχους, πού εἶχανε ἔρθει στὴ συνέλευση, ὄχι μονάχα ἦτανε σύμφωνοι μὲ τὶς ιδέες τῶν μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐταιρίας, μὰ εἶχανε καὶ τὶς πιὸ φιλικὲς διαθέσεις.

Βρίσκονταν ὅμως καὶ ἐξαιρέσεις. Ἔτσι π.χ. οἱ πληροξοῦσιοι τῆς Εὐρώπης, ὁ Σουηδός, ὁ Δανός, ὁ Ἄγγλος, ὁ Ὁλλανδός, ὁ Ρῶσος κρατοῦσανε ξεχωριστὲς θέσεις. Εἶχαν ἔρθει στὴ συνέλευση, γιατί καθένας ἀπ' αὐτοὺς εἶχε φροντίσει νὰ γραφτῆ γιὰ ὀρισμένο ἀριθμὸ μετοχῆς, πού τοῦ ἔδιναν τὸ δικαίωμα γιὰ μιὰ ψήφο. Ἀφοῦ πρῶτα ἐνώθησαν — καὶ εἶδαμε δὲ μὲ πόση ἐπιτυχία — γιὰ ν' ἀγοράσουνε τὶς Πολικὲς Χῶρες, δὲν παραλείψανε νὰ ἐνωθοῦνε καὶ πάλι μόνο καὶ μόνο μὲ τὸ σκοπὸ νὰ κακοσυτήσουνε

καὶ τοὺς ἀγοραστὲς καὶ τὴν ἐπιχείρησή τους. Εἶναι λοιπὸν εὐκόλο νὰ καταλάβῃ κανεὶς μὲ πόση περιέργεια περιέμεναν ν' ἀκούσουν τὴν ἀνακοίνωση τοῦ προέδρου Βαρβικᾶν καὶ δὲν ἀμφιβάλλανε πὼς θὰ τοὺς φώτιζε γιὰ τοὺς τρόπους, πὺν βρῆκανε νὰ πάνε στὸ Βόρειο Πόλο. Ὁ πηγαίμδς αὐτὸς στὸν Πόλο παρουσίαζε δυσκολίες πολὺ μεγαλύτερες ἀπὸ τὴν ἐκμετάλλευση τοῦ κάρβουνου. Καὶ φυσικὰ ἂν τοὺς δινόταν ἀφορμὴ, οὔτε ὁ Ἔρικ Βάλντενακ, οὔτε ὁ Βόρις Καρκόφ, οὔτε ὁ Ἰακὼβ Γιάνσεν, οὔτε ὁ Γιὰν Χάραλντ θὰ δισταζανε νὰ ἀντιμιλήσουνε καὶ νὰ ζητήσουνε τὸ λόγο. Ὁ ταγματάρχης Ντόνελαν μάλιστα ἔχοντας ὑποβολέα του τὸν Ντὴν Τούντριγκ εἶχε σταθερὴ ἀπόφαση νὰ κἀν ἔξετάσεις αὐστηρότατες καὶ νὰ καταστενοχωρήσῃ τὸν ἀντίπαλό του Ἰμπεῦ Βαρβικᾶν.

Χτυπήσανε οἱ ὄχτὼ τὸ βράδι.

Ἡ μεσαία αἴθουσα καὶ οἱ ἄλλες ὀλόγυρα, οἱ διάδρομοι καὶ οἱ αὐλὲς τοῦ Τηλεβολικοῦ Συλλόγου ἄστραφταν ἀπὸ τὰ ἠλεκτρικὰ φῶτα.

Ἀπὸ τὴ στιγμὴ πὺν οἱ πόρτες ἀνοιχτήκανε στὸν κόσμο, πὺν τὶς πολιορκοῦσε, ἀδιάκοπος θόρυβος ἀπὸ ψιθυρίσματα γέμιζε τὶς αἴθουσες, ἀλλὰ μὲ μιᾶς ὅλοι σῶπασαν, ὅταν ὁ κλητῆρας ἀνάγγειλε, πὺς μπαίνει τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο.

Καὶ μπήκανε πραγματικά, ὁ πρόεδρος Βαρβικᾶν, ὁ γραμματέας Ἰ. Τ. Μάστον, ὁ σύντροφός τους λοχαγὸς Νίκολ καὶ πήσανε τὶς θέσεις τους στὴ στολισμένη ἐξέδρα. Ἐκεῖ πάνω βρισκόταν ἓνα τραπέζι σκεπασμένο μὲ γαλάξια τσόχα καὶ φωτισμένο δυνατὰ ἀπὸ ψηλά. Τριπλὲς ζητωκραυγὲς γεμίσανε τὴν αἴθουσα καὶ ἐπαναλήφθηκαν ἀπὸ τὸν κόσμο ἔξω. Ὁ Ἰ. Τ. Μάστον καὶ ὁ λοχαγὸς Νίκολ, καθίσανε ἐπίσημα μὲ ὅλη τους τὴ δόξα. Ὁ πρόεδρος Βαρβικᾶν στάθηκε ὄρθιος, ἔβαλε τὸ ἀριστερὸ χέρι του στὴν τσέπη τοῦ γιλέκου του, τὸ δεξιὸ στὴν τσέπη τοῦ πανταλοῦν καὶ ἄρχισε νὰ λέῃ αὐτά:

«Κύριοι και κυρίες μέτοχοι,

»Τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο τῆς Ἐκμεταλλευτικῆς Ἑταιρίας τοῦ Β. Πόλου σᾶς κάλεσε στὶς αἰθουσες τοῦ Τηλεβολικοῦ Συλλόγου, γιὰ νὰ σᾶς κάμη μιὰν ἀνακοίνωσι σπουδαία.

»Ἀπὸ τῆ συζήτησι στὶς ἐφημερίδες πληροφορηθῆκατε, ὅτι σκοπὸς τῆς εταιρίας μας εἶναι νὰ ἐκμεταλλευθοῦμε τὰ στρώματα τὸ κάρβουνο, ποὺ βρίσκονται στὸ Βόρειο Πόλο καὶ ὅτι ὁ Πόλος παραχωρήθηκε σὲ μᾶς ἀπὸ τὴν Κυβέρνησι τῆς Ὀμοσπονδίας. Τὸ κτῆμα αὐτὸ ἦρθε στὴν κατοχὴ καὶ τὴν κυριότητά μας σὲ δημόσιο πλειστηριασμό. Καὶ μὲ τὰ κεφάλαια ποὺ ἔχουμε στὴ διάθεσή μας ἀπὸ τὴν ἐγγραφὴ στὶς 11 Δεκεμβρίου, θὰ μπορέσουμε νὰ ὀργανώσουμε τὴν ἐπιχείρησι αὐτή. Περιμένουμε κέρδη, ποὺ δὲν ἀκούστηκαν ὡς τώρα σὲ καμμιάν ἐπιχείρησι ἐμπορικὴ ἢ βιομηχανική».

Τὰ πρῶτα ψιθυρίσματα ἐπιδοκιμασίας διακόψανε ἔδῳ τὸ ρήτορα.

«Δὲν σᾶς εἶναι ἄγνωστο, ἐξακολούθησε, ἀπὸ ποια σκέψη ξεκινᾶμε καὶ παραδεχόμαστε, πὼς ὑπάρχουνε πλούσια στρώματα κάρβουνο, ἴσως ἀκόμα καὶ ὀρυκτὸ ἐλεφαντόδοντο στὶς χῶρες τοῦ Πόλου. Τὰ ἐπιχειρήματα, ποὺ γραφτήκανε στὸν τύπο ὅλου τοῦ κόσμου, δὲν ἀφήνουνε καμμιά ἀμφιβολία, πὼς ὑπάρχουνε στρώματα κάρβουνο.

»Καὶ στὸ κάρβουνο χρωστᾶμε ὅλη τὴν πρῶδο τῆς νεώτερης βιομηχανίας. Δὲν κάνω λόγο γιὰ τὸ πετροκάρβουνο καὶ τὸ κόκ, ποὺ χρησιμεύουνε στὴ θέρμανσι καὶ στὸν ἀτμὸ καὶ στὸν ἠλεκτρισμὸ. Σᾶς ἀναφέρω μονάχα τὰ διάφορα ὑλικά, ποὺ ἡ βιομηχανία βγάζει ἀπ' αὐτό, λ.χ. τὰ χρώματα, τὸ ἐρυθρόδανο, τὴν ὀρκίνη, τὸ λουλάκι τῆς φουξίνας, ἀρώματα, τὴ βανίλια, τὸ ἀμύγδαλο, τὸ καρνοφόλλι, τὴν καφουρά, τὸ γλυκάνισο, τὴ μέντα, τὸ ἠλιοτρόπιο, ἄλλες οὐσίες, τὴν ἀμμωνία, τὸ ναφθόλιο, τὸ φαινόλιο, τὴν ἀντιπυρίνη, τὴ βενζίνη, τὴ ναφθαλίνη, τὸ πυρογγαλικὸ

ὄξύ, τὴν τανίνη, τὴ ζαχαρίνη, τὴν ὑγρὴ πίσσα, τὴν ἄσφαλτο, τὴν πίσσα, τὰ λιπαρὰ λάδια, τὸ φωταέριο κλπ. κλπ.».

Καὶ ἀφοῦ ἀρίθμησε ὅλα αὐτὰ ὁ ρήτορας, σταμάτησε λαχανιασμένος σὰν δρομέας πὺ ἀπόκαμε. Πῆρε μιὰ βαθιὰν ἀναπνοή κι ἔτσι μπόρεσε νὰ ἐξακολουθήσῃ τὸ λόγο του.

«Εἶναι δυστυχῶς βέβαιο, εἶπε, πὼς τὸ κάρβουνο, αὐτὴ ἢ τόσο πολὺτιμη ὕλη, ὕστερα ἀπὸ καιρὸ, ὄχι καὶ πολὺ μακρινό, θὰ ἐξαντληθῇ ἀπὸ τὴν ὑπερβολικὴν του καταναλωσιν. Τὸ κάρβουνο θὰ λείψῃ ὀλότελα ἀπὸ ὅλα τὰ ἀνθρακωρυχεῖα πὺ λειτουργοῦνε σήμερα, πρὶν περάσουν πεντάκσια χρόνια».

— Τριακόσια! φώναξε ἓνας ἀπὸ τοὺς ἀκροατές.

— Διακόσια! ἀπάντησε ἄλλος.

« Ἄς εἶναι! Ἄς ποῦμε λοιπόν, ὅτι τὰ ἀνθρακωρυχεῖα θὰ ἐξαντληθοῦνε σὲ χρονικὸ διάστημα ὄχι πολὺ μεγάλο, ἐξακολούθησε ὁ πρόεδρος Βαρβικάν, καὶ ἄς προσπαθήσουμε νὰ ἀνακαλύψουμε νέους τόπους παραγωγῆς, σὰν νὰ ἦτανε νὰ λείψῃ τὸ κάρβουνο πρὶν ἀπὸ τὸ τέλος τοῦ δέκατου ἑνατου αἰῶνα».

Καὶ ὕστερα ἀπὸ μικρὴ διακοπή, πὺ τὴν ἔκαμε ἐπιτιδές, γιὰ νὰ τενωσοῦνε τὴν προσοχή τους οἱ ἀκροατές, ὁ πρόεδρος φώναξε:

«Λοιπόν, κύριοι καὶ κυρίες μέτοχοι, σηκωθῆτε, ἀκολουθήστε με, πηγαίνουμε στὸν Πόλο!».

Πραγματικά, ὅλοι ἐκεῖνοι οἱ ἄνθρωποι σηκωθῆκανε μὲ μιᾶς, σὰ νὰ ἦτανε νὰ δέσουνε τὶς ἀποσκευές τους. Λὲς καὶ τοὺς ἔδειξε ὁ πρόεδρος Βαρβικάν τὸ πλοῖο, ἔτοιμο νὰ ξεκινήσῃ γιὰ τὶς Πολικὲς Χῶρες.

Ἄλλὰ μιὰ παρατήρησι, πὺ ἔκαμε ὁ ταγματάρχης Ντόνελαν μὲ φωνὴ δυνατὴ καὶ καθαρὴ, σταμάτησε τὸ παράλογο καὶ γεμάτο ἐνθουσιασμὸ κίνημά τους.

— Πρὶν σηκώσουμε τὴν ἄγκυρα, εἶπε, ρωτῶ μὲ ποῖο τρόπο θὰ πᾶμε στὸν Πόλο. Φαντάζεστε πὼς θὰ πᾶμε ἀπὸ τὴ θάλασσα;

— Ούτε ἀπὸ τῆ θάλασσα, οὔτε ἀπὸ τῆ στεριά, οὔτε ἀπὸ τὸν ἀέρα, ἀπάντησε ἤσυχα ὁ πρόεδρος Βαρβικάν.

Ὅσοι εἶχανε σηκωθῆ ξανακάθισαν, γιατί τοὺς ἔπιασε ἀκατανίκητη περιέργεια.

«Δὲν σᾶς εἶναι ἄγνωστες βέβαια, εἶπε ὁ ρήτορας, οἱ ἀπόπειρες ποὺ γινήκανε ἀπὸ πολλοὺς, γιὰ νὰ φτάσουνε στὸ μακρινὸ ἐκεῖνο σημεῖο τῆς σφαιράς τῆς Γῆς.

»Μὰ καθὼς ξέρετε ἐπίσης, τόση ἀφοσίωση καὶ τόσο θάρρος πήγανε ἄδικα. Κανεῖς δὲν πέρασε ὡς τώρα τὴν ὀγδοηκοστὴ τέταρτη μοῖρα! Καὶ εἶναι βέβαιο μάλιστα, πὼς οὔτε θὰ μπορέση ποτὲ κανεῖς νὰ τὴν ξεπεράσῃ μὲ τὰ μέσα, ποὺ χρησιμοποιοῦμε σήμερα. Οὔτε πλοῖο, οὔτε σχεδιά θὰ μπορέση ποτὲ νὰ περάσῃ ἀνάμεσα ἀπὸ τοὺς πάγους. Δὲν ἐπιτρέπεται στὸν ἄνθρωπο ν' ἀψηφάη τέτοιους κινδύνους, οὔτε ἀντέχει σὲ τόσο χαμηλὲς θερμοκρασίες. Λοιπὸν μόνον μὲ ἄλλον τρόπο θὰ φτάσουμε στὸν Πόλο!».

Ἀπὸ τὴν ἀνατριχίλα ποὺ πέρασε στὸ ἀκροατήριον καταλαβαίνει κανεῖς, ὅτι ἐδῶ ἀκριβῶς ἦτανε τὸ πῶς σπουδαῖο μέρος τοῦ λόγου, τὸ μυστικόν, ποὺ περιμέναν ὅλοι μὲ τὸ πῶς μεγάλο ἐνδιαφέρον.

— Καὶ πὼς θὰ τὸν βρῆτε αὐτὸ τὸν τρόπο; ρώτησε ὁ πληρεξούσιος τῆς Ἀγγλίας.

— Σὲ δέκα λεπτὰ θὰ τὸ μάθετε, κύριε ταγματάρχῃ, ἀποκρίθηκε ὁ πρόεδρος Βαρβικάν καὶ προσθέτω ἀκόμη — αὐτὸ τὸ λέω γιὰ ὅλους τοὺς μετόχους — : ἔχετε ἐμπιστοσύνη σ' ἐμᾶς, γιατί αὐτοί, ποὺ ἔχουν ἀναλάβει τὴν ἐπιχείρηση, εἶναι οἱ ἴδιοι ἄνθρωποι, ποὺ κλείστηκαν σ' ἓνα βλῆμα κυλινδροκωνικό. . .

— Κυλινδροκωνικό! φώναξε ὁ Ντὴν Τούντριγκ.

— . . . καὶ τόλμησαν νὰ ταξιδέψουν ὡς τὴ Σελήνη.

— Γιὰ νὰ γυρίσουνε σεληνιασμένοι! πρόσθεσε καλαμπουρίζοντας ἄπρεπα ὁ γραμματικὸς τοῦ ταγματάρχῃ Ντόνελαν.

Ἡ ἀδιαντροπία του ἄρχισε κιόλας νὰ προκαλῆ ζωηρὲς διαμαρτυρίες.

Ὁ πρόεδρος Βαρβικάν ὁμως σήκωσε τοὺς ὄμους του καὶ ἐπανελάβε μὲ σταθερὴ φωνή:

— Μάλιστα, κύριοι καὶ κυρίες μέτοχοι. Σὲ δέκα λεπτὰ θὰ ξέρετε κατὰ βάθος τὴν ὑπόθεσι.

Βουὴ σηκώθηκε ἀπὸ τὸ πλήθος καὶ ζωηρὲς φωνὲς σκέπασαν αὐτὰ τὰ λόγια τοῦ ρήτορα, πού ἦτανε σὰν νὰ ἔλεγε στὴ συνέλευσι: «ἤσυχάστε! Σὲ δέκα λεπτὰ θὰ φτάσουμε στὸν Πόλο!».

Καὶ ἐξακολούθησε:

— Πρῶτα πρῶτα, εἶναι ἄραγε στεριά ἢ σκούφια τοῦτου τοῦ Πόλου; Ἡ μήπως εἶναι θάλασσα, καὶ ὁ πλοίαρχος Νάρες εἶχε δίκιο πού τὴν ὀνόμασε Παλαιοκρυσταλλικὴ, δηλαδὴ θάλασσα τῶν πολικῶν πάγων; Ἀπαντῶ σ' αὐτὴ τὴν τελευταία ἐρώτησι καὶ λέω: δὲν τὸ πιστεύουμε!

— Δὲν φτάνει νὰ μὴν τὸ πιστεύετε! φώναξε ὁ Ἔρικ Βάλντενακ, πρέπει νὰ εἰστε βέβαιοι!

— Λοιπόν, ναί! Εἴμαστε βέβαιοι! ἀπαντῶ σ' αὐτὸν πού μ' ἔκοψε. Ναί! Εἶναι στεριά καὶ ὄχι θάλασσα ἢ χώρα, πού ἀγόρασε ἡ ἐταιρία καὶ πού ἀνήκει σήμερα στὶς Ἠνωμένους Πολιτεῖες, χωρὶς νὰ ἔχη δικαίωμα καμμιά Δύναμη τῆς Εὐρώπης νὰ σηκώσῃ ἀξιώσεις γι' αὐτή!

Ψιθυρισμοὶ ἀκουστήκανε ἀπὸ τὶς θέσεις τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ Παλαιοῦ Κόσμου.

— Μπᾶ! ἤσυχάστε, παρακαλῶ! . . . εἶναι θάλασσα καὶ θὰ κάνετε μιὰ τρύπα στὸ νερό! φώναξε ξανά ὁ Ντὴν Τούντριγκ, καὶ ὄλοι του οἱ σύντροφοι μὲ θόρυβο συμφωνήσανε μαζί του.

— Ὅχι, κύριε, ἀπάντησε ζωηρὰ ὁ πρόεδρος Βαρβικάν, δὲν εἶναι θάλασσα, εἶναι στεριά καὶ μάλιστα ὄροπέδιο, πού ὑψώνεται ἴσως ὅπως ἡ ἔρημος τοῦ Γόβι στὴν κεντρικὴ Ἀσία, τρία ἢ τέσσερα χιλιόμετρα πάνω ἀπὸ τὴν ἐπιφάνεια τῆς θάλασσας.

»Τὸ συμπέρασμα αὐτὸ βγαίνει εὐκόλα καὶ λογικὰ ἀπὸ τὶς χῶρες, πού συνορεύουνε μὲ τὶς πολικές.

»Μιὰ προέκτασι τους εἶναι τὸ ἔδαφος τὸ πολικό. Ὁ

Νόρτενσκιολντ, ὁ Πήρου, ὁ Μάϊγαρντ μὲ τὶς ἐξερευνήσεις τοὺς βεβαιώσανε, πὼς τὸ ἔδαφος τῆς Γροιλανδίας γίνεται ψηλότερο στὰ βορεινά.

»Στὰ ἑκατὸν ἐξήντα χιλιόμετρα μακριὰ ἀπὸ τὸ νησί Ντίσκε, τὸ ὕψος τῆς πάνω ἀπὸ τὴν ἐπιφάνεια τῆς θάλασσας εἶναι δυὸ χιλιάδες τριακόσια μέτρα. "Ἄν λοιπὸν προσέξουμε σ' αὐτὲς τὶς παρατηρήσεις, ἀκόμα καὶ στὰ διάφορα προϊόντα τοῦ φυτικῆ καὶ ζωικῆ βασιλείου, ποὺ βρεθῆκανε στὸς προαιώνιους πάγους, ὅπως σκελετοὶ ἀπὸ μαστόδοντα, δόντια κοινὰ καὶ δόντια μεγάλα ἀπὸ ἐλέφαντες, κορμοὶ ἀπὸ κοινοφόρα δέντρα, σχηματίζουμε τὴν πεποιθήση, πὼς αὐτὴ ἦτανε ἄλλοτε μιὰ γόνιμη γῆ, ποὺ τὴν κατοικοῦσανε ζῶα, πολὺ πιθανὸ καὶ ἄνθρωποι. Μέσα σ' αὐτὴ καταχωθῆκανε τὰ πυκνὰ δάση τῆς προϊστορικῆς ἐποχῆς καὶ σχηματίσανε τὰ στρώματα τοῦ κάρβουνου, ποὺ θὰ κατορθώσουμε νὰ βγάλουμε ἐμεῖς. Ναί! Γύρω ἀπὸ τὸν Πόλο ἀπλώνεται στεριά, στεριά ἀπάτητη. Καὶ πάνω σ' αὐτὴ ἐμεῖς θὰ ὑψώσουμε τὴ σημαία τῶν Ἑνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς».

Βροντερὰ ζήτω συνοδέψανε τὰ τελευταῖα λόγια τοῦ ρήτορα. "Ἄμα καὶ οἱ τελευταῖοι τόνοι σθηστήκανε στὰ πιὸ ἀπόμακρα τῆς πλατείας, ἀκούστηκε ἡ στριγγιὰ φωνὴ τοῦ ταγματάρχη Ντόνελαν νὰ λήη:

— Περάσανε κιόλας ἑπτὰ λεπτὰ ἀπὸ τὰ δέκα, ποὺ μᾶς χρειάζονται γιὰ νὰ φτάσουμε στὸν Πόλο!

— Σὲ τρία λεπτὰ θὰ φτάσουμε, ἀπάντησε ψυχρὰ ὁ πρόεδρος Βαρβικάν.

Καὶ ἐξακολούθησε:

— "Ἄν τὸ κτῆμα τῆς ἐταιρίας εἶναι στεριά καὶ ὅπως ἔχουμε λόγους νὰ πιστεύουμε ἢ στεριά αὐτὴ εἶναι ψηλότερη ἀπὸ τὴ θάλασσα, εἶναι βέβαιο πὼς σκεπάζεται ἀπὸ προαιώνιους πάγους καὶ φράζεται ἀπὸ ἀπάτητα παγόβουνα. Μὲ τέτοιους ὄρους ἢ ἐκμετάλλευσή της θὰ ἦτανε δύσκολη.

— Ἀδύνατη! εἶπε ὁ Γιάν Χάραλντ καὶ συνόδεψε τὴν παρατήρησή του μὲ ζωερὴ χειρονομία.

— "Ας είναι και αδύνατη! αποκρίθηκε ὁ Ἴμπεϋ Βαρβικάν. Μὰ ἴσα ἴσα γι' αὐτὸ βάλαμε ὅλες μας τὶς προσπάθειες νὰ τὴν κάνουμε δυνατὴ. Καὶ ὄχι μόνον δὲν ἔχουμε ἀπὸ δῶ και μὲρὸς ἀνάγκη τὰ πλοῖα ἢ ἔλκυστρα, γιὰ νὰ πᾶμε στὸν Πόλο, μὰ μὲ τὴ δική μας μέθοδο οἱ πάγοι, νέοι, παλιοὶ θὰ λιώσουνε σὰν ἀπὸ μάγια, δίχως νὰ ἑξοδέψουμε γι' αὐτὸ οὔτε ἓνα δολλᾶριο ἀπὸ τὰ κεφάλαιά μας, δίχως νὰ χάσουμε οὔτε μιὰ στιγμή ἀπὸ τὴν ἐργασία μας!

Σιωπὴ ἀπλώθηκε. Ἦτανε φανερό, πὼς ἔφτανε ἡ μεγάλη στιγμή. Κάτι κοροϊδευτικὸ ψιθύρισε ὁ Ντὴν Τούντριγκ στ' αὐτὸ τοῦ Ἰακώβ Γιάνσεν.

— Κύριοι, ξαναεἶπε ὁ πρόεδρος τοῦ Τηλεθολικοῦ Συλλόγου, ὁ Ἀρχιμήδης ζητοῦσε μονάχα πού νὰ σταθῆ γιὰ νὰ κουνήσῃ τὴ Γῆ. Λοιπὸν αὐτὸ τὸ στήριγμα πού ζητάγε τὸ βρήκαμε ἐμεῖς! Τὸ μοχλὸ πού χρειαζότανε ὁ μεγάλος γεωμέτρης ἀπὸ τὶς Συρακοῦσες, ἐμεῖς τὸν κρατοῦμε στὰ χέρια μας! Εἴμαστε λοιπὸν σὲ θέση νὰ μετατοπίσουμε τὸν Πόλο! . . .

— Νὰ μετατοπίσετε τὸν Πόλο! φώναξε ὁ Ἔρικ Βάλντενακ.

— Σιγὰ δὰ νὰ μὴν τὸν φέρετε καὶ στὴν Ἀμερικὴ! εἶπε ὁ Γιὰν Χάραλντ.

Φαίνεται, πὼς ὁ πρόεδρος Βαρβικάν δὲν ἤθελε ἀκόμα νὰ ξεκαθαρίσῃ τὸ θέμα, γιὰτὶ ἐξακολούθησε νὰ λέῃ:

— Τὸ στήριγμα ἐκεῖνο. . .

— Μὴν τὸ πῆτε! . . . Μὴν τὸ πῆτε! . . . ξεφώνισε κάποιος μὲ βροντερὴ φωνή.

— Ὁ μοχλὸς ἐκεῖνος. . .

— Μὴ φανερώσετε τὸ μυστικὸ! . . . μὴ! φώναξαν οἱ περισσότεροὶ ἀπὸ τοὺς ἀκροατῆς.

— Δὲν θὰ τὸ φανερώσουμε! εἶπε τότε καὶ ὁ πρόεδρος Βαρβικάν.

Εὐκόλα καταλαβαίνει κανεὶς, πόσο ἡ ἀπάντησις αὐτὴ θύμωσε τοὺς ἀντιπροσώπους τῆς Εὐρώπης. Ἀλλὰ μὲ ὅλες

τις διαμαρτυρίες τους ὁ ρήτορας δὲν θέλησε νὰ πῆ τίποτα περισσότερο καὶ περιορίστηκε μονάχα νὰ προσδέσῃ:

— Τώρα θὰ σᾶς πῶ, τί βγαίνει ἀπὸ τὴ μηχανικὴ μας ἐργασία — μιὰν ἐργασία πρωτότυπη καὶ πρωτάκουστη στὰ χρονικὰ τῆς βιομηχανίας — πὺν θὰ τὴν ἀναλάβουμε καὶ θὰ τὴ φέρουμε σὲ τέλος, μὲ τὴ βοήθεια τῶν χρηματικῶν κεφαλαίων σας.

— 'Ακούστε! 'Ακούστε!

Ἦτανε περιττὴ αὐτὴ ἡ σύσταση, γιὰτι ὅλοι τέντωναν τ' αὐτιά.

«Καὶ πρῶτα, ἐξακολούθησε ὁ πρόεδρος Βαρβικάν, ἡ ἰδέα τοῦ ἔργου μας ὀφείλεται σ' ἕναν ἀπὸ τοὺς πῶ σοφοὺς, τοὺς πῶ ἀφοσιωμένους στὸ σύλλογο συναδέλφους μας. Δικὴ του ἀκόμα εἶναι καὶ ἡ δόξα, γιὰ τὴ διατύπωση ὅλων τῶν ὑπολογισμῶν, πὺν ἔκαμαν δυνατὴ τὴν πρακτικὴ ἐφαρμογὴ τῆς ἰδέας. Γιὰτι ἡ ἐκμετάλλευση τῶν πολιτικῶν στρωμάτων τοῦ κάρβουνου εἶναι ἀπλὸ παιγνίδι, τοῦ Πόλου ὅμως ἡ μετατόπιση ἦτανε πρόβλημα πὺν ἡ λύση του μόνο μὲ μιὰ ἀνώτερη μηχανικὴ ἦτανε δυνατὴ. Γιὰ τὸ λόγο τοῦτο, ζητήσαμε τὴ συνδρομὴ τοῦ 'Ι. Τ. Μάστον, τοῦ ἀξιότιμου γραμματέα τοῦ Τηλεβολικοῦ Συλλόγου».

— Ζήτω, ζήτω ὁ Μάστον! . . φώναξε ὅλη ἡ συνέλευση, πὺν ἠλεκτρίστηκε ἀπὸ τὴν παρουσία τοῦ ἔξοχου μὰ καὶ παράδοξου αὐτοῦ ἀνθρώπου.

'Απερίγραπτη ἦταν ἡ συγκίνηση, πὺν αἰσθάνθηκε ἡ μίστρες Εὐαγγελία Σκόρμπιτ σὰν ἄκουσε τὶς ζητωκραυγὰς γιὰ τὸ δοξασιμένο μαθηματικό. Ἄντήχησαν ὡς τὰ βᾶθη τῆς καρδιάς της καὶ τὴ γέμισαν ἀγαλλίαση.

'Εκεῖνος περιορίστηκε νὰ γείρῃ μὲ μετριοφροσύνη τὸ κεφάλι δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ καὶ νὰ χαιρετίσῃ μὲ τὴν ἄκρη τοῦ ἀγκιστριοῦ του τὴν ἐνδουσιασμένη συνέλευση.

«Ἀπὸ τὴν ἐποχὴ ἀκόμα, ἀγαπητοὶ μέτοχοι, τοῦ μεγάλου συλλαλητηρίου, ἐπανελάβε ὁ πρόεδρος Βαρβικάν, πὺν ἔγινε, ὅταν ἦρθε στὴν Ἀμερικὴ ὁ Γάλλος Μιχαὴλ Ἄρνταν, λίγους μῆνες πρὶν νὰ ξεκινήσουμε γιὰ τὸ Φεγ-

γάρι. . . — και ὁ παράδοξος Γιάγκης μιλοῦσε μὲ τόση ἀφέλεια γιὰ τὸ ταξίδι ἐκεῖνο, σὰν νὰ μιλοῦσε γιὰ ἕνα ἀπλὸ πηγαμὸ ἀπὸ τὴ Μπάλτιμορ στὴ Νέα Ἰόρκη — ὁ Ἰ. Τ. Μάστον εἶπε: "Ἄς σκεφθοῦμε νὰ φτιάξουμε μηχανές, ἄς βροῦμε τὸ κατάλληλο ὑπομόχλιο καὶ ἄς μετακινήσουμε τὸν ἄξονα τῆς Γῆς. Πρέπει νὰ μάθετε λοιπὸν ὅλοι σας, ὅσοι μὲ ἀκούτε τὴ στιγμή αὐτή, ὅτι οἱ μηχανές καὶ τὸ ὑπομόχλιο βρεθῆκανε καὶ ὅτι θὰ βάλουμε ὅλη μας τὴ δύναμη γιὰ νὰ μετατοπίσουμε τὸν ἄξονα τῆς Γῆς!».

Μερικὲς στιγμὲς ἡ συνέλευση ἔμεινε βυθισμένη σὲ κατάπληξη, πὺν θὰ μπορούσε νὰ μεταφρασθῆ μὲ τὶς λέξεις: «Τὸ παράκαμες».

— Πῶς! ἔχετε τὴν ἀξίωση νὰ μετατοπίσετε τὸν ἄξονα; φώναξε ὁ ταγματάρχης Ντόνελαν.

— Μάλιστα, κύριε, ἀπάντησε ὁ πρόεδρος Βαρβικάν, ἡ καλύτερα ἔχουμε τὸν τρόπο νὰ δημιουργήσουμε νέον ἄξονα, πὺν γύρω σ' αὐτὸν ἀπὸ δῶ καὶ μπρὸς θὰ γίνεται ἡ ἡμερησία κίνηση τῆς Γῆς.

— Νὰ ἀλλάξετε τὴν κίνηση τῆς Γῆς! εἶπε ὁ συνταγματάρχης Καρκὸφ καὶ τὰ μάτια του ἄστραψαν.

— Βέβαια καὶ χωρὶς ν' ἀλλάξουμε τὴ διάρκειά της! ἀπάντησε ὁ πρόεδρος Βαρβικάν. Σκοπεύουμε ἀπλούστατα νὰ μετατοπίσουμε τὸν Πόλο σχεδὸν στὴν ἑβδομηκοστὴ ἑβδομη μοίρα, σὲ τρόπο πὺν νὰ μοιάσῃ ἡ Γῆ μὲ τὸν πλανήτη Λία, πὺν ὁ ἄξονάς του εἶναι σχεδὸν κάθετος στὸ ἐπίπεδο τῆς τροχιάς του. Καὶ ἡ μετατόπιση αὐτὴ τοῦ ἄξονα κατὰ εἴκοσι τρεῖς μοῖρες καὶ εἴκοσι ὀχτῶ πρῶτα λεπτά, θὰ εἶναι ἀρκετὴ γιὰ νὰ δεχθῆ τὸ πολικὸ κτῆμα μας ἕνα ποσὸ ἀπὸ ἡλιακὴ θερμότητα, ἀρκετὴ γιὰ νὰ λιώσῃ τοὺς πάγους, πὺν μαζεύτηκαν ἀπὸ χιλιάδες αἰῶνες.

Ἡ συνέλευση ἄκουγε μὲ ἀγωνία καὶ κανέννας δὲν φαντάστηκε ν' ἀντισκόψῃ τὸ ρήτορα οὔτε γιὰ ζήτω. Ὅλους εἶχε μαγέψει ἡ ἐξυπνότατη ὅσο καὶ ἀπλούστατη ἰδέα γιὰ νὰ μετατοπισθῆ ὁ ἄξονας τῆς Γῆς.

Οἱ ἀντιπρόσωποι τῆς Εὐρώπης κατάπληκτοι, ἐκστατικοὶ καὶ κυριολεκτικὰ ἐκμηδενισμένοι, ἔμεναν βουβοί.

Γερά χειροκροτήματα ξέσπασαν ὁμως, ὅταν ὁ πρόεδρος τελείωσε τὸ λόγο του μὲ τὸ μεγάλο στὴν ἀπλότητά του συμπέρασμα:

— Λοιπόν, ὁ ἥλιος θ' ἀναλάβῃ τὴ φροντίδα νὰ λιώσῃ τοὺς πάγους καὶ τὰ παγόβουνα καὶ νὰ μᾶς εὐκολύνῃ νὰ πᾶμε στὸν Πόλο!

— Ὡστε, ρώτησε ὁ ταγματάρχης Ντόνελαν, ἀφοῦ ὁ ἄνθρωπος δὲν μπορεῖ νὰ πᾶῃ στὸν Πόλο, θὰ πᾶῃ ὁ Πόλος σ' αὐτόν;

— Ἀκριβῶς! ἀπάντησε ὁ πρόεδρος Βαρβικάν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΟΓΔΟΟ

Ὅπου γίνεται λόγος γιὰ τὴν ἀφομοίωση τῆς Γῆς μὲ τὸν πλανήτη Δία

Ἄφορμὴ στὴν πρόταση τοῦ Ἰ. Τ. Μάστον, γιὰ ν' ἀλλάξῃ ὁ ἄξονας τῆς Γῆς, πού σὲ τόσο κατάλληλη ὥρα τὴν ἀνέφερε ὁ ρήτορας, εἶχε δώσει ὁ τολμηρὸς ἐκεῖνος Γάλλος Μιχαὴλ Ἀρντάν, ἓνας ἀπὸ τοὺς ἥρωες τοῦ ταξιδιοῦ ἀπὸ τὴ Γῆ στὴ Σελήνη, σύντροφος τοῦ προέδρου Βαρβικάν καὶ τοῦ λοχαγοῦ Νίκολ. Στὸ συλλαλητήριον, πού ἔγινε γιὰ τὸν ἐρχομὸ του, εἶχε κάνει τὸν ἕμνο τοῦ πλανήτη μας, μὰ δὲν παρέλειψε νὰ τονίσῃ τὰ ξεχωριστὰ πλεονεκτήματα τοῦ Δία. Ἔτσι, σύμφωνα μὲ τὸ πρόβλημα, πού ἔλυσε ὁ ἔξοχος μαθηματικὸς τοῦ Τηλεβολικοῦ Συλλόγου, νέος ἄξονας θὰ ἔμπαινε στὴ θέση τοῦ παλιοῦ καὶ αὐτὸς ὁ νέος ἄξονας θὰ ἦτανε κάθετος στὴν τροχιά της. Μ' αὐτὸ τὸν τρόπο τὸ κλίμα τοῦ Βόρειου Πόλου θὰ γινότανε ἀκριβῶς τὸ ἴδιο μὲ τοῦ Τρόντιεμ στὴ Νορβηγία τὸ καλοκαίρι. Κάτω ἀπὸ τὴς ἀκτῖνες τοῦ ἡλίου, ὁ παλαιοκρυσταλλικὸς θώρακας τοῦ Πό-

λου θὰ ἔλιωνε μονάχος του καὶ ἡ κλιματολογικὴ διαίρεση τοῦ πλανήτη μας θὰ γινόταν ὁμοια μὲ τοῦ Δία.

Πραγματικὰ ἡ κλίση τοῦ ἄξονα τοῦ πλανήτη αὐτοῦ ἢ μὲ ἄλλα λόγια ἡ γωνία ποὺ σχηματίζει ὁ ἄξονας μὲ τὸ ἐπίπεδο τῆς ἐκλειπτικῆς του, εἶναι $88^{\circ} 16'$. Ἄν ἡ κλίση αὐτὴ εἶχε μιὰ μοῖρα καὶ 44 πρῶτα λεπτὰ παραπάνω, ὁ ἄξονας τοῦ Δία θὰ ἦταν μαθηματικὰ κάθετος στὸ ἐπίπεδο τῆς τροχιάς του γύρω ἀπὸ τὸν ἥλιο.

Εἶναι ὅμως ἀνάγκη νὰ καταλάβουμε καλά, πῶς ἡ ἀπόπειρα ποὺ θὰ ἔκανε ἡ νέα ἑταιρία, γιὰ ν' ἀλλάξῃ τοὺς σημερινοὺς νόμους, ποὺ κινοῦνε τὴ Γῆ, δὲν εἶχε σκοπὸ τῆς πραγματικῶς νὰ μετατοπίσῃ τὸ σημερινὸ ἄξονά της.

Τέτοιο ἀποτέλεσμα κανένα μέσο μηχανικὸ καὶ καμμιά δύναμη δὲν μπορούσε νὰ καταφέρῃ.

Ἡ Γῆ δὲν γυρίζει σὰν κότα στὴ σούβλα γύρω ἀπὸ πραγματικὸ ἄξονα, ποὺ νὰ μπορῇ κανεὶς νὰ τὸν πάρῃ στὰ χέρια καὶ νὰ τὸν βάλῃ ὅπου τοῦ ἀρέσει. Μὰ ἀπὸ τὴ στιγμή ποὺ τὸ ὑπομόχλιο τοῦ Ἀρχιμήδη καὶ ὁ μοχλὸς τοῦ Ἰ. Τ. Μάστον ἦτανε στὴ διάθεση αὐτῶν τῶν παραδόξων μηχανικῶν, ἡ δημιουργία ἐνὸς καινούργιου ἄξονα ἦτανε δυνατὴ καὶ μάλιστα ὄχι καὶ πολὺ δύσκολη.

Ὅπως δὴποτε, ἀφοῦ αὐτοὶ ἐπιμένανε νὰ κρατήσουνε τὴν ἐφεύρεσή τους κρυφῆ, ἴσομε ποὺ νὰ βγῆ νεώτερη διαταγή, ἀναγκαστικὰ ἔπρεπε νὰ περιοριστοῦνε καὶ οἱ ἄλλοι στὴ μελέτῃ τῶν ἀποτελεσμάτων της.

Καὶ αὐτὸ ἔκαμαν ἀπὸ τὴν ἀρχὴ οἱ ἐφημερίδες καὶ τὰ περιοδικὰ ὅλου τοῦ κόσμου, θυμίζοντας σ' αὐτοὺς ποὺ ξέγρανε καὶ διδάσκοντας σ' ἐκείνους ποὺ δὲν ἤξεραν, τὰ ἀποτελέσματα, ποὺ ἔχει ὁ σχεδὸν κάθετος ἄξονας τοῦ Δία.

Ὁ Δίας, ποὺ ἀποτελεῖ μαζὶ μὲ τὸν Ἑρμῆ, τὴν Ἀφροδίτη, τὴ Γῆ, τὸν Ἄρη, τὸν Κρόνο, τὸν Οὐρανὸ καὶ τὸν Ποσειδῶνα ἓνα μέρος ἀπὸ τὸ ἡλιακὸ σύστημα, κινεῖται διακόσια ἑκατομύρια λεῦγες μακριὰ ἀπὸ τὸν ἥλιο, ἔχοντας ὄγκο χίλιες τετρακόσιες φορὲς σχεδὸν μεγαλύτερο ἀπὸ τὸν ὄγκο τῆς Γῆς.

"Αν λοιπόν ύπαρχη ἐκεῖ ζωὴ, ἂν δηλαδὴ ὑπάρχουνε κάτοικοι στὸν πλανήτη Δία, ἔχουνε αὐτὰ τὰ βέβαια πλεονεκτήματα.

Πρῶτα πρῶτα τὸ μερόνυχτο ἐκεῖ εἶναι μόνο ἑννιά ὥρες καὶ πενήντα λεπτά. Οἱ μέρες εἶναι πάντα ἴδιες σὲ ὀποιοδήποτε πλάτος, δηλαδὴ ἡ μέρα βαστάει 4 ὥρες καὶ 77 λεπτά καὶ ἡ νύχτα τὸ ἴδιο, 4 ὥρες καὶ 77 λεπτά.

«Νὰ λαμπρὸ παράδειγμα γιὰ τακτικούς ἀνθρώπους. Θὰ καταχαροῦνε νὰ μποῦνε σὲ τέτοιους κανόνες!», εἶπαν αὐτοί, πὺ παραδέχονταν, ὅτι ὑπάρχουν ἀνθρώποι στὸ Δία.

Τὸ ἴδιο λοιπὸν θὰ γινότανε καὶ στὴ Γῆ, ἂν ὁ πρόεδρος Βαρβικὰν πραγματοποιοῦσε τὸ σχέδιό του. Μὲ μόνη τὴ διαφορὰ, ὅτι ἡ περιστροφή τῆς Γῆς γύρω στὸν ἄξονά της δὲν κρατοῦσε τὸν ἴδιο καιρὸ.

Εἰκοσιτέσσερις ὥρες πάντα θὰ χωρίζανε τὸ ἕνα μεσημέρι ἀπὸ τὸ ἄλλο. Οἱ νύχτες καὶ οἱ μέρες θὰ εἶχανε παντοῦ καὶ πάντα ἀπὸ δώδεκα ὥρες, θὰ ζούσαμε πάντα στὴν ἰσημερία πὺ ἔχουμε τώρα μόνο στίς 22 Μαρτίου καὶ στίς 22 Σεπτεμβρίου, ὅταν ὁ ἥλιος γράφη τὴν καμπύλη του στὸ ἐπίπεδο τοῦ Ἰσημερινοῦ.

Τὸ πὺ περιέργο ὅμως καὶ τὸ πὺ σπουδαῖο φαινόμενο, προσθέτανε μὲ τὸ δίκιο τους αὐτοί, πὺ τοὺς ἐνθουσίαζε ἡ ἀλλαγὴ, θὰ εἶναι πὺ θὰ λείψουνε οἱ ἐποχὲς τοῦ χρόνου!

Στ' ἀλήθεια, αὐτὲς οἱ ἐποχὲς, ἀνοιξή, καλοκαίρι, φθινόπωρο καὶ χειμῶνας, γίνονται ἀπὸ τὴν κλίση τοῦ ἄξονα στὸ ἐπίπεδο τῆς ἐκλειπτικῆς. Οἱ κάτοικοι τοῦ Δία δὲν ξέρονε ἐποχὲς καὶ οἱ κάτοικοι τῆς Γῆς θὰ τὶς λησμονήσουνε.

Καὶ ἀπὸ τὴ στιγμή πὺ ὁ νέος ἄξονας θὰ εἶναι κάθετος στὴν ἐκλειπτικὴ, θὰ πάψουνε πὰ νὰ ὑπάρχουνε παγωμένες καὶ ζεστὲς ζώνες καὶ ἡ Γῆ θὰ ἔχη μιὰ μονάχα ζώνη, τὴν εὐκρατή.

Καὶ νὰ γιὰ ποῖο λόγο:

Τί εἶναι ἡ ζεστὴ ζώνη; Εἶναι τὸ μέρος τῆς ἐπιφάνειας

τῆς Γῆς πού βρίσκεται ανάμεσα στο τροπικὸ τοῦ Καρκίνου καὶ στὸν τροπικὸ τοῦ Αἰγόκερου. Ὅλα τὰ σημεῖα στὴ ζώνη αὐτὴ ἔχουνε τὸ περιεργό, ὅτι βλέπουνε δυὸ φορὲς τὸ χρόνο τὸν ἥλιο στὸ ζενίθ, δηλαδὴ στὸ κατακόρυφο σημεῖο τοῦ οὐρανοῦ τους, ἐνῶ στὰ σημεῖα τῶν τροπικῶν τὸ φαινόμενο αὐτὸ παρουσιάζεται μιὰ μονάχα φορὰ τὸ χρόνο.

Τί εἶναι ἡ εὐκρατη ζώνη; Εἶναι τὸ μέρος τῆς Γῆς πού βρίσκεται ανάμεσα στοὺς τροπικοὺς καὶ στοὺς πολικοὺς κύκλους, δηλαδὴ ἀπὸ πλάτος $23^{\circ} 28'$ μέχρι $66^{\circ} 52'$ καὶ στὸ βόρειο καὶ στὸ νότιο ἡμισφαίριο. Σ' αὐτὲς τὶς χῶρες ὁ ἥλιος ἀνεβαίνει κάθε μέρα πάνω ἀπὸ τὸν ὀρίζοντα, μὰ ποτέ του δὲν φθάνει ὡς τὸ ζενίθ.

Καὶ ἡ παγωμένη ζώνη; Εἶναι οἱ χῶρες πού βρίσκονται γύρω στὸν Πόλο. Ἐκεῖ ὁ ἥλιος δὲν φαίνεται γιὰ πολὺν καιρὸ καὶ μάλιστα στὸν Πόλο χάνεται πιά ἔξω μῆνες.

Μιὰ καὶ τὸ ὕψος τοῦ ἥλιου κάτω ἀπ' τὸν ὀρίζοντα διαφέρει τόσο πολὺ ἀπὸ ζώνη σὲ ζώνη, εἶναι φυσικὸ νὰ ὑπάρχη καὶ μεγάλη διαφορὰ στὴ θερμοκρασία. Στὴ ζεστὴ ζώνη ἡ ζέστη εἶναι ἀνυπόφορη· στὴν εὐκρατη μέτρια μὰ εἶναι πάντα περισσότερη κοντὰ στοὺς τροπικοὺς καὶ λιγώτερη ὅσο ἀπομακρυνόμεστε, τραβώντας κατὰ τὸν Πόλο· στὴν παγωμένη ζώνη βασιλεύει τρομερὸ κρύο, ἀπὸ τοὺς πολικοὺς κύκλους ὡς τοὺς Πόλους.

Ἄν ὅμως ὁ ἄξονας ἔπαιρνε κάθετη διεύθυνση, τὰ πράγματα θ' ἀλλάζανε στὴν ἐπιφάνεια τῆς Γῆς. Ὁ ἥλιος θὰ ἔμενε πάντα στὸ ἐπίπεδο τοῦ Ἰσημερινοῦ, διαγράφοντας ὅλο τὸ χρόνο τὴν τακτικὴ του τροχιά καὶ θ' ἀνέβαινε πάντα ψηλὰ ὡς τὸ ζενίθ. Καὶ σὲ κάθε τόπο θὰ ἔφτανε κάθε μέρα τόσο ψηλά, ὥστε νὰ ἀπέχη ἀπὸ τὸ ζενίθ ὅσο εἶναι τὸ πλάτος τοῦ τόπου. Εἶναι γνωστὸ πὸς ὁ ἥλιος ἀνεβαίνει τόσο ψηλότερα, ὅσο ἕνας τόπος εἶναι πιὸ κοντὰ στὸν Ἰσημερινό. Ἔτσι στοὺς τόπους πού βρίσκονται στὴν εἰκοστὴ μοῖρα πλάτος ὁ ἥλιος θ' ἀνεβαίη κάθε μέρα ἐβδομήντα μοῖρες πάνω ἀπὸ τὸν ὀρίζοντα. Στους τόπους πού βρίσκονται στὴν τεσσαρακοστὴ ὄγδοη, θ' ἀνεβαίη σαράντα

δύο μοίρες. Καί σ' εκείνους πού βρίσκονται στήν ἐξηκοστή ἔβδομη μοίρα θ' ἀνεβαίνει ὡς τις εἰκοσιτρεῖς μοίρες. Καί στόν Πόλο ὁ ἥλιος θὰ βρίσκεται πάντα στόν ὀρίζοντα. Οἱ ἡμέρες θὰ ἔχουν ὅλες τήν ἴδια διάρκεια, γιατί ὁ ἥλιος θ' ἀνατέλλει καί θὰ βασιλεψῇ κάθε δώδεκα ὥρες.

«Πόσο ὠφέλιμο θὰ εἶν' αὐτό!», λέγανε οἱ φίλοι τοῦ προέδρου Βαρβικάν. «Καθένας, ἀνάλογα μέ τήν ἰδιοσυγκρασία του, θὰ μπορῇ νά διαλέγῃ τὸ σταθερὸ κλίμα, πού τοῦ κάνει καλὸ στοὺς ρευματισμούς του καί τήν καταρροή του, θὰ μπορῇ νά μένῃ ἥσυχος γιὰ πάντα στὸ ἴδιο μέρος, ἀφοῦ θὰ εἶναι ἄγνωστες πιά στὴ Γῆ μας οἱ ἀλλαγές τῆς θερμοκρασίας».

Με λίγα λόγια, ὁ πρόεδρος Βαρβικάν καί οἱ νεώτεροι Τιτάνες, πού τὸν τριγύριζαν, ἐπιχειροῦσαν ν' ἀλλάξουνε τήν κατάσταση, πού ὑπάρχει ἀπὸ τὸν καιρὸ, πού ἡ γήινη σφαῖρα με ἄξονα γυρτὸ ἄρχισε ν' ἀκολουθῇ τήν τροχιά της, συμπυκνώθηκε κι ἔγινε ἡ Γῆ, ὅπως τὴν ξέρουμε σήμερα.

Εἶναι ἀλήθεια, πὼς οἱ ἀστρονόμοι δὲν θὰ βλέπανε πιά πάνω στὸ στερέωμα μερικὸς ἀπ' τοὺς ἀστερισμούς καί τ' ἀστέρια, πού πρὶν βλέπανε ἀπὸ κάθε τόπο. Οἱ ποιητὲς δὲν θὰ μπορούσαν νά χρησιμοποιοῦνε στὰ ποιήματά τους τὶς μακριές μέρες τοῦ καλοκαιριοῦ καί τὶς ἀτέλειωτες νύχτες τοῦ χειμῶνα. Μὰ ἂν ἔπαινε κανεὶς τὸ πρᾶγμα ἀπὸ μιὰ γενικὴ ἀποψη, ἡ ὠφέλεια θὰ ἦτανε πολὺ μεγάλη.

«Ἀκόμη», ἔλεγαν οἱ ἐφημερίδες οἱ ἀφοσιωμένες στόν πρόεδρο Βαρβικάν, «ἀφοῦ θὰ τακτοποιηθῇ καί ἡ παραγωγή τῶν προϊόντων τῆς Γῆς, ὁ γεωπόνος θὰ μπορῇ νά διαλέγῃ τὴ θερμοκρασία, πού χρειάζεται γιὰ κάθε φυτὸ».

«Καλὰ ὄλ' αὐτά», ἀπαντοῦσαν οἱ ἐχθρικές ἐφημερίδες, «μὰ μήπως δὲν θὰ ἔχουμε πάντα βροχές, χαλάζια, τρικυμίες, καταιγίδες, σίφουνες καί ὅλα τὰ μετεωρολογικὰ φαινόμενα πού φέρνουν τόσες καταστροφές στὶς σοδεῖς καί στὶς περιουσίες τῶν καλλιεργητῶν;».

«Βέβαια καί θὰ ἔχουμε!», ἀπαντοῦσαν μ' ἓνα στόμα

οί φίλοι, «μὰ οἱ καταστροφές αὐτές θὰ εἶναι σπανιότερες, γιατί θὰ ὑπάρχη μιὰ τάξη στο κλίμα, πού θὰ ἐμποδίζη τίς ταραχές τῆς ἀτμόσφαιρας.

»Ναί! ἡ ἀνθρωπότητα θὰ ὠφεληθῆ πολὺ ἀπὸ αὐτὴ τὴ νέα κατάσταση, πού θὰ φέρη ἀληθινὴ μεταμόρφωση στὴ γῆμινη σφαῖρα! Καὶ ἡ ἐταιρία Βαρβικὰν καὶ Σία θὰ προσφέρη πολὺ μεγάλη ἐκδούλευση στὴν τωρινὴ καὶ στίς ἐρχόμενες γενιές καταργώντας τὴν ἀδιάκοπη ἀνισότητα τῆς μέρας καὶ τῆς νύχτας καὶ τὴν τόσο ἐνοχλητικὴ ἀλλαγὴ τῶν ἐποχῶν τοῦ χρόνου! Μὲ τὴ μεταβολὴ αὐτὴ, ὅπως ἔλεγε ὁ Μιχαὴλ Ἀρντάν, ἡ γῆμινη σφαῖρα, πού ἀλλοῦ ψήνεται ἀπὸ τὴ ζέστη καὶ ἀλλοῦ παγώνει, θὰ πάψῃ πιά νὰ εἶναι ὁ πλανήτης τοῦ συναχιοῦ καὶ τῆς πνευμονίας. Καὶ ἂν κανεὶς κρουολογήσῃ θὰ φταίη μόνο αὐτός, γιατί θὰ εἶναι εὐκολο στὸν καθένα νὰ διαλέγῃ γιὰ νὰ κατοικήσῃ τὸν τόπο, πού ταιριάζει καλύτερα στοὺς βρόγχους του!».

Ὁ «Ἡλιος» τῆς Νέας Ὑόρκης, στὸ φύλλο τοῦ τῆς 27 Δεκεμβρίου, δημοσίευσε ἓνα καλογραμμένο ἄρθρο, πού ὁ ἐπιλογός του ἦταν αὐτός:

«Τιμὴ στὸν πρόεδρο Βαρβικὰν καὶ στοὺς συντρόφους του! Οἱ τολμηροὶ αὐτοὶ ἄνθρωποι δὲν θὰ προσαρτήσουνε μονάχα μιὰ νέα ἐπαρχία, ἃς ποῦμε, στὴν ἀμερικάνικη ἤπειρο, ἀπλώνοντας ἔτσι τὸ τόσο μεγάλο κράτος τῆς ὀμοσπονδίας: θὰ κάνουνε τὴ Γῆ ὑγιεινότερη καὶ γονιμότερη, γιατί θὰ σπέρνεται ἀμέσως ὕστερα ἀπὸ τὸ μάζεμα τῶν καρπῶν, καὶ ὁ σπόρος θὰ βγάξῃ γρήγορα βλαστὸ, ἀφοῦ δὲν θὰ γίνεταί χασομέρι ἐξ αἰτίας τοῦ χειμῶνα· ἡ Γῆ θὰ πλουτίσῃ σὲ κάρβουνο μὲ τὴν ἐκμετάλλευση τῶν νέων στρωμάτων τοῦ Πόλου, πού θὰ μᾶς ἐξασφαλίσουν ὑλικὸ φωτιᾶς γιὰ χρόνια καὶ χρόνια· οἱ κλιματολογικοὶ ὄροι τῆς σφαίρας μας θὰ καλυτερέψουν. Ὁ Βαρβικὰν καὶ οἱ σύντροφοί του θὰ ἀλλάξουνε τὸ ἔργο τοῦ Δημιουργοῦ σὲ τρόπο, πού νὰ ὠφελήσουνε πολὺ τοὺς ἀδελφούς τους!

»Τιμὴ στοὺς ἀνθρώπους αὐτούς, πού θὰ πάρουνε τὴν πρώτη θέση ἀνάμεσα στοὺς εὐεργέτες τῆς ἀνθρωπότητας!».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΝΑΤΟ

“Οπου παρουσιάζεται ένας «από μηχανής Θεός»
γαλλικής καταγωγής

Αυτὲς λοιπὸν θὰ ἦταν οἱ ὠφέλειες ἀπὸ τὴν ἀλλαγὴ, ποὺ θὰ ἔφερεν ὁ πρόεδρος Βαρβικάν στὸν ἄξονα τῆς Γῆς. Εἶναι γνωστό, πὼς ἡ ἀλλαγὴ αὐτὴ θὰ ἐπηρέαζε πολὺ λίγο τὸ στριφογύρισμα τῆς Γῆς γύρω ἀπὸ τὸν ἥλιο. Ἡ Γῆ θὰ ἐξακολουθοῦσε νὰ γράφῃ σωστὰ τὴν τροχιά της μέσα στὸ ἄπειρο, χωρὶς ὁ ἡλιακὸς χρόνος νὰ πάθῃ καμμιά σημαντικὴ ἀλλαγὴ.

Καταπληκτικὴ αἰσθησις ἔκανε στὴν ὑφήλιο, ὅταν μαθεύτηκε, τί θὰ ἐπακολουθοῦσε τῇ μετατόπιση τοῦ ἄξονα τῆς Γῆς. Στὴν ἀρχὴ αὐτὸ τὸ σπουδαῖο μηχανικὸ ἔργο ἀκούστηκε μὲ μεγάλη εὐχαρίστηση.

Ἦταν ὅλοι βέβαιοι πὼς σὲ λίγο θὰ εἶχαν ἓνα κλίμα σταθερό.

Καὶ ἡ πιὸ ἥσυχη φαντασία ἄναβε στὴν ἰδέα, πὼς ὁ δὸλος ὁ κόσμος θὰ μπορούσε νὰ ἔχῃ αἰώνιο καλοκαίρι σὰν ἐκεῖνο ποὺ περιγράφουνε οἱ ἀρχαῖοι ποιητές, πὼς εἶχανε στὰ νησιά τῶν Μακάρων· ὄχι μόνον αὐτό, μὰ θὰ μπορούσε ὁ καθένας νὰ διαλέγῃ τὸ καλοκαίρι του δροσερό, ὅσο τοῦ ἄρεσε! Ὅμως, ποιά θὰ ἦταν ἡ θέσις, ποὺ θὰ δίνανε στὸν ἄξονα τῆς Γῆς, αὐτὸ τὸ βαστούσανε μυστικόν· οὔτε ὁ πρόεδρος Βαρβικάν, οὔτε ὁ λοχαγὸς Νίκολ, οὔτε ὁ Ἰ. Τ. Μάστον φαίνονταν νὰ ἔχουν σκοπὸ γιὰ νὰ τὸ φανερώσουν στὸ κοινόν. Θὰ τὸ φανέρωναν ἄραγε πρὶν ἀπὸ τὴν ἐπιχείρησις ἢ μετὰ; Αὐτὸ καὶ μόνον ἀρκοῦσε, γιὰ νὰ βάλῃ σὲ ἀνησυχίες τὴν κοινὴ γνώμη.

Ἐπειτα ἦτανε καὶ μιὰ ἀπορία, ποὺ ἦρθε στὸ μυαλὸ ὄλων καὶ τὴ σχολίασαν ἀμέσως οἱ ἐφημερίδες: μὲ τί μη-

χανικό μέσο θά κατορθωνόταν αυτή ή αλλαγή, πού ήταν όλοφάνερο, πώς θ' άπαιτούσε τεράστια δύναμη;

Ή «Άγορά», ένα σοβαρό περιοδικό της Νέας Τόρκης, παρατήρησε για τὸ ζήτημα αυτό, πολύ σωστά, έτοῦτα:

«Άν ή Γῆ δέν γύριζε γύρω άπό άξονα, ένα σχετικά μικρό σπρώξιμο θ' άρκοῦσε για να της δώση περιστροφική κίνηση γύρω άπό άξονα, πού θά τὸν όρίζαμε όπως θέλαμε· μα τώρα τη Γῆ μπορούμε να την παρομοιάσουμε μ' ένα τεράστιο γυροσκοπιο ή σβούρα, πού γυρίζει με τρομερή ταχύτητα· γνωστός φυσικός νόμος όρίζει ότι ένα τέτοιο πράγμα έχει την τάση να γυρίζη άδιάκοπα γύρω στον ίδιο άξονα. Αυτό τὸ άποδείξανε θετικά τὰ περίφημα πειράματα του Λεόν Φουκώ. Λοιπόν θά είναι δύσκολο πολύ, άν όχι άδύνατο, να πετύχη ή άνθρωπος μιὰ τέτοια παρέκκλιση».

Ή παρατήρηση ήτανε πολύ σωστή, μα δέν περιορισθήκανε σ' αυτή. Άφου άρχίσανε να συζητοῦνε τη δύναμη, πού θά κατάφερνε αυτό τὸ πράγμα, πιάσανε τὸ άλλο ζήτημα: οι μηχανικοί της «Έκμεταλλευτικής» θά φέρνανε την αλλαγή αυτή σιγά σιγά ή άπότομα; Και σ' αυτή τη δεύτερη περίπτωση μήπως θά έπακολουθούσανε τρομερές καταστροφές άπάνω στην έπιφάνεια της Γῆς, την ώρα πού θά γινόταν αλλαγή στη διεύθυνση του άξονά της άπό την εταιρία Βαρβικάν και Σία;

Πρέπει να όμολογήσουμε, πώς στο ζήτημα αυτό ήτανε πολλά σημεία άνησυχητικά, πού βάσανε σ' έγνοιες όχι μόνο τους σοφούς, μα και τους άμαθεις των δυο Κόσμων. Μια σύγκρουση, όσο και να'ναι, ό,τι και να πῆς δέν είναι κάτι μικρό κι ούτε εύχάριστο να δοκιμάση κανεις τὸ χτύπο της ή τὸν αντίχτυπό της.

Και πραγματικά αυτοί πού τη σχεδιάσανε φαινόταν, πώς ούτε καν είχανε λογαριάσει την άναστάτωση, πού τὸ έργο τους μπορούσε να φέρη στο φτωχό μας πλανήτη. Κοιτάζανε μόνο τις ωφέλειες. Φυσικά οι Εύρωπαίοι πληρεξούσιοι έπωφελήθηκαν άπ' αυτό τὸν κίνδυνο· θυμωμένοι ακόμα πού την είχαν πάθει στον πλειστηριασμό κι

ἔχοντας ἀπόφαση νὰ ἐκμεταλλευθοῦν αὐτὸν τὸν κίνδυνον, ἐργάσθησαν μὲ μεγάλη ἐπιτηδειότητα νὰ τρομοκρατήσουν τὴν κοινὴ γνώμη καὶ νὰ τὴν ἐρεθίσουν, ὥστε νὰ τὰ βάλῃ μὲ τὸν πρόεδρο τοῦ Τηλεβολικοῦ Συλλόγου.

Εἶπαμε παραπάνω, πὼς ἡ Γαλλία δὲν εἶχε διατυπώσει καμμιά ἀξίωση γιὰ τὶς Πολικὲς Χῶρες καὶ οὔτε εἶχε πάρει μέρος στὸν πλειστηριασμό. Μὰ ἂν καὶ ἡ Γαλλία ἐπίσημα δὲν ἀνακατεύθηκε στὸ ζήτημα τοῦτο, ἕνας Γάλλος, ὅπως εἶπαμε, ἀποφάσισε νὰ πάῃ στὴ Μπάλτιμορ νὰ παρακολουθήσῃ γιὰ προσωπικὴ του εὐχαρίστηση τὰ καθέκαστα τοῦ τεράστιου ἐκείνου σχεδίου.

Αὐτὸς ὁ Γάλλος ἦταν μεταλλουργός. Δὲν ἦταν πᾶν ἀπὸ τριανταπέντε χρονῶν. Εἶχε πάρει τὸν πρῶτο βαθμὸ στὴν ἐξέταση τῆς Πολυτεχνικῆς Σχολῆς, τὸ ἴδιο καὶ στὸ ἀπολυτήριό του. Τὸν θεωροῦσαν ὅλοι μαθηματικὸ πρῶτης σειρᾶς, πιθανότατα πολὺ ἀνώτερο καὶ ἀπὸ τὸν 'Ι. Τ. Μάστον.

Ὁ Μάστον, ποῦ ἦταν ἀπλὸς λογιστικὸς μονάχα ἂν συγκρινότανε μὲ τὸ Γάλλο, θὰ ἦταν ὅ,τι ὁ Λεβεριέ ἀπέναντι στὸ Λαπλὰς ἢ στὸ Νεύτονα.

Ὁ μηχανικὸς αὐτὸς — κι αὐτὸ δὲν τὸν ζημίωνε καθόλου — εἶχε πολὺ ἐξυπνάδα, περιεργες προτιμήσεις καὶ τρόπους ἐντελῶς δικούς του. Ἦταν ὁ συνηθισμένος τύπος τῶν μαθητῶν, ποῦ βγαίνουν ἀπὸ τὴ Σχολὴ τῶν Γεφυροποιῶν, ἀντίθετα μὲ τὴ Μεταλλουργικὴ Σχολή, ποῦ βγάζει πολὺ λίγους τέτοιους. Ἐλεγε τὶς ιδέες του μὲ πολὺ ἀστεῖο καὶ δικό του τρόπο. Μιλώντας μὲ φίλους του, ἀκόμη καὶ γιὰ ἐπιστημανικὰ ζητήματα, εἶχε τὴν ἐλευθεροστομία παριζιάνου «μοσχομάγκα». Τοῦ ἄρεσαν οἱ μεταφορικὲς καὶ ἐκφραστικὲς λέξεις τῆς «ἀργκό», ποῦ ἄλλωστε δὲν ἄργησαν νὰ γίνουνε καὶ τῆς μόδας, τόσο ποῦ νὰ γράφονται κίβλας. Συχνά, γιὰ νὰ τοὺς δίνει πὺ γοῦστο, τὶς ἔντυνε καὶ μὲ τὸν ἐπίσημο τόνο τῆς κλασσικῆς γλώσσας. Ὅποιος τὸν ἄκουγε νὰ μιλάῃ μ' ὅλη τὴ συνηθισμένη του ἀφέλεια, θὰ ἔλεγε πὼς πολὺ βαρὺς τοῦ ἦταν ὁ ζυγὸς τῶν ἀκαδημαϊκῶν

τύπων πού ήταν αναγκασμένος νὰ τοὺς μεταχειρίζεται, ὅταν ἔγραφε· μὰ τὸ ἔκανε μὲ μεγάλη στενοχώρια καὶ δυσκολία. Ὅμως, πολὺ ἐργατικός, μποροῦσε νὰ κάθεται δέκα ὥρες συνέχεια μπρὸς στὸ γραφεῖο του· ἔγραφε τρέχοντας σελίδες ὀλάκερες ὅλο ἀλγεβρικούς τύπους μὲ τὴν ἴδια εὐκολία, πού ἄλλοι γράφουν ἀπλῆς ἐπιστολές. Τὸ μεγάλο του ξεκούρασμα ὕστερα ἀπὸ ὥρες καὶ ὥρες μαθηματικὴ ἐργασία, ἦτανε τὸ «οὐίστ», παιχνίδι πού τὸ ἔπαιζε μέτρια μ' ὅλο πού εἶχε ὑπολογίσει ὅλους τοὺς δυνατοὺς συνδυασμοὺς του.

Ὁ περίεργος αὐτὸς ἄνθρωπος ὀνομαζόταν Ἀλκείδης Δισπερής. Ὅπως ὅλοι οἱ συνάδελφοί του εἶχε τὴ μανία νὰ περικόβη τὸ κάθε τί. Καὶ καταντοῦσε νὰ ὑπογράφη ἀντὶ γιὰ τ' ὄνομά του μὲ τοῦτο τὸ συμβολικὸ 2περ ἢ καὶ μονάχα 2π. Συζητοῦσε μὲ πολλὴ θέρημη, τόση πού τοῦ εἶχανε βγάλει πολλὰ σχετικὰ παρατσούκλια. Δὲν ἦτανε μονάχα μεγάλος ἄνθρωπος· ἦτανε καὶ ψηλός· οἱ φίλοι του λέγανε, πὼς τὸ μπόι του ἦταν ἴσο μὲ τὸ πεντάκις ἑκατομμυριοστὸ ἀπὸ τὸ ἓνα τέταρτο τοῦ Ἰσημερινοῦ, δηλαδή κάπου δυὸ μέτρα· καὶ δὲν λαθεύανε. Τὸ μικρὸ του κεφάλι ἦτανε δυσανάλογο μὲ τοὺς πλατιοὺς ὤμους του καὶ τὸ μεγάλο στῆθος του, μὰ τὸ κρατοῦσε πολὺ ἐκφραστικά. Τὰ γαλανὰ του μάτια ρίχνανε ζωηρὲς ματιὲς πίσω ἀπὸ τὰ γυαλιὰ πού φοροῦσε καὶ γενικὰ εἶχε ἓνα πρόσωπο πολὺ χαρακτηριστικό. Ἦτανε μαζί γελαστὸ καὶ σοβαρό, μ' ὅλη τὴν πρόωρη φαλάκρα, πού τοῦ εἶχε φέρεи ἢ κατάχρηση τῶν ἀλγεβρικών σημείων ἀπὸ τὸν καιρὸ πού σπούδαζε ἀκόμη. Ἦτανε γεννημένος μὲ τὴν πιὸ καλὴ καρδιὰ — ἢ πιὸ καλὴ καρδιὰ πού εἶδε ποτὲ ἢ Σχολὴ του — καὶ δὲν εἶχε οὔτε τὴν παραμικρὴ μανία γιὰ ἐπίδειξη. Διόλου ἀπότομος, Καταδεκτικός μὲ ὅλους. Μ' ὅλη τὴ φυσικὴ ἀνεξαρτησία τοῦ χαρακτήρα του, κράτησε ὅλες τὶς προσταγὰς τοῦ κώδικα X, δηλαδή τοῦ ἄγραφου νόμου, πού κανονίζει τὶς σχέσεις τῶν μαθητῶν τῆς Πολυτεχνικῆς Σχολῆς μεταξὺ τους. Ὅλοι οἱ συμμαθητὲς του τὸν ἀγαποῦσανε καὶ τὸν ἐκτιμοῦσανε γιὰ

τὸ ἐντελῶς ἀνώτερο πνεῦμα του, τοὺς καλοὺς του τρόπους, τὴν καλαισθησία του καὶ τὴν τάξη του. Ἀκόμη καὶ ἡ ντουλάπα μὲ τὰ ρούχα του ἔδειχνε τὸ ἐξαιρετικὰ μεθοδικὸ μυαλό του.

Τί σημαίνει ἂν τὸ κεφάλι τοῦ Ἀλκείδη Λισπερῆ φαίνονταν κάπως μικρὸ στὴν κορυφῇ τοῦ δυνατοῦ καὶ ψηλοῦ κορμοῦ του; Τὸ κεφάλι αὐτὸ ἦτανε χωρὶς ἀμφιβολία γεμάτο μυαλό, ἀκόμη καὶ ὡς τὰ μελίγγια. Πρὶν ἀπ' ὅλα ἦτανε μαθηματικός· μὰ δὲν καταγινότανε μὲ τὰ μαθηματικά, παρὰ μόνο ὅσο ἦτανε νὰ τὰ ἐφαρμόσῃ στὶς πρακτικὰς ἐπιστήμεις. Κι αὐτὲς ἀκόμη τὶς ἀγαποῦσε μόνο ἂν χρησιμεύανε στὴ βιομηχανία. Ἦταν αὐτὸ ἐλάττωμά του καὶ τὸ ἀναγνώριζε, μὰ δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι ἕνας ἀνθρώπος τέλειος. Γενικά, ἡ εἰδικότητά του ἦτανε οἱ ἐφαρμογὰς τῆς ἐπιστήμης, πὺν μ' ὅλη τὴν προόδὸ τῆς θὰ δίνουσε πάντα πολλοὺς κόπους σ' ὅσους καταγίνονται μὲ τὶς ἐφαρμογὰς τῶν θετικῶν ἐπιστημῶν.

Ὁ Ἀλκείδης Λισπερῆς ἦταν ἀνύπαντρος ἢ ὅπως ὁ ἴδιος ὁμολογοῦσε πρόθυμα ἦταν «ἴσος πρὸς ἕνα», ἂν καὶ εἶχε μεγάλη ὄρεξι νὰ γίνῃ διπλός. Εἶναι ἀλήθεια πὺς οἱ φίλοι του εἶχανε δοκιμάσει νὰ τὸν παντρέψουνε μὲ μιὰ μικρούλα ἐπαρχιώτισσα ἀπὸ τὴν Προβηγκία πολὺ χαριτωμένη, γελαστὴ καὶ ἔξυτην. Μὰ δυστυχῶς, τὸ κορίτσι εἶχε ἕναν πατέρα, πὺν μόλις τοῦ ρίξανε τοὺς πρώτους πόντους ἀπάντησε στὴν παρῆα:

— Ὅχι! φίλοι μου. Ὁ Ἀλκείδης σας εἶναι πολὺ σοφὸς καὶ γι' αὐτὸ δὲν κάνει γιὰ τὴν κόρη μου. Τὸ καημένο τὸ κορίτσι δὲν θὰ καταλαβαίνει γρὺν ἀπὸ τὶς κουβέντες, πὺν θὰ τῆς λέη. . .

Ὁ ἀπλοϊκὸς ἐπαρχιώτης δὲν μποροῦσε νὰ πεισθῇ, πὺς κάθε ἀληθινὸς σοφὸς εἶναι ἀπλὸς καὶ ταπεινός.

Ὅμως ὁ μηχανικὸς μας ἀγανάκτησε πολὺ μ' αὐτὴ τὴν ἱστορία καὶ ἀποφάσισε ἀνάμεσα στὴν Προβηγκία καὶ στὸν ἑαυτὸ του νὰ βάλῃ τὸν ὠκεανό. Ζήτησε λοιπὸν ἄδεια γιὰ ἕνα χρόνον καὶ κρῖνοντας, πὺς καλύτερη χρησιμοποίησὶ τῆς

ήτανε νά σπουδάση τὴν ὑπόθεση τῆς Ἐκμεταλλευτικῆς Ἐταιρίας τοῦ Βόρειου Πόλου, πῆγε στὴ Μπάλτιμορ. Αὐτὸς ἦτανε ὁ λόγος, πού τὸν εἶχε φέρει ἐκεῖνο τὸν καιρὸ στὶς Ἡνωμένες Πολιτεῖες.

Ἄν ἄλλαξε ἄξονα κι ἀφομοιωνότανε ἡ Γῆ μὲ τὸ Δία, λίγο τὸν ἔνοιαζε. Ἐκεῖνο πού κεντούσε τρομερὰ τὴν περιέργειά του ἦτανε μὲ τί τρόπο θὰ πετόχαινε ἡ ἐπιχείρηση.

Καὶ ἔλεγε μὲ τὸν τρόπο του, πού ἦτανε τόσο παραστατικὸς:

«Εἶναι φανερό, πὼς ὁ πρόεδρος Βαρβικὰν ἐτοιμάζεται νὰ φέρῃ μιὰ γερὴ κατραπακιά στὴ σφαῖρα μας! . . . Μὰ πῶς; . . . Καὶ ἀπὸ ποῦ; . . . Ἐδῶ εἶναι τὸ ζήτημα! . . . Διάολε! καταλαβαίνω πολὺ καλά, πὼς θὰ τὴν πάρῃ «φίνα», ὅπως λένε στὸ μιλιάρδο! Ἄν τὴν ἔπαιρνε «γεμάτα» θὰ μᾶς ἔστελνε τὴ Γῆ νὰ χορεύῃ ἔξω ἀπὸ τὴν τροχιά της. Καὶ τότε! . . . Ἄντιό τὰ σημερινὰ χρόνια πού θ' ἀλλάξουν καὶ θὰ παραλλάξουν! Ὁχι, αὐτοὶ οἱ καλοὶ ἄνθρωποι σκέφτονται μονάχα νὰ βάλουν ἓνα καινούργιο ἄξονα στὴ θέση τοῦ παλιοῦ, γι' αὐτὸ δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία. Ἄλλὰ δὲν βλέπω καθόλου, οὔτε ποῦ θὰ σταθοῦνε οὔτε τί εἶδους κλωνισμό θὰ μᾶς φέρουν ἀπὸ τὰ ἔξω! Ἄ! ἂν δὲν ὑπῆρχε τὸ καθημερινὸ στριφογύρισμα τῆς Γῆς, θὰ μπορούσε κανεὶς μὲ τὸ μικρὸ του δαχτυλάκι νὰ φέρῃ τὸ ἀποτέλεσμα. Μὰ τὸ καθημερινὸ στριφογύρισμα ὑπάρχει! . . . Ἐδῶ εἶναι τὰ κουμπιὰ τῆς Ἀλέξαινας!».

Ἄδικα ὁ σοφὸς μας ζητοῦσε νὰ βρῆ τὸ «λάκκο τῆς φάβας». Δὲν μπορούσε νὰ μαντέψῃ τίποτα, οὔτε ἀκόμη τὸν τρόπο πού εἶχανε σκεφτῆ ὁ Βαρβικὰν κι ὁ Μάστον. Αὐτὸ τοῦ στοιχίζε πολὺ, γιατί ἂν ἤξερε τὸν τρόπο, θὰ ἔβαζε στὴ στιγμή τοὺς μηχανικοὺς τύπους.

Μ' αὐτὴ τὴν ἔγνοια στὸ μυαλὸ ὁ Ἀλκείδης Δισπερῆς, μηχανικὸς πού ἀνῆκε στὸ σῶμα τῶν Γάλλων μεταλλουργῶν, καταμετροῦσε στὶς 29 Δεκεμβρίου μὲ τὰ μακριὰ του σκέλια, σὰν μὲ πελώριο διαβήτη, τοὺς δρόμους τῆς Μπάλτιμορ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ

Ὅπου παρουσιάζονται σιγά σιγά
 διάφορες ἀνησυχίες

Εἶχε περάσει ἓνας μῆνας ἀπὸ τὴ μέρα ποῦ ἡ Γενικὴ Συνέλευση συγκροτήθηκε στὶς αἴθουσες τοῦ Τηλεβολικοῦ Συλλόγου. Σ' αὐτὸ τὸ μεταξὺ ἡ κοινὴ γνώμη εἶχε ἀλλάξει σημαντικά. Εἶχαν ὅλοι ξεχάσει τὰ καλὰ τῆς ἀλλαγῆς τοῦ περιστροφικοῦ ἄξονα καὶ ἄρχιζαν νὰ βλέπουνε μονάχα τὰ στραβά τῆς. Δὲν ἦτανε δυνατὸ νὰ μὴν προκληθῆ καταστροφή, γιατί ὅπως ἦτανε ὀλοφάνερο, ἡ μεταβολὴ θὰ γινότανε μ' ἓνα δυνατὸ κλονισμό. Μὰ πόσο μεγάλη καταστροφή θὰ ἦταν αὐτή, κανεὶς δὲν μπορούσε νὰ ὑπολογίση ἀπὸ πρῖν. Ἐπειτα τὸ νὰ καλυτερέψῃ τὸ κλίμα δὲν ἦτανε καὶ τόσο πιά σπουδαῖο· μπορούσε καὶ νὰ λείψῃ. Πραγματικὰ μόνο οἱ Ἑσκιμῶι, οἱ Ἰάπωνες, οἱ Σαμογέτες καὶ οἱ Τσοῦχτσι θὰ εἶχαν ὠφέλεια καὶ δὲν θὰ ζημιώνονταν καθόλου.

Ἐπρεπε ν' ἀκούσῃ κανεὶς τοὺς Εὐρωπαϊοὺς πληρεξούσιους νὰ κατηγορᾶνε τὸ ἔργο τοῦ Βαρδικάν καὶ νὰ τὸ βγάζουνε πὼς εἶναι γιὰ τὸ καλᾶθι τῶν ἀγρήστον. Εἶχανε ὑποβάλει στὶς κυβερνήσεις τους ἐκθέσεις, τὴ μιὰν ἀπάνω στὴν ἄλλη, εἶχανε φάει τὰ τηλεγραφικὰ σύρματα διαβιβάζοντας χωρὶς διακοπὴ τηλεγραφήματα, εἶχανε ζητήσει καὶ λάθει ἓνα σωρὸ ὁδηγίες! . . . Ξέρουμε τίς ὁδηγίες αὐτοῦ τοῦ εἶδους. Γραμμένες πάντα στὸ περίφημο διπλωματικὸ ὕφος, εἶχανε μέσα πολλὰς ἀπ' αὐτὲς τίς ἀστεῖες ἐπιφυλάξεις: «Δεῖξτε θάρρος, ἀλλὰ μὴν ἐκθέσετε τὴν Κυβέρνησίν σας. — Ἐνεργῆστε δραστήρια, ἀλλὰ μὴ στραπατσάρετε τὴν κατάστασιν!».

Ὅλον αὐτὸ τὸν καιρὸ ὁ ταγματάρχης Ντόνελαν καὶ οἱ συνάδελφοί του δὲν ἔπαυαν νὰ διαμαρτύρωνται ἀπὸ μέρους τῆς χώρας τους, ποῦ κινδύνευε:

— Είναι φανερό, ἔλεγε ὁ συνταγματάρχης Καρκόφ, πὼς οἱ Ἀμερικάνοι μηχανικοὶ θὰ ἔχουνε πάρει τὰ μέτρα τους, γιὰ νὰ γλιτώσουνε τὴ χώρα τους ἀπὸ τὶς συνέπειες τοῦ κλωνισμοῦ.

— Μὰ πῶς μποροῦν νὰ τὸ πετύχουν; ἀπαντοῦσε ὁ Χάραλντ ὅταν τραντάξῃς τὴν ἐλιά μαζεύοντας τὸν καρπὸ. δὲν σειοῦνται ὅλα τὰ κλωνιά;

— Κι ὅταν σοῦ ἔρχεται μιὰ γροθιά κατάστηθα, δὲν ταραίζεται ὄλο σου τὸ σῶμα; παρατήρησε ὁ Ἰακῶβ Γιάνσεν.

— Νά, λοιπόν, τί σήμαινε ἐκεῖνος ὁ περίφημος ὄρος στὸ ἔγγραφο τους! φώναξε ὁ Ντὴν Τούντριγκ. Νὰ γιατί ἐπρόβλεπε γεωμετρικὲς ἢ μετεωρολογικὲς μεταβολὲς στὴν ἐπιφάνεια τῆς Γῆς!

— Ναί! ἀλήθεια, εἶπε ὁ Ἔρικ Βάλντενακ, εἶναι καὶ φόβος μὴν τύχη καὶ ἡ ἀλλαγὴ αὐτὴ ρίξῃ τὶς θάλασσες ἔξω ἀπὸ τὴ φυσικὴ τους θέση!

— Κι ἂν ἡ ἐπιφάνεια τῶν ὠκεανῶν χαμηλώσῃ σὲ μερικὰ σημεῖα, παρατήρησε ὁ Ἰακῶβ Γιάνσεν, δὲν θὰ συμβῆ νὰ βρεθοῦν οἱ κάτοικοι πολλῶν τόπων τόσο ψηλά, πού νὰ τοὺς εἶναι ἀδύνατη κάθε ἐπικοινωνία μὲ τὸν κόσμο;

— Καὶ μάλιστα μπορεῖ νὰ βρεθοῦνε τόσο ψηλά, πρόσθεσε ὁ Γιὰν Χάραλντ, πού ὁ ἀέρας νὰ εἶναι πολὺ ἀραιὸς καὶ νὰ μὴν ἀρκῆ γιὰ τὴν ἀναπνοή!

— Φαντασθῆτε τὸ Λονδίνο νὰ βρεθῆ στὸ ὕψος τοῦ Λευκοῦ Ὄρους! φώναξε ὁ ταγματάρχης Ντόνελαν.

Καὶ ὁ εὐπατρίδης αὐτὸς μὲ τὰ πόδια τεντωμένα, τὸ κεφάλι κατὰ πίσω κοίταξε πρὸς τὸ ζενίθ, σὰν νὰ εἶχε πάει κιόλας τὸ Λονδίνο στὰ σύννεφα.

Ὅλα αὐτὰ ἀποτελοῦσανε πραγματικὰ ἓναν κίνδυνο γιὰ ὄλο τὸν κόσμο, κίνδυνο πολὺ μεγάλο. Οἱ εἰδικοί προαισθάνονταν τώρα πιά τὶς συνέπειες, πού θὰ εἶχε ἡ ἀλλαγὴ τοῦ ἄξονα. Καὶ στ' ἀλήθεια δὲν ἦτανε ἀστεία· θὰ γινότανε μετατόπιση εἰκοσιτρεῖς μοῖρες καὶ εἴκοσι πρῶτα λεπτά! Ἡ μετατόπιση αὐτὴ ἀναγκαστικὰ θὰ ἔφερνε μιὰ σπουδαία

ἀλλαγὴ στὸ μοῖρασμα τῶν νερῶν ἀπάνω στὴ Γῆ ἕξ αἰτία· τοῦ σχηματισμοῦ τῆς, ποὺ εἶναι συμπιεσμένη στοὺς πόλους. Κινδύνευε λοιπὸν καὶ ἡ Γῆ νὰ πάθῃ, ὅ,τι λέγανε πὼς ἐγίνε τελευταῖα στὸν Ἄρη. Ἐπὶ τὶς παρατηρήσεις ποὺ εἶχανε γίνε με μεγάλα τηλεσκόπια, φαινότανε, πὼς ὀλάκερες στεριᾶς στὸν Ἄρη εἶχανε βουλιάξει καὶ ἀνάμεσα σ' αὐτὲς καὶ ἡ Λιθὴ τοῦ Σκιαπορέλλι. Στὴ θέση τους ἀντὶ γιὰ τὸ κοκκινωπὸ χρῶμα, ποὺ ἔλαμπε πρὶν, τώρα ὑπάρχει ἓνα σκοῦρο θαλασσὶ. Ἀκόμη φαίνεται, πὼς ἡ λίμνη Μοῖρες ἐξαφανίστηκε καὶ ἑξακόσιες χιλιάδες τετραγωνικὰ χιλιόμετρα πάθανε σοβαρὰς μεταβολὰς στὰ βορεινὰ μέρη τοῦ Ἄρη, ἐνῶ οἱ ὠκεανοί, ποὺ βρισκόντανε στὰ νότια, ἀφήσανε τοὺς χώρους ποὺ σκεπάζανε πρὶν! Ἐπρόκειτο γιὰ τὸν Ἄρη καὶ πάλι πολλοὶ φιλόανθρωποι ἀπὸ λύπησι γιὰ ὅσους εἶχανε πάθει ἀπὸ τὶς πλημμύρες τοῦ μακροῦ ἐκείνου ἀστρου, εἶχανε προτείνει νὰ κάμουν ἐράνουσι γιὰ νὰ τοὺς βοηθήσουν. Τί θὰ γινόταν, ἅμα θὰ ἦταν ἀνάγκη νὰ βοηθήσουνε τὰ θίματα, ποὺ θὰ ἔκαναν οἱ πλημμύρες τῆς Γῆς;

Λιαμαρτυρίαι ὑψώθηκαν ἀπὸ παντοῦ καὶ ἡ Κυβέρνησι πιεζόταν ἀπὸ παντοῦ νὰ ἐνεργήσῃ. Γιατὶ βέβαια ἦταν προτιμότερο νὰ προλάβουνε με κάθε τρόπο τὴν ἀπόπειρα, παρὰ νὰ κινδυνέψῃ ἡ Γῆ ἀπὸ τὶς καταστροφές, ποὺ τὴν περιέμεναν. Ὁ Δημιουργὸς εἶχε κανονίσει γιὰ ὅλα γιὰ τὸ καλύτερο. Ἦτανε περιττὸ νὰ βάλῃ ὁ ἄνθρωπος τὸ χέρι του γιὰ ν' ἀλλάξῃ ὅ,τι αὐτὸς εἶχε ὀρίσει.

Καὶ ὅμως, ἂν καὶ εἶναι ἀπίστευτο, ὑπῆρχανε πολλοὶ ἀλαφρομίναλοι, ποὺ μιλοῦσαν ἀστεῖα γιὰ ζήτημα τόσο σοβαρό!

«Τί σοῦ εἶναι αὐτοὶ οἱ Γιάγκηδες!» λέγανε. «Νὰ θέλουνε καλὰ καὶ σώνει νὰ σουβλίσουνε τὴ Γῆ με νέον ἄξονα. Ἄν τουλάχιστο ὁ παλιὸς εἶχε τριφτεῖ ἀπὸ τὴν περιστροφή χιλιάδων χρόνων, ἴσως θὰ ἦτανε φρόνιμο νὰ τὸν ἀλλάξουν, ὅπως γίνεται σὶς ρόδεις. Μὰ ἐτοῦτος εἶν' ἀ-

κόμη σὲ πολὺ καλὴ κατάσταση. σῶος καὶ ἀκέραιος, ὅπως καὶ στὶς πρώτες μέρες τῆς δημιουργίας!».

Μποροῦσε νὰ δοθῆ ἀπάντηση σὲ τέτοιες κουβέντες;

Καὶ μέσα σ' ὅλες αὐτὲς τὶς συζητήσεις καὶ τοὺς καυγάδες, ὁ μηχανικὸς Ἀλκείδης Δισπερὴς ζητοῦσε νὰ μαντέψῃ τὸ εἶδος καὶ τὴ διεύθυνση τοῦ κλωνισμοῦ, ποὺ εἶχε ἐφεύρει ὁ Μάστον καὶ τὸ μέρος τῆς σφαίρας, ὅπου θὰ τὸν προκαλοῦσε. Ἄμα μάθαινε αὐτό, θὰ μπορούσε εὐκολὰ νὰ ὀρίσῃ ποιὰ μέρη τῆς Γῆς κινδύνευαν.

Εἶπαμε παραπάνω, πὼς ὁ Νέος Κόσμος δὲν μπορούσε νὰ συμμερίζεται τοὺς φόβους τοῦ Παλιοῦ. Τουλάχιστο τὸ μέρος ἐκεῖνο τῆς Βόρειας Ἀμερικῆς, ποὺ ἀποτελεῖ τὴν Ἀμερικάνικη Συμπολιτεία. Καὶ ἀλήθεια, ὁ πρόεδρος Βαρδικάν, ὁ λοχαγὸς Νίκολ καὶ ὁ σοφὸς Ἴ. Τ. Μάστον, ὅλοι τοὺς ἦταν Ἀμερικάνοι καὶ ἄνθρωποι, ποὺ ἀληθινὰ ἀγαποῦσαν τὴν πατρίδα τους. Ἦτανε δυνατὸ ποτὲ οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ νὰ μὴν εἶχανε σκεφτῆ νὰ προφυλάξουνε τὶς Ἠνωμένες Πολιτεῖες ἀπὸ τοὺς κινδύνους αὐτῆς τῆς περιπέτειας; Ἦτανε βέβαιο, πὼς μὲ τὴν ἀλλαγὴ τοῦ ἄξονα χῶρες θὰ βούλιαζαν καὶ νέες θὰ ξεφτυρώνανε στὴν Εὐρώπη καὶ στὴν Ἀσία, στὴν Ἀφρική καὶ στὴν Ὠκεανία. Ἦ εἶναι κανεὶς Γιάγκης ἢ δὲν εἶναι. Μὰ αὐτοὶ οἱ τρεῖς ἦτανε καὶ στὸ μεγαλύτερο μάλιστα βαθμῷ. Γιάγκηδες μονοκόμματοι, ὅπως εἶχε πῆ ὁ Βαρδικάν, ὅταν φανέρωσε τὸ σχέδιό του γιὰ τὸ ταξίδι στὴ Σελήνη.

Ἦτανε φανερό, λοιπόν, ὅτι τὸ μέρος τοῦ Νέου Κόσμου ποὺ βρίσκεται ἀνάμεσα στὶς Πολιτικὲς Χῶρες καὶ τὸν κόλπο τὸ Μεξικανικό, δὲν εἶχε νὰ πάθῃ τίποτα ἀπὸ τὴ σύγκρουση. Πιθανὸ μάλιστα ἢ Ἀμερικὴ νὰ πρόσθετε καινούργια μεγάλη ἔκταση στὸ ἔδαφός της. Γιατὶ ποῖος ξέρει, ἂν ἀπὸ τὸ παραμέρισμα τῶν δυὸ ὠκεανῶν, ποὺ τὴ βρέχουνε γύρω σήμερα, δὲν θὰ ἔβρισκε τόσες καινούργιες ἐπαρχίες γιὰ τὸ κράτος της.

«Ναί, ναί! μά. . . σ' αὐτὸ τὸν κόσμο γιὰ τίποτα δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ εἶναι βέβαιος», λέγανε οἱ πρὸ ἐπιφυλα-

κτικοί, εκείνοι πού μόνο την επικίνδυνη ὄψη βλέπουνε σ' ὅλα τὰ ζητήματα. «Καί ἄν ὁ 'Ι. Τ. Μάστον ἀπατήθηκε στους λογαριασμούς του; Ἄν ὁ πρόεδρος Βαρβικᾶν ἔκαμε κάποιον λάθος στην ἐφαρμογή; Κάτι τέτοιο μπορεῖ νὰ τύχη καί στον πιδ ἐπιδέξιο πυροβολητή! Οἱ σφαῖρες του δὲν πετυχαίνουνε πάντα τὸ σημάδι».

Καταλαβαίνει κανεῖς, ὅτι αὐτὲς τὶς ἀνησυχίες τὶς καλλιεργούσανε μὲ ἐπιμέλεια οἱ πληρεξούσιοι τῶν Δυνάμεων τῆς Εὐρώπης καί μ' αὐτὸ τὸ πνεῦμα δημοσίευσαν ἄρθρα βίαια, ὁ γραμματικὸς τοῦ ταγματάρχη Ντόνελαν στὴ «Σημαία», ὁ Γιᾶν Χάραλντ στὴν «Ἄφτιεν μπλάντετ», σουηδικὴ ἔφημερίδα, καί ὁ συνταγματάρχης Καρκὼφ στὴ «Νόβωγια Βρέμια», πού εἶχε τὴ μεγαλύτερη κυκλοφορία στὴ Ρωσία. Μὰ καί στὴν ἴδια τὴν Ἀμερικὴ οἱ γνώμες χωριστήκανε. Οἱ ρεπουμπλικάνοι ἔμειναν πιστοὶ στὸ Βαρβικᾶν, οἱ δημοκρατικοὶ ὅμως σὰν συντηρητικοὶ πού ἦταν πῆγαν ἐναντίον του. Ἐνα μέρος ἀπὸ τὸν Ἀμερικάνικο τύπο καί μάλιστα ἡ «Ἐφημερίδα τῆς Βοστώνης», τὸ «Βῆμα» τῆς Νέας Ὑόρκης κλπ. ἐνωθῆκανε μαζί μὲ τὸν τύπο τῆς Εὐρώπης.

Στὶς Ἠνωμένους Πολιτείες, ἀπὸ τότε πού ἰδρύθηκε ὁ σύλλογος τοῦ Ἐταιρικοῦ Τύπου καί τοῦ Ἐνωμένου Τύπου, ἡ ἔφημερίδα ἔγινε τεράστιο ὄργανο γιὰ τὶς παγκόσμιες πληροφορίες, ἀφοῦ οἱ δαπάνες γιὰ τὶς ἐγχώριες εἰδήσεις καί τὶς ἐξωτερικὲς ξεπερνᾶνε πολὺ τὰ εἴκοσι ἑκατομμύρια δολλάρια τὸ χρόνο.

Τοῦ κάκου τὰ ἄλλα φύλλα, πού ἡ κυκλοφορία τους ἦτανε ἐπίσης μεγάλη, ἀναλάβανε τὴν υπεράσπιση τῆς Ἐκμεταλλευτικῆς Ἐταιρίας. Τοῦ κάκου ἡ μίστρες Εὐαγγελία Σκόρμπιτ πλήρωνε δέκα δολλάρια τὸ στίχο κύρια ἄρθρα, χρονικά, ἐπιφυλλίδες, ἔξυπνα πειράγματα, πού ἀποδείχνανε πόσο ἀνύπαρκοι καί γελοῖοι ἦτανε αὐτοὶ οἱ κίνδυνοι!

Τοῦ κάκου ἡ φανατικὴ χήρα ζήταγε νὰ κάμη τὸν καθένα νὰ πιστέψη πὼς τίποτα δὲν ἦτανε τόσο ἀδικαιολόγητο, ὅσο ἡ ὑπόψια πὼς μπορεῖ νὰ πέση ἔξω ὁ 'Ι. Τ. Μάστον στους ὑπολογισμούς του! Ἡ Ἀμερικὴ σιγὰ σιγὰ πῆγε μὲ

τὸ μέρος τῆς Εὐρώπης καὶ ἔκαμε δικούς της τοὺς φόβους καὶ τὶς ἰδέες της. Ὁ πρόεδρος Βαρθικάν καὶ ὁ γραμματέας τοῦ Τηλεβολικοῦ Συλλόγου, ἀκόμα καὶ τὰ μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου δὲν καταδέχονταν ν' ἀπαντήσουν. Ἀδιαφοροῦσαν γι' αὐτὰ πὺν ἄκουγαν καὶ οὔτε συνήθειες ἄλλαξαν, οὔτε κὰν τοὺς ἔβλεπες νὰ καταγίνωνται μὲ τὶς κοπιαστικὰς ἐτοιμασίαις, τὶς ἀπαραίτητες γιὰ τέτοια ἐπιγείρηση. Τοὺς πείραζε τουλάχιστο ἡ ἀλλαγὴ τῆς γνώμης τοῦ κόσμου, ἡ ἀποδοκιμασία ὁλωνῶν γιὰ ἓνα σχέδιο, πὺν στὴν ἀρχὴ τὸ δεχτήκανε μὲ τόσο ἐνθουσιασμό; Οὔτε αὐτὸ φαίνεται πιθανόν.

Σέ λίγον καιρό, μ' ὅλη τὴν ἀφοσίωση τῆς μίστρας Σκόρμπιτ, πὺν οὔτε στιγμή δὲν ἔπαψε νὰ ἑοδεύη μὲ τὰ δύο της χέρια γιὰ τὴν υπεράσπιση τῶν φίλων της, ὁ πρόεδρος Βαρθικάν, ὁ λοχαγὸς Νίκολ καὶ ὁ Ἰ. Τ. Μάστον κηρύχτηκαν ἐπικίνδυνοι στὴν ἀσφάλεια τῶν δυὸ Κόσμων. Ἡ κυβέρνηση τῆς Ὁμοσπονδίας προσκλήθηκε ἐπίσημα ἀπὸ τὶς Εὐρωπαϊκὰς Δυνάμεις νὰ ἐξετάσῃ τὴν ὑπόθεση αὐτὴ καὶ νὰ ἀνακρίνη τοὺς ἀρχηγούς της, πὺν χρωστοῦσαν νὰ μιλῆσουνε γιὰ τοὺς σκοπούς τους καθαρά.

Νὰ φανερώσουνε δηλαδὴ μὲ ποῖο τρόπο μελετοῦσανε νὰ ἀλλάξουνε τὸν ἄξονα, πὺν θὰ ἔφερνε τόσες μεταβολὰς καὶ τόσους κινδύνους στὴ γενικὴ ἀσφάλεια. Νὰ ὀρίσουνε τὶς χῶρες πὺν ἀτειλοῦνται, μὲ λίγα λόγια νὰ κάνουνε γνωστὸ στὸν κόσμον, πὺν ἀνησυχοῦσε, αὐτὸ πὺν ἡ φρόνηση ἀπαιτοῦσε νὰ γίνῃ γνωστὸ.

Ἡ Κυβέρνηση τῆς Οὐάσιγκτον δὲν περίμενε νὰ τὴν παρακαλέσουνε γι' αὐτό. Ἡ ἐξέγερση πὺν εἶχε φανερωθῆ, στὶς βόρειες, τὶς νότιες καὶ τὶς κεντρικὰς πολιτεῖες τῆς Δημοκρατίας, ἀπομάκρυνε κάθε δισταγμό. Λοιπὸν ἔγινε διάταγμα ἐπίτηδες στὶς 17 Φεβρουαρίου, πὺν ὄριζε μιὰ ἐπιτροπὴ ἀπὸ πενήντα εἰδικούς νὰ ἐξετάσουνε τὸ ζήτημα. Ἦταν ἐκεῖ μέσα μηχανικοί, μηχανολόγοι, μαθηματικοί, ὑδρογράφοι καὶ γεωγράφοι. Πρόεδρος ὀρίστηκε ὁ διάσημος Τζὼν Πρέστις καὶ τοῦ δόθηκε δικαίωμα νὰ ἐξετάσῃ ὅ,τι

ήτανε σχετικὸ μὲ τὴν ἐπιχείρησι καὶ νὰ τὴν ἀπαγορεύσι ἀκόμη, στὴν ἀνάγκη.

Πρῶτα πρῶτα, καλέσανε νὰ παρουσιασθῆ στὴν ἐπιτροπὴ ὁ πρόεδρος Βαρβικὰν.

Μὰ ὁ πρόεδρος Βαρβικὰν δὲν παρουσιάσθηκε.

Ἔστειλαν ἀστυνομικοὺς στὸ σπίτι του, ὁδὸς Κλήβε-
λαντ ἀριθ. 95, στὴ Μπάλτιμορ.

Ὁ πρόεδρος Βαρβικὰν δὲν ἦτανε πιά στὸ σπίτι του.

Ποῦ ἦταν;

Κανεὶς δὲν ἤξερε.

Πότε ἔφυγε;

Στις 11 Ἰανουαρίου, δηλαδὴ πέντε βδομάδες προω-
τερα, μαζί μὲ τὸ λοχαγὸ Νίκολ. Εἶχε ἀφήσει γειὰ στὴν
πρωτεύουσα τῆς Μέριλαντ καὶ σ' ὀλόκληρη τὴν ἐπαρχία
τῆς ἀκόμη.

Καὶ ποῦ πήγανε οἱ δυὸ αὐτοὶ ἄνθρωποι;

Κανεὶς δὲν μποροῦσε νὰ ἀπαντήσῃ.

Πιθανότατο ἦταν πὼς οἱ δυὸ ἐταῖροι τοῦ Τηλεβολι-
κοῦ Συλλόγου εἶχανε ξεκινήσει γιὰ τὴ μυστικὴ ἐκείνη χώ-
ρα ὅπου θ' ἄρχιζαν οἱ ἐτοιμασίαι.

Μὰ ποιά ἦταν ἄραγε ἐκείνη ἡ χώρα;

Ἡ ἀπελπισία ποὺ τοὺς ἔπιασε ὅλους, μόλις μάθανε,
πὼς ἔφυγε ὁ Βαρβικὰν καὶ ὁ Νίκολ, ἦταν ἀπερίγραπτη.
Ὁ θυμὸς ποὺ ἔπιασε τὸ κοινό, μεγάλωσε, φούσκωσε ὀρ-
μητικὰ σὰν θάλασσα, ποὺ ξαναγυρίζει στὶς μεγάλες παλίρ-
ροιες τῆς ἰσημερίας, φοβερίζοντας νὰ πνίξῃ καὶ τοὺς διευ-
θυντὲς καὶ τὴν ἐταιρεία ὀλάκερη.

Ἐνας μόνον ἄνθρωπος ἤξερε, ποῦ εἶχε πάει ὁ πρόεδρος
Βαρβικὰν καὶ ὁ συνάδελφός του.

Καὶ ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ἦταν ὁ Μάστον.

Ὁ Μάστον ἔλαβε κλήσι ἀπὸ τὸν πρόεδρο Τζῶν
Πρέστις νὰ παρουσιασθῆ μπροστὰ στὴν ἐξεταστικὴ ἐπι-
τροπὴ.

Μὰ ὁ Μάστον δὲν φάνηκε.

Μὴν εἶχε φύγει κι αὐτὸς ἀπὸ τὴ Μπάλτιμορ; Μὴν

είχε πάει κι αυτός να συναντήσει τους συντρόφους του, για να τους βοηθήσει σ' εκείνο το έργο, που ο κόσμος το έτορμε περιμένοντας τα καταστροφικά του αποτελέσματα;

“Όχι! ο Μάστον κατοικοῦσε πάντα στη Βαλιστική Έπαυλη. Δούλευε ακατάπαυστα, για άλλους ύπολογισμούς τώρα πιά. Τους άφηνε μόνο τις βραδιές, που πήγαινε στις πολυτελείς αίθουσες του μεγάρου της μίστρης Εύαγγελίας Σκόρμπιτ.

Ο πρόεδρος της έξεταστικής επιτροπής πρόσταξε να τον φέρουνε με το ζόρι.

Ο κλητήρας πήγε στο σπίτι του Μάστον, χτύπησε την πόρτα και μπήκε στον προθάλαμο. Ο μαῦρος υπηρέτης του, ο Φωτιάς, τον δέχτηκε άρχετá άσχημα και άκόμη άσχημότερα πιο ύστερα ο άφεντικός.

“Όμως ο Μάστον θεώρησε πως ήτανε χρέος του να ύποταχθί στην πρόσκληση. “Άμα παρουσιάσθηκε στην επιτροπή, δέν παράλειψε να τους πη πως τον παρασκοτίζανε και του κόβανε τους ύπολογισμούς του στη μέση.

Η πρώτη έρώτηση, που του κάμανε, ήταν:

«Ξέρει ο κ. γραμματέας του Τηλεβολικού Συλλόγου, που βρίσκονται τώρα ο πρόεδρος Βαρβικάν κι ο λοχαγός Νίκολ;».

«Τό ξέρω, απάντησε εύθύς ο Μάστον, μα δέν νομίζω ότι έχω το δικαίωμα να το πω».

Δεύτερη έρώτηση:

«Αυτοί οί δυό σας συνάδελφοι είχαν άρχισει τις προκαταρκτικές έργασίες για να μετατοπίσουνε τον άξονα της Γης;».

«Κι αυτό, απάντησε ξεραά ο Μάστον, είναι ένα μέρος από το μυστικό, που είμαι ύποχρεωμένος να κρατήσω μυστικό. ώστε άρنيέμαι να σάς απαντήσω».

«Θά μπορούσε τουλάχιστον ο κ. Μάστον ν' άνακοινώσει την έργασία του στην έξεταστική επιτροπή, για να κρίνη αυτή αν μπορούσε να επιτρέψη να πραγματοποιηθί το σχέδιο της εταιρίας;».

«Όχι, βέβαια! δὲν θὰ τὸ ἀνακοινώσω! . . . Θὰ προτιμοῦσα νὰ τὴν ἀφανίσω ἀπὸ τὸ πρόσωπο τῆς Γῆς! . . . Εἶναι δικαίωμά μου, σὰν πολίτης ἐλευθέρου τῆς ἐλευθέρης Ἀμερικῆς, νὰ μὴν ἀνακοινώσω σὲ κανένα τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐργασίας μου!».

— Ἴσως αὐτὸ νὰ εἶναι δικαίωμά σας, κύριε Μάστον, εἶπε ὁ πρόεδρος Πρέστις μὲ φωνὴ ἐπίσημη, σὰν νὰ μιλοῦσε ἀπὸ μέρος ὄλου τοῦ κόσμου· ὅμως εἶναι καὶ χρέος σας νὰ μιλήσετε, βλέποντας τὴν ταραχὴ πὺρ προκαλέσει ἡ ἀγγελία σας. Πρέπει νὰ ἡσυχάσετε τοὺς κατοίκους τῆς Γῆς, πὺρ τοὺς ἔχει πιάσει φόβος καὶ τρόμος.

Ἄλλὰ ὁ Μάστον δὲν νόμισε, πὺρ εἶχε αὐτὸ τὸ χρέος. Ἐκεῖνο, πὺρ εἶχε νὰ κάμῃ πρακτικά, ἦτανε νὰ μὴ μιλήσῃ. Καὶ δὲν μίλησε.

Μ' ὄλες τῆς παρακινήσεις καὶ τὰ παρακάλια τους, μ' ὄλες τους τῆς φοβέρες, τὰ μέλη τῆς ἐξεταστικῆς ἐπιτροπῆς δὲν κατάφεραν νὰ πάρουνε λέξι ἀπὸ τὰ χεῖλια τοῦ σιδερόχαρου ἐκείνου ἀνθρώπου. Ἦτανε ἀπίστευτο, κάτω ἀπὸ ἐκεῖνο τὸ λαστιχένιο καύκαλο νὰ κρύβεται τόση ἐπιμονή!

Ἔτσι, ὁ Μάστον ἔφυγε ὅπως ἦρθε. Εἶναι περιττὸ νὰ προσθέσουμε τί θερμὰ συγχαρητήρια δέχθηκε ἀπὸ τῆς μίστρες Εὐαγγελία Σκόρμπιτ γιὰ τὸ θάρρος πὺρ ἔδειξε.

Ὅταν μαθεύτηκε τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἀνακρίσεων, ἡ ἀγανάκτηση τοῦ κοινοῦ πολλαπλασιάσθηκε τόσο πολὺ, πὺρ ἦτανε πιά κίνδυνος γιὰ τὴν προσωπικὴ ἀσφάλεια τοῦ ἀπόστρατου πυροβολητῆ. Ἡ πίεση τῆς κοινῆς γνώμης δὲν ἄργησε νὰ φέρῃ τ' ἀποτελέσματά της. Μαζὶ εἶχανε ἐνεργήσει καὶ οἱ Εὐρωπαῖοι πληρεξούσιοι. Ἦρθε μέρα, πὺρ ὁ ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν Τζῶν Σ. Ράιτ ἀναγκάστηκε νὰ ζητήσῃ ἀπὸ τοὺς συναδέλφους του τὴν ἄδεια νὰ ἐνεργήσῃ μὲ βίαια μέσα.

Τὸ βράδι στῆς 13 τοῦ Μαρτίου, ὁ Μάστον βρισκότανε στὸ γραφεῖο του βουτημένος στὰ νούμερά του· τὸ κουνδοῖνι τοῦ τηλεφώνου ξαφνικὰ χτύπησε σὰν δαιμονισμέ-

νο, ἐνῶ ἡ τηλεφωνικὴ πλάκα ἔτρεμε τόσο, πὺ δῆδειχνε καὶ αὐτὴ τὴν ἀνησυχία ἐκείνου πὺ τηλεφωνοῦσε.

— Ποιὸς εἶν' ἐκεῖ; ρώτησε ὁ Μάστον.

— Ἦ μίστρες Σκόρμπιτ.

— Καὶ τί θέλει ἡ μίστρες Σκόρμπιτ;

— Νὰ λάβετε τὰ μέτρα σας! . . . Μαθαίνω ὅτι ἀπόψε . . .

Ἡ φράση αὐτὴ δὲν εἶχε μπῆ ἀκόμη στὸ αὐτὸ τοῦ Μάστον, ὅταν ἡ πόρτα τῆς βίλλας γκρεμίστηκε κάτω, ὅλο συντρίμματα, σπρωγμένη δυνατὰ ἀπ' ἔξω.

Στὴ σκάλα, πὺ ἀνέβαινε στὸ γραφεῖο του, γίνοντανε φασαρία μεγάλη. Ἀκουγόταν μιὰ φωνή, πὺ μάλλωνε, ἐνῶ ἄλλες προσπαθοῦσανε νὰ τὴν ἡσυχάσουν. Σὲ λίγο ἀκούστηκε ἓνα σῶμα νὰ πέφτη.

Ἦταν τὸ σῶμα τοῦ νέγρου Φωτιᾶ, πὺ κατρακυλοῦσε τὴ σκάλα, ἀφοῦ μάταια εἶχε πολεμήσει νὰ ὑπερασπίση τὸ ἄσυλο τοῦ ἀφέντη του.

Ἀμέσως ἡ πόρτα τοῦ γραφείου ἔπεσε κάτω κομμάτια καὶ παρουσιάσθηκε ἓνας ἀστυνόμος σέρνοντας πίσω του ὀ-λάκερο ἀπόσπασμα ἀστυφύλακες.

Ὁ ἀστυνόμος εἶχε διαταγὴ νὰ ψάξη τὸ σπιτί, νὰ κάμη κατάσχεση σ' ὅλα τὰ ἔγγραφα τοῦ Μάστον καὶ νὰ βάλῃ σὲ προσωπικὴ κράτηση αὐτὸν τὸν ἴδιο.

Ὁ γραμματέας τοῦ Τηλεβολικοῦ Συλλόγου, πὺ δὲν ἤθελε καὶ πολὺ γιὰ ν' ἀνάψῃ, ἄρπαξε ἓνα περιστροφὸ καὶ γιὰ μιὰ στιγμή τὸ ἀπόσπασμα παρὰ λίγο νὰ δεχότανε καὶ τὶς ἔξι σφαιρες. Μὰ οἱ ἀστυφύλακες ἦτανε πολλοὶ καὶ ἀστροπαιῖα τὸν ἀφρόλισαν. Ὅστερα μάζεψαν βιαστικὰ ὅλα τὰ ἔγγραφα, πὺ ἦταν ἀπάνω στὸ γραφεῖο, γεμάτα τύπους καὶ ἀριθμούς.

Ὅμως, ὁ Μάστον, ξαφνικά, μ' ἓνα ἀπότομο κίνημα, τοὺς ξέφυγε καὶ κατάφερε ν' ἀρπάξῃ ἓνα σημειωματάριο, πὺ πιθανότατα εἶχε τὰ γενικὰ ἐξαγόμενα ἀπὸ διάφορους ὑπολογισμούς του.

Οἱ ἀστυφύλακες ὀρμησαν νὰ τοῦ τὸ πάρουν ἀπὸ τὰ χέρια μὲ κάθε τρόπο.

Μὰ στὴ στιγμή ὁ Μάστον εἶχε καταφέρει νὰ τὸ ἀνοίξει, νὰ σκίσει τὸ τελευταῖο φύλλο καὶ νὰ τὸ καταπιῇ σὰν χαπάκι.

— Καὶ τώρα, κοιιάστε νὰ τὸ πάρετε! τοὺς φώναξε, ἴδιος ὁ Λεωνίδας στὶς Θερμοπύλες.

Σὲ μιὰν ὥρα, ὁ Μάστον ἔμπαινε στὴ φυλακὴ τῆς Μπάλτιμορ.

Αὐτὸ τὸ ξεμπερδεμα δὲν ἦταν καὶ τόσο ἄσχημο γι' αὐτόν, γιατί τὸ πλῆθος μποροῦσε καὶ νὰ τὸν κακομεταχεισθῆ — τόσο εἶχε ἀγριέψει — καὶ ἡ ἀστυνομία δὲν θὰ μποροῦσε νὰ προλάβῃ τίποτε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΝΔΕΚΑΤΟ

Τί ἦταν μέσα στὸ σημειωματάριο τοῦ

Ἰ. Τ. Μάστον καὶ τί δὲν ἦταν

Τὸ σημειωματάριο, ποῦ εἶχε κατάχει ἡ ἀστυνομία τῆς Μπάλτιμορ, εἶχε τριάντα σελίδες ἀπάνω κάτω, γεμάτες τύπους, ἐξισώσεις καὶ ἀριθμούς, ποὺ παρασταίνανε τὰ γενικὰ ἐξαγόμενα ἀπὸ τοὺς σοφοὺς ὑπολογισμοὺς τοῦ Μάστον. Ἐκεῖ μέσα ἦτανε μαζεμένη ἐργασία ἀνώτερης μηχανικῆς, ποῦ μόνο μαθηματικοὶ μποροῦσαν νὰ ἐκτιμήσουνε.

Μὰ τί μποροῦσε νὰ καταλάβῃ τὸ πλῆθος ἀπ' ὅλη αὐτὴ τὴν ἐργασία; Κρίθηκε λοιπὸν ἀναγκαῖο νὰ γίνουνε γνωστά τὰ πορίσματα τῶν ὑπολογισμῶν αὐτῶν, ποῦ ἦταν ἡ αἰτία ν' ἀνησυχῆ ὁ κόσμος ὀλάκερος ἀπὸ τόσες βδομάδες.

Καὶ αὐτὸ ἴσα ἴσα ἔκαμαν τὰ μέλη τῆς ἐξεταστικῆς ἐπιτροπῆς. Μόλις μελέτησαν τοὺς τύπους τοῦ περίφημου μαθηματικοῦ, τοὺς δώσανε στὶς ἐφημερίδες καὶ τοὺς δημοσίευσαν ὅλες τους χωρὶς ἐξαίρεση.

Καὶ πρῶτα πρῶτα, δὲν μποροῦσε νὰ γίνῃ συζήτηση ἐπάνω στὸ ἔργο τοῦ μαθηματικοῦ. Λένε πὼς ἡ μισή δου-

λεία για τὴ λύση κάθε προβλήματος εἶναι ἡ καλὴ του διατύπωση· ἡ διατύπωση λοιπὸν τοῦ προβλήματος τοῦ Μάστον ἦταν ἀφογή. Ἡ ἀκριβεία στοὺς ὑπολογισμοὺς ἦταν τέτοια, ὅπου ἡ ἐξεταστικὴ ἐπιτροπὴ οὔτε κὰν ἐσκέφθηκε νὰ τοὺς ἀμφισβητήσῃ. Μὲ τὴν ἴδια πίστη δέχθηκε καὶ τὰ πορίσματά τους. Ὡστε λοιπὸν, ἂν ἡ ἐπιχείρηση τραβοῦσε ὡς τὸ τέλος, ὁ ἄξονας τῆς Γῆς, δὲν μπορούσε, θὰ μετατοπιζότανε καὶ οἱ καταστροφὲς πὺν περιέμεναν, θὰ ἐρχόντανε τρομερές. Νὰ ἡ κοινοποίηση στὶς ἐφημερίδες καὶ τὰ περιοδικὰ τῶν δυὸ κόσμων, πὺν ἔγινε ἀπὸ τὴν ἐξεταστικὴ ἐπιτροπὴ τῆς Μπάλλιμορ:

«Σκοπὸς τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐκμεταλλευτικῆς Ἐταιρίας τοῦ Βορείου Πόλου εἶναι ν' ἀντικαταστήσῃ τὸν τωρινὸ ἄξονα τῆς Γῆς μὲ νέο. Ὁ σκοπὸς αὐτὸς θὰ πραγματοποιηθῇ μὲ τὸ κλώτσημα ἐνὸς κανονιοῦ, πὺν θὰ τοποθετηθῇ σὲ ὀρισμένο σημεῖο τῆς Γῆς. Ἄν ὁ σωλῆνας τοῦ κανονιοῦ αὐτοῦ στερεωθῇ καλὰ στὸ ἔδαφος, δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία, ὅτι θὰ μεταδώσῃ τὸ τράνταγμα του σὲ ὅλο τὸν ὄγκο τοῦ πλανήτη μας.

»Τὸ κανόνι, πὺν οἱ μηχανικοὶ τῆς ἐταιρίας παραδεχθῆκανε γιὰ τὸν σκοπὸ αὐτό, εἶναι τεράστιο, ἀλλὰ τὸ ἀποτελέσμα του θὰ ἦτανε τιποτένιο, ἂν εἶχε διεύθυνση κάθετη στὸ ἔδαφος. Γιὰ νὰ πετύχουνε τὸ ἀνώτατο ὄριο πὺν χρειάζεται στὸ σκοπὸ τους, πρέπει νὰ ἔχῃ διεύθυνση ὀριζόντια κατὰ τὸ βορρῖα ἢ τὴ νοτιά.

»Τὸ τελευταῖο αὐτό, φαίνεται, προτίμησε ἡ ἐταιρία Βαρβικὰν καὶ Σία. Ἔτσι ὁ κλονισμὸς τῆς Γῆς θὰ γίνῃ στὸ βόρειο μέρος καὶ θὰ μοιάζῃ μὲ τὸ τράνταγμα μιᾶς μπάλας τοῦ μπιλλιάρδου, μόλις τὴ χτυπήσῃ κανεὶς στὴν ἀκρία. (Ἔσα ἴσα ὅ,τι εἶχε μαντέψει ὁ ἐξυπνότατος Ἀλκείδης Λισπερῆς).

»Μὲ τὸ ρίξιμο τῆς κανονιάς τὸ κέντρο τῆς Γῆς θὰ μετατοπισθῇ παρὰλληλα στὴ διεύθυνση τοῦ κλονισμοῦ τῆς. Αὐτὸ μπορεῖ ν' ἀλλάξῃ τὸ ἐπίπεδο τῆς τροχιάς τῆς καὶ φυσικὰ τὴ διάρκειά του χρόνου, μὰ σὲ τόσο μικρὸ βαθμὸ,

ὥστε δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ δώσουμε σημασία. Μαζὶ μ' αὐτὸ ἡ Γῆ θὰ ἔπαιρνε περιστροφικὴ κίνηση γύρω ἀπὸ ἄξονα, ποὺ θὰ βρισκότανε στὸ ἐπίπεδο τοῦ Ἴσημερινοῦ, καὶ σ' αὐτὸ τὸ νέο ἄξονα θὰ ἐκτελοῦσε γιὰ πάντα τὴν περιστροφή της, ἂν δὲν ἔπῃρχε πρὶν ἀπὸ τὸν κλωνισμό ἡ ἡμερήσια κίνηση τῆς Γῆς.

» Ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ κίνηση αὐτὴ ὑπάρχει στὴ γραμμὴ τῶν δύο Πόλων, θὰ ἐνωθῆ μὲ τὴν πρόσθετη περιστροφή, ποὺ θὰ προέλθῃ ἀπὸ τὸ κλώτσημα τοῦ κανονιοῦ καὶ ἔτσι θὰ σχηματισθῆ ἄξονας νέος, ποὺ ὁ πόλος του θὰ βρῖσκεται ἀπὸ τὸν παλιὸ σὲ ἀπόσταση Χ. Ἀκόμα ἂν τὸ κανόνι ρίξῃ τὴ στιγμή ποὺ τὸ σημεῖο τῆς ἀνοιξιάτικης τομῆς τῆς ἐκλειπτικῆς ἀπάνω στὸν Ἴσημερινὸ βρῖσκεται στὸ ναδίρ τοῦ σημείου ποὺ βρῖσκεται τὸ κανόνι καὶ τὸ κλώτσημα τοῦ τηλεβόλου εἶναι τόσο δυνατὸ, ποὺ νὰ μετατοπίσῃ τὸν Πόλο κατὰ $23^{\circ} 28'$. ὁ νέος ἄξονας θὰ γίνῃ κάθετος στὸ ἐπίπεδο τῆς τροχιάς τῆς Γῆς, ὅπως συμβαίνει στὸν πλανήτη Λία.

» Τὰ ἐπακόλουθα ποὺ θὰ ἔχῃ μιὰ τέτοια ἀλλαγὴ τοῦ ἄξονα, τὰ μισοεἶπε ὁ πρόεδρος Βαροβικὰν στὴ συγκέντρωση, ποὺ ἔγινε στίς 22 Δεκεμβρίου.

» Ἄν ὅμως λογαριάσουμε τὸν ὄγκο τῆς Γῆς καὶ τὴν ταχύτητα, ποὺ ἔχει σήμερα στὴν περιστροφή της, μποροῦμε νὰ φαντασθοῦμε κανόνι τόσο μεγάλο, ποὺ ἡ δύναμη τῆς κλωτσιᾶς του νὰ μπορῆ ν' ἀλλάξῃ τὴ θέση τοῦ σημερινοῦ Πόλου καὶ μάλιστα κατὰ 23° καὶ $28'$;

» Ναι! Ἄν τὸ κανόνι ἢ τὰ κανόνια εἶναι ὅσο ἀπαιτοῦν οἱ νόμοι τῆς μηχανικῆς, ἢ ἂν οἱ ἐφευρέτες ἔχουνε κάποια ἐκρηκτικὴ ὕλη μὲ τεράστια δύναμη, ποὺ νὰ μπορέσῃ νὰ δώσῃ στὴ σφαῖρα τοῦ κανονιοῦ τὴν ταχύτητα, ποὺ χρειάζεται γιὰ μιὰ τέτοια μετατόπιση.

» Ἄν πάροουμε γιὰ πρότυπο τὸ κανόνι τῶν 27 ἑκατοστῶν τοῦ γαλλικοῦ ναυτικοῦ, ποὺ ρίχνει σφαῖρα βάρους ἑκατὸν ὀγδόντα χιλιογράμμων, μὲ ταχύτητα 500 μέτρων στὸ δευτερόλεπτο καὶ τὸ φαντασθοῦμε ἑκατὸ φορές μεγαλύτερο, στὰ μέτρα του, δηλαδὴ ἓνα ἑκατομμύριο φορές με-

γαλύτερο σὲ ὄγκο, ἕνα τέτοιο κανόνι θὰ τινάξει μιὰ σφαίρα ἑκατὸν ὀγδόντα χιλιάδων τόννων. Καὶ ἂν, χώρια ἀπ' αὐτό, τὸ μπαρούτι εἶχε ἀρκετὴ δύναμη γιὰ νὰ δώσει στὴ σφαίρα τοῦ κανονιοῦ ταχύτητα πέντε χιλιάδες ἑξακόσιες φορές ἰσχυρότερη ἀπὸ αὐτή, ποῦ δίνει τὸ συνηθισμένο μπαρούτι, τὸ ἀποτέλεσμα θὰ πραγματοποιηθῆ. Μὲ ταχύτητα δυὸ χιλιάδες ὀχτακόσια χιλιόμετρα στὸ δευτερόλεπτο δὲν θὰ ἦτανε φόβος ν' ἀνταμώσει ἡ σφαίρα γιὰ δευτέρη φορὰ τὴ Γῆ καὶ μὲ τὴ σύγκρουση αὐτὴ νὰ ξαναφέρῃ τὰ πράγματα στὴν πρώτη τους θέση.

» Ἄν καὶ αὐτὸ φαίνεται ἀπίστευτο, γιὰ κακὴ τύχη τοῦ κόσμου ὁ Ἰ. Τ. Μάστον καὶ οἱ σύντροφοί του, ἔχουνε στὰ χέρια τους μιὰν ἐκρηκτικὴ ὕλη, ποῦ ἔχει δύναμη ἀνυπολόγιστη. Μ' αὐτὴ τὴν ὕλη, οὔτε νὰ συγκριθῆ μπορεῖ τὸ μπαρούτι ποῦ εἶχε χρησιμοποιηθεῖ γιὰ τὴν «Κολομπιάδα».* Αὐτὴ τὴν ἐκρηκτικὴ ὕλη τὴν εἶχεν ἐφεύρει ὁ λοχαγὸς Νίκολ. Γιὰ τὰ συστατικά της τὸ σημειωματάριο τοῦ Μάστον δὲν ἔλεγε τίποτα ὀρισμένο. Τὴν ὀνόμαζε μονάχα "μελομελινίτη".

» Τὸ μόνο ποῦ μπορέσαμε νὰ μάθουμε γι' αὐτὴν εἶναι πὼς ἔγινε μὲ ἀντίδραση ἀπὸ ὀργανικὲς οὐσίες καὶ νιτρικὸ ὀξύ. Ἄμα κανεῖς ἀντικαταστήση μερικὰ μονοατομικὰ στοιχεῖα μὲ ἴσον ἀριθμὸ ἀπὸ ὕδρογόνο, βγαίνει ἕνα μπαρούτι ποῦ γίνεται ἀπὸ χημικὴ σύνθεση καὶ ὄχι ἀπὸ ἀπλὸ ἀνακάτωμα μὲ διάφορες ἐκρηκτικὲς ὕλες.

» Γενικά, ὅ,τι κι ἂν εἶναι αὐτὴ ἡ ἐκρηκτικὴ οὐσία, μὲ τὴ δύναμη ποῦ ἔχει — ἀρκετὴ γιὰ νὰ τινάξει σφαίρα ἑκατὸν ὀγδόντα χιλιάδων τόννων ἔξω ἀπὸ τὸν κύκλο τῆς ἔλξεως τῆς Γῆς — εἶναι φανερὸ πὼς θὰ φέρῃ τοῦτα δῶ τ' ἀποτελέσματα: ἀλλαγὴ τοῦ ἄξονα· μετατόπιση τοῦ Πόλου κατὰ

(*) «Κολομπιάδα» εἶχε ὀνομασθῆ τὸ κανόνι, ποῦ ἔστειλε στὴ Σελήνη τὸν πρῶτον Βαρθελάμ καὶ τοὺς συντρόφους του, στὸ ἄλλο μυθιστόρημα τοῦ Πιέρ: «Ἀπὸ τῆς Γῆς στὴ Σελήνη».

23^ο 28', σχηματισμό νέου άξονα, πού θά είναι κάθετος στο επίπεδο τής έκλειπτικῆς. Ἐξ αἰτίας αὐτῶν ὄλων θά γίνουν καταστροφές, πού μὲ τὸ δίκιο τους φοβοῦνται οἱ κάτοικοι τῆς Γῆς.

» Ὑπάρχει ὁμοῦς ἀκόμη μιὰ ἐλπίδα γιὰ νὰ γλιτώσῃ ἡ ἀνθρωπότητα ἀπὸ τὰ τρομερὰ ἐπακόλουθα αὐτοῦ τοῦ ἐγχειρήματος, πού πρόκειται νὰ φέρῃ τόσες μεταβολές στὶς κλιματολογικὲς καὶ τὶς γεωγραφικὲς συνθήκες τῆς Γῆς.

» Εἶναι ποτὲ δυνατὸ νὰ φτιάξουμε κανόνι, πού νὰ εἶναι ἓνα ἑκατομμύριο φορὲς πιὸ μεγάλο ἀπὸ τὸ σημερινὸ κανόνι τῶν 27 ἑκατοστῶν; Ὅση πρόοδο καὶ ἂν παραδεχθῶμε στὴ μεταλλουργικὴ βιομηχανία, μπορεῖ ποτὲ μηχανικοὶ νὰ φτιάξουνε τόσο μεγάλο κανόνι; Ἄς ἀφήσουμε πιά ἐκεῖνη τὴ σφαῖρα τῶν ἑκατὸν ὀγδόντα χιλιάδων τόννων, πού πρόκειται νὰ σταλῇ στὸ ἄπειρο!

» Ἀμφιβάλλουμε πολὺ καὶ αὐτὰ ἀκριβῶς μᾶς πείθουνε, πὼς εἶναι πολὺ πιθανὸ νὰ μὴν πετύχῃ ἡ ἐπιχείρησις τῆς ἐταιρίας Βαρβικᾶν καὶ Σία. Μὰ δυστυχῶς, αὐτὴ ἡ ἀμφιβολία δὲν μᾶς βγάζει κάθε φόβο γιὰ μιὰ ἐνδεχόμενη καταστροφή, ἀφοῦ μάλιστα φαίνεται, πὼς ἡ νέα ἐταιρία ἔχει κίολας ἀρχίσει τὶς προετοιμασίες.

» Καὶ νομίζουμε, πὼς ἄρχισαν τὶς προετοιμασίες, γιὰτὶ καὶ ὁ Βαρβικᾶν καὶ ὁ Νίκολ ἔφυγαν ἀπὸ τὴ Μπάλτιμορ καὶ ἀπὸ τὶς Ἠνωμένους Πολιτεῖες ἐδῶ καὶ δυὸ μῆνες. Πού πήγαν; Σίγουρα σ' ἐκεῖνο τὸ ἄγνωστο μέρος τῆς Γῆς, ὅπου θά ἐτοιμάσουνε τὸ καθετὶ γιὰ τὴν τελικὴ προσπάθεια.

» Μὰ ποιὸς εἶναι ὁ τόπος αὐτός; Κανεὶς δὲν ξέρει καὶ κατὰ συνέπεια εἶναι ἀδύνατο νὰ καταδιωχθῶνεν αὐτοὶ οἱ ἐγκληματίες, πού μὲ τὴν πρόφραση νὰ ἐκμεταλλευθῶνεν νέα στρώματα κάρβουνο, σκοπεύουνε νὰ καταστρέψουνε τὸν κόσμο.

» Εἶναι πολὺ πιθανό, πὼς ὁ τόπος αὐτός βρισκότανε σημειωμένος στὴν τελευταία σελίδα τοῦ σημειωματαρίου τοῦ Μάστον, ὅπου ἦτανε γραμμένο τὸ ἐξαγόμενο ἀπὸ ὅλη τὴν

ἐργασία του. Μὰ τὴ σελίδα αὐτὴ τὴν ἔσκισε καὶ τὴν ἐξαφάνισε ὁ συνένοχος τοῦ Ἱμπεῦ Βαρβικάν. Ὁ συνένοχος αὐτὸς κλεισμένος τώρα στὶς φυλακὲς τῆς Μπάλτιμορ ἀρνείται νὰ πῆ ἔστω καὶ μιὰ λέξη.

»Αὐτὴ εἶναι ἡ κατάσταση. Ἄν ὁ πρόεδρος Βαρβικάν πετύχει νὰ κατασκευάσῃ τὸ τεράστιο κανόνι καὶ τὴν ἀνάλογη ὀβίδα, ἂν δηλαδὴ μ' ἓνα λόγο ἡ ἐπιχείρησή του ἐκτελεσθῇ μὲ τοὺς ὄρους, πὺν ἀναφέραμε πάρα πάνω, ὁ περιστροφικὸς ἄξονας τῆς Γῆς θ' ἀλλάξῃ χωρὶς ἄλλο καὶ ἡ Γῆ σ' ἔξι μῆνες ἀπὸ σήμερα θὰ ὑποταχθῇ στὰ ἐπακόλουθα τῆς ἀπυγώρητης αὐτῆς ἀπόπειρας.

»Ἐχει ὀρισθῆ ἀκόμη καὶ ἡ ὥρα, πὺν ἡ κανονιὰ μπορεῖ νὰ ἔχῃ τὴ μεγαλύτερη δύναμη, ὥστε καὶ ὁ κλονισμὸς πὺν θὰ φέρῃ στὴ Γῆ νὰ εἶναι ὅσο παίρνει δυνατότερος.

»Ἡ ἐποχὴ αὐτὴ εἶναι ἡ 22 Σεπτεμβρίου, δώδεκα ὥρες ἀφοῦ περάσῃ ὁ ἥλιος ἀπὸ τὸ μεσημβρινὸ τοῦ ἄγνωστου τόπου X.

»Ἀφοῦ λοιπὸν ξέρομε: α) ὅτι γιὰ τὴν κανονιὰ αὐτὴ θὰ χρησιμοποιηθῇ κανόνι ἓνα ἑκατομμύριο φορὲς μεγαλύτερο ἀπὸ τὸ γνωστὸ κανόνι τῶν 27 ἐκ., β) ὅτι τὸ κανόνι αὐτὸ θὰ ρίξῃ ὀβίδα, πὺν θὰ ἔχῃ βάρος ἑκατὸν ὀγδόντα χιλιάδες τόννους, γ) ὅτι ἡ ὀβίδα αὐτὴ θὰ ἔχῃ ἀρχικὴ ταχύτητα δύο χιλιάδες ὄχτακόσια χιλιόμετρα τὸ δευτερόλεπτο καὶ δ) ὅτι ἡ κανονιὰ θὰ ριχθῇ στὶς 22 Σεπτεμβρίου, δώδεκα ὥρες ἀφοῦ περάσῃ ὁ ἥλιος ἀπὸ τὸ μεσημβρινὸ τοῦ ἄγνωστου τόπου X, μπορεῖ ἄραγε κανεὶς νὰ βγάλῃ συμπέρασμα ἀπὸ τὰ δεδομένα αὐτά, πὺν εἶναι ὁ ἄγνωστος αὐτὸς τόπος, ὅπου θὰ γίνῃ ἡ ἀπόπειρα;

»Εἶναι φανερὸ πὺν ὄχι! Ἀπαντᾶνε τὰ μέλη τῆς ἐξεταστικῆς ἐπιτροπῆς.

»Πραγματικά, δὲν μπορεῖ νὰ ὀρισθῇ ὁ ἄγνωστος αὐτὸς τόπος X μὲ ἓναν ὑπολογισμὸ ὁ λόγος εἶναι πὺν στὶς σημειώσεις τοῦ Ἱ. Τ. Μάστον δὲν ὑπάρχει καμμιά ἔνδειξη γιὰ τὸ σημεῖο τῆς σφαίρας, πὺν θὰ περάσῃ ὁ νέος ἄξονας — μ' ἄλλα λόγια τὰ σημεῖα, πὺν θὰ γίνουν οἱ νέοι Πόλοι

τῆς Γῆς. Τὸ μόνον ποῦ ξέροῦμε, εἶναι πὼς θὰ βρισκῶνται 23° 28' ἀπὸ τὸν παλιὸ Πόλο. Μὰ ἀπάνω σὲ ποῖο μεσημβρινό; Αὐτὸ εἶναι ἀδύνατον νὰ προσδιορισθῇ.

»Ὡστε εἶναι ἀδύνατον νὰ ξέροῦμε ἀπὸ τώρα καὶ ποιὲς εἶναι οἱ χώρες, ποῦ θὰ βυθισθοῦνε ἢ θὰ βγοῦνε ἀπάνω, μὲ αἰτία ὅτι θὰ χαλάσῃ ἡ σημερινὴ ἰσοστάθμιση τῶν ὠκεανῶν· οὔτε ξέροῦμε ποιὲς στεριὲς θὰ γίνουνε θάλασσες καὶ ποιὲς θάλασσες στεριὲς.

»Καὶ ὅμως ἡ διατάραξη αὐτὴ στὴ θέση τῶν θαλασσῶν — μιὰ καὶ θὰ χαθῇ ἡ ἰσορροπία ποῦ ἔχουν οἱ ἐπιφάνειές τους — θὰ εἶναι μιὰ διατάραξη πολὺ σπουδαία. Αὐτὸ λένε οἱ ὑπολογισμοὶ τοῦ Ι. Τ. Μάστον. Σύμφωνα μὲ τοὺς ὑπολογισμοὺς αὐτοῦς, μετὰ τὸν κλονισμό ἢ ἐπιφάνεια τῆς θάλασσας θὰ πάρῃ τὸ σχῆμα ποῦ παίρνει ἓνα σῶμα, ποῦ ἔχει σχῆμα ἐλλειπτικό, ἅμα γυρίσῃ ἀπάνω σὲ νέο ἄξονα. Ἔτσι ἡ ἰσορροπία τῶν ὑγρῶν στρωμάτων θ' ἀλλάξῃ σ' ὅλα σχεδὸν τὰ μέρη τῆς σφαίρας.

»Τὸ ἀνώτερον ὄριο τῆς διαφορᾶς στὴν ἰσοστάθμιση τῶν θαλασσῶν μπορεῖ νὰ φθάσῃ τὰ 8415 μέτρα. Σὲ διάφορα λοιπὸν σημεία τῆς Γῆς μπορεῖ ὀρισμένα μέρη νὰ ὑψωθοῦνε ἢ νὰ βουλιάξουνε 8415 μέτρα.

»Εἶναι ἀξιοσημείωτο πὼς καὶ ὁ Βόρειος Πόλος ἀκόμη, ποῦ βρίσκεται σὲ μικρότερη ἀπόσταση ἀπὸ τὸ κέντρο τῆς Γῆς — γιὰτὶ ἡ Γῆ εἶναι ζυγλιγμένη στοὺς δύο τῆς Πόλους — θὰ σκεπασθῇ ἀπὸ νερὰ πάνω ἀπὸ 3.000 μέτρα. Ὡστε ἡ χώρα ποῦ ἀγόρασε ἡ νέα ἐταιρεία θὰ σκεπαζόταν ἀπὸ τὰ νερὰ καὶ δὲν θὰ μπορούσαν νὰ τὴν ἐκμεταλλεῦθοῦν. Μὰ ὁ Βαρβικάν καὶ οἱ σύντροφοὶ του προεΐδανε καὶ αὐτὴ τὴν περίπτωση. Ὅποτερα ἀπὸ τίς τελευταῖες γεωγραφικὰς ἀνακαλύψεις εἶναι σχεδὸν βέβαιον πὼς στὸ Βόρειον Πόλο ὑπάρχει ὄροπέδιο πάνω ἀπὸ 3.000 μέτρα ὕψος.

»Ἐκεῖνο, ποῦ εἶναι ἀδύνατον νὰ προσδιορισθῇ, εἶναι σὲ ποῖα μέρη ἡ διαφορὰ στὴν ἰσοστάθμιση θὰ φθάσῃ τὸ ἀνώτατον ὄριο, τὰ 8415 μέτρα. Ὡστε δὲν ξέροῦμε ποιὲς χώρες θὰ πάθουνε τὰ καταστρεπτικὰ ἀποτελέσματα τῆς ἀλ-

λαγῆς αὐτῆς. Κι οἱ πιὸ σπουδαῖοι μαθηματικοὶ δὲν μποροῦν νὰ ὑπολογίσουν αὐτό, πὺ τὸυς ζητᾶμε. Σ' αὐτὴ τὴν ἐξίσωση ὑπάρχει ἓνας ἄγνωστος πὺ δὲν μπορεῖ νὰ βρεθῆ μὲ κανέναν τύπο· αὐτὸς ὁ ἄγνωστος εἶναι ἡ θέση τοῦ σημείου X, δηλαδὴ τὸ μέρος, ὅπου θὰ ριχθῆ ἡ κανονιά καὶ θὰ μεταδοθῆ τὸ τράνταγμα. . . Μὰ αὐτὸ τὸ σημείο τὸ κρατήσανε μυστικὸ οἱ πρωτεργάτες αὐτοῦ τοῦ ἐξωφρενικοῦ ἐγχειρήματος.

»Ὡστε ὅλοι οἱ κάτοικοι τῆς Γῆς, σ' ὅποιο γεωγραφικὸ πλάτος καὶ ἂν ζοῦνε, ἐνδιαφέρονται τὸ ἴδιο γιὰ νὰ μαθευθῆ τὸ μυστικὸ αὐτό. Οἱ ἐνέργειες τῆς εταιρίας Βαρβικὰν καὶ Σία βάζουν ὅλους στὸν ἴδιο κίνδυνο.

»Γι' αὐτὸ τὸ λόγο, ζητᾶμε ἀπὸ ὅλους τοὺς κατοίκους τῆς Εὐρώπης, τῆς Ἀσίας, τῆς Ἀφρικῆς, τῆς Ἀμερικῆς καὶ τῆς Ὠκεανίας — γιὰ τὸ καλὸ τους — νὰ ἔχουνε τὸ νοῦ τους σὲ κάθε ἐργασία, πὺ μπορεῖ νὰ ἔχη σχέση μὲ τὴν ἐπιχείρηση αὐτὴ· δηλαδὴ σὲ κάθε χύσιμο κανονιῶν καὶ στὴν κατασκευὴ παρουτιοῦ ἢ ὀβίδων, πὺ πιθανὸν νὰ ἐπιχειροῦσε κανεὶς στὴ χώρα τους. Ἀκόμη πρέπει νὰ παρακολουθοῦνε κάθε ὑποπτο ξένο, πὺ μπορεῖ νὰ φανῆ στὴ χώρα τους καὶ νὰ πληροφοροῦνε ἀμέσως, γιὰ ὅλα αὐτά, τὰ μέλη τῆς Ἐξεταστικῆς Ἐπιτροπῆς στὴ Μπάλτιμορ.

»Εὐχόμεστε νὰ πάρουμε κάποια πληροφορία, πὺ νὰ μᾶς φανερώση τὸ μυστικὸ, πρὶν ἀπὸ τὴς 22 Σεπτεμβρίου, δηλαδὴ πρὶν ἀπὸ τὴν ἡμέρα πὺ κινδυνεύει ἡ Γῆ νὰ ἀναστατωθῆ».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΩΔΕΚΑΤΟ

Ὅπου ὁ Ἰ. Τ. Μάστον βαστάει τὸ μυστικὸ
μ' ἐπιμονὴ καὶ ἥρωϊσμό

Ἡ ἀνακοίνωση αὐτὴ τῆς Ἐξεταστικῆς Ἐπιτροπῆς ἔκανε τρομερὴ αἴσθηση. Ἡ ἀλήθεια εἶναι, πὺς δὲν ἔλεγε πράγματα ἐνθαρρυντικά. Ἀπὸ τοὺς ὑπολογισμοὺς τοῦ Ἰ.

Τ. Μάστον ἦτανε σίγουρο, πὼς τὸ μηχανικὸ πρόβλημα εἶχε λυθῆ πέρα γιὰ πέρα. Ἦτανε φανερό, πὼς ἡ ἀπόπειρα τοῦ προέδρου Βαρδικὰν καὶ τοῦ λοχαγοῦ Νίκολ, σὲ λίγο ἢ ἀ ἔφερον ἄσχημες ἀλλαγές στὴν κίνηση τῆς Γῆς.

Τὸ καταραμμένο ἔργο τῆς ἐταιρίας Βαρδικὰν καὶ Σία καταδικαζόταν ἀπ' ὄλο τὸν κόσμο.

Ὅσο γιὰ τὴν προσωπικὴ τους ἀσφάλεια, ὁ πρόεδρος Βαρδικὰν καὶ ὁ λοχαγὸς Νίκολ κάμανε πολὺ καλὰ νὰ φύγουν ἀπὸ τὴ Μπάλτιμορ καὶ τὴν Ἀμερικὴ. Δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ τρομάξῃ στὰ καλὰ καθούμενα χίλια τετρακόσια ἑκατομμύρια ἀνθρώπους, νὰ τοὺς φέρῃ ἄνω κάτω τὶς συνήθειές τους καὶ νὰ βάζῃ σὲ κίνδυνο ἀκόμη καὶ τὴ ζωὴ τους προκαλώντας παγκόσμιον καταστροφή, μόνο καὶ μόνο ἐπειδὴ θέλει νὰ φέρῃ στὴ Γῆ μερικὲς μεταβολές, πού τὸν συμφέρουν.

Μὰ ἄραγε ἐξαφανίσθηκαν οἱ δυὸ σύντροφοι τοῦ Τηλεβολικοῦ Συλλάγου, χωρὶς νὰ ἀφήσουνε κανένα σημάδι; Μὲ τί τρόπο τὸ ὕλικό, πού χρειαζότανε γιὰ τέτοια ἐπιχείρηση καὶ τὸ προσωπικὸ μαζί πήγανε στὸ μέρος πού ἔπρεπε, χωρὶς νὰ πάρῃ εἶδηση κανεὶς; Εἴτε ἀπὸ τὴ στεριά εἴτε ἀπὸ τὴ θάλασσα γινόταν ἢ μεταφορὰ, ἑκατοστὲς κι ἑκατοστὲς τραῖνα ἢ καράβια δὲν θ' ἀρχούσανε γιὰ νὰ μεταφέρουνε τὰ φορτία τὸ μέταλλο, τὸ κάρβουνο καὶ τὸ μελομελινίτη. Ἦτανε πραγματικὰ ἀκατανόητο, πὼς καταφέρανε νὰ τὰ φορτώσουνε καὶ νὰ τὰ μεταφέρουνε χωρὶς νὰ τοὺς καταλάβῃ κανεὶς.

Καὶ ὅμως ἔτσι ἔγινε. Ὅσοτερα ἀπὸ πολλὰ ψαξίματα κι ἀνακρίσεις βεβαιώθηκε πὼς οὔτε τὰ μεταλλουργεῖα, οὔτε τὰ ἐργοστάσια χημικῶν ὑλικῶν τῶν δύο κόσμων εἶχανε πάρῃ καμμιά παραγγελία. Τὸ γεγονὸς φυσικὰ ἦταν ἀνεξήγητο, μὰ ἴσως θὰ ἐρχόταν μέρα νὰ ἐξηγηθῇ!

Ὁ πρόεδρος Βαρδικὰν καὶ ὁ λοχαγὸς Νίκολ, μιὰ κι ἐξαφανίσθηκαν ἔτσι αἰνιγματικὰ, εἶχανε ἐξασφαλισθῆ γιὰ τὴν ὥρα ἀπὸ κάθε κίνδυνο. Ὅμως ὁ συνάδελφός τους, ὁ Ἰ. Τ. Μάστον, μέσα στὶς φυλακὲς τῆς Μπάλτιμορ μποροῦσε

νά φοβάται ὅ,τι κι ἂν βάλῃ νοῦς ἀνθρώπου ἀπὸ τὴν ὀργὴ τοῦ ὄχλου. Καὶ ὅμως, αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος, τόσο πεισματάρης, πὺ ἦτανε πιά νὰ τὸν θαυμάζῃ κανεῖς, οὔτε καταδεχότανε νὰ σκεφθῇ αὐτὰ τὰ πράγματα! Ὁ χαρακτήρας του ἦτανε σιδερένιος, ὅπως τὸ δεξί του χέρι· δὲν ἐννοοῦσε νὰ ὑποχωρήσῃ μπροστὰ σὲ ὅ,τιδήποτε, παρακάλια ἢ φοβέρες.

Κλεισμένος στὸ κελλί του, στὴ φυλακὴ τῆς Μπάλλιμορ, ὁ γραμματέας τοῦ Τηλεβολικοῦ Συλλόγου συλλογιζότανε τοὺς συντρόφους του, πὺ δὲν μπορούσε νὰ τοὺς ἀκολουθήσῃ. Μὲ τὴ φαντασίᾳ του ἔβλεπε κιόλας τὸν πρόεδρο Βαρδικᾶν καὶ τὸ λοχαγὸ Νίκολ νὰ προετοιμάζονε τὴν τεράστια ἐπιχείρησή τους, ἐκεῖ στὸ ἄγνωστο σημεῖο τῆς Γῆς, ὅπου κανεῖς δὲν θὰ τοὺς ἐνοχλοῦσε. Τοὺς ἔβλεπε νὰ φτιάχνουν τὸ τεράστιο κανόνι τους, νὰ συνθέτουνε τὶς οὐσίες γιὰ τὸ μελομελίνιτη, νὰ χύνουνε τὴν ὀβίδα πὺ σὲ λίγο ὁ ἥλιος θὰ τὴν εἶχε κι αὐτὴ μέσα στοὺς μικροὺς του πλανῆτες! Ὁ νέος αὐτὸς πλανῆτης θὰ εἶχε τὸ θελκτικὸ ὄνομα « Σ κ ο ρ μ π ῖ τ α ». Ἔτσι ἔδειχναν τὴ μεγάλη τους ἐκτίμησιν στὴν πλούσια χήρα, πὺ κατοικοῦσε στὸ Νέο Ἄλσος. Καὶ ὁ Ἰ. Τ. Μάστον μετροῦσε μὲ ἀνυπομονησίᾳ τὶς ἡμέρες, πὺ τὸν χῶριζαν ἀκόμη ἀπὸ τὴν ὀρισμένη χρονολογία γιὰ τὴν κανονιά. Καὶ τί ἀργὰ πὺ περνοῦσαν!

Εἶχε μπεῖ ὁ Ἀπρίλης. Σὲ δυόμισιν μῆνες ὁ ἥλιος ἀφοῦ θὰ ἔφτανε στὸ ἡλιοστάσιο τοῦ τροπικοῦ τοῦ Καρκίνου, θὰ ὑποχωροῦσε σιγὰ σιγὰ κατὰ τὸν τροπικὸ τοῦ Αἰγόκερου καὶ σὲ τρεῖς μῆνες θὰ περνοῦσε τὴ γραμμὴ τῆς φθινοπωρινῆς ἰσημερίας. Καὶ τότε θὰ σταματοῦσαν ἐπὶ τέλους οἱ ἐποχὲς αὐτές, πὺ τόσο τακτικά, τόσο «κουτὰ» ἔρχονται ἢ μιὰ ὕστερ' ἀπὸ τὴν ἄλλη κάθε χρονιά, ἐδῶ κι ἑκατομμύρια αἰῶνες. Στὴ χρονιά 189 . . ὁ πλανῆτης τῆς Γῆς θ' ἀκολουθοῦσε γιὰ τελευταία φορὰ αὐτὸ τὸ νόμο τῆς ἀνισης μέρας καὶ νύχτας. Ὅστερα σ' ὀποιοδήποτε ὀρίζοντα τῆς σφαιράς μας, οἱ ἴδιες πάντα ὥρες θὰ χωρίζανε τὴν ἀνατολὴ ἀπὸ τὴ δύση τοῦ ἡλίου.

Γιὰ τὸν Ἰ. Τ. Μάστον, πὺ ξεγνοῦσε ὀλότελα τὴν πολιτικὴ χώρα καὶ τὴν ἐκμετάλλευση τοῦ κάρβουνου καὶ πὺ δὲν ἔβλεπε παρὰ μόνο τὰ κοσμογραφικὰ ἐπακόλουθα τῆς ἐπιχειρήσεως, τὸ ἔργο αὐτὸ τοῦ φαινόταν ἔνδοξο, ὑπεράνθροικο, θεϊκό! Ὁ κύριος σκοπὸς τῆς νέας ἐταιρίας χανόταν μέσα στὶς ἀλλαγές πὺ θὰ μεταμόρφωναν τὴν ὄψη τοῦ κόσμου.

Ὁ Ἰ. Τ. Μάστον ὀλομόναχος καὶ χωρὶς ὑπεράσπιση μέσα στὴ φυλακὴ του, βαστοῦσε γερὰ ἐναντίον ὄλων τῶν πιέσεων πὺ τοῦ κάνανε. Τὰ μέλη τῆς Ἐξεταστικῆς Ἐπιτροπῆς πηγαίνανε καὶ τὸν βλέπανε κάθε μέρα, μὰ δὲν πετύχαιναν τίποτε. Τότε ὁ πρόεδρος Τζὼν Πρέστις ἐσκέφθηκε νὰ χρησιμοποιήσῃ τὴν ἐπιτροπὴ, πὺ εἶχε πάνω του ἢ μίστρες Εὐαγγελία Σκόρμπιτ· αὐτὴ ἴσως νὰ πετύχαινε ὅτι αὐτὸς ἄδικα πολεμοῦσε νὰ καταφέρῃ. Ὅλοι ἔερανε πόσο ἐνδιαφερόταν ἢ ἀξιοσέβαστη χίρα γιὰ τὸ διάσημο μαθηματικὸ καὶ πόση προσπάθεια μπορούσε νὰ κάμῃ αὐτὴ τὴ στιγμὴ, πὺ ἐπρόκειτο γιὰ τὴν εὐθύνη τοῦ Ἰ. Τ. Μάστον.

Ἐότερα ἀπὸ μιὰ σύσκεψη τῶν Ἐπιτρόπων, δόθηκε στὴ μίστρες Εὐαγγελία Σκόρμπιτ ἄδεια, νὰ πηγαίῃ νὰ βλέπῃ τὸ φυλακισμένο, ὅποτε τῆς ἄρρεσε. Τάχα κι αὐτὴ δὲν ἦτανε σὲ κίνδυνο μαζί μὲ τοὺς ὑπόλοιπους κατοίκους τῆς Γῆς ἀπὸ τὸ κλώστημα τοῦ τεράστιου κανονιοῦ; Τάχα τὸ πολυτελέστατο μέγαρό της ἦτανε πιὸ ἐξασφαλισμένο ἀπὸ τὴν καταστροφὴ ἀπὸ ὅτι ἦταν οἱ καλύβες τῶν Ἰνδιάνων τῆς Ἀμερικῆς; Καὶ αὐτὴ δὲν κινδύνευε ὅπως ὁ τελευταῖος Σαμογέτης ἢ ὁ πιὸ ἀσήμαντος κάτοικος τῶν νησιῶν τοῦ Εἰρηνικοῦ; Αὐτὰ ὅλα τὰ θύμιζε στὴ μίστρες Εὐαγγελία Σκόρμπιτ ὁ πρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ τὴν παρακάλεσε νὰ μεταχειρισθῇ ὄλη τὴν ἐπιτροπὴ, πὺ εἶχε πάνω στὸν Ἰ. Τ. Μάστον.

Ἄν αὐτὸς πειθόταν ἐπὶ τέλους νὰ μιλήσῃ καὶ νὰ φανερώσῃ πὺ εἶχαν πάει ὁ πρόεδρος Βαρβικὰν καὶ ὁ λοχαγὸς Νίκολ, θὰ ἦταν ἀκόμη καιρὸς νὰ τοὺς βροῦνε καὶ νὰ

τελειώση πιά ἡ ἀγωνία, ἡ φρίκη καὶ ὁ πανικός, πού βα-
στοῦσαν τὴν ἀνθρωπότητα.

Λοιπόν, ἡ μίστρες Εὐαγγελία Σκόρμπιτ εἶχε ἄδεια
νὰ μπαينوθαίῃ στὴ φυλακὴ. Αὐτὸ ἱκανοποιῶσε τὸν πῶ
μεγάλου τῆς πόθο, πού ἦταν νὰ δῆ καὶ πάλι τὸν Ἰ. Τ. Μά-
στον, πού τὰ χέρια τῶν ἀστυνομικῶν τὸν εἶχανε σύρει βάρ-
βαρα ἔξω ἀπὸ τὴν καλοπέραση τοῦ σπιτιοῦ του.

Μὰ εἶχανε γελαστῆ πολὺ γιὰ τὸ χαρακτῆρα τῆς Εὐαγ-
γγελίας, πού τὴ νόμιζαν σκλάβου τῆς ἀνθρώπινης ἀδυνα-
μίας. Δέχτηκε ἀπὸ τὴ μιὰ μεριά τὴν πρόταση τοῦ προέ-
δρου τῆς Ἐξεταστικῆς Ἐπιτροπῆς. Μὰ στὶς 9 Ἀπριλίου,
ὅταν ἡ μίστρες Εὐαγγελία Σκόρμπιτ μπῆκε γιὰ πρώτη
φορὰ στὸ κελλὶ τοῦ Ἰ. Τ. Μάστον, ἂν ἔνα ἀδιάκριτο αὐτὶ
κολλοῦσε στὴν πόρτα, νὰ τί θ' ἄκουγε καὶ βέβαια ὄχι χωρὶς
ξάφνιασμα.

— Σᾶς ξαναβλέπω, ἐπὶ τέλους, ἀγαπητὲ κύριε Μάστον!

— Ἐσεῖς ἐδῶ, μίστρες Σκόρμπιτ;

— Ναί, φίλε μου, ὕστερα ἀπὸ τέσσερις βδομάδες χω-
ρισμό, τέσσερις μακριῆς βδομάδες. . .

— Ἀκριβῶς εἰκοσιοκτὼ μέρες, πέντε ὄρες καὶ σαραντα-
πέντε λεπτά, ἀπάντησε ὁ Ἰ. Τ. Μάστον, ἀφοῦ κοίταξε τὸ
ρολόϊ του.

— Τέλος πάντων, ἀνταμώσαμε πάλι! . .

— Μὰ πῶς σᾶς ἄφησαν νὰ μπῆτε ἐδῶ μέσα, ἀγαπητὴ
κυρία Σκόρμπιτ;

— Μὲ τὸν ὄρο νὰ χρησιμοποιηθῆ ἡ ἐπιρροή, πού ἔχει ἡ
ἀπεριόριστη συμπάθεια πάνω σ' ἕνα ἀγαπημένο πρόσω-
πο!

— Πῶς! . . τί; . . Εὐαγγελία! φώναξε ὁ Ἰ. Τ. Μά-
στον. Λεχθίκατε νὰ μοῦ δώσετε τέτοιες συμβουλές; Φαν-
τασθίκατε ἔστω καὶ μιὰ στιγμή, πῶς μπορούσα νὰ προδώ-
σω τοὺς συντρόφους μου;

— Ἐγώ; ἀγαπητὲ Μάστον! Λοιπόν, τόσο ἄσχημα μὲ κρί-
νετε; Ἐγώ! νὰ σᾶς παρακαλέσω νὰ θυσιάσετε τὴν τιμὴ
σας, ἀκόμη καὶ τὴ στιγμή πού πρόκειται γιὰ τὴν προσω-

πική σας ασφάλεια; Ἐγώ! Νὰ σᾶς παρακινήσω σὲ κάτι πὺ θὰ λέρωνε μιὰ ζωὴ ἀφιερωμένη ὀλόκληρη στὶς ἀνώτερες θεωρίες τῆς μηχανικῆς! . . .

— Δόξα σοι, Θεός! μίστερες Σκόρμπιτ! Μὲ μεγάλη μου εὐχαρίστηση βλέπω, πὺς δὲν ἄλλαξε καθόλου ὁ χαρακτήρας τῆς γενναίας προστάτισσας τῆς ἐταιρείας μας. "Ὁχι! ποτέ μου δὲν μοῦ γεννήθηκε ἀμφιβολία γιὰ τὴ γενναιοψυχία σας.

— Εὐχαριστῶ, ἀγαπητὲ Μάστον.

—"Ὅσο γιὰ μένα, προτιμῶ νὰ πεθάνω παρὰ νὰ δώσω στὴ δημοσιότητα τὸ ἔργο μας, νὰ φανερώσω τὸ μέρος, πὺ θὰ γίνῃ ἢ θαυμαστὴ ἀπόπειρα, νὰ πουλήσω τὸ μυστικὸ πὺ μὲ τόση ψυχικὴ εὐχαρίστηση κρύβω στὸ βάθος τῆς καρδιάς μου. Προτιμῶ νὰ πεθάνω, παρὰ νὰ εὐκολύνω αὐτοὺς τοὺς βαρβάρους νὰ κνηγήσουνε τοὺς φίλους μας καὶ νὰ διακώφουνε τὶς ἐργασίες, πὺ θὰ μᾶς φέρονε καὶ δόξα καὶ πλοῦτο ὄχι, ποτέ μου!

— Μεγαλόφυγε Μάστον! ἀναστέναξε ἀντὶ γι' ἀπάντησῃ ἡ Εὐαγγελία Σκόρμπιτ. . .

Τί καλὰ συνεννοῦνταν οἱ δυὸ αὐτοὶ ἄνθρωποι, πὺ τοὺς ἔκανε ὁ ἴδιος ἐνθουσιασμός, μὰ καὶ ἡ ἴδια λόξα.

—"Ὁχι! ποτέ δὲν θὰ μάθουν τὸ ὄνομα τοῦ τόπου, πὺ ὄρισαν οἱ ὑπολογισμοί μου καὶ πὺ σὲ λίγο ἢ φήμῃ θὰ τὸ κάμη ἀθάνατο. πρόσθεσε ὁ Ἰ. Τ. Μάστον. "Ἄς μὲ σκοτώσουν ἂν θέλουν, μὰ τὸ μυστικὸ μου δὲν θὰ τὸ μάθουν!

—"Ἄς σκοτώσουν κι ἐμένα μαζί σας! εἶπε ἡ μίστερες Εὐαγγελία Σκόρμπιτ. Κι ἐγὼ δὲν θὰ πῶ λέξη. . .

— Εὐτυχῶς, ἀγαπητὴ Εὐαγγελία, δὲν φαντάζονται πὺς τὸ μυστικὸ τὸ ξέρετε κι ἐσεῖς!

— Πιστεύετε λοιπόν, ἀγαπητὲ Μάστον, πὺς θὰ μπορούσα νὰ πῶ τὸ μυστικὸ, μόνο καὶ μόνο ἐπειδὴ δὲν εἶμαι ἄντρας; Νὰ προδώσω τοὺς συντρόφους μας κι ἐσᾶς. . . ὄχι, φίλε μου, ὄχι! Κι ἂν ἀκόμη ἡ Φιλισταῖοι αὐτοὶ ξεσηκώσουν ὅλο τὸν κόσμον ἐναντίον σας καὶ μποῦνε μέσα σ' αὐτὴ τὴ φυλακὴ γιὰ νὰ σᾶς κάνουνε χακό, κανεῖς δὲ θὰ μ' ἐμ-

ποδίσση νὰ σταθῶ ἐκεῖνη τὴν ὥρα στὸ πλάϊ σας, γιὰ νὰ ἔχουμε τουλάχιστον τὴν παρηγοριὰ νὰ πεθάνουμε μαζί! . . .

Τί ἄλλη γλυκύτερη παρηγοριὰ — ἂν αὐτὸ μπορῇ ποτὲ νὰ ὀνομασθῇ παρηγοριὰ — εἶχε νὰ ὀνειρευθῇ ὁ Ἰ. Τ. Μάστον, παρὰ νὰ πεθάνη στὴν ἀγκαλιὰ τῆς μίστρες Εὐαγγελίας Σκόρμπιτ;

Ἔτσι ἀπάνω κάτω τέλειωνε κάθε φορὰ ἢ κουβέντα τους, ὅποτε ἡ σπάνια αὐτὴ γυναίκα ἐρχότανε νὰ ἐπισκεφθῇ τὸ φυλακισμένο.

Ὅταν τὰ μέλη τῆς Ἐξεταστικῆς Ἐπιτροπῆς, ἀνυπόμονα, τὴ ρωτοῦσανε γιὰ τὸ ἀποτέλεσμα, ποῦ εἶχαν οἱ ἐπισκέψεις τῆς, ἀπαντοῦσε:

— Τίποτα ἀκόμη! Ἴσως μὲ τὸν καιρὸ κάτι νὰ καταφέρω στὸ τέλος. . .

Ἄ! ἡ γυναικεῖα πονηριά!

«Μὲ τὸν καιρὸ!» Ἔτσι ἔλεγε· μὰ ὁ καιρὸς αὐτὸς περνοῦσε μὲ τόσο μεγάλα βήματα! Οἱ βδομάδες περνούσανε σὰν μέρες, οἱ μέρες σὰν ὥρες καὶ οἱ ὥρες σὰν λεπτά!

Εἶχε ἔρθει κιόλας ὁ Μάιος καὶ ἡ μίστρες Εὐαγγελία Σκόρμπιτ δὲν εἶχε καταφέρει ἀκόμη τίποτα. Μιὰ καὶ ἡ τόσο μεγάλη ἐπιρροή αὐτῆς τῆς γυναίκας δὲν εἶχε καταφέρει τίποτα, κανεὶς ἄλλος δὲν μποροῦσε νὰ ἐλπίζη, πὼς θὰ πετύχαινε τὸ παραμικρό. Ἔπρεπε λοιπὸν νὰ περιμένουν ὑπομονετικὰ τὴν τρομερὴν καταστροφὴν, χωρὶς νὰ εἶναι δυνατὸν νὰ βρεθῇ τρόπος νὰ γλιτώσουν;

Ὅχι. Δὲν στέκει σὲ τέτοιες περιστάσεις νὰ κἀν κανεὶς ὑπομονή. Οἱ πληρεξούσιοι τῶν Εὐρωπαϊκῶν Δυνάμεων γίνανε σιγὰ σιγὰ πιὸ ἀπαιτητικοί. Ὅλοένα τὰ βάζανε μὲ τὰ μέλη τῆς Ἐξεταστικῆς Ἐπιτροπῆς, ποῦ ἄρχιζε νὰ τὴν παίρνη κι αὐτὴ τώρα τὸ σχέδιο. Ἀκόμη καὶ ὁ φλεγματικὸς Ἰακώβ Γιάνσεν, μ' ὅλη τὴν ὀλλανδέζικη ἀπάθειά του, ἐνοχλοῦσε τοὺς ἐπιτρόπους μὲ ἀδιάκοπες παρατηρήσεις καὶ κατηγορίες. Ὁ συνταγματάρχης Βόρις Καρκὸφ μονομάχησε μὲ τὸ γραμματέα τῆς ἐπιτροπῆς καὶ τὸν πλήγωσε ἐλαφριά. Ὁ ταγματάρχης Ντόνελαν δὲν μονομάχησε οὔτε

μὲ περίστροφο, οὔτε μὲ σπαθί, γιατί αὐτὸ δὲν ἦτανε σύμφωνο μὲ τὰ ἐγγλέζικα ἔθιμα. Ὅμως μπροστὰ στὸ γραμματικό του Ντὴν Τούντριγκ, ἔδωσε καὶ πήρε καμμιά δωδεκαριά γροθιές, μὲ ὅλους τοὺς κανόνες τῆς πυγμαχίας, σὲ μιὰ συνάντηση μὲ τὸν Οὐίλλιαμ Σ. Φόρστερ, τὸ νευρόσπαστο τῆς «Ἐκμεταλλευτικῆς». Μὰ αὐτὸς ὁ κακομοίρης δὲν ἤξερε τίποτα ἀπ' ὅλη αὐτὴ τὴν υπόθεση.

Φαινόταν, πὼς ὅλος ὁ κόσμος εἶχε συμμαχήσει, γιὰ νὰ ρίξη στοὺς Ἀμερικάνους τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν τὴν εὐθύνη τῶν ἔργων τοῦ Ἴμπεϋ Βαρβικάν. Γινότανε πιά λόγος καὶ πὼς θ' ἀνακαλοῦσαν οἱ Δυνάμεις τῆς Εὐρώπης τοὺς πρεσβευτές, πού εἶχαν ἢ κάθε μιὰ στὴν τρελλοκυβέρνηση τῆς Οὐάσιγκτον καὶ ἀκόμη πὼς θὰ τῆς κηρύχνανε τὸν πόλεμο!

Καημένοι Ἀμερικανοί! Μήπως ἤθελαν κι αὐτοὶ τίποτ' ἄλλο, παρὰ νὰ ἀνακαλύψουνε τὰ ἴχνη τῆς Ἐταιρίας Βαρβικάν καὶ Σία; Τοῦ κάκου ἀπαντοῦσαν, πὼς οἱ Δυνάμεις τῆς Εὐρώπης, τῆς Ἀσίας, τῆς Ἀφρικῆς, ἀκόμη καὶ τῆς Ὀκεανίας, εἶχανε τὸ δικαίωμα νὰ πιάσουνε τὰ μέλη τῆς Ἀμερικάνικης Ἐταιρίας, ὅπου κι ἂν τὰ ἔβρισκαν. Τοῦ κάκου ὁμολογοῦσανε τὴν ἀδυναμία τους ν' ἀνακαλύψουνε τὸ μέρος, ὅπου ὁ πρόεδρος Βαρβικάν καὶ ὁ σύντροφός του προετοιμάζανε τὴν τρομερὴ ἐπιχείρησή τους. Οἱ Ξένες Δυνάμεις οὔτε τ' ἄκουγαν αὐτὰ καὶ ἀπαντοῦσαν στερεότυπα:

«Ἐχετε στὰ χέρια σας τὸ συνένοχό τους τὸν Ἴ. Τ. Μάστον. Αὐτὸς ξέρει καὶ μὲ τὸ πάρα πάνω ὅ,τι μᾶς χρειάζεται νὰ μάθουμε γιὰ τὸ Βαρβικάν. Ἀναγκάστε τον λοιπὸν νὰ μιλήσῃ αὐτὸν τὸν κύριο!..».

Νὰ ἐξαναγκασθῇ ὁ Ἴ. Τ. Μάστον νὰ μιλήσῃ! Μὰ θὰ ἦταν πιδ εὐκολο νὰ πάρῃ κανεὶς μιὰ λέξη ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ θεοῦ τῆς σιωπῆς, τοῦ Ἀρποκράτη ἢ τουλάχιστον ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ ἀρχικωφάλαου στὸ διδασκαλεῖο τῶν κωφάλλων τῆς Νέας Ὑόρκης.

Τότε, καθὼς πιά κορυφώθηκε ἡ γενικὴ ἀνησυχία καὶ ἡ ἀγανάκτηση, βρεθῆκανε μερικοὶ πρακτικοὶ ἄνθρωποι, πού

θυμηθήκανε πώς τὰ βασανιστήρια τοῦ Μεσαιώνα εἶχανε καὶ τὰ καλά τους.

Τὸ ἀναλιτὸ μολύβι, ὁ φάλαγγας, τὸ ζεματιστὸ λάδι, ἡ σιδερένια τοιμπίδα καὶ τὰ παρόμοια, μποροῦσανε λέει, νὰ λύσουνε τὴν πιὸ σφιχτοδεμένη γλῶσσα. Γιατί τάχα νὰ μὴ χρησιμοποιήσουνε τὰ μέσα αὐτά, πού ἄλλοτε ἢ δικαιοσύνη τὰ εἶχε ψωμοτύρι γιὰ ζητήματα πολὺ μικρότερα καὶ πού τὸ κάτω κάτω δὲν ἐνδιαφέρανε καὶ ὅλο τὸν κόσμο;

Μὰ πρέπει νὰ ὁμολογήσουμε πώς τὰ μέσα αὐτά, συνήθειες μιᾶς ἄλλης ἐποχῆς, δὲν μποροῦσανε νὰ ἐφαρμοστοῦνε στὸ τέλος τοῦ δέκατου ἑνατου αἰώνα, πού ξεχώριζε πρὸ πάντων γιὰ τὴν ἡμεράδα του καὶ τὴν ἀνοχὴ του.

Γι' αὐτὸ ὁ Ἰ. Τ. Μάστον δὲν εἶχε φόβο νὰ δοκιμάσῃ τὰ βάσανα τῆς Ἱερᾶς Ἐξετάσεως. Ἡ μόνη ἐλπίδα πού ἔμενε ἦταν ἢ πὼς θὰ καταλάβαινε στὸ τέλος τὴν εὐθύνη του καὶ θὰ μιλοῦσε ἢ πὼς θὰ τὰ φανέρωνε ὅλα ἢ τύχη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ ΤΡΙΤΟ

Ἔστω στὸ τέλος ὁ Ἰ. Τ. Μάστον δίνει μιὰν ἀπάντηση ἀληθινὰ ἐπικὴ

Ἄσπρος περνοῦσε καὶ ὅπως φαινόταν, οἱ ἐργάτες τοῦ προέδρου Βαρβικὰν καὶ τοῦ λοχαγοῦ Νίκολ προχωροῦσαν ἐπίσης, χωρὶς νὰ ξέρεη κανεὶς ποῦ καὶ μὲ ποιὸν παράξενους ὄρους.

Πὼς ὅμως τὸ καταφέρανε μιὰ τόσο μεγάλη ἐπιχείρηση νὰ κρύβεται ἔτσι πού νὰ μὴν τὴν παίρνη εἶδηση κανεὶς; Ἦτανε μιὰ ἐπιχείρηση, πού ἔπρεπε ν' ἀνοίξῃ μεγάλη ἐργοστάσια, νὰ φτιάξουνε καμίνια, πού νὰ μποροῦνε νὰ χύσουνε κανόνι ἕνα ἑκατομμύριο φορὲς μεγαλύτερο ἀπὸ τὸ κανόνι τῶν 27 ἑκατοστῶν καὶ μιὰν ὀβίδα πού νὰ ζυγίξῃ ἑκατὸν ὀγδόντα χιλιάδες τόννους. Ἐπρεπε νὰ στρατολογή-

σουνε χιλιάδες ἐργάτες, νὰ τοὺς μεταφέρουν, νὰ τοὺς ἐξασκήσουν στὴ δουλειά τους. Πῶς μπορούσε λοιπὸν νὰ γίνονται ὅλ' αὐτὰ κρυφά; Σὲ ποῖο ἀπομακρυσμένο μέρος τοῦ Παλιῦ ἢ τοῦ Νέου Κόσμου ἢ ἑταιρία Βαρβικὰν μπόρεσε νὰ ἐγκατασταθῆ χωρὶς νὰ τὴν προσέξουν οἱ γύρω κάτοικοι; Σὲ κανένα ἐρημονήσι τοῦ Εἰρηνικοῦ ἢ τοῦ Ἰνδικοῦ Ὠκεανοῦ; Μὰ ἔρημα νησιά δὲν ὑπάρχοννε πιά στὸν καιρὸ μας, ἀπὸ τότε πὺ οἱ Ἄγγλοι τὰ πιάσαν ὅλα· ἀλλάζει βέβαια, ἂν ἡ νέα ἑταιρία ἀνακάλυψε ἐπίτηδες κανένα καινούργιο νησί. Νὰ δεχότανε πάλι κανεὶς, πὼς ἡ ἑταιρία εἶχε στήσει τὰ μηχανήματά της σὲ κανένα σημεῖο τοῦ Βόρειου ἢ τοῦ Νότιου Πόλου, ἦτανε ἐντελῶς παράλογο. Ἡ ἑταιρία, ἴσα ἴσα γιὰ νὰ φτάσῃ στὰ μέρη αὐτά, ζητοῦσε νὰ τὰ μετατοπίσῃ.

Ἀπὸ τὴν ἄλλῃ μεριὰ νὰ ψάχνῃ κανεὶς, γιὰ νὰ βρῆ τὸν πρόεδρο Βαρβικὰν καὶ τὸ λογαγὸ Νίκολ σ' αὐτὲς τὶς στεριές καὶ τὰ νησιά θὰ ἦτανε κουταμάρα. Τὸ σημειωματάριο τοῦ γραμματέα τοῦ Τηλεβολικοῦ Συλλόγου ἔλεγε ὀρθὰ κοφτὰ πὼς ἡ κανονιὰ θὰ ριχνότανε σχεδὸν ἐπάνω στὸν Ἰσημερινό. Ἔβρουμε ὁμῶς πὼς ἡ γραμμὴ αὐτὴ περνάει ἀπὸ χῶρες, πὺ εἶναι κατοικημένες ἀπὸ ἀνθρώπους μὲ κάποιον πολιτισμό! Ὡστε ἂν οἱ πειραματιστὲς αὐτοὶ ἐγκαταστάθηκαν πάνω στὸν Ἰσημερινό, δὲν μπορούσαν νὰ εἶναι στὴν Ἀμερικὴ.

Δὲν μπορούσαν νὰ εἶναι οὔτε στὴ Σουμάτρα καὶ στὸ Μπόρνεο, οὔτε στὴ Νέα Γουϊνέα. Γιατὶ σ' ὅλα αὐτὰ τὰ μέρη δὲν μπορούσε νὰ γίνῃ ἡ ἐπιχείρησις τούτη, χωρὶς νὰ τοὺς πάρουν εἶδησι οἱ κάτοικοι. Ἀκόμα δὲν μπορούσε νὰ κρατηθῆ μυστικὴ σ' ὀλάκερο τὸ κέντρο τῆς Ἀφρικῆς, στὴ χώρα μὲ τὶς μεγάλες λίμνες, ἐκεῖ πὺ περνάει ὁ Ἰσημερινός. Μένουν ἀκόμη μερικὰ νησιά. Ὅπως οἱ Μαλδίδες στὸν Ἰνδικὸ Ὠκεανό, τὰ νησιά τοῦ Ναυαρχείου, τὰ νησιά τῶν Χριστουγέννων, οἱ Γαλαπάγοι στὸν Εἰρηνικό, ὁ Ἅγιος Πέτρος στὸν Ἀτλαντικὸ Ὠκεανό. Μὰ οἱ πληροφορίες, πὺ ἦρθαν ἀπὸ κεῖ, δὲν ἀναφέρανε τίποτε τὸ ἐξαι-

ρετικό. Ὡστε περιορίζονταν ὅλοι σὲ μερικές ὑποθέσεις, πὺ βέβαια δὲν βοηθοῦσανε καὶ πολὺ γιὰ νὰ λιγοστεύῃ ὁ τρόμος, πὺ κρατοῦσε ὅλη τῆ Γῆ.

Τί ἔλεγε γιὰ ὅλα αὐτὰ ὁ Ἀλκείδης Διοπερής; Ὁλος πυρετὸ ἀπὸ τὴν ἀνυπομονησία του, συλλογιζόταν ἀδιάκοπα τὰ ἐπακόλουθα αὐτῆς τῆς ἀπόπειρας.

«Δὲν ἦτανε ἀπλὰ ὄνειρα οἱ ἐφευρέσεις τοῦ λοχαγοῦ Νίκολ», ἔλεγε. «Μιὰ ἐκρηκτικὴ οὐσία μὲ τόση δύναμη, αὐτὸς ὁ μελομελινίτης, πὺ εἶχε τέτοια δύναμη ν' ἀπλώνεται — τρεῖς ἢ τέσσερις χιλιάδες φορὲς περισσότερη ἀπὸ τὶς πὺ δυνατὲς ἐκρηκτικὲς ὕλες καὶ πέντε χιλιάδες ἑξακόσιες φορὲς μεγαλύτερη ἀπὸ τὸ συνηθισμένο μαρροῦτι — αὐτὰ ὅλα βέβαια ἦτανε πολὺ καταπληκτικά, μὰ τέλος πάντων δὲν ἦτανε ἀδύνατα. Δὲν ξέρουμε τί θὰ μᾶς παρουσιάσῃ ἀκόμη τὸ μέλλον σ' αὐτοῦ τοῦ εἶδους τὰ θέματα καὶ τί θὰ καταφέρῃ ἢ πρόοδος. Ἴσως καμμιὰ μέρα νὰ μπορῇ ὁ ἄνθρωπος νὰ καταστρέφῃ ἀπὸ μακριὰ ὀλάκερο στρατό».

Μὰ ὁ Γάλλος μηχανικός, ἀκόμη καὶ γιὰ τὴ μετατόπιση τοῦ ἄξονα τῆς Γῆς δὲν παραξενευόταν. Μιλοῦσε ἀπὸ μέσα του συχνὰ μὲ τὸν πρόεδρο Βαρβικάν καὶ τοῦ ἔλεγε ὅτι στοχαζόταν.

«Εἶναι ὀλοφάνερο, πρόεδρε Βαρβικάν, πὺς κάθε μέρα ἡ Γῆ αἰσθάνεται τὸν ἀντίκτυπο ἀπὸ ὄλους τοὺς κλονισμούς, πὺ γίνονται στὴν ἐπιφάνειά της. Εἶναι βέβαιο, πὺς ὅταν ἑκατοστὲς χιλιάδες ἄνθρωποι ἀλληλοσκοτώνονται στέλλοντας ὁ ἓνας στὸν ἄλλο χιλιάδες σφαῖρες, πὺ ζυγίζονε κάμποσα χιλιόγραμμα ἢ ἑκατομμύρια σφαῖρες, πὺ ζυγίζονε λίγα γραμμάρια, αὐτὰ βέβαια ἔχουνε μιὰν ἐπίδραση στὸν ὄγκο τοῦ πλανήτη μας. Τὸ ἴδιο, ἀν θέλετε πὺ ἀπλά. καὶ ὅταν ἐγὼ περπατῶ ἢ ὅταν πηδάω ἢ ὅταν ἀπλώνω τὸ χέρι μου, τὸ ἴδιο καὶ ὅταν ἓνα αἰμοσφαίριο κινιέται μέσα στὶς φλέβες μου. Λοιπὸν καὶ ἡ τεράστια μηχανή σου εἶναι ἰκανὴ νὰ φέρῃ τὸν κλονισμό πὺ ζητᾶς. Ἀλλά, μὰ τὴν τετραγωνικὴ ρίζα, ὁ κλονισμὸς σου αὐτὸς θὰ καταφέρῃ ἄραγε νὰ μετατοπίσῃ τὴ Γῆ; Νὰ σοῦ πῶ τὴν ἀλήθεια. . . ἀπὸ

τις ἐξισώσεις ἐκείνου τοῦ βλάκα τοῦ Μάστον, αὐτὸ ἔχει ἀποδειχθῆ καὶ μὲ τὸ παραπάνω!».

Πραγματικὰ ὁ Ἀλκείδης Διοπερῆς θαύμαζε χωρὶς ἐπιφύλαξη τοὺς τόσο ἔξυπνους ὑπολογισμοὺς τοῦ γραμματέα τοῦ Τηλεβολικοῦ Συλλόγου. Τὰ μέλη τῆς Ἐξεταστικῆς Ἐπιτροπῆς ἀνακοινώνανε πρόθυμα τοὺς ὑπολογισμοὺς αὐτοὺς σ' ὅποιον ἦτανε σὲ θέση νὰ τοὺς καταλάβῃ. Ὁ Ἀλκείδης Διοπερῆς ποὺ διάβαζε τοὺς ἀλγεβρικοὺς τύπους σὰν νὰ ἦτανε ἄρθρα ἐφημερίδων, ἔβρισκε ἀμέτρητη εὐχαρίστηση μελετώντας αὐτοὺς τοὺς ὑπολογισμοὺς.

Ἐπῆρχε ὅμως μεγάλος κίνδυνος ἀπὸ τὴ γενικὴ ἀναστάτωση. Ἄν αὐτὴ ἐρχόταν, πόσες συμφορὲς θὰ μαζευόντανε στὴν ἐπιφάνεια τοῦ πλανήτη μας! Κατακλυσμοί, πολιτεῖες θὰ ἀναποδογυρίζονταν, βουνὰ θὰ κατακυλοῦσαν, ἑκατομμύρια ἄνθρωποι θὰ χάνονταν, ὄγκοι νεροῦ ὀρμητικὰ θὰ μετατοπίζονταν, ὅλες αὐτὲς οἱ φοριχτὲς συνέπειες μιᾶς τέτοιας καταστροφῆς, ἐνὸς σεισμοῦ σφοδρότατου, ποὺ θὰ κλόνιζε τὴ Γῆ.

«Ἄν τουλάχιστο», μουρμούριζε ὁ Ἀλκείδης Διοπερῆς, «τὸ ἀναθεματισμένο αὐτὸ μαρούτι τοῦ λοχαγοῦ Νίκοι δὲν ἦτανε τόσο δυνατὸ, θὰ εἶχαμε μιὰ μικρὴν ἐλπίδα, πὼς ἡ ὀβίδα θὰ ξαναγύριζε στὴ Γῆ, εἴτε μπροστὰ ἀπὸ τὸ σημεῖο τῆς κανονιάς, εἴτε πίσω, ἀφοῦ θὰ ἔκανε πρῶτα τὸ γύρο τῆς σφαίρας. Καὶ τότε μὲ τὴ σύγκρουση αὐτῆ, ὅλα σὲ μικρὸ χρονικὸ διάστημα θὰ ξαναγυρίζανε στὴ θέση τους μὲ λιγοστὲς καταστροφές! Μὰ νὰ πάρῃ ὁ διάβολος! Μὲ τὸ μελομελινίτη τους ἡ ὀβίδα θὰ γράψῃ ἓνα μέρος ἀπὸ μιὰ "ὑπερβολὴ" καὶ δὲν θὰ ξαναγυρῆ ποτὲ στὴ Γῆ νὰ τῆς γυρέψῃ συγχώρεση γιὰ τὴν ἐνόχληση καὶ νὰ τὴν ξαναφέρῃ στὴ θέση τῆς!».

Καὶ ἐνῶ τὰ ἔλεγε τοῦτα ὁ Ἀλκείδης, κοινοῦσε τὰ χέρια του, σὰν νὰ ἔκανε σήματα, ἀπειλώντας νὰ σπάσῃ τὸ κάθε τι σὲ ἀκίνα δύο μέτρων. Ὅσοτερα ἐπανελάμβανε:

«Καὶ νὰ μὴν ξέρῃς ποῦ θὰ τραβήξουν αὐτοὶ οἱ ἀλιτήριοι! Ἄν τὸ ἤξερα, θὰ μοῦ ἦταν εὐκόλο νὰ ὀρίσω ἀμέ-

σως τούς μεγάλους κύκλους τῆς Γῆς, πού ἡ ἀνισοστάθμιση τῶν ὠκεανῶν θά εἶναι ἀσήμαντη, καθὼς καὶ σέ ποιά σημεῖα θά φτάση στήν πῶ μεγάλη τῆς ἔνταση. "Ἐτσι θά ἦτανε δυνατὸ νὰ προειδοποιηθοῦνε οἱ ἀνθρώποι γιὰ νὰ φύγουν ὅσο θά ἔχουνε ἀκόμη καιρὸ, πρὶν οἱ πολιτείες τους ἀναποδογυριστοῦνε καὶ πέσουνε τὰ σπίτια στὰ κεφάλια τους! Πῶς ὅμως νὰ μάθουμε αὐτὸ τὸν τόπο;».

Καὶ βάζοντας τὸ χέρι του στὶς λιγοστὲς τρίχες πού στόλιζαν τὸ φαλακρὸ του κρανίο, πρόσθεσε:

«Φοβᾶμαι πῶς οἱ συνέπειες αὐτοῦ τοῦ κλονισμοῦ θά εἶναι περισσότερο πολύπλοκες ἀπ' ὅ,τι τὶς φαντάζονται! Γιὰτί τάχα τὰ ἠφαιστεια νὰ μὴν ὠφεληθοῦν ἀπὸ τὴν περὶσταση καὶ νὰ μὴν ἀρχίσουν ἐκρήξεις δίχως τέλος, βγάζοντας σὰν ἐπιβάτες πειραγμένοι ἀπὸ τὴ θάλασσα ὅλες τὶς ὕλες, πού βρῖσκονται στὰ σπλάγχνα τους;

» Καὶ τί θά συμβῆ, ἂν ἓνα μέρος ἀπὸ τοὺς ὠκεανούς χυθῆ μέσα στοὺς κρατῆρες; Ὁ διάβολος νὰ μὲ πάρῃ! Μὰ μπορεῖ μ' αὐτὸ νὰ γίνουν ἐκρήξεις, ἱκανὲς νὰ τινάξουνε στὸν ἀέρα ὅλη τὴ Γῆ! Κι αὐτὸς ὁ διαβολο - Μάστον νὰ ἐπιμένῃ στὴ βουβαμάρα του! Νὰ παίξῃ μὲ τὸν πλανήτη μας ὁ κατεργάρης καὶ νὰ σοῦ τραβάῃ φίνες καραμπόλες στὸ μπιλιάρδο τοῦ σύμπαντος!».

"Ἐτσι συλλογιζόταν ὁ Ἄλκείδης μας. Τὶς φοβερὲς αὐτὲς σκέψεις δὲν ἄργησαν νὰ τὶς ἐπαναλάβουνε καὶ νὰ τὶς συζητήσουνε οἱ ἡφαιμερίδες τῶν δύο Κόσμων. Μπροστὰ σ' αὐτὸ τὸ γενικὸ ἀναποδογύρισμα πού θά ἐρχόταν ἀπὸ τὴν ἐπιχείρηση τοῦ Βαρκιάν, τί ἦταν οἱ τυφῶνες, οἱ πλημμύρες, οἱ κατακλυσμοί, πού ἀπὸ καιρὸ σὲ καιρὸ καταστρέφουνε μιὰ στενὴ λουρίδα τῆς γῆς; Ἀπὸ τὶς τοπικὲς αὐτὲς καταστροφὲς χάνονται, εἶναι ἀλήθεια, μερικὲς χιλιάδες ἀνθρώποι, μὰ οἱ ἄλλοι, οἱ ἀμέτρητοι πού ζοῦν, μόλις αἰσθάνονται νὰ ταραζέται ἡ ἡσυχία τους.

Γι' αὐτὸ, ὅσο ἡ κρίσιμη μέρα πλησίαζε, ὁ τρόμος κυρίευε καὶ τοὺς πῶ γενναίους. Οἱ ἱεροκήρυκες τὴν εἶχανε καλά, πού βρήκανε γιὰ θέμα τους τὸ τέλος τοῦ κόσμου. "Η-

τανε, σὸν νὰ γύριζαν οἱ ἀπαίσιοι καιροὶ τοῦ χίλια μετὰ Χριστόν, ὅπου οἱ ζωντανοὶ φαντάστηκαν, πὼς θὰ ἔρθῃ ἡ συντέλεια τοῦ κόσμου.

Ἄς θυμηθοῦμε, ἀλήθεια, τί εἶχε συμβῆ στους χρόνους ἐκείνους. Οἱ λαοὶ τότε, μὲ βάση κάποιον χωρίο τῆς Ἀποκαλύψεως, πίστεψαν, ὅτι ἡ τελευταία κρίση πλησίασε καὶ περίμεναν νὰ ἰδοῦνε νὰ παρουσιάζεται μαζί μὲ τὰ ἄλλα σημάδια τῆς ὀργῆς, πὼν ἀναφέρει ἡ Γραφή, καὶ ὁ «νῦθς τῆς ἀπολείας», ὁ Ἄντιχριστος.

«Τὸν τελευταῖο χρόνο τοῦ δεκάτου αἰῶνος», λέει ὁ Ἐρρίκος Μαρτέν, «ἀσχολίες, διασκεδάσεις, συμφέροντα, ὄλα, ἀκόμα κι αὐτὲς οἱ γεωργικὲς ἐργασίες εἶχανε πάψει. Γιατί, ἔλεγαν, νὰ φροντίζουμε γιὰ τὸ μέλλον, ἀφοῦ σὲ λίγο δὲν θὰ ὑπάρχουμε πιά; Ἄς σκεφθοῦμε τὴν αἰωνιότητα πὼν ἔρχεται! Καὶ περιοριζόντανε στ' ἀπαραίτητα καὶ κληροδοτούσανε τοὺς ἀγροὺς καὶ τὰ σπίτια τους στὰ μοναστήρια, γιὰ νὰ βροῦνε προστάτες στὴ βασιλεία τῶν οὐρανῶν, ὅπου θὰ μπαίνανε σὲ λίγο. Πολλὰ ἀπὸ τὰ δωρητήρια ἀρχίζανε μ' αὐτὰ τὰ λόγια: Ἐπειδὴ πλησιάζει τὸ τέλος τοῦ κόσμου καὶ εἶναι κοντὰ ἡ καταστροφή του. . . ».

Ὅταν ἦρθε τὸ τέλος τοῦ χρόνου, οἱ λαοὶ γεμίσανε τὶς ἐκκλησίες καὶ κεῖ, τρέμοντας ἀπὸ τὴν ἀγωνία, περίμεναν ν' ἀκούσουνε ν' ἀντηχοῦν ἀπὸ ψηλὰ οἱ ἑφτὰ σάλπιγγες τῶν ἑφτὰ ἀγγέλων τῆς Κρίσεως.

Καθὼς ξέρουμε, ἡ πρώτη μέρα τοῦ χιλιοστοῦ χρόνου ἦρθε καὶ πέρασε, χωρὶς διόλου νὰ ταραχθοῦν οἱ φυσικοὶ νόμοι.

Τώρα ὁμως δὲν ἐπρόκειτο γιὰ μιὰν ἀνατροπή, πὼν νὰ στηρίζεται σὲ σκοτεινὰ σημεῖα τῆς Ἁγίας Γραφῆς. Ἐδῶ ἦθελαν ν' ἀλλάξουν τὴν ἰσορροπία τῆς Γῆς, ἀλλαγὴ πὼν στηρίζεται σὲ ὑπολογισμοὺς οἰγουρους καὶ πὼν ἡ πρόοδος τῆς πυροβολικῆς καὶ τῶν μηχανικῶν ἐπιστημῶν θὰ τὴν ἔκανε δίχως ἄλλο νὰ πετύχῃ.

Γι' αὐτὸ μ' ὅλη τὴ μεταβολή, πὼν οἱ νεώτερες ιδέες γέφανε στὸ πνεῦμα τοῦ ἀνθρώπου, ὁ τρόμος εἶχε μεγαλώ-

σει σὲ τέτοιο βαθμὸν, ὥστε πολλὰ ἀπὸ ὅσα παρατηρηθῆκα-
νε στὰ χίλια μετὰ Χριστόν, ξαναγίνανε καὶ τώρα καὶ με-
τὴν ἴδια παραφορά. Καθένας βιαζότανε νὰ ἐτοιμασθῆ κα-
λύτερα γιὰ νὰ ἀφήσῃ αὐτὸ τὸν κόσμον. Οἱ προσευχῆς τῶν
ἀμαρτωλῶν ἀκούγονταν ἀνακατεμένες με κλάματα μέσα
στὶς ἐκκλησίες καὶ ποτὲ δὲν εἶχανε μετανοήσῃ τόσοι πολ-
λοὶ ἐτοιμοθάνατοι! Ἔγινε μάλιστα καὶ λόγος νὰ ζητήσουν
ἀπὸ τὸν Πάπα ἄφεση τῶν ἀμαρτιῶν γιὰ ὅλους τοὺς ἀν-
θρώπους τῆς Γῆς.

Μιὰ πού ἔτσι ἦτανε ἡ κατάσταση, ἡ θέσι τοῦ Ἰ. Τ.
Μάστον μέρα με τὴ μέρα γινότανε πὺ ἐπικίνδυνη. Ἡ μί-
στρες Εὐαγγελία Σκόρμπι ἔτρεμε νὰ μὴν πέσῃ ὁ καμμέ-
νος θύμα τῆς παγκόσμιας ὀργῆς καὶ σκέφθηκε ἴσως γιὰ μιὰ
στιγμὴ νὰ τὸν συμβουλέψῃ νὰ πῆ τὴ λέξι, πού με τόσο πεί-
σμα κρατοῦσε μυστικῆ.

Μὰ δὲν τόλμησε καὶ ἔκαμε καλά. Γιατὶ βέβαια, θὰ
βρισκόταν ἀπέναντι στὴν κατηγορηματικὴ ἄρνησι τοῦ Μά-
στον.

Στὴ Μπάλτιμορ, πού ἦτανε τρομοκρατημένη, κατα-
λαβαίνει κανεὶς πόσο δύσκολα συγκρατοῦσανε τὸ πλῆθος,
πού τὸ ἐρέθιζαν οἱ ἐφημερίδες τῆς Ὀμοσπονδίας καὶ τὰ
τηλεγραφήματα πού ἔφταναν τὸ ἓνα πίσω ἀπὸ τ' ἄλλο ἀπὸ
«τὶς τέσσαρις γωνιῆς τῆς Γῆς», ὅπως λέει στὴν Ἀποκάλυ-
ψι ὁ Ἰωάννης ὁ Εὐαγγελιστής.

Μ' ὅλα αὐτὰ ὁ Ἰ. Τ. Μάστον, ἀκλόνητος, ἀρνιότανε
νὰ φανερώσῃ τὴν τοποθεσία τοῦ μέρους Χ, καταλαβαίνον-
τας πὼς ἂν τὸ ἔκανε, θὰ ἦτανε πᾶ ἀδύνατο στὸν πρόεδρο
Βαρδικάν καὶ στὸ λοχαγὸ Νίκολ νὰ ἐξακολουθήσουνε τὸ
ἔργο τους.

Αὐτὴ ἡ πάλη ἐνὸς μονομάχου ἀνθρώπου με τὸν κό-
σμον ὀλάκερο εἶχε βέβαια κάτι τὸ θαυμαστὸ καὶ μεγάλωνε
ἀκόμα περισσότερο τὸν Ἰ. Τ. Μάστον στὰ μάτια τῆς Εὐαγ-
γελίας Σκόρμπι καὶ στὴν ἐκτίμησι τῶν συντρόφων του
στὸν Τηλεβολικὸ Σύλλογον.

Ὁ γραμματέας τοῦ Τηλεβολικοῦ Συλλόγου εἶχε γί-

νει τόσο διάσημος, ὥστε πολλοὶ τοῦ ἔστελναν γράμματα, ὅπως κάνουν μὲ τοὺς μεγάλους καλλιτέχνες ἢ μὲ τοὺς μεγάλους ἐγκληματίες, μόνο καὶ μόνο γιὰ νὰ πάρουνε ἀπάντηση σὲ λίγες γραμμές, γραμμένες ἀπὸ τὸ χέρι του. Τὸ χέρι ποῦ θ' ἀναποδογύριζε τὸν κόσμο!

Μὰ ὁ ἀγριεμένος ὄχλος μέρα καὶ νύχτα περιβάκλωνε τὴ φυλακὴ τῆς Μπάλτιμορ καὶ ἐκεῖ, μέσα σὲ κραυγές καὶ μεγάλο θόρυβο, οἱ πᾶν λυσσασμένοι ζητούσανε νὰ τοὺς παραδώσουνε τὸν Ἰ. Τ. Μάστον, γιὰ νὰ ἐφαρμόσουν ἐπάνω του τὸ νόμο τοῦ Λύντς.

Ἡ ἀστυνομία ἔβλεπε νὰ πλησιάσῃ ἡ στιγμή, ποῦ δὲν θὰ μπορούσε πιά νὰ τὸν προστατέψῃ. Ἡ Κυβέρνηση τῆς Οὐάσιγκτον στὴν ἐπιθυμία της νὰ ἱκανοποιήσῃ καὶ τὸν ἀμερικάνικο λαὸ καὶ τοὺς κατοίκους τῶν ξένων χωρῶν, ἀποφάσισε τέλος νὰ ἀπαγγεῖλῃ κατηγορία ἐναντίον τοῦ Ἰ. Τ. Μάστον καὶ νὰ τὸν στείλῃ μπροστὰ στὸ ὀρκωτὸ δικαστήριο.

Μὲ ἐνόρκους, ποῦ θὰ τοὺς πίεζε ἡ φριχτὴ ἀγωνία, ἡ ὑπόθεση «δὲν θὰ τράβαγε σὲ μᾶκρος», ὅπως ἔλεγε ὁ Ἄλ-κεϊδης, ποῦ ἀπὸ μέσα του εἶχε ἀρχίσει νὰ αισθάνεται συμπάθεια γιὰ τὸν ἀκλόνητο χαρακτήρα τοῦ μαθηματικοῦ. Τὸ πρῶν λοιπὸν στὶς 5 τοῦ Σεπτεμβρίου ὁ πρόεδρος τῆς ἔξεταστικῆς ἐπιτροπῆς μπῆκε ὁ ἴδιος στὸ κελλὶ τοῦ φυλακισμένου μὲ τὴ συνοδεία τῆς μίστρως Σκόρμπιτ. Τῆς ἔδωσαν τὴν ἄδεια ὕστερα ἀπὸ τὴν ἐπίμονη παρακλήσῃ της, μὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι ἡ ἀξιέραστη αὐτὴ κυρία κάτι θὰ κατάφερνε μὲ τὴν ἐπιρροή της. Κανένα μέσο δὲν ἔπρεπε νὰ ἀμελήσουν, ἀπὸ ὅσα μπορούσανε νὰ δώσουνε στὸ αἶνιγμα τῆ λύση του. Ἄν καὶ τώρα δὲν πετύχαιναν, θὰ ἔπαιρναν πιά ἄλλα μέτρα.

Κατὰ τὶς ἔντεκα λοιπὸν ἡ ὥρα, ὁ Ἰ. Τ. Μάστον βρισκότανε μπροστὰ στὴ μίστρως Εὐαγγελία Σκόρμπιτ καὶ τὸν Τζὼν Πρέστις, τὸν πρόεδρο τῆς Ἐξεταστικῆς Ἐπιτροπῆς. Στὴ συνομιλία τους, ποῦ ἄρχισε ἀπλούστατα ἀλλάξανε τὶς ἀκόλουθες ἐρωτήσεις καὶ ἀπαντήσεις, τραχύτα-

τες ἀπὸ τὸ μέρος τοῦ ἑνὸς καὶ ὀλωσδιόλου ἡρεμες ἀπὸ τὸ μέρος τοῦ ἄλλου. Ποιὸς θὰ μπορούσε νὰ πιστέψῃ πὸς θὰ ἐρχότανε περίσταση, πὸν ὁ Ἰ. Τ. Μάστον θὰ ἔμενε ἀτάραχος μπροστὰ σὲ ἄλλους ὀργισμένους!

— Γιὰ τελευταία φορά, θέλετε νὰ ἀπαντήσετε; ρώτησε ὁ πρόεδρος.

— Σὲ τί; ρώτησε εἰρωνικὰ ὁ γραμματέας τοῦ Τηλεβολικοῦ Συλλόγου.

— Στὴν ἐρώτηση γιὰ τὸ μέρος, ὅπου πῆγε ὁ συνάδελφός σας Βαρβικάν.

— Σᾶς τὸ εἶπα ἑκατὸ φορές!

— Πῆτε το γιὰ ἑκατοστὴ πρώτη φορά.

— Βρίσκεται ἐκεῖ πὸν θὰ πέση ἡ κανονιά!

— Καὶ πὸν θὰ πέση ἡ κανονιά;

— Ἐκεῖ πὸν βρίσκεται ὁ σύντροφός μου Βαρβικάν.

— Προσέξτε, Μάστον!

— Σὲ τί;

— Στὰ ἐπακόλουθα τῆς ἀρνήσεώς σας. Τὸ ἀποτέλεσμα θὰ εἶναι. . .

— Νὰ σᾶς ἐμποδίσω νὰ μάθετε αὐτό, πὸν δὲν πρέπει νὰ μάθετε!

— Αὐτό, πὸν ἔχομε τὸ δικαίωμα νὰ μάθουμε.

— Ἐχω γνώμη πολὺ διαφορετικὴ.

— Θὰ σᾶς στείλουμε στὸ κακουργιοδικεῖο!

— Στείλτε με.

— Καὶ οἱ ἔνορκοι θὰ σᾶς καταδικάσουν.

— Αὐτὸ εἶναι δική τους δουλειά.

— Καὶ ἡ ἀπόφαση θὰ ἐκτελεσθῇ ἀμέσως!

— Ἄς ἐκτελεσθῇ!

— Ἀγαπητὲ Μάστον! . . . τόλμησε νὰ πῆ ἡ μίστρας Εὐ-αγγελία Σκόρμπιτ, πὸν ἡ καρδιά της σπάρραξε καθὼς ἄκουγε αὐτὲς τὶς φοβέρες.

— ὦ ! . . φώναξε ὁ Ἰ. Τ. Μάστον.

Ἐκείνη ἔσκυψε τὸ κεφάλι καὶ σώπασε.

— Καὶ θέλετε νὰ μάθετε, ποιά θὰ εἶν' ἡ ἀπόφασις; ἔξακολούθησε ὁ Τζὼν Πρέστις.

— "Ἄν θέλετε νὰ μοῦ τὸ πῆτε! . . . ἀπάντησε ὁ 'Ι. Τ. Μάστον.

— Θὰ καταδικασθῆτε σὲ θάνατο! . . . ὅπως σᾶς πρέπει!

— 'Αλήθεια;

— Καὶ εἶμαι τόσο βέβαιος πὼς θὰ κρεμασθῆτε, ὅσο καὶ γιὰ ὅτι δύο καὶ δύο κάνουν τέσσερα!

— Τότε λοιπόν, κύριε, ἔχω ἀκόμη ἐλπίδες, ἀπάντησε ψύχραιμος ὁ 'Ι. Τ. Μάστον. "Ἄν εἴσαστε λίγο μαθηματικός, δὲν θὰ λέγατε ποτέ, «εἶμαι βέβαιος, ὅσο ὅτι δύο καὶ δύο κάνουν τέσσερα». Ποιά εἶναι ἡ ἀπόδειξις πὼς ὅλοι οἱ μαθηματικοὶ δὲν ἦτανε ὡς τώρα τρελλοί, ὑποστηρίζοντας πὼς τὸ ἄθροισμα δύο ἀριθμῶν εἶναι ἴσο μὲ τὸ ἄθροισμα τῶν μερῶν πού τοὺς ἀπαρτίζουν, δηλαδὴ πὼς δύο καὶ δύο κάνουν τέσσερα;

— Κύριε! . . . φώναξε ὁ πρόεδρος, πού φαινόταν κάπως σαστισμένος.

— "Ἄ! ἔξακολούθησε ὁ 'Ι. Τ. Μάστον, ἂν λέγατε τουλάχιστο «τόσο βέβαιος, ὅσο ὅτι ἓνα κι ἓνα κάνουν δύο», μάλιστα! Γιατὶ αὐτὸ δὲν εἶναι πιά θεώρημα, παρὰ ἀξίωμα καὶ τὰ ἀξιώματα ἀποδείχνονται μόνον τους!

"Ἦστερα ἀπ' αὐτὸ τὸ μάθημα τῆς ἀριθμητικῆς, ὁ πρόεδρος τῆς ἐπιτροπῆς ἔφυγε, ἐνῶ τὰ μάτια τῆς μίστρες Εὐαγγελίας Σκόρμπιτ ἔλαμπαν ἀπὸ θαυμασμό.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

Κεφάλαιο πολὺ σύντομο γιὰ τὸν ἄγνωστο Χ

Γιὰ καλὴ τύχη τοῦ 'Ι. Τ. Μάστον, σὲ λίγες μέρες ἡ 'Ομοσπονδιακὴ Κυβέρνησις ἔλαβε τὸ ἀκόλουθο τηλεγράφημα, πού τῆς ἔστειλε ὁ πρόξενος τῆς 'Αμερικῆς στὴ Ζανζιβάρη.

Ἐξοχώτατο Τζὼν Ράιτ, ὑπουργό, Οὐάσιγκτον.

Ζανζιβάρ 13 Σεπτεμβρίου, 5 ὥρα π.μ., ὥρα τοῦ τόπου.

Ἐκτέλεση μεγάλων ἔργων προχωρεῖ γρήγορα στὸ Βαμασαί, νότια ὁροσειρὰ Κιλιμαντζάρου. Ἄπὸ ὀχτῶ μῆνες πρόεδρος Βαρβικὰν καὶ λοχαγὸς Νίκολ ἐγκατασταθῆκανε μὲ πλῆθος προσωπικὸ μαύρων κάτω ἀπὸ τὴν ἐξουσία Σουλτάνου Βαλῆ - Βαλῆ.

Εὐπειθέστατος Ριχάρδος Β. Τράστ, πρόξενος.

Ἔτσι μαθεύτηκε τὸ μυστικὸ τοῦ Ἰ. Τ. Μάστον. Ὁ γραμματέας τοῦ Τηλεβολικῆ Συλλόγου ἔμενε ἀκόμη φυλακισμένος ὕστερα ἀπ' αὐτό, μὰ τὴ γλίτωσε τὴν κρεμάλα.

Ποιὸς ξέρει ὅμως, ἂν ἀργότερα δὲν θὰ λυπόταν, ποῦ δὲν πέθανε τὴν ἐποχὴ τῆς μεγάλης του δόξας;

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ ΠΕΜΠΤΟ

Λεπτομέρειες ποὺ ἐνδιαφέρουν ἀληθινὰ τοὺς κατοίκους τῆς Γῆς

Ἡ κυβέρνηση τῆς Οὐάσιγκτον ἤξερε τώρα τὸ μέρος, ποῦ εἶχαν ἀρχίσει οἱ ἐργασίες τῆς ἐταιρίας Βαρβικὰν καὶ Σία. Δὲν μπορούσε κανεὶς ν' ἀμφιβάλλη, πὼς ἡ εἶδηση ἦταν σωστή, γιατί ὁ πρόξενος τῆς Ζανζιβάρη ἦταν ἀνθρώπος, ποῦ μπορούσαν νὰ τοῦ ἔχουν ἐμπιστοσύνη. Ἡ εἶδηση ἄλλωστε βεβαιώθηκε μὲ ἄλλα νεώτερα τηλεγραφήματα, ποῦ δίνανε καὶ λεπτομέρειες Ἀκριβῶς στὴ μέση τῆς χώρας τοῦ Κιλιμαντζάρου, στὸ ἀφρικανικὸ κράτος Βαμασαί, κάπου ἑκατὸ λεῦγες ἀπὸ τὴν παραλία καὶ λίγο χαμηλότερα ἀπὸ τὴ γραμμὴ τοῦ Ἰσημερινοῦ, οἱ μηχανικοὶ τῆς Ἐκμεταλλευτικῆς Ἐταιρίας τοῦ Β. Πόλου θὰ τελείωναν σὲ λίγο τὰ γιγάντια ἔργα τους.

Μὰ πῶς μπόρεσαν νὰ ἐγκατασταθοῦνε ἔτσι κρυφὰ στὴ μακρινὴ ἐκεῖνη χώρα, στὰ ριζοβούνια τοῦ περιφήμου βουνοῦ, πὸν εἶχε ἀνακαλυφθῆ γιὰ πρώτη φορὰ ἀπὸ τὸ Ρεβάνι καὶ τὸν Κράφ στὰ 1849 καὶ τὸ εἶχαν ἀνεβῆ ὕστερα οἱ περιηγητὲς "Οἰθὼν" Ἐλεος καὶ "Ἀμποτ; Μὲ τί τρόπο μπόρῳσαν νὰ ἰδρῦσουν ἐκεῖ τὰ μηχανουργεῖα τους, τὰ χυτήριά τους καὶ νὰ συγκεντρώσουν τὸ προσωπικὸ πὸν τοὺς χρειαζόταν; Μὲ τί τρόπο κατάφεραν νὰ ἐρθοῦνε σ' ἐπικοινωνία μὲ τὶς ἐπικίνδυνες φυλὲς τοῦ τόπου καὶ τοὺς ἀρχηγούς των, πὸν ἦτανε γνωστοὶ γιὰ τὴν πονηριὰ καὶ τὴν ἀπανθρωπιά τους; Κανεῖς δὲν ἤξερε καὶ ἴσως δὲν θὰ μάθαινε ποτέ, ἀφοῦ δὲν μένανε παρὰ λίγες μονάχα μέρες ὡς τὴν ὀρισμένη ἡμερομηνία τῆς 22 τοῦ Σεπτεμβρίου.

Γι' αὐτὸ τὸ λόγο καὶ τὸ Μάστον δὲν τὸν ἐνοιαξε πολὺ, ἅμα τοῦ εἶπε ἡ μίστρας Εὐαγγελία Σκόρμπιτ, ὅτι τὸ μυστικὸ τοῦ Κιλμαντζάρου ἀποκαλύφθηκε μὲ τὸ τηλεγράφημα, πὸν εἶχε ἔρθει ἀπὸ τὴ Ζανζιβάρη.

«Φοσστ! . . .», ἦτανε τὸ πρῶτο πὸν τοῦ ἦρθε νὰ πῆ, ἐνῶ μὲ τὸ σιδερένιο του ἀγκίστρι ἔγραφε στὸν ἀέρα ὠραῖες καμπύλες. «Τὰ ταξίδια δὲν γίνονται ἀκόμη οὔτε μὲ τὸν τηλεγράφο, οὔτε μὲ τὸ τηλέφωνο καὶ σ' ἕξι μέρες. . . παταραπαταμπουμπούμ! ἡ δουλειὰ εἶναι ξεμπερδεμένη!».

"Ὅποιος ἄκουγε τὸ γραμματέα τοῦ Τηλεβολικοῦ Συλλόγου νὰ βγάξη αὐτὸ τὸ ἠχηρὸ ἐπιφώνημα, πὸν ἔσκασε σὰν κανονιά, θὰ θαύμαζε στ' ἀλήθεια τὴ ζωὴ πὸν ἔχουνε μέσα τους καμμιά φορὰ μερικοὶ γέροι πυροβολητὲς.

"Ἦτανε φανερό, πῶς ὁ 'Ι. Τ. Μάστον εἶχε δίκιο. Δὲν εἶχανε καιρὸ νὰ στείλουνε χωροφύλακες ὡς τὸ Βαμασάι, γιὰ νὰ πιάσουνε τὸν πρόεδρο Βαρδικάν. Γιατὶ καὶ ἂν ἀκόμα οἱ χωροφύλακες αὐτοὶ ξεκινούσαν ἀπὸ τὸ Ἀλγέρι ἢ ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο, ἢ ἀπὸ τὸ Ἄντεν, ἀπὸ τὴ Μασσάουα ἢ καὶ ἀπὸ τὴ Μαδαγασκάρη ἀκόμη, δὲν θὰ φτάνανε στὴν ὥρα τους. Θὰ πηγαίνανε γρήγορα ὡς τὶς ἀκτὲς τῆς Ζανζιβάρης. Μὰ ἔπρεπε νὰ λογαριάσουνε τὶς δυσκολίες, πὸν θὰ ἔβρισκαν γιὰ νὰ προχωρήσουνε μέσα στὸν

τόπο, γεμάτο βουνά, και την αντίσταση ακόμη του προσωπικού του Βαρβικάν, που δὲν ἦτανε λίγο. Πολὺ πιθανὸν μάλιστα νὰ ἔστελνε βοήθεια και ὁ μαῦρος Σουλτάνος, που ἔκανε τοῦ κεφαλιού του και ὅπως φαινότανε θὰ εἶχε δωροδοκηθῆ και προστάτενε τὴν ἐπιχείρηση. "Ὡστε ἔπρεπε ν' ἀφήσουνε κάθε ἐλπίδα, πὼς θὰ ἐμποδίζανε τὶς ἐργασίες πιάνοντας τὸν ἀρχηγό.

Μὰ ἂν αὐτὸ ἦτανε τώρα ἀδύνατο εἶχανε τουλάχιστο μιὰν ἄλλη εὐκολία. Ξέροντας ἀκριβῶς τὴν τοποθεσία τοῦ σημείου τῆς κανονιάς, μπορούσαν νὰ προσδιορίσουν ἐκεῖνο που πρὶν τοὺς ἦταν ἀδύνατο. Θὰ μάθαιναν ἐπιτέλους, ποιὲς χώρες ἦτανε σὲ κίνδυνο.

"Ἦτανε ζήτημα ἐνὸς ὑπολογισμού, πολὺπλοκου, βέβαια, μὰ ὄχι τόσο που νὰ μπερδέψη τοὺς εἰδικούς τῆς ἀλγεβρας και γενικὰ τῶν μαθηματικῶν.

Στὴν ἀρχή, ἡ Κυβέρνηση τῆς Οὐάσιγκτον εἶχε κρατήσει μυστικὸ τὸ τηλεγράφημα τοῦ πρόξενού της στὴ Ζανζιβάρη· ἤθελε μαζί μὲ τὸ τηλεγράφημα νὰ δημοσιευθοῦν και τὰ πιθανὰ ἀποτελέσματα τῆς μετατοπίσεως τοῦ ἄξονα, πρὸ πάντων γιὰ τὸ ζήτημα τῆς ἀνισοσταθμίσεως τῆς θάλασσας. "Ἔτσι θὰ πληροφοροῦσε ταυτόχρονα τοὺς κατοίκους τῆς Γῆς γιὰ ὅ,τι περίμενε τὸν καθένα, ἀνάλογα μὲ τὸ μέρος τῆς Γῆς, που κατοικοῦσε.

Δὲν χρειάζεται νὰ πούμε μὲ τί ἀνυπομονησία περίμεναν ὅλοι νὰ μάθουνε τί τοὺς ἐτοίμαζε ὁ Βαρβικάν.

'Απὸ τὶς 14 τοῦ Σεπτεμβρίου εἶχαν στείλει τὸ τηλεγράφημα στὸ μετεωρολογικὸ γραφεῖο τῆς Οὐάσιγκτον και εἶχανε δώσει ἐντολὴ νὰ βγάλῃ γρήγορα τὰ συμπεράσματά του γιὰ τὶς μηχανικὲς και γεωγραφικὲς συνέπειες τῆς κανονιάς. Σὲ δυὸ μέρες ὅλα εἶχανε ὀρισθῆ μὲ τὴ μεγαλύτερη ἀκρίβεια.

'Ἡ ἔκθεση τοῦ μετεωρολογικοῦ γραφείου διαβιβάσθηκε μὲ τὸ ὑποβρύχιο καλώδιο και τὰ ἐναέρια τηλεγραφικὰ σύματα σὲ ὅλες τὶς Κυβερνήσεις τοῦ Παλιοῦ και τοῦ Νέου Κόσμου. Δὲν ἄργησε νὰ δημοσιευθῆ σὲ χιλιάδες ἀντί-

τυπα και να διαλαληθῆ με τοὺς πῶ διαφορετικούς τίτλους, ἀπὸ ὅλα τὰ λουστράκια τῶν δύο κόσμων.

«Τί θὰ γίνῃ;» ἦταν ἡ ἐρώτηση πὺ ἀκουγότανε σ' ὅλες τὶς γλῶσσες, καὶ σ' ὅλα τὰ σημεῖα τῆς Γῆς.

Σ' αὐτὸ τὸ ἐρώτημα νὰ τί ἀπάντηση ἔδωσε τὸ μετεωρολογικὸ γραφεῖο τῆς Οὐάσιγκτον.

Γνωστοποίηση πὺ ἐνδιαφέρει ὅλο τὸν κόσμο.

«Ὁ πρόεδρος Βαρβικάν καὶ ὁ λοχαγὸς Νίκολ ἐτοιμάζουνε τὴν ἀκόλουθη ἀπόπειρα: Τὰ μεσάνυχτα στὶς 22 τοῦ Σεπτεμβρίου, θέλουνε νὰ χτυπήσουνε τὴ Γῆ με τὸ κλώτσημα ἑνὸς κανονιοῦ, πὺ θὰ εἶναι ἓνα ἑκατομμύριο φορὲς μεγαλύτερο ἀπὸ τὸ κανόνι τῶν εἰκοσιεπτὰ ἑκατοστῶν καὶ πὺ θὰ ρίξῃ βλήμα ἑκατὸν ὀγδόντα χιλιάδες τόννους βαρῦ. Τὸ μπαρούτι πὺ θὰ μεταχειριστοῦν θὰ τοῦ δώσῃ ἀρχικὴ ταχύτητα δύο χιλιάδες ὄχτακόσια χιλιόμετρα στὸ δευτερόλεπτο.

» Ἄν ἡ κανονιά αὐτὴ ριχθῆ λίγο πῶ κάτω ἀπὸ τὴ γραμμὴ τοῦ Ἰσημερινοῦ, σχεδὸν ἀπάνω στὴν 34° ἀνατολικά ἀπὸ τὸ μεσημβρινὸ τοῦ Παρισιοῦ, στὰ ριζοβούνια τῆς ὀροσειρᾶς τοῦ Κιλμαντζάρου, καὶ τῆς δώσουνε διεύθυνση κατὰ τὴ νοτιά, τὰ μηχανικὰ τῆς ἀποτελέσματα ἀπάνω στὴν ἐπιφάνεια τοῦ πλανῆτη μας θὰ εἶναι τ' ἀκόλουθα:

» Ὁ κλωνισμὸς πὺ θὰ γίνῃ, ἅμα συνδυασθῆ με τὴν καθημερινὴ κίνηση τῆς Γῆς, θὰ δημιουργήσῃ τὴν ἴδια στιγμὴ τὸ νέο ἄξονα. Ἐπειδὴ σύμφωνα με τοὺς ὑπολογισμοὺς τοῦ Ἰ. Τ. Μάστον ὁ παλιὸς ἄξονας θὰ μετατοπισθῆ κατὰ 23° 28', ὁ νέος θὰ εἶναι κάθετος στὸ ἐπίπεδο τῆς ἐκλειπτικῆς καὶ οἱ δύο ἄκρες του θὰ εἶναι: Ἡ βόρεια, ἀνάμεσα στὴ Γροιλανδία καὶ τὴ χώρα τοῦ Γκρέντελ ἀκριβῶς ἀπάνω σ' ἐκεῖνο τὸ σημεῖο τῆς θάλασσας τοῦ Μπάφιν, πὺ τὴν κόβει σήμερα ὁ πολικὸς κύκλος. Ἡ νότια, ἀπάνω στὴ γραμμὴ τοῦ ἀνταρκτικοῦ κύκλου.

» Από τὸ σχηματισμὸ τοῦ νέου αὐτοῦ περιστροφικοῦ ἄξονα θὰ βγῆ καὶ νέος Ἴσημερινός, πὺν τὸν ὄρισάμε καὶ μποροῦμε νὰ μιλήσουμε καὶ γιὰ τὴν ἀνισοστάθμιση τῶν θαλασσῶν, πὺν θὰ δημιουργηθῆ τὴν ὥρα τῆς ἀλλαγῆς τοῦ ἄξονα.

» Πρὶν ἀπ' ὅλα πρέπει νὰ τονίσουμε, ὅτι οἱ διευθυν-
τὲς τῆς Ἐκμεταλλευτικῆς Ἐταιρίας φρόντισαν νὰ μετρι-
ᾶσουν ὅσο μποροῦσαν τ' ἀποτελέσματα αὐτῆς τῆς ἀνι-
σοσταθμίσεως. Ἄν ἡ κανονιὰ ριχνότανε κατὰ τὸ βοριά,
τὰ καταστρεπτικὰ τῆς ἀποτελέσματα θὰ ἦτανε πολὺ αἰ-
σθητὰ στὶς πιὸ πολιτισμένες χῶρες τῆς Γῆς. Ἄπεναντίας,
ἂν ἡ κανονιὰ ριχθῆ κατὰ τὴ νοτιὰ, τ' ἀποτελέσματά της
— τουλάχιστο τὶς πλημμύρες — θὰ τὶς αἰσθανθοῦνε τό-
ποι λιγώτερο κατοικημένοι καὶ σχεδὸν ἄγριοι.

» Ὁ Ἄτλαντικὸς Ὠκεανὸς θ' ἀδειάσῃ σχεδὸν ὀλάκερος
φανερῶνοντας ὅλο τὸ βυθὸ του παντιοῦ, ὅπου τὸ βάθος
του εἶναι λιγώτερο ἀπὸ 8415 μέτρα. Ὡστε ἀνάμεσα στὴν
Εὐρώπη καὶ στὴν Ἀμερικὴ θὰ φανερωθοῦν ἀέραντες χῶ-
ρες. Αὐτές, ἂν τὸ κρίνουν σκόπιμο, θὰ μπορέσουνε νὰ τὶς
προσαρτήσουνε οἱ Ἠνωμένες Πολιτεῖες, ἡ Ἀγγλία, ἡ Γαλ-
λία, ἡ Ἰσπανία καὶ ἡ Πορτογαλία, κάθε μιὰ ἀνάλογα μὲ
τὴ γεωγραφικὴ τῆς ἔκτασι. Ἄς σημειωθῆ ὅμως, ὅτι, μιὰ
καὶ τὰ νερὰ θὰ χαμηλώσουνε, θὰ κατέβουν ἄλλο τόσο καὶ
τὰ στρώματα τῆς ἀτμόσφαιρας. Ὡστε οἱ ἀκτὲς τῆς Εὐ-
ρώπης καὶ τῆς Ἀμερικῆς θὰ ἀνέβουνε σὲ ὕψος τέτοιο,
πὺν οἱ σημερινὲς πολιτεῖες δὲν θὰ ἔχουν ἀρκετὰ πυκνὴ ἀ-
τμόσφαιρα καὶ σὲ μερικὰ μέρη ἡ ζωὴ θὰ εἶναι ἀδύνατη.
Μόνον τὸ Κάιρο, ἡ Κωνσταντινούπολη, τὸ Δάντσιγ, ἡ Στοκ-
χόλμη ἀπὸ τὴ μιὰ μεριὰ καὶ οἱ πόλεις, πὺν εἶναι στὰ δυ-
τικὰ παράλια τῆς Ἀμερικῆς ἀπὸ τὴν ἄλλη, θὰ βαστήξουν
τὴ φυσικὴ τους θέσι, σχετικὰ μὲ τὴ γενικὴ ἐπιφάνεια τῆς
θάλασσας. Στὶς Βερμούδες ὅμοιος ὁ ἀέρας θὰ λείψῃ ὀλότε-
λα, ὅπως λείπει στοὺς ἀεροναῦτες, πὺν ἀνεβαίνουν σὲ 8000
μέτρα ὕψος, τὸ ἴδιο ὅπως λείπει καὶ στὶς ψηλότερες κο-

ροφές του Θιβέτ. Ὡστε ἡ ζωὴ ἐδῶ θὰ εἶναι ἐντελῶς ἀδύνατη.

»Τὸ ἴδιο θὰ γίνῃ καὶ στὸν Ἰνδικὸ Ὠκεανό, τὴν Αὐστραλία, τὸ ἕνα τέταρτο τοῦ Εἰρηνικοῦ, πού ἕνα μέρος του θὰ χυθῆ στὰ νότια παράλια τῆς Αὐστραλίας. Ἡ ἀκτὴ τῆς γῆς τοῦ Νουίτς καὶ οἱ πόλεις Ἀδελαΐς καὶ Μέλβουρν θὰ δοῦνε νὰ κατεβαίῃ ἡ ἐπιφάνεια τῶν νερῶν ὀχτῶ χιλιάδες μέτρα. Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία πὼς θὰ βρεθοῦνε τότε σὲ ἀέρα πολὺ καθαρό, μὰ δὲν θὰ εἶναι πιά ἀρκετὰ πυκνὸς γιὰ τὴν ἀναπνοή. Φυσικά, σ' αὐτὰ τὰ μέρη θὰ φανερωθοῦνε νέα νησιά, πού θὰ σχηματισθοῦν ἀπὸ τὶς κορυφές τῶν βουνῶν, πού εἶναι κρυμμένα μέσα στὴ θάλασσα· αὐτὸ θὰ γίνῃ φυσικά στὰ μέρη πού ἡ θάλασσα δὲν θὰ χαθῆ ὀλότελα.

»Ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριὰ τὸ νερὸ θὰ σκεπάσῃ ἕνα μεγάλο μέρος ἀπὸ τὴ Ρωσία καὶ ἕνα μέρος ἀπὸ τὶς Ἰνδίες, τὴν Κίνα, τὴν Ἰαπωνία καὶ τὴ Ρωσικὴ Ἀλάσκα. Μπορεῖ τὰ Οὐράλια ὄρη νὰ ξεπροβάλουνε μέσα ἀπὸ τὸν κατακλυσμὸν αὐτὸν σὰ νησάκι, στὸ ἀνατολικὸ μέρος τῆς Εὐρώπης. Ὅμως ἡ Πετρούπολη, ἡ Μόσχα, ἡ Καλκούτα, τὸ Πεκίνο, ἡ Σαϊγκόν, τὸ Χόγκ - Κόγκ, ἡ Ἰεντώ, ὅλες αὐτὲς οἱ πόλεις θὰ ἐξαφανιστοῦνε κάτω ἀπὸ τὰ νερὰ σὲ διάφορα βάθη.

»Οἱ καταστροφές θὰ εἶναι λιγώτερο σοβαρές νοτιοδυτικὰ ἀπὸ τὸ Κιλμαντζάρο. Τοῦ Ἀτλαντικοῦ ἡ ἐπιφάνεια στὸ πολύνησο τῶν Μάλουϊν θ' ἀνέβῃ 8415 μέτρα. Μὲ τὸν τεχνητὸν αὐτὸ κατακλυσμὸ θὰ ἐξαφανιστοῦνε καὶ ἄλλες μεγάλες χῶρες. Ἀνάμεσα σ' αὐτὲς καὶ τὸ τρίγωνο τῆς Νότιας Ἀφρικῆς ἀπὸ τὴν Κάτω Γουϊνέα καὶ τὸ Κιλμαντζάρο ὡς τὸ ἀκρωτήριο τῆς Καλῆς Ἑλπίδας. Τὸ ἴδιο καὶ τὸ τρίγωνο τῆς Νότιας Ἀμερικῆς, πού σχηματίζουν τὸ Περού, ἡ Κεντρικὴ Βραζιλία, ἡ Χιλὴ, ἡ Ἀργεντινὴ, μέχρι τῆ Γῆ τοῦ Πυρός καὶ τὸ ἀκρωτήριο Χόρν. Οἱ Παταγόνες, ὅσο ψηλὸ καὶ ἂν εἶναι τὸ μπόϊ τους, δὲν θ' ἀποφύγουνε τὸ πνίξιμο καὶ οὔτε θὰ μπορέσουν νὰ κα-

ταφύγουνε στὰ βοννά τῆς Κορδιλιέρας, γιατί και οἱ πιὸ ψηλές τους κορυφές στὸ μέρος αὐτὸ θὰ σκεπαστοῦν ἀπὸ τὰ νερά.

»Αὐτὰ τ' ἀποτελέσματα θὰ φέρη ἡ διατάραξη τῆς ἰσορροπίας στὴν ἐπιφάνεια τοῦ πλανήτη μας. Ἀπὸ τὴ μιὰ οἱ ἐπιφάνειες τῶν θαλασσῶν θὰ χαμηλώσουνε κι ἀπὸ τὴν ἄλλη θὰ ὑψωθοῦνε. Ὡστε οἱ ἐνδιαφερόμενοι ἄς προφυλαχτοῦν ἀπ' αὐτοὺς τοὺς κινδύνους, ἂν δὲν ἐμποδισθῆ στὴν κατάλληλη ὥρα ἢ ἐγκληματικῆ ἀπόπειρα τοῦ προέδρου Βαρθικάν».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ ΕΚΤΟ

Ὅπου οἱ δυσαρεστημένοι πληθαίνουν
καὶ δυναμώνουν

Σύμφωνα μὲ τὸ περιεχόμενο τῆς εἰδοποιήσεως αὐτῆς οἱ κάτοικοι τῆς Γῆς, πού κινδυνεύανε, χωριζόντανε σὲ δυὸ κατηγορίες: σ' ἐκείνους πού θὰ σκάζανε ἀπὸ ἔλλειψη ἀέρα και σὲ κείνους πού θὰ πνίγονταν. Ἐπρεπε ὅλοι αὐτοὶ νὰ προφυλαχτοῦνε μὲ κάποιο τρόπο ἢ τουλάχιστο ν' ἀποφύγουνε κάπως τὸν κίνδυνο.

Ἡ ἀνακοίνωση αὐτῆ, ὅπως ἦτανε φυσικό, ἔδωσε ἀφορμὴ γιὰ διάφορα σχόλια, πού δὲν ἄργησαν νὰ τελειώσουνε σὲ ἔντονες διαμαρτυρίες.

Οἱ Ἀμερικάνοι τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν, οἱ Εὐρωπαῖοι τῆς Γαλλίας, τῆς Ἀγγλίας, τῆς Ἰσπανίας και ἄλλοι πολλοὶ ἦταν, ὅπως εἶπαμε, ὑποψήφιοι γιὰ ἀσφυξία ἢ ἐλπίδα νὰ προσαρτηθοῦνε στὰ κράτη τους τὶς χώρες, πού θὰ βγαῖναν ἀπὸ τὰ τρῖςθαθα τοῦ ὠκεανοῦ, δὲν ἀρκοῦσε γιὰ νὰ τοὺς πείση νὰ δεχθοῦνε τὶς καταστροφές, πού τοὺς περιόριζαν. Σχετικὰ μὲ τὸν καινούργιο Πόλο, τὸ Παρίσι θὰ ἦτανε στὴν ἴδια ἀπόσταση, πού ἦταν ἀπὸ τὸν παλιό.

Μὰ τί θὰ κέρδιζε μ' αὐτό; Θὰ εἶχε βέβαια πάντα καλοκαίρι, μὰ αὐτὸ μονάχα δὲν μπορούσε νὰ ἱκανοποιήσῃ τοὺς Παριζιάνους, πού εἶχανε τὴ συνήθεια νὰ ξεδεύουνε χωρὶς οἰκονομίες τὸ ὄξυγόνο, ἀδιάφορο ἂν ἦτανε καθαρὸ ἢ ὄχι.

Μέσα σ' ἐκείνους πού θὰ πνίγονταν, ἦτανε καὶ οἱ κάτοικοι τῆς Νότιας Ἀμερικῆς, οἱ Αὐστραλοὶ, οἱ Καναδοί, οἱ Ἰνδοί, οἱ Ζηλανδοί.

Μὰ ἦτανε δυνατὸ ποτὲ ν' ἀνεχθῆ ἡ Ἀγγλία νὰ στερηθῆ τὶς πλουσιώτερες τῆς ἀποικίης;

Ἰδιαίτερα γιὰ τὴν Εὐρώπῃ θὰ γινόντανε τ' ἀκόλουθα: Ἄν καὶ τὸ κεντρικὸ τῆς μέρος θὰ ἔμενε ἀπείραχτο σχεδόν, τὸ δυτικὸ θὰ ἕρπονότανε πολὺ· τὸ ἀνατολικὸ θὰ χαμηλώνε ἀνάλογα. Μ' ἄλλα λόγια ἡ Εὐρώπῃ θὰ πάθαινε ἡ μισὴ ἀσφυξία καὶ ἡ μισὴ θὰ βούλιαζε. Καὶ τὸ ἓνα καὶ τὸ ἄλλο ἦτανε ἀπαράδεχτα. Ἐκτὸς ἀπ' αὐτό, ἡ Μεσόγειος θάλασσα θ' ἀδειάζε σχεδὸν ἐντελῶς, γεγονόςς πού δὲν θὰ δέχονταν μὲ κανέναν τρόπο οὔτε οἱ Γάλλοι, οὔτε οἱ Ἰταλοὶ, οὔτε οἱ Ἰσπανοὶ, οὔτε οἱ Ἕλληνες, οὔτε οἱ Τούρκοι, οὔτε οἱ Αἰγύπτιοι. Ὅλοι τους, σὰν λαοὶ πού κατοικοῦνε τὰ παράλια τῆς, ἔχουν δικαιώματα στὴ θάλασσα αὐτῇ, πού δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ τοὺς τὰ συζητήσῃ. Ἄλλωστε σὲ τί θὰ χρησίμευε πιά ἡ διώρυγα τοῦ Σουέζ, πού θὰ ἔμενε ἀπείραχτη, γιὰτὶ βρῖσκεται ἐπάνω στὴν οὐδέτερη γραμμῇ; Σὲ τί θὰ χρησιμεύανε πιά τὰ περίφημα ἔργα τοῦ Λεσέψ, ἀφοῦ δὲν θὰ ὑπῆρχε οὔτε ἡ Μεσόγειος οὔτε ἀρκετὸ μέρος ἀπὸ τὴν Ἐρυθρὰ θάλασσα;

Ἡ Ἀγγλία ἦτανε κι ἂν ἦτανε πού ποτὲ δὲν θὰ δεχότανε νὰ ἰδῆ τὸ Γιβραλτάρ, τὴ Μάλτα καὶ τὴν Κύπρο μεταμορφωμένους σὲ κορυφῆς πανύψηλων βουνῶν, πού νὰ γίνονται στὰ σύννεφα, μακριὰ ἀπὸ τὴ δικαιοδοσία τῶν κυριαβιῶν τῆς! Ὅχι! Δὲν θὰ ἱκανοποιότανε ποτὲ μὲ τὰ ἰδάφη πού θὰ τῆς ἔδιναν ἀπὸ τὴν ἀρχαία λεκάνη τοῦ Ἀτλαντικοῦ. Ὁ ταγματάρχης Ντόνελαν εἶχε σκεφθῆ κίβλας νὰ ξαναγυρίσῃ στὴν Εὐρώπῃ, γιὰ νὰ διεκδικήσῃ τὰ σιμφέροντα τῆς πατρίδας του ἀπάνω σ' αὐτὲς τὶς νέες

χῶρες, στὴν περίπτωση, ποὺ ἡ ἐπιχείρηση τῆς ἐταιρίας Βαρβικὰν καὶ Σία θὰ πετύχαινε.

Οἱ διαμαρτυρίες, λοιπόν, ποὺ καὶ πρὶν ἔφταναν ἀπὸ παντοῦ, ὕστερα ἀπὸ τὸ τηλεγράφημα τῆς Ζανζιβάρης ἔγιναν ἀκόμη πιὸ σφοδρές. Καὶ ὄχι μόνον ἀπὸ τὰ κράτη ποὺ βρισκόνταν σὲ κίνδυνον, μὰ καὶ ἀπὸ κείνα ποὺ δὲν εἶχανε κανένα φόβο. Γιατὶ ἡ εἰδοποίηση ποὺ δημοσιεύθηκε ὕστερα ἀπὸ τὸ τηλεγράφημα ποὺ φανέρωνε τὸ σημεῖο τῆς βολῆς, ἦτανε πολὺ λίγο καθησυχαστικὴ. Μὲ λίγα λόγια, ὁ πρόεδρος Βαρβικὰν, ὁ λοχαγὸς Νίκολ καὶ ὁ Ἰ. Τ. Μάστον, κηρύχθηκαν ἐκτὸς νόμου ἀπὸ τὴν ἀνθρωπότητα.

Τί τύχη ὅμως γιὰ τὶς ἐφημερίδες! Τί ζήτηση! Πόσα παραοτήματα!

Γιὰ πρώτη ἴσως φορὰ ἐνωθήκανε σὲ μιὰ διαμαρτυρία φύλλα, ποὺ τὶς πιὸ πολλὲς φορὲς διαφωνοῦσαν σὲ κάθε ζήτημα.

Δὲν ἦτανε πιὰ τὸ ζήτημα γιὰ τὴν ἰσορροπία τῆς Εὐρώπης — τόσο μικρὰ θέματα ποῖος τὰ λογάριάζε τώρα! — μὰ γιὰ τὴ σωτηρία τῆς παγκόσμιας ἰσορροπίας! Εὐκόλα μπορεῖ κανεὶς νὰ φανταστῇ ποιά ἐντύπωση ἔκαναν αὐτὰ ποὺ δημοσίευσαν οἱ ἐφημερίδες, σὲ κόσμον σχεδὸν μανιακὸ ἀπὸ τὴ νευροπάθεια, ποὺ βασίλευε στὰ τέλη τοῦ ἸΘ' αἰῶνα, καὶ μὲ προδιάθεση γιὰ κάθε παραλογισμό καὶ φόβο! Ἐμοιαζαν σὰν μπόμπα, ποὺ σκάζει σὲ μαρουνταποθήκη!

Γιὰ τὸν Ἰ. Τ. Μάστον, πιστέψανε σὲ μιὰ στιγμή πὼς σήμανε ἡ τελευταία του ὥρα.

Στις 17 τοῦ Σεπτεμβρίου, τὴ νύχτα, ὄχλος μανιασμένος ὄρμησε στὴ φυλακὴ, γιὰ νὰ ἐφαρμόσῃ ἐπάνω του τὸ νόμον τοῦ Λύντς, ἐνῶ οἱ φύλακες, ἄς τὸ ὁμολογήσουμε, δὲν φέρανε ἀντίσταση καμμιὰ.

Μὰ τὸ κελλὶ τοῦ Ἰ. Τ. Μάστον βρέθηκε ἄδειον. Ἡ μίστρες Εὐαγγελία Σκόρμπιτ εἶχε καταφέρει νὰ τὸν φυγαδέψῃ, δίνοντας κρυφὰ στὸ φύλακα πολὺ χρυσάφι.

Ὁ Ἰ. Τ. Μάστον λοιπόν, ὁ μεγάλος αὐτὸς ταραξίας

τῶν δύο Κόσμων, μπόρεσε νὰ βρῆ ἕναν κρηφῶνα καὶ χάρη στὴν ἀφοσίωση τῆς γυναίκα, πὺν τὸν ἀγαποῦσε, νὰ γλιτώσῃ ἀπὸ τὴν παραφορὰ καὶ τὴ δημοσία ἀγανάκτηση. Καὶ ἦτανε δίκαιη ἢ προφύλαξη αὐτή. Γιατὶ ἀκόμα μένανε τέσσερις μέρες ὀλάκερες ὥσπου τὰ σχέδια τοῦ προέδρου Βαρκιὰν νὰ μποῦνε σὲ πράξη.

Τὴ γνωστοποίηση τοῦ Μετεωρολογικοῦ Γραφείου τῆς Οὐάσιγκτον τὴν πρόσεξαν ὅλοι ὅσο τῆς ἄξιζε. Κι ἂν στὴν ἀρχὴ βρεθῆκανε μερικοὶ σκεπτικιστές, πὺν ἀμφιβάλλανε γιὰ τὶς καταστροφές, τώρα πιά δὲν ὑπῆρχαν.

Οἱ διάφορες Κυβερνήσεις βιάστηκαν νὰ εἰδοποιήσουνε τοὺς ὑπηκόους των καὶ αὐτούς, πὺν οἱ χῶρες τους θὰ ὑψώνονταν σὲ στρώματα ἀτμοσφαιρικὰ μὲ πολὺ λίγη πυκνότητα καὶ κείνους, πὺν οἱ χῶρες τους θὰ πλημμυρίζανε ἀπὸ νερά.

Τὰ τηλεγραφήματα αὐτά, πὺν στάλθηκαν στὶς πέντε Ἑπτέρας τοῦ κόσμου, δώσανε τὸ σύνθημα γιὰ μιὰ γενικὴ μετανάστευση, πὺν ὅμοιά τῆς δὲν ἀναφέρει ἡ ἱστορία, οὔτε ἀκόμα στὰ χρόνια, πὺν μετανάστευσαν οἱ ἀριανὲς φυλές.

Ἐκίνησαν Ὀτεντότοι, Μελανήσιοι, Μαῦροι, Ἐρυθρόδεσμοι, Κίτρινοι, Λευκοί.

Δυστυχῶς δὲν ἔμενε πιά καιρὸς καὶ οἱ ὄρες ἦτανε μετρημένες. Χροειαζόντανε μῆνες γιὰ νὰ μπορέσουν οἱ Κινέζοι ν' ἀφήσουνε τὴν Κίνα, οἱ Αὐστραλοὶ τὴν Αὐστραλία, οἱ Παταγόνιοι τὴν Παταγονία, οἱ κάτοικοι τῆς Σιβηρίας τὶς ἐπαρχίες τὶς σιβηρικὲς κλπ. κλπ.

Ἐπειδὴ ὅμως ἔγινε γνωστὸ καὶ ποιά μέρη τῆς σφαίρας δὲν θὰ προσβληθοῦν, ὁ κίνδυνος καὶ φυσικὰ ὁ τρόμος περιορίστηκαν ὅπωςδῆποτε.

Μερικὲς ἐπαρχίες ἢ καὶ κράτη ὀλόκληρα ἀρχίσανε νὰ ἠσυχάζουνε καὶ τοὺς ἀπόμεινε μονάχα ἡ ἀόριστη ἐκείνη παραχῆ, πὺν αἰσθάνεται κάθε ἄνθρωπος, ὅταν περιμένη σίγκρουση.

Στὸ διάστημα αὐτὸ ὁ Ἄλκείδης μας μιλοῦσε μόνος του, χειρονομώντας σὰν τηλεγράφος σηματολογικὸς.

«Μὰ πῶς διάβολο αὐτὸς ὁ Βαρβικὰν θὰ μᾶς φαμπρικήρη ἓνα τέτοιο κανόνι, ἓνα ἑκατομμύριο φορές μεγαλύτερο ἀπὸ τὸ κανόνι τῶν εἴκοσι ἐπτὰ ἑκατοστῶν;

» Ἄ! κύριε Μάστον, ἦθελα νὰ σὲ τσάκωνα, γιὰ νὰ ἔβλεπα ἂν θὰ μοῦ τὰ μπερδεύεις. Αὐτὸ ξεπερνᾷ τὰ σύνορα τῆς λογικῆς».

ἽΠωσδήποτε ἡ ἀποτυχία τῆς ἀπόπειρας ἔμενε πὰ μοναχῇ ἐλπίδα σωτηρίας γιὰ μερικὲς χῶρες τῆς Γῆς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ ΕΒΔΟΜΟ

Τί γινότανε στὸ Κιλιμαντζάρο τοὺς ὀχτῶ πρώτους μῆνες

Ἡ χώρα τοῦ Βαμασαί βρίσκεται στὸ ἀνατολικὸ μέρος τῆς Ἀφρικῆς, ἀνάμεσα στὴ Ζανζιβάρη καὶ στὶς μεγάλες λίμνες. Ἄπ' αὐτὲς ἡ Βικτώρια Νιάνζα καὶ ἡ Ταγκονιόκα σχηματίζουν ἀληθινὲς ἐσωτερικὲς θάλασσες. Ἐνα κομμάτι ἀπὸ τὴ χώρα τούτη ἔγινε γνωστὸ μὲ τὶς ἐξερευνησεις τοῦ Ἄγγλου Τζόνσον, τοῦ κόμη Τεκέλη καὶ τοῦ Γερμανοῦ δόκτορα Μάυερ. Στὴν ὄρεινὴ αὐτὴ χώρα κυρίαρχος ἦταν ὁ Σουλτάνος Βαλῆ - Βαλῆ μὲ τριάντα ἴσαμε σαράντα χιλιάδες ὑπηκόους.

Τρεῖς μοῖρες πρὸ κάτω ἀπὸ τὸν Ἴσημερινό, ὑψώνεται ἡ σειρὰ τοῦ Κιλιμαντζάρου, πρὸς οἱ πρὸ ψηλὲς κορφές του φτάνουνε τὰ 5.704 μέτρα πάνω ἀπὸ τὴ θάλασσα (δηλ. 1.000 μέτρα ψηλότερα ἀπὸ τὸ Λευκὸ Ὄρος). Ὁ τεράστιος αὐτὸς ὄγκος ἔχει ἀπὸ τὸ βοριά, τὴ νοτιὰ καὶ τὴ δύση, τὶς μεγάλες καὶ εὐφορώτατες πεδιάδες τοῦ Βαμασαί. Προχωρεῖ, μέσα ἀπὸ τὴ Μοζαμβίκη, ἴσαμε τὴ λίμνη τῆς Βικτώριας - Νιάνζας.

Λίγες λεῦγες πὸ κάτω ἀπὸ τὰ ριζοβούνια τοῦ Κιλιμαντζάρου, βρίσκεται ἡ μικρὴ πόλη Κισόγγο, ἔδρα τοῦ Σουλτάνου. Οἱ κάτοικοί της εἶναι πιστοί, ἔξυπνοι καὶ ἐργατικοί.

Στὴ μικρὴ αὐτὴ πόλη λοιπὸν ἔφτασαν ἀπὸ τὴν πρώτη ἑβδομάδα τοῦ Ἰανουαρίου ὁ πρόεδρος Βαρβικάν καὶ ὁ λοχαγὸς Νίκολ, μὲ συνοδεία δέκα μόνο ἀρχιεργάτες, ἀφοσιωμένους στὴν ἐπιχείρηση. Ὅταν ἔφευγαν ἀπὸ τὶς Ἡνωμένες Πολιτεῖες μόνο ἡ μίστρες Σκόρμπιτ καὶ ὁ Ἰ. Τ. Μάστον τὸ ξέρανε.

Στὴ Νέα Ἵρκη πήρανε ἀτμόπλοιο, πὸ ἔφευγε γιὰ τὸ ἀκρωτήριο τῆς Καλῆς Ἑλπίδας καὶ ἀπὸ κεῖ ἄλλο πλοῖο τοὺς ἔφερε στὴ Ζανζιβάρη.

Ἐκεῖ ἀφοῦ ναυλώσανε κρυφὰ μιὰ βάρκα φτάσανε στὴν ἀφρικανικὴ παραλία, ὅπου τοὺς περιμένε ἀπόσπασμα σταλμένο ἀπὸ τὸ Σουλτάνο. Ὅστερ' ἀπὸ ἑκατὸ λεῦγες δρόμο κοπιαστικὸ φτάσανε στὴν πρωτεύουσα.

Ὁ πρόεδρος Βαρβικάν, μόλις τελείωσαν οἱ ὑπολογισμοὶ τοῦ Ἰ. Τ. Μάστον, εἶχε συνεννοηθῆ μὲ γραμμата μὲ τὸ Βαλῆ - Βαλῆ. Σ' αὐτὸ τοὺς βοήθησε ἓνας Σουηδὸς περιηγητῆς, πὸ εἶχε μείνει μερικὰ χρόνια στὴ χώρα ἐκείνῃ τῆς Ἀφρικῆς.

Ἦξερε πὸς ὁ Σουλτάνος, ἀπὸ τὸ περίφημο ταξίδι τοῦ προέδρου Βαρβικάν στὴ Σελήνη, εἶχε γίνει ἓνας ἀπὸ τοὺς θερμότερους ὁπαδοὺς τοῦ τολμηροῦ Ἀμερικάνου καὶ αἰσθανότανε ἀγάπη ἀληθινὴ γι' αὐτόν. Ὁ Ἰμπεῦ Βαρβικάν, χωρὶς νὰ φανερώσῃ τὸ σκοπὸ του, πέτυχε εὐκολὰ ἀπὸ τὸν ἡγεμόνα τοῦ Βαμασάι τὴν ἄδεια νὰ ἐπιχειρήσῃ μεγάλες ἐργασίες στὴ μεσημβρινὴ ριζοβουνιά τοῦ Κιλιμαντζάρου. Ὁ Σουλτάνος Βαλῆ - Βαλῆ μὲ μιὰ σπουδαία χρηματικὴ ἀποζημίωση ἀπὸ τριακόσιες χιλιάδες δολλάρια ὑποχρεώθηκε νὰ προμηθεύσῃ στὸ Βαρβικάν ὅλο τὸ προσωπικὸ, πὸ τοῦ χρειαζότανε. Δὲ δυσκολεύτηκε νὰ τοῦ δώσῃ τὴν ἄδεια νὰ μεταχειριστῆ τὴν ὀροσειρὰ τοῦ Κιλιμαντζάρου σὲ ὅ,τι τοῦ ἀρέσει. Νὰ τὴ γκρεμίσῃ, ἂν εἶχε

ὄρεξη, νὰ τὴ μετατοπίση, ἂν εἶχε τὴ δύναμη. Μὲ γερεῖς συμφωνίες — πού ἔφερναν κέρδη μεγάλα στὸ Σουλτάνο — ἡ Ἐκμεταλλευτικὴ Ἑταιρία τοῦ Β. Πόλου πῆρε στὴν κυριαρχία τῆς τὸ ἀφρικανικὸ ὄρος καὶ θὰ εἶχε πάνω σ' αὐτὸ τὰ ἴδια δικαιώματα ὅπως στὴν πολιτικὴ χώρα.

Μὲ μεγάλη συμπάθεια ὑποδέχτηκαν τὸν πρόεδρο Βαρβικὰν καὶ τὸ λοχαγὸ Νίκολ στὸ Κισόγγο. Ὁ θαυμασμός, πού ὁ Βαλῆ - Βαλῆ ἔτρεφε γιὰ τοὺς δυὸ διαλεχτοὺς ξένους του, πού ἄλλοτε εἶχανε ριχτεῖ στὸ ἄπειρο, γιὰ νὰ ἐξερευνησοῦνε τὶς χῶρες τῆς Σελήνης, ἔφτανε τὴ λατρεία. Μὰ τώρα εἶχε προστεθῆ καὶ μιὰ ξεχωριστὴ συμπάθεια, ἐπειδὴ τὰ γεμάτα μυστήριον ἔργα τους θὰ γινόντανε μέσα στὸ δικό του κράτος.

Ἐποσχέθητε λοιπὸν στοὺς Ἀμερικάνους πὼς θὰ κρατήση σιωπὴ ἀπόλυτη τόσο αὐτός, ὅσο καὶ οἱ ὑπῆκοί του, πού θὰ δουλεύουνε μαζί τους. Κανένας μαῦρος, οὔτε γιὰ μιὰ μέρα, δὲν θὰ εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ ἀφήσῃ τὴ δουλειά του, γιὰτι ἀλλιώτικα θὰ δοκίμαζε τὰ μεγαλύτερα βασανιστήρια.

Γιὰ τὸ λόγο αὐτὸ ἡ ἐπιχείρηση κρατήθηκε μυστικὴ καὶ οὔτε οἱ πιὸ ἐπιδέξιοι πράκτορες τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀμερικῆς δὲν κατάφεραν νὰ μάθουν τὸ παραμικρό. Τὸ γεγονός ὅμως μαθεύτηκε στὸ τέλος μόνο καὶ μόνο, ἐπειδὴ ὁ Σουλτάνος, ἀφοῦ τέλειωσαν οἱ ἐργασίες, εἶχε χαλαρώσει λιγάκι τὴν ἀυστηρότητά του καὶ ξέροντε πὼς οἱ φλυαρίες καὶ οἱ προδοσίες δὲν λείπουν ἀπὸ πουθενά, οὔτε καὶ ἀπὸ τοὺς μαῦρους ἀκόμα. Ἔτσι μονάχα μπόρεσε ὁ πρόξενος τῆς Ἀμερικῆς στὴ Ζανζιβάρη νὰ μάθῃ τί γινότανε στὸ Κιλιμαντζάρο. Μὰ στὶς 13 τοῦ Σεπτεμβρίου, πού ἔστειλε τὸ τηλεγράφημά του, ἦτανε πὰ ἀργά. Δὲν ἔμενε καιρὸς ἀρκετός, γιὰ νὰ προλάβουν νὰ ἐμποδίσουν τὸν πρόεδρο Βαρβικὰν νὰ πραγματοποιήσῃ τὰ σχέδιά του.

Ἡ ἑταιρία Βαρβικὰν καὶ Σία εἶχε διαλέξει γιὰ τὶς ἐργασίες τῆς τὸ μέρος αὐτὸ τοῦ Βαμασαί πρὸ πάντων γιὰ τὴν τοποθεσία του. Βρισκότανε σ' ἓνα ἄγνωστο κομμάτι

της 'Αφρικής, μακριά από τις χώρες, που τριγυρίζουν οι περιηγητές· κι αυτό της εξασφάλιζε πώς θα έμεναν οι έργασίες της μυστικές. "Επειτα στο Κιλιμαντζάρο θα είχαν για τὸ ἔργο τους εὐκολίες, πὸν δὲν θὰ τις ἔβρισκαν ἀλλοῦ. "Ἦτανε στερεό, Ἡ διεύθυνση τοῦ βουνοῦ ἦταν ὅ,τι χρειαζότανε καὶ ἀκόμη οἱ πρώτες ὕλες, ἀκριβῶς ἐκεῖνες πὸν χρειαζόνταν, βρισκόνταν ἐκεῖ καὶ μὲ ὄρους, πὸν εὐκόλυναν πολὺ τὴν ἐκμετάλλευσή τους.

Μερικοὺς μῆνες πρὶν φύγη ἀπὸ τις Ἰνωμένες Πολιτεῖες, ὁ πρόεδρος Βαρβικὰν εἶχε μάθει ἀπὸ τὸ Σουηδὸ περιηγητῆ, ὅτι στὰ ριζοθούνια τοῦ Κιλιμαντζάρου τὸ σίδηρο καὶ τὸ κάρβουνο τὸ εὗρισκε κανεὶς σὲ μεγάλες ποσότητες. Καὶ ὄχι μόνον αὐτό, μὰ δὲν χρειαζότανε σκάψιμο, γιατί βρισκόταν πάνω στὴν ἐπιφάνεια τῆς γῆς. Εἶχε καὶ τόσο σίδηρο καὶ τόσο κάρβουνο, πὸν τοὺς ἔφτανε καὶ τοὺς περίσσειε. Ἀκόμη γύρω ἀπὸ τὸ βουνὸ ἦτανε καὶ μεγάλα στρώματα νιτρικὸ ἀλάτι καὶ σιδηροῦχο πυρίτιο, πὸν χρησιμοποιοῦσανε γιὰ νὰ φτιάξουνε μελομελινίτη.

Τὸ μόνον προσωπικό, πὸν φέρανε μαζί τους ἀπὸ τὴν ἸΑμερικὴ ὁ πρόεδρος Βαρβικὰν καὶ ὁ λοχαγὸς Νίκολ, ἦτανε δέκα ἀρχιεργάτες. Αὐτοὶ θὰ ὀδηγοῦσανε τὶς δέκα χιλιάδες μαύρους, πὸν τοὺς διάθεσε ὁ Βαλῆ - Βαλῆ γιὰ νὰ φτιάξουνε τὸ πελώριο κανόνι καὶ τὴν ὀβίδα του. Λοιπὸν, δὺὸ βδομάδες ἀφοῦ φτάσανε ὁ Βαρβικὰν καὶ ὁ συνάδελφος του στὸ Βαμασαί, ἐτοιμαστήκανε τρεῖς μεγάλα συνεργεῖα. Τὰ φτιάξανε στὶς νότιες ριζες τοῦ Κιλιμαντζάρου καὶ ἦτανε τὸ ἓνα γιὰ τὸ χύσιμο τοῦ κανονιοῦ, τὸ ἄλλο γιὰ τὴν ὀβίδα καὶ τὸ τρίτο γιὰ τὸ μελομελινίτη.

Μὰ ἐδῶ χρειαζότανε νὰ γίνῃ ἓνα κανόνι, πὸν δὲν ἔμοιαζε μὲ τ' ἄλλα. Θὰ ἦταν ἓνα κανόνι κολοσσός. Πῶς θὰ χινόταν; Θὰ δοῦμε σὲ λίγο, πῶς ὁ πρόεδρος Βαρβικὰν ἔλυσε τὸ πρόβλημα αὐτό. Ὅμως μὲ τὴ λύση αὐτὴ χανότανε καὶ ἡ τελευταία ἐλπίδα σωτηρίας, πὸν βασιζότανε μόνον καὶ μόνον στὴ δυσκολία, πὸν θὰ εὗρισκαν νὰ φτιάξουν ἓνα τέτοιο μηχανήμα.

Νὰ χύσουνε κανόνι ένα εκατομμύριο φορές μεγαλύτερο ἀπὸ τὸ κανόνι τῶν εἴκοσι ἑπτὰ εκατοστῶν, θὰ ἦταν ἔργο πού ξεπερνοῦσε τὶς ἀνθρώπινες δυνάμεις. Τὴ στιγμή, πού παρουσιάζονται τρομερὲς δυσκολίες, γιὰ νὰ γίνη ένα κανόνι τῶν σαρανταδύο, πού ρίχνει ὀβίδα ἑφτακόσια ὀγδόντα χιλιόγραμμα, μὲ μπαρούτι διακόσια ἑβδομηντατέσσερα χιλιόγραμμα, ὁ Βαρβικὰν καὶ ὁ Νίκολ οὔτε νὰ τὸ σκεφτοῦνε φυσικὰ μποροῦσανε, πὼς θὰ ἔχυναν τέτοιο κανόνι. Γι' αὐτὸ τὸ λόγο δὲν σκόπευαν νὰ καταπιαστοῦνε μὲ ἔργα ἀδύνατα. Σκεφθῆκανε πὼς ἦτανε πολὺ πιὸ ἀπλὸ ν' ἀνοίξουνε μιὰ στοὰ ἢ καλύτερα μιὰ σήραγγα μέσα στὸ στερεὸ ὄγκο τοῦ Κιλιμαντζάρου.

Ἡ σήραγγα αὐτὴ, ἡ τεράστια αὐτὴ ὑπόνομος μποροῦσε νὰ ἀντικαταστήσῃ τὸ μεταλλικὸ κανόνι, πού ἄς ἀφήσουμε πὼς θὰ στοιχίζε πάρα πολὺ καὶ θὰ γυνότανε δύσκολα, θὰ κινδύνευε καὶ νὰ σκάσῃ ἐκτὸς πιά, ἂν τὸ ἔκαναν πικρὸ ὅσο ἔπρεπε, πράγμα πού ἦταν ἀδύνατο. Ἀπὸ τὴν ἀρχὴ ὁ Βαρβικὰν αὐτὸ τὸν τρόπο εἶχε στὸ νοῦ του ἂν τώρα τὸ σημειωματάριο τοῦ Μάστον ἔλεγε γιὰ κανόνι, ἦταν, ἐπειδὴ εἶχε πάρει γιὰ βάση στοὺς ὑπολογισμούς του τὸ κανόνι τῶν εἰκοσιεπτὰ εκατοστῶν.

Ἀπὸ τὰ πρῶτα πού ἔγιναν, ἦτανε νὰ διαλέξουνε τὸ μέρος τὸ πιὸ κατάλληλο γιὰ τὴ στοὰ. Σταματήσανε στὴ νότια πλαγιά, σ' ἑκατὸ πόδια ἕψος πάνω ἀπὸ κάτι ἀπέραντες πεδιάδες. Ἔτσι τὸ βλῆμα φεύγοντας δὲν θὰ εὔρισκε κανένα ἐμπόδιο μπροστὰ του.

Καταλαβαίνει κανεὶς τί δύσκολο πού ἦτανε νὰ τρυπηθῇ τὸ βουνὸ μὲ μαθηματικὴ ἀκρίβεια, ὅπως πρέπει νὰ εἶναι τὸ ἐσωτερικὸ ἐνὸς κανονιοῦ. Γι' αὐτὴ τὴ δουλειὰ ὁ Βαρβικὰν μ' ἀρκετὴ εὐκολία μπόρεσε νὰ φτιάξῃ τρυπάνια, μηχανὲς πού εἶναι ὁποσοδήποτε ἀπλές. Τὰ ἔκαμε νὰ δουλεύουνε μὲ συμπιεσμένο ἀέρα, χρησιμοποιώντας γι' αὐτὸ τοὺς ὀρηκτικούς καταρράχτες τοῦ βουνοῦ. Τὶς τρύπες, πού ἀνοίγε μ' αὐτὲς τὶς μηχανές, τὶς γέμιζε μὲ μελομελινί-

τη. Χωρίς τὴ δυνατὴ αὐτὴ ἐκρηκτικὴ οὐσία δὲν θὰ μπορούσε νὰ σπᾶσῃ ὁ σκληρὸς βράχος.

Γενικὰ οἱ χιλιάδες οἱ μαῦροι δούλεψαν μὲ τόση ὀρεξὴ καὶ ἐκτελούσανε μὲ τόση ἐξυπνάδα τὶς διαταγὰς τοῦ Βαρδικάν, ποὺ σὲ λιγώτερους ἀπὸ ἕξ μῆνες ἢ στοὰ εἶχε τελειώσει. Ἦτανε βαθειὰ ἑξακόσια μέτρα καὶ εἶχε διάμετρο εἰκοσιεφτά. Γιὰ νὰ μπορέσῃ τὸ βλῆμα νὰ γλιστρήσῃ ἀπάνω σ' ἐπιφάνεια ἐντελῶς στρωτῆ, σκεπάσανε τὸ ἐσωτερικὸ τῆς στοᾶς μὲ θώρακα χυτῶ, ἀπὸ μέταλλο ποὺ τὸ γυαλίσανε προσεκτικὰ.

Ἐνῶ τρυπιότανε τὸ βουνό, οἱ ἐργάτες δὲν ἔμεναν ἀργοὶ στὸ δεῦτερο συνεργεῖο, ὅπου θὰ φτιάχνανε τὴν τεράστια ὀβίδα. Θὰ ἦταν ἓνας χυτὸς κωνικὸς ὄγκος, ποὺ θὰ ζύγιζε ἑκατὸν ὀγδόντα ἑκατομμύρια χιλιόγραμμα.

Φυσικὰ ποτὲ δὲν σκεφτήκανε νὰ χύσουνε τὸ βλῆμα αὐτὸ μονοκόμματο. Τὸ χύσανε κομμάτια κομμάτια, ποὺ τὸ καθένα τους ζύγιζε χίλιους τόννους. Θὰ τ' ἀνέβαζαν ἓνα ἓνα ὡς τὸ στόμιο τῆς στοᾶς καὶ θὰ τὰ ἔβαζαν ὕστερα στὸ ἐσωτερικὸ, ἀφοῦ τὸ γέμιζαν μὲ μελομελινίτη. Τὰ κομμάτια αὐτὰ ἐφαρμόζανε τόσο καλὰ μεταξὺ τους, ποὺ ἅμα θὰ τὰ ταιριάζανε, θ' ἀποτελοῦσαν ἓνα πελώριο ὄγκο μονοκόμματο, ποὺ θὰ μπορούσε νὰ γλιστρήσῃ ἀπάνω στὰ τοιχώματα τῆς ὑπόγειας στοᾶς.

Χρειάσθηκε γι' αὐτὸ νὰ κουβαληθοῦνε στὸ δεῦτερο συνεργεῖο τετρακόσιες χιλιάδες τόννοι σίδηρο, ἑβδομήντα χιλιάδες τόννοι τιτανόλιθοι καὶ τετρακόσιες χιλιάδες τόννοι κάρβουνο. Τὸ κάρβουνο αὐτὸ μὲ κατάλληλη ἐργασία μεταβλήθηκε πρῶτα σὲ διακόσιες ὀγδόντα χιλιάδες τόννους ὀπτάνθρακα. Ἐπειδὴ ὅλα αὐτὰ βρισκόνταν μπόλικα γύρω ἀπὸ τὸ Κιλμαντζάρο, δὲν χρειάσθηκε παρὰ μόνο νὰ τὰ κουβαλήσουνε μέσα στὰ συνεργεῖα.

Ἡ πιὸ μεγάλη δυσκολία ἦταν ἴσως νὰ χτίσουνε καμίνια ποὺ θὰ ἔλιωναν τὸ μέταλλο, μὰ ἀποδείχθηκε πὼς ἡ δυσκολία αὐτὴ δὲν ἦταν ἀκατανίκητη, γιατί σ' ἓνα μῆνα ἦταν ἔτοιμα δέκα καμίνια, τριάντα μέτρα ψηλὰ καὶ ποὺ τὸ

καθένα μπορούσε νὰ βγάξη ἑκατὸν ὀγδόντα τόννους μεταλλο τὴν ἡμέρα. Χρειαζότανε λοιπὸν νὰ δουλέψουνε τὰ καμίνια ἑκατὸ μέρες σωστές, γιὰ νὰ βγάλουνε τὶς ἑκατὸν ὀγδόντα χιλιάδες τόννους.

Στὸ τρίτο ἐργοστάσιο κατάφεραν νὰ φτιάξουνε τὸ μελομελινίτη πὺδ εὐκόλα. Ὅμως κρατήθηκε τόσο καλὰ τὸ μυστικὸ τῶν συστατικῶν του, πὺδ μέχρι σήμερα κανεὶς δὲν μπόρεσε νὰ μάθῃ ἀπὸ τί τὸν φτιάξανε.

Γενικὰ ὅλα πηγαιναν πολὺ καλὰ. Δὲν θὰ μπορούσαν νὰ ἐργασθοῦνε μὲ μεγαλύτερη ἐπιτυχία. ἀκόμη καὶ τὰ ἐργοστάσια τοῦ Κρεζῶ ἢ τοῦ Κρούπ.

Ὁ Σουλτάνος φαινότανε καταμαγεμένος. Παρακολουθοῦσε πολὺ ἐπίμονα τὶς ἐργασίες καὶ μονάχα ἢ παρουσία του ἔφτανε γιὰ νὰ κεντρίξῃ τὴ φιλεργία τῶν ὑπηκόων του. Ἄμα καμμιά φορὰ ρωτοῦσε τοὺς Ἀμερικάνους σὲ τί θὰ χρησίμευαν ὅλες αὐτὲς οἱ προετοιμασίες, τοῦ ἀπαντοῦσε ὁ πρόεδρος Βαρβικάν:

— Θὰ ἀλλάξουμε τὴν ὄψη τοῦ κόσμου!

— Καὶ θὰ ἐξασφαλίσουνε στὸ Σουλτάνο Βαλῆ - Βαλῆ, πρόσθετε ὁ λοχαγὸς Νίκολ, τὴν πὺδ μεγάλη δόξα πὺδ εἶδε ποτὲ ἠγεμόνας τῆς ἀνατολικῆς Ἀφρικῆς!

Δὲν εἶναι βέβαια ἀνάγκη νὰ πῶμε, πὺς ὁ Σουλτάνος, ἀκούγοντας αὐτὲς τὶς ἐξηγήσεις, χοροπηδοῦσε, γιὰτὶ καταλάβαινε καλὰ τὸ μεγαλεῖο του.

Στὶς 29 τοῦ Αὐγούστου οἱ ἐργάτες εἶχαν τελειώσει ὀριστικά. Ἡ στοὰ μὲ τὴν ἀπαιτούμενη διάμετρο, ἦτανε ντυμένη ἀπὸ μέσα μὲ τὸ γλιστερὸ ντύμα της, πὺδ ἔφτανε ἀπὸ τὸ στόμιο ὡς τὴν ἄλλη ἄκρη, ἐξακόσια μέτρα ἀπόσταση. Στὸ βάθος τοποθετήθηκαν δυὸ χιλιάδες τόννοι μελομελινίτης, πὺδ συγκοινοῦσε μὲ τὴν ἐμπρηστικὴ πυξίδα, καὶ ἀμέσως ὕστερα τὸ βλῆμα ἑκατὸν πέντε μέτρα μακρὺ.

Ἄν ἀφαιρούσαμε τὸν τόπο, πὺδ ἔπιανε τὸ βλῆμα καὶ τὸ μαρούτι, μένανε ἀκόμη τετρακόσια ἐνενηταδύο μέτρα· τόσο δηλαδὴ, ὅσο ἔφτανε γιὰ νὰ βάλῃ ὅλη του τὴν ἐνέργεια τὸ σπρώξιμο, πὺδ θὰ ἔδιναν τὰ ἀέρια.

Τὸ πρῶτο ζήτημα, πὸ ἐβγαίνει τώρα στὴ μέση, ἦταν αὐτό. Τὸ βλῆμα μήπως θὰ ξέφευγε ἀπὸ τὴν τροχιά, πὸ ὄρισε ὁ 'Ι. Τ. Μάστον; Καθόλου. Δὲν μπορούσε νὰ γίνῃ συζήτηση γιὰ τοὺς ὑπολογισμοὺς αὐτοὺς. Εἶχανε γίνῃ μὲ τέτοια ἀκρίβεια, πὸ εἶχε προβλεφθῆ ἀκόμη καὶ πόσο θὰ ξέφευγε ἀνατολικά ἀπὸ τὸ μεσημβρινὸ τοῦ Κιλιμαντζάρου ἐξαιτίας τῆς Γῆς, πὸ γύριζε ἀπάνω στὸν ἄξονά της.

Ἄκόμη εἶχαν ὑπολογισθῆ καὶ τὸ σχῆμα τῆς ὑπερβολῆς, πὸ θὰ ἔγραφε στὸ διάστημα, ἐξαιτίας πὸ θὰ εἶχε τόσο τρομερὴ ἀρχικὴ ταχύτητα.

Καὶ ἄλλο ἓνα ζήτημα: Τὸ βλῆμα θὰ μπορούσε κανεὶς νὰ τὸ δῆ, ἅμα θὰ ἔβγαίνει ἀπὸ τὸ κανόνι; "Ὀχι, γιατί στὴν ἀρχὴ ἢ σκιά τῆς Γῆς, δὲν θ' ἄφηνε τὸ φῶς νὰ τὸ χτυπήσῃ. "Τότερα, ἅμα θὰ ἔμπαινε στὴ φωτεινὴ ζώνη, ἢ ἀπόσταση θὰ τὸ ἔκανε τόσο μικρὸ, πὸ δὲν θὰ τὸ πᾶνανε οὔτε τὰ δυνατώτερα τηλεσκόπια. "Ἄς ἀφήσουμε πᾶ ἅμα θὰ ἔβγαίνει ἀπὸ τὸν κύκλο τῆς γῆινης ἑλξεως καὶ θὰ ἔφερνε βόλτες αἰώνια γύρω ἀπὸ τὸν ἥλιο.

Ὁ πρόεδρος Βαρθικᾶν καὶ ὁ λοχαγὸς Νίκολ μὲ τὸ δίκιο τους ἔπρεπε νὰ ὑπερηφανεύωνται γιὰ τὸ τέλειωμα αὐτῆς τῆς ἀξιωματιμῶνευτης ἐργασίας!

Γιατί νὰ μὴν εἶναι ἐκεῖ καὶ ὁ 'Ι. Τ. Μάστον νὰ θαυμάσῃ τὴν ἀριστουργηματικὴ ἐκτέλεση τῶν ἔργων αὐτῶν, πὸ ἀξίζανε τὴν ἀκρίβεια τῶν ὑπολογισμῶν του; Γιατί νὰ εἶναι μακριά, τόσο μακριά, τὴν ὥρα πὸ ἢ τρομερὴ ἐκπυρσοκρότηση θ' ἀντηχοῦσε ὡς τὰ πέρατα τῆς Ἀφρικῆς;

Κι ἐνῶ τὰ στοχάζονταν αὐτὰ οἱ δυὸ σύντροφοι, οὔτε πὸ ὑποπτευόντανε καν, ὅτι ὁ γραμματέας τοῦ Τηλεβολικοῦ Συλλόγου βρέθηκε στὴν ἀνάγκη νὰ ἐγκαταλείψῃ τὸ φτωχικὸ του. "Ὅτι τὸ εἶχε σκάσει ἀπὸ τὴ φυλακὴ τῆς Μπάλτιμορ καὶ ἦτανε τώρα ὑποχρεωμένος νὰ κρύβεται γιὰ νὰ σώσῃ τὴν πολύτιμη ζωὴ του. Δὲν ἤξεραν, πὸς ἢ κοινὴ γνώμη εἶχε τόσο ἀγριέψῃ μαζί τους καὶ πὸς ἂν τοὺς ἔπιαναν, οἴγουρα θὰ τοὺς σφάζανε, θὰ τοὺς κομμάτιαζαν

ἢ τουλάχιστο θὰ τοὺς καίγανε σὲ σιγανὴ φωτιά. Ἔμεναν ἥσυχοι, πὼς ἅμα ἔπεφτε ἡ κανονιά, μονάχα μιὰ φυλὴ τῆς ἀνατολικῆς Ἀφρικῆς θὰ ἔπαιρνε εἶδηση τὸ ἔργο τους.

— Ἐπὶ τέλους! εἶπε ὁ λοχαγὸς Νίκολ στὸν πρόεδρο Βαρβικὰν κατὰ τὸ βράδι στὶς 22 τοῦ Σεπτεμβρίου, καθὼς στέκονταν καὶ οἱ δύο τους κορδωμένοι μπροστὰ στὸ μεγάλο ἔργο τους.

— Ναί. . . ἐπὶ τέλους! μὰ καί. . . οὐφ! ἀπάντησε ὁ Ἴμπεϋ Βαρβικὰν, βγάζοντας ἓνα στεναγμὸ ἀνακουρίσεως.

— Φαντασθῆτε νὰ παρουσιαζόταν ἀνάγκη νὰ ξαναρχίσουμε!

— Μπᾶ! τὸ μόνο εὐκόλο! . . . Θὰ ξαναρχίζαμε!

— Τί καλὴ σύμπτωση! εἶπε ὁ λοχαγὸς Νίκολ, πού εἶχαμε στὴ διάθεσή μας αὐτὸ τὸ θαυμαστὸ μελομελινίτη!

— Πού θ' ἀρκοῦσε γιὰ νὰ σᾶς δοξάσῃ, Νίκολ.

— Βαρβικὰν, Βαρβικὰν, ἀπάντησε μὲ περιφρόνηση ὁ λοχαγὸς Νίκολ. Ξέρετε πόσες στοῆς ἔπρεπε ν' ἀνοίξουμε στὸ Κιλμαντζάρο, γιὰ νὰ πετύχουμε αὐτὸ τὸ ἀποτέλεσμα, ἂν δὲν εἶχαμε τὸ μελομελινίτη καὶ μεταχειριζόμαστε μπαμποκομπαρούτι, σὰν κι ἐκεῖνο πού μᾶς τίναξε στὴ Σελήνη;

— Πόσες, Νίκολ;

— Ἐκατὸν ὀγδόντα στοῆς, Βαρβικὰν!

— Ἐ λοιπόν! θὰ τὶς φτιάχναμε, λοχαγέ!

— Καὶ ἑκατὸν ὀγδόντα βλήματα τῶν ἑκατὸν ὀγδόντα χιλιάδων τόννων!

— Θὰ τὰ χύναμε, Νίκολ!

Κοπιάστε, ἂν θέλετε, ν' ἀλλάξετε τὴ γνώμη τέτοιων ἀνθρώπων!

Μὰ καὶ τί δὲν μπορούσανε νὰ τολμήσουνε πυροβολητές, πού εἶχανε κάνει ταξίδι ὡς τὴ Σελήνη;

.....

Τὸ ἴδιο ἐκεῖνο βράδι, λίγες μόνον ὥρες πρὶν ἀπὸ τὴ στιγμή τὴν ὀρισμένη γιὰ τὴν κανονιά, ἐνῶ ὁ πρόεδρος Βαρ-

δικαν και ο λοχαγός Νίκολ άλληλοσυγχαίρονταν, ο 'Αλκείδης Δισπερής κλεισμένος στο γραφείο του στη Μπάλτιμορ, έβαζε μια φωνή σαν άγριος, που του έστριψε ξαφνικά. Πετάχτηκε άπτομα από το τραπέζι του, που ήτανε σκεπασμένο από χαρτιά γεμάτα όλα άλγεβρικές έξισώσεις και άρχισε να φωνάζη:

«Α! κατέργαρε Μάστον! . . . Το ζωο! μου έβγαλε την ψυχή άνάποδα με το πρόβλημά του!

». . . Μά πώς δέν το πήρα είδηση πρωτύτερα! . . . μα τους λογαρίθμους! . . . Να ήξερα, που βρίσκεται αυτή τη στιγμή, θα του έκανα τραπέζι, για να πιούμε μαζί ένα ποτήρι σαμπάνια, την ώρα που εκείνος λογαριάζει να βροντίξη και να χαλάση τον κόσμο ή μηχανή του!»

Και ύστερα από μερικά έπιφωνήματα, από κείνα, που συνήθιζε, πρόσθεσε:

«Ο γερομπούφος! Θα ήτανε σίγουρα λιγάκι στο κέφι, όταν έκανε τους ύπολογισμούς του για το κανόνι του Κιλιμαντζάρου!

»Και δέν κατάλαβε, πώς του χρειαζόντανε κανόνια! "Άσκημα τα κανόνισε με το κανόνι του».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ ΟΓΔΩΟ

‘Ο λαός του Βαμσαάϊ περιμένει ν’ άκούση
τη διαταγή πυρ!

‘Η περίφημη εκείνη νύχτα της 22 του Σεπτεμβρίου έφτασε. ‘Απαίσια ήμερομηνία, που την έτρεμε ή άνθρωπότητα όλάκερη όσο πλησίαζε, το ίδιο όπως την 1 ‘Ιανουαρίου στα 1000 μ. Χριστόν.

Δώδεκα ώρες άφου θα είχε περάσει ο ήλιος από το μσημβρινό του Κιλιμαντζάρου, δηλαδή άκριβώς τα μεσάνυχτα, ο λοχαγός Νίκολ, με το ίδιο του το χέρι, θα έβαζε φωτιά στο φοβερό κανόνι.

"Ας σημειώσουμε ἀκόμη ἐδῶ, πὼς τὸ Κιλμαντζάρο βρίσκεται στὴν τριακοστὴ πέμπτη μοῖρα ἀνατολικά ἀπὸ τὸ μεσημβρινὸ τοῦ Παρισιοῦ· ἡ Μπάλτιμορ στὴν ἑβδομηκοστὴ ἔνατη μοῖρα δυτικὰ ἀπὸ τὸν ἴδιο μεσημβρινό, ὥστε ἡ ἀπόσταση μεταξὺ στίς δυὸ πόλεις εἶναι ἑκατὸν δεκατέσσερις μοῖρες, γεγονός πὸν μᾶς δίνει διαφορὰ ὥρας τετρακόσια πενήνταἔξι πρῶτα λεπτὰ (τέσσερα λεπτὰ στὴ μοῖρα). Ἀηλαδὴ οἱ δυὸ πολιτείες εἶχανε ἑπτὰ ὥρες καὶ εἰκοσιἕξι λεπτὰ διαφορὰ. Ὡστε τὴν ὥρα πὸν θὰ ἔπερτε ἡ κανονιά, στὴ μεγάλη πόλη τῆς Μέριλαντ, θὰ ἦτανε μόλις τέσσερις καὶ εἰκοσι τὸ ἀπόγευμα, στίς 22 Σεπτεμβρίου.

Ἐο καιρὸς ἦτανε λαμπρὸς. Ἐο ἥλιος μόλις εἶχε βασιλέψει στίς πεδιάδες τοῦ Βαμασαί, σ' ἕναν ὀρίζοντα κατακάθαρο. Ἐο νύχτα ἦταν ἦσυχη καὶ γεμάτη ἀστέρια.

Πιὸ ὁμορφὴ δὲν μπορούσε νὰ τὴν εὐχηθῆ κανεὶς γιὰ μιὰν ἀπόπειρα παρόμοια. Οὔτε τὸ παραμικρὸ σύννεφο δὲν θ' ἀνακατευότανε μὲ τοὺς καπνοὺς τοῦ μελομελινίτη.

Ποιὸς ξέρει; Ἴσως ὁ πρόεδρος Βαρβικὰν καὶ ὁ λοχαγὸς Νίκολ νὰ ἦτανε λυπημένοι πὸν δὲν μπορούσανε νὰ πάρουνε καὶ αὐτοὶ θέση μέσα στὴν ὀβίδα. Μέσα στὸ πρῶτο δευτερόλεπτο θὰ σαίζανε δυὸ χιλιάδες ὀχτακόσια χιλιόμετρα! Καὶ ἀφοῦ μὲ τὴν καταπληκτικὴ αὐτὴ ταχύτητα, θὰ τρύπωναν στὰ μυστήρια τοῦ σεληνιακοῦ κόσμου, θὰ ρίχνονταν ὕστερα στὸ ἄπειρο τοῦ κόσμου τοῦ ἡλιακοῦ, γιὰ νὰ μὴν ξαναγυρίσουν ποτέ!

Ἐο Σουλτάνος Βαλῆ - Βαλῆ καὶ οἱ πιὸ ἐπίσημοι στὴν αὐλή του, ὁ ὑπουργὸς δηλαδὴ τῶν οικονομικῶν καὶ ὁ ἀρχιδιῆμιος, ὅπως καὶ τὸ πολυάριθμο προσωπικὸ τῶν μαύρων, πὸν εἶχε προσφέρει τίς ὑπηρεσίες του στὸ μεγάλο αὐτὸ ἔργο, ὅλοι μαζί ἦρθανε γιὰ νὰ παρακολουθήσουνε τὴν κανονιά. Ἐο φρόνηση ὅμως τοὺς ἔκανε νὰ σταθοῦνε τρία χιλιόμετρα μακριὰ ἀπὸ τὴ στοά, γιὰ νὰ μένουν ἔξω ἀπὸ τὸν κίνδυνο πὸν μπορούσε νὰ ἔρθῃ μὲ τὸ τρομερὸ σπρώξιμο τῶν στρωμάτων τῆς ἀτμόσφαιρας.

Χιλιάδες ἰθαγενεὶς ἀναχωρήσανε ἀπὸ τὸ Κισόγγο

καὶ ἀπὸ τὰ χωριὰ τὰ σπαρμένα στὰ μεσημβρινὰ μέρη τῆς ἐπαρχίας καὶ τρέξανε, σύμφωνα μὲ τὴ διαταγὴ τοῦ Σουλτάνου, νὰ θαυμάσουν τὸ ἔξοχο αὐτὸ θέαμα. Ἐνα σύρμα, πὺ ἔνωνε τὴν ἠλεκτρικὴ συστοιχία μὲ τὴν ἐμπρηστικὴ πυξίδα στὰ βάθη τῆς στοᾶς, θὰ ἔστελνε τὸ ρεῦμα γιὰ τὴν ἔκρηξη τοῦ μελομελινίτη. Τὸ βράδι ἐκεῖνο ἔγινε ἓνα μεγαλόπρεπο δείπνο, πὺ ἔνωνε γύρω ἀπὸ τὸ ἴδιο τραπέζι τὸ Σουλτάνο, τοὺς ἐπισημότερους τῆς πρωτεύουσας καὶ τοὺς Ἀμερικάνους. Τὰ ἔξοδα ἦτανε τοῦ Βαλῆ - Βαλῆ. Φιλοτιμήθηκε νὰ δείξῃ πολλὴ γενναιοδωρία, ἀφοῦ μάλιστα ὅσα ξόδευε θὰ τοῦ τὰ ἔδινε πίσω τὸ ταμεῖο τῆς ἐταιρίας Βαρβικὰν καὶ Σία. Ἦταν ἔντεκα ἡ ὥρα σὰν τέλειωσε τὸ συμπόσιο, πὺ εἶχε ἀρχίσει στὶς ἑφτά καὶ μισή! . . . Τέλειωσε μὲ πρόποση τοῦ Σουλτάνου γιὰ τοὺς μηχανικοὺς τῆς Ἐκμεταλλευτικῆς Ἐταιρίας τοῦ Β. Πόλου καὶ εὐχές, γιὰ ἐπιτυχία.

Ἦτοτερα ἀπὸ μιὰν ὥρα, ἡ ἀλλαγὴ τῶν γεωγραφικῶν καὶ κλιματολογικῶν ὄρων τῆς Γῆς θὰ ἦτανε γεγονός.

Ὁ πρόεδρος Βαρβικὰν, ὁ σύντροφός του καὶ οἱ δέκα πρῶτοι ἐργάτες πήρανε τότε θέση κοντὰ στὴ σκηνή, ὅπου ἦτανε ἡ ἠλεκτρικὴ συστοιχία. Ὁ Βαρβικὰν κρατώντας στὰ χέρια τὸ χρονόμετρο, μέτραγε τὰ λεπτά, πὺ τοῦ φαίνονταν ὄχι πὰ χρόνια, μὰ αἰῶνες!

Δέκα λεπτά πρὶν ἀπὸ τὰ μεσάνυχτα, ὁ λοχαγὸς Νίκολ καὶ ὁ Βαρβικὰν πλησιάσανε τὴ συσκευή, πὺ τὸ σύρμα τὴν ἔνωνε μὲ τὴ στοὰ τοῦ Κιλιμαντζάρου. Ὁ Σουλτάνος, οἱ αὐλικοὶ καὶ τὸ πλῆθος τῶν ἰθαγενῶν, σχηματίζανε γύρω τους ἀτέλειωτο κύκλο.

Ἦ κανονιὰ ἔπρεπε νὰ ριχθῆ, κατὰ τοὺς ὑπολογισμοὺς τοῦ Μάστον, ἀκριβῶς τὴ στιγμὴ, πὺ ὁ ἥλιος θὰ ἔκοβε τὴ γραμμὴ τοῦ Ἰσημερινοῦ. Τὴ γραμμὴ, πὺ δὲν θὰ τὴν ἄφηνε πὰ στὴ φαινομενικὴ τροχιά του γύρω ἀπὸ τὸν πλανήτη μας.

— Μεσάνυχτα παρὰ πέντε λεπτά! — Παρὰ τέσσερα! — Παρὰ τρία! — Παρὰ δύο! — Παρὰ ἓνα! . . .

Ὁ πρόεδρος Βαρβικὰν παρακολουθοῦσε τὸ δείχτη τοῦ ρολοιοῦ του, πὸν τὸν φώτιζε μὲ τὸ φανάρι του ἕνας ἀρχιεργάτης, ἐνῶ ὁ λοχαγὸς Νίκολ ἔχοντας τὸ δάχτυλο στὸ κουμπὶ τῆς συσκευῆς, ἦταν ἔτοιμος νὰ κλείσῃ τὸ κύκλωμα τοῦ ἠλεκτρικοῦ.

— Μόνο εἴκοσι δευτερόλεπτα μένουνε. — Μόνο πέντε. — Μόνο ἓνα!

Οὔτε τὸν ἐλάχιστο τρόμο δὲν φανέρωνε τὸ χέρι τοῦ ἀρχιεργάτου Νίκολ. Καὶ οἱ δύο τους δὲν αισθάνονταν μεγαλύτερη συγκίνηση, τῆ στιγμῆ, πὸν κλεισμένοι στὸ βλῆμα τῆς Κολομπιάδας περιμέναν νὰ ριχθοῦνε στὶς χῶρες τῆς Σελήνης.

«Πῦρ! . . .», φώναξε ὁ πρόεδρος Βαρβικὰν.

Καὶ ὁ λοχαγὸς Νίκολ πάτησε τὸ κουμπὶ. . .

Τρομερὴ ἐκπυρσοκρότηση ἀκολούθησε, πὸν τὰ κύματα τῆς τὰ πλήθαινε ἡ ἡχὴ ἴσαμε τὰ βάθη τοῦ ὀρίζοντα. Τὴν ἴδια στιγμῆ ἀκούστηκε ἕνα ὀξύτατο σφύριγμα. Ἦταν ὁ ὄγκος πὸν ἔσχιζε τὴν ἀτμόσφαιρα. Τὸν ἔσπρωγναν δισεκατομμύρια δισεκατομμυρίων λίτρες ἀέριο, πὸν σχηματίστηκε ἀπὸ τὴν ἔκρηξη δύο χιλιάδων τόννων μελομελινίτη.

Ἦτανε σὰν νὰ πέρασε ἕνα μετέωρο ἀπὸ κεῖνα πὸν κλείνουνε μέσα τους ὅλη τὴ δύναμη τῆς φύσεως. Ἡ ἐντύπωση δὲν θὰ ἦταν πῶς τρομερὴ, ἀν ὅλες οἱ τηλεβολοστοιχίες τοῦ κόσμου βροντούσανε μαζὶ μὲ ὅλους τοὺς κεραυνούς τοῦ οὐρανοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ ΕΝΑΤΟ

Ὅπου ὁ Ἰ. Τ. Μάστον λυπᾶται ἴσως
γιατὶ δὲν τὸν λυντσάρησαν

Οἱ πρωτεύουσες τῶν δύο κόσμων, οἱ σημαντικὲς πόλεις καθὼς καὶ οἱ πῶς μικρὲς μὲ φρίκη περιμέναν τὴν ὥρα τῆς ἐκρήξεως. Ὁ καθένας, σὲ ὅποιοδήποτε σημεῖο τῆς Γῆς,

χάρη στις εφημερίδες, ἤξερε ἀκριβῶς τὴν ὥρα, πὸ ἀντιστοιχοῦσε στὰ μεσάνυχτα τοῦ Κιλμμαντζάρου σύμφωνα μὲ τὴ διαφορὰ τῶν μεσημβρινῶν.

Ἀφοῦ ὁ ἥλιος περνᾷ μιὰ μοίρα σὲ τέσσερα λεπτά, ἡ ἀντίστοιχη ὥρα γιὰ τὶς κυριώτερες πόλεις ἦταν: Παρίσι 9 ὥρ. 40' μ.μ., Λονδίνο 9 ὥρ. 30' μ.μ., Βερολίνο 11 ὥρ. 20' μ.μ., Ρώμη 10 ὥρ. 20' μ.μ., Μαδρίτη 9 ὥρ. 15' μ.μ., Κωνσταντινούπολη 11 ὥρ. 26' μ.μ., Πετρούπολη 11 ὥρ. 31' μ.μ., Καλκούτα 13 ὥρ. 04' μ.μ., Νανκίγκ 5 ὥρ. 05' μ.μ.

Στὴ Μπάλτιμορ ἦταν 4 ὥρ. 24' μ.μ. Λὲν περιγράφεται ὁ τρόμος πὸ ἔπιασε τοὺς κατοίκους ἐκεῖνη τὴ στιγμή. Ἡ πόλη τους, ὅπως καὶ τόσες ἄλλες πὸ δὲν τὶς ἀπειλοῦσε τὸ νερό, δὲν κινδύνευε τάχα νὰ γκρεμισθῆ ἀπὸ τὸν κλονισμό; Τὰ μνημεῖα τῆς δὲν θὰ καταστρέφονταν καὶ οἱ πολυάνθρωπες συνοικίες τῆς δὲν θὰ χάνονταν μέσα στὰ χάσματα, πὸ μποροῦσαν νὰ ἀνοιχτοῦν στὴν ἐπιφάνεια τῆς γῆς; Οἱ φόβοι αὐτοὶ δὲν ἦταν δικαιολογημένοι στὰ μέρη ἐκεῖνα τῆς σφαίρας, πὸ δὲν κινδύνευαν νὰ σκεπαστοῦν ἀπὸ τὰ νερά;

Δίχως ἄλλο εἶχανε δίκιο. Γι' αὐτὸ κάθε ἄνθρωπος τὴν ἀπαίσια ἐκεῖνη στιγμή αἰσθανόταν τὴν ἀνατριχίλα τῆς φρίκης ἴσαμε τὸ μυαλὸ τῶν κοκκάλων του. Ὅλοι τρέμανε ἔξω ἀπὸ τὸ μηχανικὸ Ἀλκείδη Λισπερή. Μὴν ἔχοντας καιρὸ νὰ κάνῃ γνωστὰ ὅσα ἡ τελευταία ἐργασία του λίγο πρὶν τοῦ εἶχε φανερώσει, ἔπινε ἡσυχὰ τὴ σαμπάνια του στὴν ὑγεία τοῦ γέρο Κόσμου, μέσα σ' ἓνα ἀπὸ τὰ πρῶτα ἐστιατόρια τῆς Μπάλτιμορ.

Τὸ εἰκοστὸ τέταρτο λεπτὸ μετὰ τὶς τέσσερες ἡ ὥρα, πέρασε. . . Στὴ Μπάλτιμορ. . . τίποτα!

Στὸ Λονδίνο, στὸ Παρίσι, στὴ Ρώμη, στὴν Κωνσταντινούπολη, στὸ Βερολίνο, τίποτα! . . . Οὔτε ὁ ἐλάχιστος κἂν κλονισμός!

Ὁ κ. Τζὼν Μίλν, μηχανικὸς στὰ ἀνθρακωρυχία τῆς Τακοσίμας στὴν Ἰαπωνία, δὲν ἐξακριβῶσε μὲ τὸ σεισμό-

μετρό του καμμιὰ άσυνήθιστη κίνηση, οϋτε τήν παραμικρότερη στο φλοιό τῆς Γῆς.

Δυστυχῶς ὁ συννεφιασμένος οὐρανὸς τῆς Μπαλτιμορ δὲν ἄφησε, σὰν ἤρθε ἡ νύχτα, νὰ φανῆ ἂν ἔπαθε κάποια ἀλλαγὴ ἢ κίνηση τῶν ἄστρον, γεγονὸς ποὺ θὰ φανέρωνε ὅτι ἄλλαξε καὶ ὁ ἄξονας τῆς Γῆς.

Τί νύχτα ὁμως πέρασε ὁ 'Ι. Τ. Μάστον μέσα στὸν κρυφώνα του, ποὺ δὲν τὸν ἤξερε κανεὶς, ἔξω ἀπὸ τὴ μίστρες Εὐαγγελία Σκόρμπιτ! Σὰν λυσσασμένος γύριζε ὁ παράφορος πυροβολητῆς καὶ δὲν μποροῦσε νὰ κρατηθῆ στὴ θέση του οὔτε στιγμή! 'Ανυπόμονα περιέμενε τὴν ἀπόδειξη, ὅτι ἡ ἐπιχείρηση πέτυχε καὶ ἤθελε νὰ ἰδῆ μὲ τὰ ἴδια του τὰ μάτια, πὼς ἄλλαξε τοῦ ἡλίου ἡ τροχιά.

Τὴν ἄλλη μέρα ὁμως ὁ ἡλιος, ὅπως τὸ συνήθιζε, φάνηκε στὸν ὀρίζοντα ἀπὸ τὴν κανονικὴ του θέση.

Κεῖνο τὸ πρωὶ οἱ ἀντιπρόσωποι τῆς Εὐρώπης βρίσκονταν στὸ ξενοδοχεῖο τους μαζί μὲ τὰ ὄργανά τους τὰ ἀστυνομικά, γιὰ νὰ βεβαιωθοῦνε ἂν ὁ ἡλιος θὰ ἔγραφε τὴν τροχιά του στὸ ἐπίπεδο τοῦ 'Ισημερινοῦ.

'Αλλὰ τίποτα τέτοιο δὲν παρατηρήθηκε. 'Ο λαμπρὸς δίσκος, λίγα λεπτὰ ὕστερα ἀπ' τὴν ἀνατολή του, ἔγειρε ὀλοφάνερα κατὰ τὸ νότιο ἡμισφαίριο.

Καμμιὰ λοιπὸν ἀλλαγὴ δὲν ἔπαθε ἡ φαινομενικὴ του κίνηση.

'Ο ταγματάρχης Ντόνελαν καὶ οἱ συνάδελφοί του χαιρέτησαν τὸν οὐράνιο φωστήρα, ποὺ ἀνέβαινε στὸν καθαρὸν ὀρίζοντα, μὲ ζητωκραυγὲς καὶ χειροκροτήματα γεμάτα ἐνθουσιασμό. Τὸν ὑποδεχτήκανε σὰν ἓνα μεγάλον ἠθοποιό, ποὺ παρουσιάζεται σὲ μεγάλοπρεπῆ σκηνή, μπροστὰ σὲ ἓνα ἐκστατικὸ κοινό!

— Στὴν ἴδια ἀκριβῶς θέση, ποὺ ὄρισαν οἱ νόμοι τῆς ἀστρονομίας! . . . φώναξε ὁ "Ερικ Βάλντενακ.

— Τῆς παλιᾶς μας ἀστρονομίας, παρατήρησε ὁ Βόρις Καρκόφ, ποὺ οἱ ἀνόητοι αὐτοὶ θελήσανε σώνει καὶ καλὰ νὰ καταργήσουν.

— Κοίμα στα ἔξοδά τους! Θὰ μείνουνε μὲ τὴ ντροπή! πρόσθεσε ὁ Ἰακώβ Γιάνσεν καὶ μὲ τὸ στόμα του φαινότανε νὰ μιλῇ ὀλάκερη ἢ Ὀλλανδία.

— Καὶ οἱ Πολικὲς Χῶρες θὰ μείνουνε αἰώνια κάτω ἀπὸ τοὺς πάγους, ὅπως ἴσαμε σήμερα! εἶπε ὁ καθηγητῆς Γιάν Χάραλντ.

— Ζήτω ὁ ἥλιος! φώναξε ὁ ταγματάρχης Ντόνελαν. Ὅπως εἶναι καὶ βρίσκεται φτάνει γιὰ τὶς ἀνάγκες τοῦ κόσμου!

— Ζήτω! . . . Ζήτω! . . . ἐπαναλάμβαναν μὲ μιὰ φωνὴ οἱ ἀντιπρόσωποι τῆς Εὐρώπης.

Ὁ Ντὴν Τούντριγκ, πὺν ὡς τώρα δὲν εἶχε πεῖ τίποτα, φανέρωσε τότε τὴν παρουσία του μ' αὐτὴ τὴ σωστὴ παρατήρηση:

— Μὰ πιθανὸ νὰ μὴν πυροβόλησαν! . . .

— Νὰ μὴν πυροβόλησαν; . . . ξεφώνισε ὁ ταγματάρχης. Ὁ Θεὸς νὰ δώσῃ νὰ ἔχουνε πυροβολήσει ὄχι μιὰ, ἀλλὰ δυὸ φορές!

Τὴν ἴδια ἀκριβῶς σκέψη ἔκαναν ὁ Ἰ. Τ. Μάστον καὶ ἡ μίστρες Εὐαγγελία Σκόρμπιτ. Αὐτὸ ρωτοῦσανε καὶ οἱ ἀμαθέστεροι καὶ οἱ ἐπιστήμονες. Αὐτὸ ἐπαναλάμβανε καὶ ὁ Ἀλκείδης Δισπερής, προσθέτοντας μονάχος του:

«Εἶτε πυροβόλησανε, εἶτε ὄχι, εἶναι ἐντελῶς ἀδιάφορο! . . . Ἡ Γῆ δὲν ἔπαψε νὰ στριφογυρίζῃ στὸν παλιὸ της ἄξονα, ὅπως πρῶτα!».

Κανένας δὲν ἤξερε βέβαια τί γίνηκε στὸ Κιλμαντζάρο. Πρὶν ὅμως τελειώσῃ ἡ μέρα, δόθηκε ἀπάντηση στὴν ἐρώτηση τῆς ἀνθρωπότητος μὲ τὸ ἀκόλουθο τηλεγράφημα, πὺν στάλθηκε ἀπὸ τὸν πρῶξενο τῆς Ζανζιβάρης. Ριχάρδο Τρούστ:

Ζανζιβάρη 23 Σεπτεμβρίου. ὥρα 7 καὶ 27' τὸ πρωῖ. Ἐπουργὸ Τζὼν Σ. Μπράϊτ. — Κανονιὰ οἰχτήκε μεσάνυχτα μεσημβρινὴ πλευρὰ Κιλμαντζάρου. — Σφαίρα πέρασε μὲ τρομακτικὰ σφυρίγματα. — Σίφονας ἐρήμωσε τὴ χώρα. — Θάλασσα ὑψώθηκε ὡς τὸν πορθιὸ τῆς Μο-

ζαμβίκης. — Πλοῖα πολλὰ ριχτήσανε στὴ στεριά. — Μικρὲς πόλεις καὶ χωριὰ καταστραφίκανε ὀλότελα. — Ὅλα πᾶνε καλά. — Ριχάρδος Τρούστ.

Ὅλα στ' ἀλήθεια πήγαιναν καλά. Γιατὶ ἔξω ἀπὸ τὶς καταστροφές, ποὺ ἔγιναν στὴ χώρα τοῦ Βαμασαί ἐξαιτίας τοῦ τεχνητοῦ σίφουνα, καὶ τὰ ναυάγια, ποὺ προξένησε ἡ ἄξαφνη μετατόπιση στὰ στρώματα τῆς ἀτμόσφαιρας, σὲ τίποτ' ἄλλο δὲν ἄλλαξε ἡ φυσικὴ κατάσταση τοῦ πλανήτη.

Μήπως ὅμως παρόμοιες συνέπειες δὲν εἶχαν ἔρθει καὶ μὲ τὴν ἐκπυρσοκορότηση τῆς περιφημῆς Κολομπαδάς; Μήπως καὶ τότε ὁ κλωνισμός, ποὺ μεταδόθηκε στὸ ἔδαφος τῆς Φλόριντας, δὲν ἀπλώθηκε σὲ ἀκτῖνα ἀπὸ ἑκατὸ μίλια;

Βέβαια, μὰ τὴ φορὰ τούτῃ τὸ ἀποτέλεσμα ἔπρεπε νὰ εἶναι μεγαλύτερο ἑκατὸ φορές.

Ὅπωςδήποτε μὲ τὸ τηλεγράφημα αὐτὸ δυὸ πράγματα γίνονταν γνωστὰ στοὺς δυὸ Κόσμους:

Α') Ὅτι τὸ τεράστιο κανόνι εἶχε κατασκευασθῆ μέσα στὶς πλευρὲς τοῦ Κιλιμαντζάρου καὶ Β') ὅτι τὴν ὀρισμένη ὥρα εἶχε ριχθῆ ἡ κανονιά. Ὁ κόσμος τότε ὀλάκερος ἄφησε κραυγὴ γεμάτη ἀνακούφιση, ποὺ τὴν ἀκολούθησε γέλιο πλατὺ καὶ περιπαιχτικό.

Ἡ ἀπόπειρα τῆς ἐταιρίας Βαρθικὰν καὶ Σία ἀπέτυχε οἰκτροῦ! Οἱ μαθηματικοὶ τύποι τοῦ Ἰ. Τ. Μάστον ἀποδειχτήσανε καλοὶ γιὰ τὸ καλάθι μὲ τ' ἄχρηστα χαρτιά. Στὴν Ἐκμεταλλευτικὴ Ἐταιρία τοῦ Β. Πόλου τίποτ' ἄλλο δὲν ἀπόμεινε, παρὰ νὰ κηρυχθῆ σὲ πτώχευση!

Παράδοξο! Νὰ ἀπατήθηκε ἄραγε στοὺς ὑπολογισμοὺς τοῦ ὀ γραμματέας τοῦ Τηλεβολικοῦ Συλλόγου;

«Ἀδύνατο! ἔλεγε ἀπὸ μέσα τῆς ἡ μίστρες Εὐαγγελία Σκόρμπι. Μποροῦσα καλύτερα νὰ πιστέψω, πὼς ἀπατήθηκα ἐγὼ στὸ αἶσθημα τῆς συμπάθειας ποὺ τοῦ ἔχω!».

Ἐκεῖνος ὅμως ποὺ εἶχε ταραχθῆ πρὸ πολὺ ἀπ' ὅλους ὄσους ὑπῆρχανε στὴν ἐπιφάνεια τῆς Γῆς, ἦτανε βέβαια ὁ Ἰ. Τ. Μάστον.

Βλέποντας αὐτὸς ὅτι κανένας ἀπὸ τοὺς νόμους ποὺ κινούσανε τὴ Γῆ ἀπὸ τὸν καιρὸ τῆς δημιουργίας τῆς δὲν εἶχε ἀλλάξει, ἤθελε νὰ πιστεῦθῃ, πὼς κάποιο ἀπρόοπτο ἀνάγκασε τοὺς συναδέλφους του Βαρβικὰν καὶ Νίκολ, νὰ ἀναβάλουνε τὴν ἐκτέλεση τῆς ἀπόπειρας. . . Μὰ ὕστερα ἀπὸ τὸ τηλεγράφημα τῆς Ζανζιβάρης, θέλοντας καὶ μὴ, ἔπρεπε νὰ παραδεχθῆ, πὼς ἡ ἐπιχείρηση ἀπέτυχε ὀριστικά!

Ν' ἀποτύχη ἡ ἐπιχείρηση, ποὺ αὐτὸς εἶχε βρεῖ τὴ σίγουρη λύση τῆς μέσα σὲ τόσοὺς τύπους καὶ ἐξισώσεις! Ἄδύνατο! Μήπως λοιπὸν τηλεβόλο μὲ ἑξακόσια μέτρα μακρὸς καὶ πλάτος εικοσιεφτά, καὶ ποὺ ρίχνει σφαῖρα ἑκατὸν ὀγδόντα ἑκατομμύρια χιλιόγραμμα βαριά, μὲ τὴν ἐκρηξη δυὸ χιλιάδων τόννων μελομελινίτη, μὲ ταχύτητα δυὸ χιλιάδες ὀχτακόσια χιλιόμετρα στὴν ἀρχή, δὲν ἔφτανε νὰ προκαλέσῃ τὴ μετατόπιση τῶν Πόλων;

Καὶ ὅμως! . . .

Ὁ Ἰ. Τ. Μάστον, φοβερὰ ἐρεθισμένος, εἶπε στὴ μίστρες Σκόρμπιτ, ὅτι εἶναι ἀποφασισμένος νὰ βγῆ ἀπὸ τὸν κρηφῶνα του.

Ἄδικα ἐκείνη προσπάθησε νὰ τὸν ἐμποδίσῃ. Καὶ μιὰ ποὺ εἶχε περάσει πιά ὁ κίνδυνος, δὲν φοβότανε βέβαια γιὰ τὴ ζωὴ του, μὰ ἤθελε νὰ τὸν γλιτώσῃ ἀπὸ τὶς κοροϊδίες, τὰ περιπαιγμάτα, ποὺ θὰ ἔπεφταν βροχὴ στὸ ἔργο του καὶ στὸν ἴδιο.

Καὶ τὸ σπουδαιότερο, ἤθελε νὰ τὸν ἀπαλλάξῃ ἀπὸ τὴ δυσάρεστη ὑποδοχὴ, ποὺ θὰ τοῦ ἔκαναν τὰ μέλη τοῦ Τηλεβολικοῦ Συλλόγου.

Γιατὶ σὲ ποῖον ἄλλον θὰ φορτῶνανε τὶς εὐθύνες τῆς ἀποτυχίας, παρὰ στὸ γραμματέα τους, ποὺ τοὺς ἔκαμε περὶ γέλο τοῦ κόσμου μὲ τοὺς ὑπολογισμοὺς του;

Μὰ ὁ Ἰ. Τ. Μάστον δὲν ἤθελε ν' ἀκούσῃ τίποτ' ἀπ' αὐτά.

Ἀντιστάθηκε στὰ παρακάλια καὶ στὰ δάκρυα τῆς μίστρες Εὐαγγελίας Σκόρμπιτ καὶ βγῆκε ἀπὸ τὸν κρηφῶνα του. Μόλις φάνηκε στοὺς δρόμους τῆς Μπάλτιμορ, τὸν

γνωρίσανε πολλοὶ ἀπ' αὐτούς, πὺν τοὺς εἶχε ἀπειλήσει τὴ ζωὴ καὶ τὴν περιουσίαν τους καὶ μάχρινε τὴν ἀγωνίαν τους μὲ τὴ σιωπὴ του, καὶ τὸν ἐκδικηθῆκανε μὲ κάθε λογῆς βροσιὲς καὶ κοροϊδίες.

Ἐπρεπε ν' ἀκούση κανεὶς τότε τ' ἀμερικανόπουλα τοῦ δρόμου, ἄξια στὸ πείραγμα ὅσο καὶ τ' ἀδέλφια των τοῦ Παρισιοῦ, νὰ λένε στὸν ἄτυχο μαθηματικό.

— Ἐ! τοῦ λόγου σου, κύρ κοσμοχალαστή!

— Φτιάξε μας, ρέ, τὸν ἄξονα!

— Μπούμ! ἀρχικανονιέρη!

Μὲ τέτοια συνοδεία, ἀπελπισμένος ὁ γραμματέας τοῦ Τηλεβολικοῦ Συλλόγου, ἀναγκάστηκε νὰ ξαναγυρῶσι στὸ μέγαρο τῆς μίστρες Εὐαγγελίας Σκόρμπιτ. Ἄδικα ἢ ἀξιοτίμη χήρα προσπάθησε νὰ τὸν παρηγορήσῃ ξοδεύοντας τὸ θησαυρὸ τῆς στοργῆς τῆς.

Ὁ Ἰ. Τ. Μάστον, ὅπως ἡ ἀρχαία Νιόβη, δὲν ἤθελε νὰ παρηγορηθῆ, ἀφοῦ τὸ πολυφημισμένο τηλεβόλο του δὲν ἔφερε μεγαλύτερο ἀποτέλεσμα στὴ Γῆ ἀπὸ ἓνα βαρελότο!

Δεκαπέντε μέρες περάσανε ἔτσι δά. Ὁ κόσμος, πὺν σιγὰ σιγὰ ἤρθε σιὰ καλά του ἀπὸ τὴ φρίκη πὺν εἶχε πρῖν, οὔτε συλλογιζότανε πιά τὰ σχέδια τῆς Ἐκμεταλλευτικῆς Ἑταιρίας τοῦ Βόρειου Πόλου. Μὰ στὸ διάστημα αὐτὸ δὲν ἤρθε καμμιά εἶδηση οὔτε γιὰ τὸν πρόεδρο Βαρβικάν, οὔτε γιὰ τὸ λοχαγὸ Νίκολ! Χάθηκαν τάχα κι αὐτοὶ μὲ τὶς καταστροφὲς τοῦ Βαμασαί ἀπὸ τὴν ἐκρηξῆ; Πληρώσανε μὲ τὴ ζωὴ τους τὴν τερατωδέστερη κουταμάρα τῶν νεώτερων χρόνων; Ὁχι!

Μαζὶ μὲ τὴν ἐκτυροκοκρότηση πέσανε χάμω καὶ οἱ δυὸ, καθὼς καὶ ὁ Σουλτάνος καὶ οἱ ἀυλικοὶ του καὶ μερικὲς χιλιάδες ἰθαγενεῖς. Ἀμέσως ὅμως σηκωθῆκανε γεροί, δίχως νὰ πάθουνε τίποτα.

— Καὶ πέτυχε; . . . ρώτησε ὁ Βαλῆ - Βαλῆ τρίβοντας τοὺς ὤμους του.

— Ἀμφιβάλλετε;

— Ὁχι βέβαια! . . . Μὰ πότε θὰ μάθουμε ἄν . . .

— Σε λίγες μέρες! απάντησε ο Βαρδικάν.

Είχε μαντέψει την άποτυχία του έργου; Πιθανό. Μά δεν ήθελε με κανένα τρόπο να το πη μπροστά στον ήγεμόνα του Βαμασαί. "Υστερ' από σαράντα όχτώ ώρες, οι δυο συνεταιίροι άποχαιρετίσανε το Βαλή - Βαλή, άφού έννοείται πληρώσανε γερά για τις καταστροφές, πού έγιναν στο κράτος του. Καί έπειδή τα χρήματα αυτά μπήκανε στο ιδιαίτερο ταμείο του Σουλτάνου, δίχως να πάρη ένα δολάριο κανείς από τους ύπηκόους του, ή Αύτου Μεγαλειότητα δεν είχε λόγο να λυπάται για την υπόθεση, πού του έφερε τόσα κέρδη.

Οί δυο συνεταιίροι μαζί με τους δέκα άρχιεργάτες φτάσανε στη Ζανζιβάρη, από κει στο Σουέζ, από κει ένα βαπόρι τους πήγε με ψεύτικα όνόματα στη Μασσαλία, από κει το τραίνο στο Παρίσι και ύστερα στη Χάβρη, εύτυχώς δίχως σύγκρουση και έκτροχιασμό και τελευταία ή «Βουργουνδία» της υπερωκεάνειας Έταιρίας τους πήγε στην Αμερική. Μέσα σέ είκοσι δύο μέρες φτάσανε από το Βαμασαί στη Νέα Υόρκη και στις 15 του Οκτωβρίου, ώρα 3 μ.μ. χτυπούσανε και οί δυο την πόρτα της μίστρες Εύαγγελίας Σκόρμπιτ. Σε λίγες στιγμές ήτανε μπροστά στη μίστρες Εύαγγελία Σκόρμπιτ και τον 'Ι. Τ. Μάστον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΙΚΟΣΤΟ

Όπου τελειώνει ή παράδοξη και άπίθανη
αύτη ιστορία

— Βαρδικάν... Νίκολ!...

— Μάστον!

— Έσείς!...

— Έμείς!...

Και μέσα σ' αυτή τη λέξη, πού την προφέρανε οί

δυσ συνεταῖροι μ' ἕνα τρόπο περιέργου, τελείωσαν ὅλη τους τὴν εἰρωνεία καὶ τὴν ἐπίπληξη.

Ὁ Ἰ. Τ. Μάστον ἔφερε τὸ σιδερένιο ἀγάλιστροι του στὸ μέτωπο καὶ μὲ φωνή, πὺν ἔμοιαζε μὲ σφύριγμα ὀχιάς, ὅπως θὰ ἔγραφε κανένας μυθιστοριογράφος τοῦ παλιοῦ καλοῦ καιροῦ, ρώτησε:

— Ἡ στοά σας, στὴν ὑπόνομο τοῦ Κιλμαντζάρου, εἶχε ἑξακόσια μέτρα μᾶκρος καὶ εἰκοσιεφτά πλάτος;

— Ναί!

— Ἡ ὀβίδα σας ζύγιζε ἑκατὸν ὀγδόντα ἑκατομμύρια χιλίγραμμα;

— Ναί!

— Καὶ ἡ κανονιὰ ρίχθηκε ἀκριβῶς μὲ δυσ χιλιάδες τόνους μελομελινίτη;

— Ναί!

Τὰ τρία αὐτὰ ν α ἰ πέσανε σὰν ρόπαλα στὸ κεφάλι τοῦ Μάστον.

— Τότε λοιπὸν συμπεραίνω . . . ἐπανελάβε . . .

— Τί! . . . ρώτησε ὁ πρόεδρος Βαρβικάν.

— Ὅτι ἡ ἀπόπειρα δὲν πέτυχε, γιατί τὸ μαπαρούτι σου δὲν ἔδωκε στὸ βλῆμα ἀρχικὴ ταχύτητα δυσ χιλιάδες ὀχτακόσια χιλιόμετρα!

— Ἀλήθεια; . . . εἶπε ὁ λοχαγὸς Νίκολ.

— Καὶ ὅτι ὁ μελομελινίτης σου εἶναι καλὸς γιὰ ξυλοντούφεκα!

Ὁ λοχαγὸς Νίκολ πήδηξε σ' αὐτὲς τὶς λέξεις, πὺν τὶς πῆρε γιὰ προσβολή.

— Μάστον! φώναξε.

— Νίκολ!

— Πότε θέλετε νὰ χτυπηθοῦμε μὲ μελομελινίτη;

— Ὅχι! . . . εἶναι ἀσφαλέστερο μὲ μπαμπακομαπαρούτι!

Χρειαστήκε νὰ μπη στὴ μέση ἡ μίστρες Εὐαγγελία Σκόρμπιτ γιὰ νὰ ἡσυχάση τοὺς δυσ ξαναμένους πυροβολητές.

— Κύριοι! . . . κύριοι! . . . εἶπε. Πῶς γίνεται! . . . ἀνάμεσα σὲ συναδέλφους! . . .

Ὁ πρόεδρος Βαρβικάν ἄρχισε τότε νὰ μιλῇ ἤσυχον καὶ εἶπε:

— Γιὰ ποῖο σκοπὸν, κύριοι, οἱ θυμοί; Εἶναι βέβαιον πῶς οἱ ὑπολογισμοὶ τοῦ φίλου μας Μάστον ἦταν ἀκριβεῖς καὶ ἡ ἐκρηκτικὴ οὐσία τοῦ φίλου μας Νίκολ ἀρκετὰ ἰσχυρὴ! Ναί! Ἐργασθῆκαμε σύμφωνα μὲ τὴν ἐπιστῆμην καὶ ὅμως ἡ ἀπόπειρα δὲν πέτυχε. Γιὰ ποιὸν λόγον; . . . Ἴσως ποτὲ δὲν θὰ τὸ μάθουμε! . . .

— Ἄς εἶναι κι ἔτσι, φώναξε ὁ γραμματέας τοῦ Τηλεβολικοῦ Συλλόγου. Θὰ ξαναρχίσουμε!

— Καὶ τὰ χρήματα ποῦ πήγανε χαμένα; παρατήρησεν ὁ λοχαγὸς Νίκολ.

— Καὶ ἡ γνώμη τοῦ κόσμου, πρόσθεσε ἡ μίστρας Εὐαγγελία Σκόρμπιτ, ποῦ δὲν θὰ σᾶς ἐπιτρέψῃ βέβαια νὰ διακινδυνέψετε καὶ δευτέρην φορὰ τὴν τύχη του;

— Τί θὰ γίνῃ μὲ τὴν ἰδιοκτησίαν μας στοὺς Πόλους; εἶπε ὁ λοχαγὸς Νίκολ.

— Τί κατρακύλισμα θὰ πάρουν οἱ μετοχῆς τῆς Ἐκμεταλλευτικῆς Ἐταιρίας τοῦ Β. Πόλου! φώναξε ὁ πρόεδρος Βαρβικάν.

Μιλοῦσανε γιὰ ξεπεσμό, ἐνῶ εἶχε ἔρθῃ πὰ ἡ καταστροφή καὶ οἱ τίτλοι τῆς ἐταιρίας δὲν εἶχανε ἀξία μεγαλύτερη ἀπὸ παλιὸ τυπωμένο χαρτί!

Αὐτὸ ἦταν τὸ τελικὸ ἀποτέλεσμα τῆς γιγάντιας αὐτῆς ἀπόπειρας καὶ τέτοιο ἀξιοθρήνητον τέλος πήρανε τὰ ὑπεράνθρωπα σχέδια τῆς ἐταιρίας Βαρβικάν καὶ Σία.

Ἀκράτητη τότε ξαπολύθηκε ἡ δημόσια κοροϊδία ἀπάνω στοὺς τολμηροὺς μηχανικοὺς καὶ ἡ ἄπληξη ἰδέαν τους χρησίμευε γιὰ ὑλικὸν σὲ σατιρικὰς ἐφημερίδας, γελοιογραφίαι, παρωδίαι καὶ τραγούδια τοῦ δρόμου! Ὁ πρόεδρος Βαρβικάν, οἱ διαχειριστῆς τῆς Νέας Ἐταιρίας καὶ τὰ μέλη τοῦ Τηλεβολικοῦ Συλλόγου κατακουρελιάστηκαν.

Τὰ ἐπίθετα ποῦ τοὺς κολλοῦσανε ἦταν κάποτε τόσο

βρώμικα, πού δὲν μπορεῖ νὰ τὰ ἐπαναλάβῃ κανεὶς οὔτε στὰ λατινικὰ οὔτε στὴν Ἑσπεράντο.

Προπάντων στὴν Εὐρώπῃ οἱ κοροϊδιές καταντήσανε νὰ εἶναι τόσο σημαντικὲς καὶ χωρὶς κανένα χαλινάρι, ὥστε οἱ Ἀμερικάνοι στὰ τελευταῖα τὸ πήρανε γιὰ προσβολή. δὲν ξεχνούσανε πὼς ὁ Βαρθικάν, ὁ Νίκολ καὶ ὁ Μάστον ἦταν Ἀμερικάνοι καὶ πὼς ἀνήκανε στὸ διάσημο σύλλογο τῆς Μάλτιμορ. Μόνο καὶ μόνο γι' αὐτὸ παρὰ λίγο ἢ κοινὴ γνώμη ν' ἀνάγκαζε τὴν Ὁμοσπονδιακὴ Κυβέρνηση νὰ κηρύξῃ τὸν πόλεμο στὴν Εὐρώπῃ.

Τὸ χτύπημα, πού θὰ τοὺς ἀποτελείωνε, τοὺς τὸ ἔφερε ἓνα γαλλικὸ τραγουδάκι, πού τὸ κάμανε τῆς μόδας οἱ πιὸ σπουδαῖοι τραγουδιστάδες στὸ Παρίσι. Δὲν ἔμεινε καφενεῖο καὶ νυχτερινὸ κέντρο, πού νὰ μὴ τὸ τραγουδάγε· τέλειωνε ἔτσι:

*Τὴν παλιὰ μας σφαῖρα
Βάλθηκαν μὰ μέρα,
Γιὰ νὰ μᾶς τρομάξουν,
Νὰ μᾶς τὴν ἀλλάξουν.
Τρεῖς αὐτοὶ καὶ μόνοι
Μ' ἓνα τους κανόνι!*

*Σ' ἓνα τέτοιο χάλι
Προσταγὴ ἐστάλη,
Πιὰ νὰ τοὺς ψαρέψουν,
Πρὶν μᾶς τὰ μπερδέψουν.*

*Μά... μπούμ! τὸ κανόνι
Καὶ σὺν νάταν σκόνῃ,
Χάθησαν κι οἱ τρεῖς τους
Ἐπὸ τὴ ντροπὴ τους!
Καὶ ἡ Γῆ μας μένει
Ὅπως πρὶν στημένη!*

Μὰ δὲν θὰ γινότανε ἄραγε ποτὲ γνωστὸ τὸ αἶτιο τῆς ἀποτυχίας αὐτῆς; Ἡ μὲρτως ἡ ἀποτυχία ἔδειχνε, πὼς μιὰ

τέτοια ἐπιχείρηση εἶναι ἀπραγματοποίητη, πὼς τὰ μηχανικὰ μέσα, πὺν διαθέτει ὁ ἄνθρωπος, δὲν θ' ἀρκέσουνε ποτὲ νὰ φέρουν μεταβολὴ στὴν ἡμερήσια κίνηση τῆς Γῆς; Μήπως ἔδειχνε ἡ ἀποτυχία αὐτή, πὼς ποτέ οἱ χώρες πὺν εἶναι γύρω στὸν Πόλο, δὲν θὰ μετατοπισθοῦνε, σὲ σημεῖο πὺν νὰ μπορέσει ὁ ἥλιος νὰ λιώσει τοὺς πάγους;

Ἡ ἀπαραίτητη ἐξήγηση γιὰ τὸ ζήτημα αὐτὸ δόθηκε λίγες ἡμέρες ἀφοῦ γυρίσανε στὶς Ἡν. Πολιτεῖες ὁ πρόεδρος Βαρθικὰν καὶ ὁ συναδέλφος του. Στὸ «Χρόνο» τοῦ Παρισιοῦ δημοσιεύθηκε ἡ ἀκόλουθη ἀνακοίνωση, πὺν ἀποδείχθηκε πολὺ χρήσιμη καὶ ἠσύχασε τὸν κόσμον γιὰ τὸ ζήτημα αὐτό.

«Εἶναι γνωστό, πὼς ἡ ἐπιχείρηση πὺν εἶχε γιὰ σκοπὸ νὰ δημιουργήσει νέον ἄξονα τῆς Γῆς, ἔδωκε ἀποτέλεσμα ἀρνητικὸ. Μ' ὅλα αὐτά, οἱ ὑπολογισμοὶ τοῦ Ἰ. Τ. Μάστον, στηριγμένοι ἐπάνω σὲ δεδομένα σωστά, θὰ φέρνανε τὸ ζητούμενο ἀποτέλεσμα, ἂν ἀπὸ τὴν ἀρχὴ δὲν γινόταν ἓνα ἀνεξήγητο λάθος.

»Ὁ διάσημος γραμματέας τοῦ Τηλεβολικοῦ Συλλόγου πῆρε γιὰ βάση τὴν περιφέρεια τῆς Γῆς, μὰ σημείωσε σαράντα χιλιάδες μέτρα, ἀντὶ νὰ σημειώσει σαράντα χιλιάδες χιλιόμετρα. Αὐτὸ ἔφερε τὴ στραβὴ λύση τοῦ προβλήματος.

»Πὼς ἔγινε αὐτὸ τὸ λάθος;... Μὲ τί τρόπο μαθηματικὸς τόσο σπουδαῖος μπόρεσε νὰ τὸ πάθει αὐτό; Ὁ,τι ὑπόθεση καὶ νὰ κάνη κανεὶς, δὲν βρῖσκει ἀπάντηση.

»Τὸ βέβαιο εἶναι πὼς τὸ πρόβλημα εἶχε διατυπωθῆ μετὴ τὴ μεγαλύτερη ἀκρίβεια καὶ κατὰ συνέπεια ἔπρεπε καὶ ἡ λύση του νὰ εἶναι σωστή, μὰ ἡ παραλείψη τῶν μηδενικῶν ἔφερε στὸ τελικὸ ἐξαγόμενον λάθος δώδεκα μηδενικά.

»Ὡστε γιὰ τὴ μετατόπιση τοῦ Πόλου κατὰ 23° 28' δὲν χρειάζονταν μονάχα ἓνα κανόνι, ἓνα ἑκατομμύριο φορές μεγαλύτερο ἀπὸ τὸ κανόνι τῶν εἰκοσιεφτά, μὰ ἓνα τρισεκατομμύριο τέτοια κανόνια. Ἄρα θὰ χρειάζονταν καὶ ἓνα τρισεκατομμύριο τέτοια βλήματα ἑκατὸν ὀγδόντα χιλιάδες

τόνους τὸ καθένα, ἂν ὑποθέσουμε βέβαια. πὼς ὁ μελομελινίτης ἔχει τὴ διασταλτικὴ δύναμη ποὺ τῆς δίνει ὁ Νικόλ.

»Ἔτσι, ἡ βολὴ ποὺ εἰχθηκε στὸ Κιλμαντζάρο, μὲ τοὺς ὄρους αὐτοὺς, μετατόπισε τὸν Πόλο μόνο κατὰ τρία «μικρά», τρία χιλιοστὰ τοῦ χιλιοστόμετρου καὶ ἔλλαξε τὸ ὕψος τῆς ἐπιφάνειας τῆς θάλασσας κατὰ ἀνώτατον ὄριο μόνο ἑννιὰ χιλιοστὰ τοῦ μικροῦ».

Μὰ ἐνῶ ἀπὸ τῆ μιὰ μεριά οἱ ἑταῖροι τοῦ Τηλεβολικοῦ Συλλόγου φάνηκαν ἀμείλικτοι γιὰ τὸ γραμματέα καὶ σώρευαν ἀράδα τὶς βρισιὲς καὶ τὶς κατάρες, στὴν κοινὴ γνώμη ἄρχισε νὰ φανερώνεται ἀντίδραση γιὰ τὸ δυστυχημένο πυροβολητὴ. Ὅσο καὶ νὰ εἶναι, μὲ τὸ λάθος του εἶχε σωθῆ ὁ κόσμος ἀπὸ τὴ φορικτὴ καταστροφὴ. Χάρη σ' αὐτό, ὁ Ἰ. Τ. Μάστον λάβαινε ἀπ' ὄλα τὰ μέρη ἑκατομμύρια ἐπιστολές, ποὺ τὸν συγχαίρανε, γιὰτὶ εἶχε γελαστῆ τρία μηδενικά.

Ὅμως ὁ Ἰ. Τ. Μάστον κατατρεγμένος καὶ ὄλο ἀπελπισία, ἔφραζε τ' αὐτιά του σ' ὄλα τὰ ζήτω, ποὺ ἀντηχοῦσαν σ' ὄλη τὴ Γῆ γι' αὐτόν. Δὲν συλλογιζότανε παρὰ τὸν πρόεδρο Βαρβικάν, τὸ λαγαρὸ Νικόλ, τὸν ξυλοπόδαρο Τὸμ Χοῦντερ, τὸ συνταγματάρχην Μπλάσπερου, τὸν ὄλο ζοῆ Μπίλσμπαιῦ καὶ τοὺς ἄλλους συντρόφους του, ποὺ δὲν θὰ τὸν συγχωροῦσανε ποτέ.

Τοῦ ἔμενε τουλάχιστο ἡ μίστρας Εὐαγγελία Σκόρμιτ. Ἡ γυναίκα αὐτὴ δὲν μπορούσε νὰ εἶναι δυσαρεστημένη μαζί του.

Ὁ Ἰ. Τ. Μάστον, μὴ θέλοντας νὰ δεχθῆ πὼς βρέθηκε τόσο ἀφηρημένος, βάλθηκε νὰ ξανακάνη τοὺς ὑπολογισμούς του.

Καὶ ὅμως ἔτσι ἦταν! Ὁ μηχανικὸς Ἀλκείδης δὲν γελιοῦταν. Καὶ νὰ γιὰ ποῖο λόγο ὁ παράξενος αὐτὸς ἄνθρωπος ἔχοντας βρεῖ τὸ λάθος στὴν τελευταία στιγμὴ — σὲ ὦρα δηλαδὴ ποὺ δὲν πρόφτανε νὰ καθησυχάσῃ τὸν Κόσμο

— διατηροῦσε ὅλη του τὴν ψυχραιμία μέσα στὴ γενικὴ φρίκη καὶ ἔκανε ἀκόμη καὶ πρόποση στὴν ὑγεία τοῦ γέρο Κόσμου, τὴν ὥρα ποὺ ἔπεφτε ἡ κανονιὰ στὸ Κιλιμαντζάρο.

Μάλιστα! Στὸν ὑπολογισμὸ εἶχανε ξεχαστῆ τρία μηδενικά ἀπὸ τὴν περιφέρεια τῆς Γῆς! . . .

Γιὰ μιὰ στιγμή τοῦ ἦρθε στὸ νοῦ, τοῦ 'Ι. Τ. Μάστον, τί εἶχε συμβεῖ στὴν ἀρχὴ τῆς ἐργασίας του, ὅταν εἶχε κλειστῆ στὸ γραφεῖο του, μὲ σκοπὸ νὰ μὴ δῆ κανένα. Θυμότανε καλά, πὼς εἶχε γράψει στὸν πίνακα 40.000.000 . . . Ἀκριβῶς ἐκείνη τὴν ὥρα κουδουνίσματα, τὸ ἓνα ἀπάνω στ' ἄλλο, τὸν φωνάξανε στὸ τηλέφωνο! . . . Τρέχει ἐκεῖ . . . Λέει μερικὰ λόγια μὲ τὴ μίστρες Εὐαγγελία Σκόρμπιτ . . . "Ὅπου τὸν ρίχνει ὁ κεραυνὸς ἀπάνω στὸν πίνακα καὶ κυλιστῆκανε κάτω σωρὸς μαζί. Ξανασηκώνεται. Ἀρχίζει νὰ ξαναγράφη τὸ σθημένο ἀριθμὸ. Μόλις εἶχε προλάβει νὰ γράψῃ τοὺς ἀριθμοὺς 40.000 . . . νά! πάλι τὸ κουδούνι τοῦ τηλεφώνου! . . . Καὶ ἄμα ξαναγύρισε στὸν πίνακα, ξεχνάει πὰ νὰ βάλῃ καὶ τὰ τρία μηδενικά τοῦ ἀριθμοῦ, ποὺ δείχνει τὴν περιφέρεια τῆς Γῆς σὲ μέτρα.

"Ἐ, λοιπόν! Γιὰ ὅλ' αὐτὰ ἔφταιγε ἡ μίστρες Εὐαγγελία Σκόρμπιτ. "Ἄν δὲν τὸν ἐνοχλοῦσε ἐκείνη τῆ στιγμή, ἴσως νὰ μὴ δεχότανε τὸν ἀντίκτυπο τοῦ κεραυνοῦ. Κι ἂν δὲν τὸν εἶχε ἀγγίξει ὁ κεραυνός, δὲν θὰ εἶχανε γελοιοποιηθῆ αὐτοὶ οἱ τόσο σωστοὶ καὶ τίμιοι ὑπολογισμοί!

Τί σύγχυση πέρασε ἡ δυστυχημένη γυναίκα, ὅταν ἀπὸ ὑποχρέωση ὁ 'Ι. Τ. Μάστον τῆς εἶπε ποιά ἦταν ἡ αἰτία, ποὺ ἔγινε τὸ λάθος! Μάλιστα! Ἔπρεπε νὰ τὸ ἀναγνωρίσῃ κι αὐτῆ, ποῖος ἦταν ἡ αἰτία ὅλης τῆς καταστροφῆς! Ἐξαιτίας τῆς ὁ 'Ι. Τ. Μάστον ἦταν ἀνεπανόρθωτα ἀτιμασμένος γιὰ ὅλη του τὴ ζωὴ καὶ θὰ εἶχε νὰ ὑποφέρει χρόνια καὶ χρόνια, γιατί τὰ μέλη τοῦ σεβαστοῦ Τηλεβολικοῦ Συλλόγου γενικὰ δὲν πεθαίνανε πρὶν νὰ γίνουν ἑκατὸ χρόνων!

“Υστερ’ ἀπ’ αὐτὴ τὴ στιχομυθία ὁ Ἰ. Τ. Μάστον ἔφυγε ἀπὸ τὸ μέγαρο τῆς μίστρως Εὐαγγελίας Σκόρμπιτ καὶ γύρισε γραμμὴ στὸ φτωχικὸ του. Ἐκεῖ, κατσομφιασμένος, διασκέλιζε τὸ σπουδαστήριό του, λέγοντας χωρὶς τελειωμὸ ἀπὸ μέσα του:

«Τώρα δὲν εἶμαι πιά κατάλληλος γιὰ τίποτα σ’ αὐτὸ τὸν κόσμο!...».

— Οὔτε καὶ νὰ παντρευτῆτε; τοῦ εἶπε μιὰ φωνὴ πού ἔτρεμε ἀπὸ συγκίνηση καὶ ἀγωνία.

Ἦταν ἡ μίστρως Εὐαγγελία Σκόρμπιτ, πού ἀπαρηγόρητη καὶ μὲ δάκρυα στὰ μάτια εἶχε ἀκολουθήσει τὸν Ἰ. Τ. Μάστον.

— Ἀγαπητὲ Μάστον! . . . τοῦ εἶπε.

— Λοιπὸν! Μάλιστα! . . . ἀπάντησε αὐτός. . . Ἀλλὰ μὲ ἓναν ὄρο. . . Δὲν θὰ πιάσω ποτέ μου κιωολία νὰ γράψω μαθηματικά!

— Ἄ! φίλε μου! κι ἐγὼ τὰ ἔχω ἀπὸ κακό! ἀπάντησε ἡ σπάνια αὐτὴ γυναίκα.

Ὑστερα ἀπὸ μερικὲς ἡμέρες ἡ μίστρως Εὐαγγελία Σκόρμπιτ ἔπαιρνε τὸ ὄνομα τοῦ ἐνάρετου γραμματέα τοῦ Τηλεβολικοῦ Συλλόγου.

Ὅσο γιὰ τὴν ἀνακοίνωση τοῦ Ἀλκείδη Δισπερῆ, τί δόξα καὶ τιμὴ τοῦ ἔφερε! Μεταφράσθηκε σ’ ὅλες τὶς γλῶσσες καὶ δημοσιεύθηκε σ’ ὅλες τὶς ἑφημερίδες. Τ’ ὄνομά του ἔγινε γνωστὸ σ’ ὅλο τὸν κόσμο. Τὴν ἀνακοίνωση αὐτὴ τὴ διάβασε στὸ «Μικρὸ Μαρσεγιέζο» καὶ ὁ πατέρας τῆς ὁμορφῆς κοπέλας ἀπὸ τὴν Προβηγκία, αὐτὸς πού ἄλλοτε τοῦ εἶχε ἀρνηθῆ νὰ τοῦ δώσει τὴν κόρη του «ἐπειδὴ ἦτανε πάρα πολὺ σοφός». Τὴ διάβασε καὶ κατάφερε νὰ καταλάβῃ τὸ περιεχόμενό της, χωρὶς νὰ τὸν βοηθήσῃ κανεὶς· τότε μετάνοισε γιὰ τὴν ἀρνήσή του καὶ ἡ πρώτη δουλειὰ πού ἔκαμε ἦταν νὰ καλέσῃ τὸν Ἀλκείδη σὲ γεῦμα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΙΚΟΣΤΟ ΠΡΩΤΟ

Κεφάλαιο σύντομο μὰ ἐξαιρετικά ἡσυχαστικό
γιὰ τὸ μέλλον τοῦ κόσμου

Ἐπὶ δὴ καὶ πέρα οἱ κάτοικοι τοῦ κόσμου μποροῦν νὰ εἶναι ἡσυχοὶ! Ὁ πρόεδρος Βαρθολομαῖος καὶ ὁ λοχαγὸς Νίκολ δὲν θὰ ξαναεπιχειρήσουν ποτὲ τὴ δοκιμὴν τοῦ ἀπό- τυχε ἔτσι ἀξιολύπητα. Ὁ Ἰ. Τ. Μάστον δὲν θὰ ξανακάνῃ τοὺς ὑπολογισμοὺς του, ἔστω καὶ χωρὶς τὸ λάθος, ποὺ εἶχαν τὴν πρώτη φορά. Θὰ ἦταν ἐντελῶς ἀνώφελο. Ὅπως παρατήρησε πολὺ σοστά ὁ Ἀλκείδης Δισπερὴς στὴν ἀνα- κοίνωσίν του, ἡ μηχανικὴ ἀποδείχνει, πὼς γιὰ νὰ γίνῃ με- τατόπιση τοῦ ἄξονα κατὰ $23^{\circ} 28'$, ἀκόμη καὶ μὲ τὸ μελο- μελινίτη γιὰ ἐκρηκτικὴ ὕλη, χρειάζεται ἕνα τρισεκατομμύ- ριο κανόνια σὰν ἐκεῖνο, ποὺ σκάφηκε μέσα στὸ Κιλιμαν- τζάρο. Μὰ ὁ πλανήτης μας, ἀκόμη κι ἂν ὅλη του ἡ ἐπιφά- νεια ἦταν στερεή, εἶναι πολὺ μικρὸς γιὰ νὰ χωρέσῃ ἀπάνω του τέτοια καταπληκτικὴ ποσότητα ἀπὸ κανόνια σὰν κι αὐτό.

Ὡστε οἱ κάτοικοι τῆς Γῆς μποροῦνε νὰ κοιμῶνται ἡσυ- χα. Ἡ τροποποίηση τῶν ὁρῶν ποὺ κινεῖται ἡ Γῆ, εἶναι κάτι ἀνώτερο ἀπὸ τὴ δύναμη τοῦ ἀνθρώπου καὶ δὲν μᾶς ἐ- πιτρέπεται ν' ἀλλάξουμε τίποτα ἀπὸ τὴν τάξιν, ποὺ ὅρισε ἡ φύσις στὸ παγκόσμιον σύστημα.